

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

108437

Hofmann Lorenz

Hofmann Lorenz

Hafner Klompa

Zgodbe

svetiga pisma stare in nove zaveze

za

šolsko mladost.

(Hocivar Matija)

Veljajo zvezane v platnenim herbu 28 kr. C. M.

Na Dunaji.

U c. k. založbi šolskih bukev.

1858.

22. 09 (075.2)

108437

edogbē

SVETIŠKA SVODA NI SVETA SVETA SVETA

Ako ministerstvo uka in bogočastja izjeme ne dovoli, se smejo v očitnih šolah le zapovedane, s štempelnam šolsko-knjižne oskerbnije zaznamnjane bukve imeti. Tudi se ne smejo draže prodajati, kakor je na prvim listu zapisano.

108437

86820/1950

M. O. ni 28 v plačnem listu 28 kl. C. M.

Na Društvo

U. o. k. razdeli šolskih bukve

1858

V v o d.

Bog je veliko in po mnogih potih govoril nekdam našim očakam. — Že prvačloveka v raji je Bog sam naravnost učil, kakošen de je on, in kaj naj storita, de bota njemu dopadljiva in srečna. Potlej je pošiljal svete može, kateri so od svetiga Duha navdihnjeni ljudi učili, svarili, in jim božjo voljo oznanovali. Po njih je Bog ljudem tudi neprehama obljubo ponavljal, katero je bil dal prvim staršem, namreč, de jim bo zveličarja poslal, kateri jih bo popolnoma podučil, in rešil večne nesreče. S čudeži pa in s prerokovanjem so ti sveti može pričevali, de jih je Bog poslal.

Spodbujeni od sv. Duha so preroki — takó se tem svetim možem pravi — tudi v bukve zapisovali, kar je Bog za časno in večno srečo ljudi govoril in storil. Popisovali so, kako so dobri ljudje zvesto Bogu služili, in kako so ga hudobni ob vsih časih žalili, in kakošne plačila dobrim, kakošne strahovanja je Bog hudobnim namenil.

Vsim tem bukvam, ki so jih sveti može z razsvetljenjem in navdihnjenjem svetiga Duha spisali, se pravi sveto pismo, in sicer, kar jih seže do prihoda zveličarjeviga, se imenujejo sveto pismo stare zaveze.

Sveto pismo stare zaveze se razdeli v zgodovinske bukve, v bukve nauk in v preroške bukve. — Zgodovinske bukve so: Pet Mojzeso-
vih bukev, ki segajo od stvarjenja sveta do prihoda Izraelcov v obljubljeni deželo, Josvetove, Sodniške bukve, čvetere bukve kraljev, dvoje časoslovske ali paralipomenon, dvoje Ezdrove, dvoje Makabejcov, Jobove, Rutine, Juditine, Esterne, Tobijeve bukve. — Bukve nauk so: Psalmske ali bukve svetih pesem, prigovorov, pridigarja, bukve modrosti, Jezus Sirahov, visoka pesem. — Preroške bukve so: Štirje veliki preroki: Izaija, Jeremija, Ecehiel, Daniel. Za Jeremijem je prerok Baruh. Dalje dvanajsteri manjši preroki: Ozej, Joel, Amoz, Abdija, Jona, Mihej, Nahum, Habakuk, Sofonija, Hagej, Caharija, Malahija.

Poslednjič je Bog nam govoril po svojim Sinu Jezusu Kristusu. Po prihodu sv. Duha so apostelni Jezusov nauk oznanovali, ter ga po besednim oznanovanji zvesto, čisto in nepopačeno svojim naslednikom zročili. Kadar je bila posebna potreba in priložnost, so nekteri zmed Jezusovih učencov tudi kaj tega spisali, kar so učili. Njih spise in liste je sv. Cerkev v ene bukve zbrala, ki se jim sveto pismo nove zaveze pravi.

Kakor sv. pismo stare zaveze, tako se razloči tudi sv. pismo nove zaveze v zgodovinske bukve, v bukve nauk in v preroške bukve. —

Zgodovinske bukve so: Štirje evangeli: sv. Matevža, Marka, Lukeža in Janeza, v katerih je popisano veselo oznanilo od Jezusa

Kristusa t. j. njegovo življenje, veči del njegovih naukov, njegova smert na križu, vstajenje od mrtvih in častiljivi vnebohóhod. Djanje apostelnov, kjer sv. Lukež kratko popisuje dogodbe in dela apostelnov, zlasti sv. Pavla. — Bukve naukov so: Štirnajst listov sv. Pavla, en list sv. Jakopa, dva lista sv. Petra, trije listi sv. Janeza, en list sv. Juda Tadeja. — Preroške bukve so: Skrivno razodenje sv. Janeza, v katerim so prihodnje dogodbe sv. Cerkve skrivnostno popisane.

Ljubi otroci! iz ravno naštetih bukev stare in nove zaveze so izpisane zgodbe, ki jih v teh le bukvicah najdete; za to se jim zgodbe svetiga pisma ali svetopisemske zgodbe pravi. Kar se jih je od stvaritve svetá do prihoda Jezusa Kristusa zgodilo, jim pravimo z zgodbe sv. pisma stare zaveze; kar jih je pa od rojstva Jezusa Kristusa in od djanja njegovih apostelnov in učencov, jim pravimo z zgodbe sv. pisma nove zaveze. — Pa vsih zgodb, kar jih je v sv. pismu, ne najdete v teh bukvicah; le tiste boste v njih našli, ktere se vam bolj primerijo, kar jih je bolj umevnih in podučnih za mlade ljudi. Kar še umeti ne morete, ali kar vam ni treba vediti je opuščeno. — Prav lepo in očitno boste v teh bukvicah pregledali, kako dober in usmiljen je bil Bog že od začetka svetá do ljudi, in kako je iz ljubezni do nas zadnjič celo svojiga Sina Jezusa Kristusa na svet poslal. Iz vsake povesti skorej boste božjo vsigamočnost, dobrotljivost, modrost in previdnost, svetost in pravičnost spoznali; pa nikjer ne lepši in čistejši, kakor v Jezusu Kristusu, in v tistim,

kar je on učil, delal in terpel. Tako vam bodo zgodbe svetiga pisma naj lepši nauk od Boga in od naše svete vere. — V njih boste brali od pobožnih otrok in bogaboječih odrašenih, ter boste kakor v ogledalu nad njimi vidili, kako kaj lepiga de je, če je človek bogaboječ in pobožen. Pa tudi od hudobnih boste v njih brali. Nad njimi se boste učili studiti hudobijo, in drugih grehi vas bodo varovali v enake zabresti. Tako le vas bodo zgodbe sv. pisma v lepih zgledih pobožnosti učile. Berite tedaj, ljubi otroci, mladenči in deklice! radi te bukvice, pridno se jih učite; gotovo vam bodo pomagale k časni in večni sreči.

Pervi del.

Zgodbe svetiga pisma stare zaveze.

I. Od stvarjenja sveta do Abrahama očaka.

(4000—2000 pred Kr.)

1. Stvaritev svetá.

(I. Mojz. 1.)

V začetku je Bog vstvaril nebó in zemljo. Zemlja pa je bila pusta in prazna. Pokrita je bila še vsa z globokimi vodami, in vse je bilo temá. Rekel pa je Bog prvi dan: „Bodi svetloba!“ In svetloba je bila.

Drugi dan je Bog ukazal: „Bodi nebes!“ In bil je nebes. Lepo višnjjevo obnebje, ki je nad nami, se prične, in nekóliko vodá se zbere v oblake nakviško.

Tretji dan je Bog zapovedal: „Naj se stekó vodé, ktere so pod nebam, v en kraj, in suha zemlja naj se prikaže!“ In zgodilo se je takó. Bili so studenci, potoki, reke, jezera in morje, in prikazala se je suha zemlja. — Tudi je Bog ukazal:

„Zemlja naj rodi travo, zeliša in drevesa.“ In to se je zgodilo. Zdaj je bila zemlja lepó zelena, in vse je bilo v cvetji, kakor spomladi.

Četerti dan je Bog rekel: „Luči naj bodo na nebu, de ločijo noč in dan, kažejo dneve in leta, in razsvetljujejo in ogrevajo zemljo!“ Ko bi trenil, so bile. Na nebu je sijalo blišeče solnce, de dan dela; prijazna luna je svetila po noči; migljalo je zvezd brez števila veliko. Lepo se začnejo verstiti noč in dan, in štirje letni časi.

Peti dan je Bog rekel: „Mergolé naj ribe v vodi, in ptice naj letajo pod nebam!“ Kakor je rekel, tako je bilo.

Šesti dan je Bog ukazal: „Zemlja naj rodi laznino, živino in zverino, in vsakoršnih žival ponjih plemenih!“ Komej je rekel, že je bilo vse. — Poslednjič je Bog človeka vstvaril.

Stvarnik pogleda vse, kar je bil vstvaril, in vse je bilo prav dobro. Sedmi dan je Bog počival, t. j. nehal je stvarjati, in je ta dan blagoslovil in posvetil t. j. hotel je, da naj tudi mi šest dni v tednu delamo, sedmi dan pa od dela jenjamo, ter ga v stvarnikovo čast in hvalo, in v svoje posvečevanje obračamo, de se vredne storimo večniga počitka v nebesih.

Kako velik je svet, in koliko lepih stvari je na njem! Pa vsiga tega enkrat ni bilo, in vse bo enkrat zopet prešlo. Bog sam je bil vselej in bo vselej; je večn. — Akoravno pa Boga ne vidimo, nam vendar nebo in zemlja glasno oznanujeta, de je vsigamogočen, neskončno dobrotljiv in moder. Vživaje dobrote ne pozabimo dobrotnika, ki nam jih deli; molimo in hvalimo ga, ne le ob nedeljah, ampak vsak dan, česar nas dela njegovih rok vedno opominjajo.

2. Perva človeka.

(I. Mojz. 2. 3.)

Zemlja in vse na nji je bilo pripravljeno za človeka. Bog tedaj reče: „Naredimo človeka po svoji podobi. Naj gospoduje čez ribe morja, ptice nebá, čez zverí in čez vso zemljo.“ In stvarnik je zobrazil iz perstí človeško truplo. Pa mertvo je še bilo; toraj dihne vanj neumerjočo dušo, in človek se sklone in živí. Bog ga je imenoval Adama t. j. perstaka, ker je bil iz perstí.

Po vsim svetu razun Adama še ni bilo nobeniga človeka. Ni mu bilo pa samimu ostati. Bog namreč reče: „Človeku ni dobro samimu biti; naredimo mu pomočnico njemu enako.“ Bog je tedaj poslal Adamu terdo spanje. Ko je bil zaspal, je Bog iz eniga njegovih réber ženo vstvaril, in jo je peljal k Adamu. Adam jo je imenoval Evo t. j. mater vsih živih.

Bog je za človeka prav lep vert zasadil. V njem so rastle drevesa polne žlahtniga sadja. Obilen studenec, ki se je v štiri potoke raztekal, ga je lepšal. V ta prijetni vert, ki se mu raj pravi, je peljal Bog perva človeka, de ga naj várujeta in obdelujeta.

Pred Adama je Bog pripeljal vse živali, in Adam jim je imena dal. V oblast mu je dal vso zemljo in vse, kar je na nji, naj bi vse stvari v svoj prid obračal.

Adam in Eva sta živela v raji nedolžna in vesela. Srečen, presrečen je bil njun stan pred gre-

ham! Vse dušne in telesne moči so jima bile v lepim redu: Um je bil razsvitljen, de jima je bilo lahko Bogá prav spoznati; volja je bila k dobri mu nagnjena, de jima je bilo lahko Boga ljubiti, in njegovo voljo spolnovati; bila sta nedolžna, sveta in Bogu dopadljiva ali v gnadi božji. — Bila sta pa tudi na truplu terdna in zdrava, in ni sta terpela ne lakote ne žeje, ne mraza ne vročine; nobena žalost in britkost ji ni obšla, nobena bolezen zadejala. Po posebni milosti božji sta bila tudi na truplu neumerjoča. Srečna bi bila preživela svoj čas na zemlji, in po tem bi bila z dušo in s telesom v nebo vzeta. Kakor oná, takó pa tudi vsi njuni mlajši.

Naša duša je podoba božja: ima um in pamet, de zamoremo Boga in njegovo sveto voljo spoznati; ima pristo voljo, de zamoremo dobro ljubiti in storiti. — Prizadevajmo si tedaj vedno umniši in svetejši prihajati, in skerbimo bolj za dušo kakor za truplo, ker je neumerjoča. — Spoštujmo podobo božjo pa tudi nad bližnjim zavoljo Boga.

Nekako rajsko veselje še slehern vživa, dokler nedolžnosti ne zapravi. De bi pač za njo bolj skerbeli!

Kdor božje darí napak obrača, ali z živalimi neusmiljeno dela, se zoper stvarnika pregreši.

3. Angeli.

Bog je razun človeške duše še druge duhove vstvaril, ki se jim angeli pravi. Angeli so zlo imenitne bitja, ki imajo bolj popolnoma um in boljši voljo kakor človek, pa ne telesa; zgolj duhovi so. Silo

veliko angelov je Bog vstvaril, ki so po svoji različni popolnamosti v več trum razversteni, n. p. angeli, véliki angeli, Kérubi, Serafi i. d.

Bog je angele vstvaril, de bi njega spoznali, častili, ljubili, molili, mu služili, in de bi ljudi várovali. „Hvalite Gospoda vi vsi njegovi angeli, vi, kateri ste takó močni, kateri njegovo povelje spolnite, kakor hitro glas njegove besede slišite.“ Ps. 102, 20. „Zavoljo tebe je svojim augelam zapovedal, de te na vsih tvojih potih varujejo.“ Ps. 90, 11.

Angelam je bil Bog čas poskušnje odločil, de naj bi mu bili svojo zvestobo in pokoršino pokazali. Pa veliko angelov je Bogu pokoršino odreklo, so prevzetni postali, ter hotli Bogu enaki biti. Ti hudobni angeli so po grehu napuha gnado božjo zgubili, ter so Bogu grozno zoperni postali. Gospod Bog jih je v peklenške teme pahnil, ter pljenju izdal, in jih vélikimu sodnimu dnevu prihranil.

Dobri angeli, kateri so Bogu zvesti ostali, gledajo božje obličje s češenjem in svetim strahom, in božje povelje zvesto spolnujejo. Veliko skerb imajo za ljudi na zemlji, nas ljubijo, várujejo mnogih skušnjav in nevarnost, nas od hudiga odvrčajo, in k dobrimu napeljujejo, ter želé, de bi mi bili enkrat srečni, kakor so oni. Toraj jim angeli varhi pravimo. Zlo se veselé, ako se hudobni človek poboljša in spokori, in posebnoj otroke ljubijo, in skerbé, de bi nedolžni ostali.

Hudobni duhovi pa, ki se jim hudiči pravi, so tako spačeni, de nič družiga ne mislijo in ne želé, kakor le, kar je hudo, pregrešno in božji nar svetjši volji nasproti. Toraj so ljudem nevošljivi za

gnado in prijaznost božjo, jih grozovito sovražijo, in si prizadevajo, jih v greh zapeljati, ter v strašno terpljenje seboj potegniti. „Zopernik, hudič, kakor dereč lev okoli hodi, in iše, koga bi požerl.“ I. Petr. 5, 8.

Priporočujmo se angelam varham, in ubogajmo vselej njih opomine. — Tudi čisti duhovi so padli; revni človek, ne bodi prederzen!

Napuh in nehvaležnost sta angele v pekel pahnila; skerbno se varujmo teh gerdih pregreh.

4. Pervi greh.

(I. Mojz. 3.)

Kakor angelam je bil Bog tudi človeku čas poskušnje odločil, če mu bo ostal radovoljno pokoren ali ne. Bog je bil namreč pervima človekama zapoved dal rekoč: „Od vsiga drevja po vertu jejta; le od tega drevesa (Bog ga je imenoval drevo spoznanja dobriga in hudiga) pa ne smeta esti. Kteri dan koli bota od njega jedla, bota mogla umreti.“ — To poskušnjo sta prva človeka dobila za se, in za ves svoj naslednji zarod: vsi bi bili zavoljo nju dveh srečni, ako bi jo bila srečno prestala.

Zaverženih angelov eden, satan, je zavidil človeka zavoljo nedolžnosti in veselja, ki ga je v ljubezni božji vžival, ter ga je hotel v nepokoršino do Boga zapeljati, in takó nesrečnega storiti. Spremenil se je v kačo, in je prišel na prepovedano drevó. Eniga dne gre Eva celó blizo k tistimu

drevesu. Kar zagleda kačo na njem. Kača spregovori, ter vpraša Evo: „Zakaj vama je Bog zapovedal, de bi ne jedla od vsiga drevja v raji?“ Eva odgovori: „Od vsiga drevja v raji jéva; le od tega drevesa tukej v sredi raja je Bog rekel: Nikar ne jejta od njega; sicer bosta umerla.“ — „O, reče kača, ne bosta ne umerla! Bog jo že vé! Še le oči se bodo vama odperle, bota kakor Bog, in bota spoznala dobro in hudo.“

Na to začne Eva sad prav ogledovati, in bolj ko ga ogleduje, prijetniši se jí zdi, in bolj jo mi-ka. Seže po njem, ga uterga in jé. Dá ga tudi Adamu, in tudi on ga jé. — Tako sta prva človeka božjo zapoved prostovoljno prelomila, sta bila Bogu nepokorna, in prvi greh je bil storjen. Poskušnja, dana za nju in za ves človeški rod, je bila skazena. Sebi in vsim svojim mlajšim sta nesrečo nakopala.

Tudi mi smo v nevarnosti, nedolžnost in ž njo prijaznost božjo zapraviti. Pa z božjo pomočjo se lahko sleherniga greha varujemo. Le božje zapovedi, svarjenje staršev in učnikov imejte pred očmi, kadar bi vas hudobni, kači enako, zapeljevali; ne verjemite jim, če vam greh hvalijo, ker se hlinijo in lažejo, de bi vas preslepili, kakor Satan Evo.

Pomnite, de je hudič prvi nevošljiv bil in lagal, in kaj je iz tega prišlo, ter studite ta dva gerda greha.

Ti pa, ki druge v greh zapeljuješ, vedi, de si v službi peklenške hudobe!

5. Kazen perviga greha.

(I. Mojz. 3.)

Po storjenim grehu je bilo Adamu in Evi naenkrat vse drugači. Oči se jima odprejo, in se zavesta,

de sta naga. Sama sebe se sramujeta, in si iz figoviga listja ogrinjala delata. Poprej vsa pokojna in vesela, sta zdaj vsa plašna. Spomin na Boga jima strah dela; bojita se ga, in se skrivata pred njim med drevjem. Vest se je bila zbudila, in jima je delala žalost, nepokoj in strah. — Kmali glas božji zaslišita: „Adam, kje si?“ Adam trepetaje odgovori: „Bojim se pred te priti, ker sim nag; za to sim se skrila.“ Bog mu reče: „Kdo ti je povedal, de si nag? Ali si mar od drevesa jedel, od kteriga sim ti jesti prepovedal?“ Adam odgovori: „Žena, ktero si mi tovaršico dal, mi je sadú dala; jest sim ga pa jedel.“ Bog tedaj Evi reče: „Zakaj si to storila?“ Eva je odgovorila: „Kača me je zapeljala, de sim jedla.“ Takó se zgovarjata. Nobeden noče kriv biti, bila sta pa obá; lahko bi bila namreč skušnjavo premagala.

Na to Bog sodbo sklene, in reče zapeljivi kači: „Ker si to storila, bodi prekleta med vsimi živalmi na zemlji! Po trebuhu se boš plazila, in prah žerla vse svoje žive dni. Sovrašstvo bom naredil med teboj in ženó, in med tvojim in njenim zarodam. Nekdo žéninih mlajšev pa ti bo glavo sterl, in tí mu boš v peto zalezovala.“

Na to Bog Evi reče: „Veliko boš terpela s svojimi otroci, in možu boš v oblasti; on bo čez te gospodoval.“ — Adamu pa je rekel: „Ker si poslušal glas svoje žene, in si jedel od drevesa: bodi prekleta zemlja zavoljo tebe. Ternje in osat ti bo rodila; s potam na obrazu boš kruh jedel, dokler se ne poverneš v zemljo, iz ktere si vzet; zakaj prah si, in v prah se boš povernil.“

Bog jima je dal še obleko iz živalskih kož,

in potlej ji je pahnil iz raja. Pred raj pa je postavil angela z ognjenim mečem.

Greh je enak prepovedanemu sadu; veselje in srečo obéta; pa žalost in nesrečo prinaša. Pomislite, de je Bog neskončno pravičen; in bolj skerbno se bote greha varovali. — Hudobniši, kakor Adam in Eva, so tisti otroci, kateri svoje pregreške po krivim na druge zvrčajo. Ako si grešil, spoznaj in obžaluj svoj greh, in neskončno usmiljeni Bog ti ga bo odpustil.

6. Kajn, Abel. — Set.

(I. Mojz. 4.)

Adam in Eva sta dobila dva sina. Starejšimu je bilo imé Kajn, mlajšimu pa Abel. Kajn, močnejši, je bil kmet; Abel, šibkejši, pa pastir. Z delam sta si mogla oba kruha služiti.

Bog je dal Kajnu srečo pri kmetii, in Abelnu pričedah. V znamenje hvaležnosti sta Bogu darovala. Kajn póljšine Bogu v dar prinese; Abel pa mu daruje nar lepši jagnje svoje čede. Abel je imel v sercu resnično hvaležnost do Boga; Kajn pa je bil hudoben, in se je z darovanjem le dobriga hlinil. Ker Bog le na pobožno in hvaležno serce gleda, mu je bil Abelnov dar dopadljiv; Kajnov pa ne.

Kajnu je to težko djalo. Nevošljiv je bil svojimu boljšimu bratu, in ga posihmal ni mogel več lepo pogledati. Ves bled je bil v obraz, in od same nevošljivosti so mu lica upadale.

Bog je Kajna ljubeznjivo posvaril, in mu je rekel: „Zakaj se togotiš, in zakaj ti obraz upada? Glej, kakor tvoj brat si mi ljub in prijeten, če dobro storiš; ako pa hudobno, že preži greh

pri tvojih durih. Tode, premagaj poželenje do hudiga, in gos. oduj čezenj.“

Kajn ni poslušal, temuč je jezo v sercu redil. Enkrat se Abelnu posebno prijazniga dela. „Pojdiva“, mu reče, „malo na polje“. Nedolžni Abel gre vesel ž njim. Ko sta bila na polji že dovolj delječ od doma, zgrabi svojiga brata Abelna, in ga ubije. — Abel leži mertev in ves razbit v svoji kervi. O kako so pač njegovi starši tarnali in jokali, ko so ga našli, in njega perviga merliča zagledali! To je nevošljivost storila. —

Pa Kajn kmali glas sodnika zasliši. Bog mu reče: „Kje je tvoj brat Abel?“ Kakor vsaki terdovraten hudobnež Kajn termasto odgovori: „Kaj jest vem? Sim kali jest varh in čuvaj svojiga brata?“ Na to mu Bog reče: „Kaj si storil? Kri tvojiga brata vpije z zemlje do mene. In zdaj — preklet bodi na zemlji, ktera je zinila, in kri tvojiga brata pila. Kadar jo boš obdeloval, ti ne bo dala sadú. Na svetu ne boš imel domú; v begu boš, in po svetu se boš klatil.“ Kajn zdaj spozna svojo veliko pregreho; pa namesto s skesanim sercam Boga odpušenja prositi, obupa nad božjo milostjo, in ves preplašen reče: „O kaj sim storil! Kako zlo sim grešil! Moja pregreha je prevelika! ne zaslužim odpušenja!“ Pobegnil je, in po samotah se je potikal. Po dnevi in po noči ni imel pokoja. Po dnevi mu je bila vedno v mislih njegova strašna pregreha, in po noči se mu je v spanji zdelo, de brat ves kervav pred njim stoji. Vest ga je tedaj noč in dan pekla. Tako greh človeka ob pokoj in ob vse veselje pripravi.

Namesto Abelna je bil Bog dal Adamu in Evi

druziga sinu, ki se mu je reklo Set. Letá jima je z lepim življenjem veliko veselje delal. Tudi sta imela še veliko sinov in hčer, preden sta umerla. Adam je bil 930 let star, ko je umerl.

Set je bil bogaboječ mož, in je svoje otroke v strahu božjim izredil. Zavaljo svetiga življenja so bili njegovi mlajši božji otroci imenovani. Med njimi sta posebno pomniti: Enos, ki je prvi začel v zbranih množicah Boga moliti, in pa Henoh, kateri ni umerl, ampak Bog ga je v sveti raj prestavil, de bo v poslednjih časih narode k pokori budil. Tudi Matuzala, Henohov sin, je bil pobožen mož, in je živel 969 let.

Kajnovi mlajši pa so bili hudobni; toraj so v svetim pismu človeški t. j. posvetni otroci imenovani. Bili so sicer v posvetnih rečeh zlo znajdeni; v božjih rečeh pa čedalje bolj nevedni. Dokler se otroci božji niso pečali s človeškimi otroci, so bili pobožni. Ko so se jim pa sčasama pridružili, so njih hudobne dela posnemali, in kmali so bili ravno tako hudobni kakor letí.

Učimo se od Abelna resnične hvaležnosti do Boga, in naša molitev bodi serčna in pobožna, posebno pri sv. maši, ko Jagnje božje nebeškemu Očetu v hvalen in spraven dar darujemo.

Poslušajmo mili glas božji, ko nas Bog po vesti, spovednikih, starših in učenikih pred greham svari! Glejte, kam človek pride, če ima do lepiga opominovanja oterpnjeno serce! — Gerde nevošljivosti, te Satanove zalege, ne terpimo nikdar v svojim sercu. V vnebo-vpijoči greh, radovoljni uboj, je Kajna pripeljala, in koliko hudiga izvira še dandanašnji iz nje!

Ne izžemajte z gredim obnašanjem svojim ljubim staršem grenkih solz iz oči, temuč delajte jim veselje in čast; saj

imajo že takó z vami veliko skerbí. — Varujte se slabih tovaršij; nad „božjimi otroci“ imate žalosten zgled, kako hitro se slehern popači, kateri se s hudobnimi peča.

7. Vesolni potop.

(1656 po stvarj. 2344 let pred Krist.)

(I. Mojz. 6–9.)

Sčasama je bilo zmiraj več in več ljudi na zemlji; pa bili so tudi zmiraj hudobniši. Nič niso za Boga marali, in v groznih pregrehah so živeli. Vse njih misli in željé so bile v hudo obernjene. Zavaljo tega je Bog sklenil ljudi in živali na zemlji pokončati. Vender jim je še 120 let odloga dal, če bi se utegnili poboljšati.

Med hudobnimi je bil vender pravičen mož, ki mu je bilo ime Noe. — Ta se ni dal od hudobnih ljudi zapeljati, in je tudi svoje otroke splošne spačenosti obvároval; torej je milost dosegel pri Gospodu. Bog je tedaj Noetu ukazal: „Narédi si veliko barko; tri sto komolcov naj bo dolga, petdeset široka, in trideset visoka. Razlil bom povodenj po zemlji; vse, kar žíví in díha, bo končano. S teboj pa bom zavezo storil, ter pojdeš v barko tí, tvoji sinovi, tvoja žena, in žene tvojih sinov.“

Pobožni Noe je sto let barko delal, in ljudem zažugano kazen božjo napovedoval, ter jih k pokori budil. Pa ljudje niso marali za njegovo svarjenje, in so svoj pot v hudobijah živeli.

Kadar je bila barka dodelana, je bil pretekkel tudi čas, ki ga je bil Bog ljudem v pokoro odločil. Tedaj reče Bog Noetu: „Pojdi zdaj v barko,

tí in vsi tvoji. Vzemi tudi k sebi v barko po dvoje in dvoje vsih žival, ki so na zemlji. Zakaj še sedem dni je, in po tem porečem deževati na zemljo štirideset dni in štirideset noči, ter bom pokončal vse stvari na zemlji.“

Noe, zvesti služabnik božji, gre s svojimi in z živalmi v barko, in Bog sam je od zunej duri za njim zaperl.

Zdaj začne strašno dež liti na zemljo 40 dni in 40 noči. Voda šumi spod neba kakor potoki, in studenci vrejo iz globočine. Če dalje bolj se voda naraša, vzdigne barko od tál, in barka po vodi plava kakor veliko poslopje. Zdaj so pač ljudje jokali, in z groznim strahom k Bogu klicali; pa je bilo prepozno, — čas milosti je bil pretekkel. Plezali so na drevesa, in bežali na hribe, de bi se oteli; pa vse je bilo zastonj! Voda se naraša, in postane petnajst komolcov visočej, kakor so bile naj višji gore.

Vse kar je dihlo na zemlji, je bilo pokončano, bodi si človek ali žival, ptica pod nebam ali červ v prahu. Sam Noe je bil otét, in kar jih je bilo ž njim v barki.

Noe nam je zgled, de je mogoče tudi med spačenimi ljudmi Bogu zvesto služiti, če se jim ne moremo odtegniti; na božjo pomoč se smemo tedaj zvesto zanašati.

Nikdar se ne izgovorjaj: Saj tudi drugi tako delajo. Bog ostane zmiraj svet in pravičen. Splošno spačenost ljudi Bog s splošnjimi kazni tepe.

Spačeni svet ob Noetovim času je živa podoba terdovratniga grešnika, ki naj bi se pa iz té zgodbe učil, kako „strašno je pasti v roke živiga Boga“, in pa „de jeza božja sicer počasi hodi; pa gotovo pride.“

8. Noe gre iz barke in Bogu daruje.

(I. Mojz. 8.)

Sto in petdeset dni je voda stala po zemlji. Bog pošlje gorek veter, in voda je jela upadati. Verhovi gorá se sčasama iz vode prikazujejo, in barka je obstala na gori Ararat na Armenskim.

Noe je hotel zvediti, če se je voda že dovolj utekla ali ne; toraj spusti krokarja. Zletel je, pa se ni več vernil. Za njim spustí goloba. Pa se ni imel kam vستي, ker je bila še voda po vsi zemlji. Verne se tedaj k barki, in léta okoli nje. Noe roko stegne, in ga zopet v barko vzame. Sedem dni potlej ga vnovič spusti. Zdaj še le zvečer nazaj pride, in prinese v kljunu oljkino vejico z zelenim pirjičem. To je bilo veselo znamenje, de so se vodé dovolj utekle. Vender počaka še sedem dni, in potlej zopet spustí goloba iz barke. Ni ga bilo več nazaj, ker je bila zemlja že suha.

Zdaj Bog Noetu reče, de naj gre iz barke s svojo družino in z vsimi živalmi, ki jih je seboj imel. Noe je tedaj iz barke šel, kakor mu je Bog zapovedal.

Pač milo mu je moglo pri sercu biti, ko je zopet na súho stopil, in vidil zemljo takó prazno. Zahvaliti se Bogu, de ga je tako čudovito otel, je postavil altar, in je na njem Gospodu žgaven dar zažgal. Pri ti priči se prikaže lepa mavrica na nebu, in Bog reče Noetu in njegovim sinovam: „Glejte, zavezo naredim z vami in z vašim zarodam. Nikoli več ne bo potop zemlje razdjal. Dokler bo zemlja, ne bo

prejenjala ne setev ne žetev, ne poletje ne zima, ne noč ne dan. Svojo mavrico postavim v oblakih; ona bodi znamenje zaveze med menoj in med zemljo.“

Lepo pisana mavrica na oblačnim nebu naj nas spominja, da je Bog hudobnim oster; pobožnim pa dober in prijazen.

9. Noetovi sinovi. — Babilonski turn.

(I. Mojz. 9. 11.)

Osem ljudi je bilo otetih, in po njih se je človeški rod po zemlji množil. Noe se je spet kmetije lotil, in je tudi nograd zasadil. Ker pa moči vina še ni poznal, ga je vpervič preveč pil. Upijanil se je, in je razgernjen v šotoru ležal. Ko Kam, Noetov sin, v šotor pride, in očeta vidi ondi ležati, se mu zaničljivo posmehuje, ter ven gre, in s smeham pravi svojima bratama. S takim obnašanjem je Kam silno spačeno serce pokazal.

Sem in Jafet pa sta bila dobra otroka. Plajš sta na rame vzela, z odvernjenim obrazom šla v šotor, in sta očeta s plajšem odela.

Ko se Noe prebudi, in Kamovo hudobijo zvé, ga je velika žalost obšla. Previdil je in mu prerokoval, da se bo njemu in njegovim mlajšim hudo godilo. Sema in Jafeta pa je blagoslovil, ter jima prerokoval, da se jima bo dobro godilo. — Noe je živel še po potopu 350 let; vsiga pa je živel 950 let, in je umerl.

Noetovih mlajšev je bilo sčasama velik narod. Vidili so, da se bodo mogli po zemlji razkropiti.

De bi se po deželah ne razgubili, in pa de bi tudi svojimu imenu v tem kraji slavo postavili, si med seboj prigovarjajo, turn sozidati, kteriga verh bi se neba dotikal, in se od vsih krajev vidil.

Pa Bog jim je overl in ustavil njih nespametno in nečimurno delo. Do tistiga časa so ljudje le en sam jezik govorili; zdaj jim je pa Bog jezike zmedel, de eden družiga niso umeli. Tako so mogli zidanje opustiti, in se v mnoge narode razdeliti. Razšli so se semtertje. Semovi mlajši so ostali v Azii, Kamovi so šli veči del v Afriko, Jafetovi pa v Evropo. — Mesto, kjer so bili začeli turn zidati, in ga niso dodelali, je bilo imenovano Babel t. j. zmešnjava; ker se je bil ondi jezik vsiga svetá zmešal.

Noe ni grešil, ker moči vina še ni poznal; s čimur se pa zdaj nobeden ne more zgovarjati, čc se upijani. V družih rečeh pa naj se nevedna mladost dá podučiti, de ji ne bo treba zmodriti se še le po lastni nesreči.

Posnemajte Sema in Jafeta, de žegen svojih staršev zaslužite; in obljuba četerte zapovedi se bo nad vami spolnila. Nad Kamam pa vidite kako Bog otroke kaznuje, kteri svojim staršem življenje grené. „Kdor svojiga očeta zasramuje in zarod svoje matere zaničuje, naj mu krokerji okó spod čela izkljujejo, in orlovi mladiči naj ga požró.“ Prip. 30, 17.

Kdor brez Boga po svojí termi in iz napuha kaj začne, on babilonski turn zida — ne bo mu dobro izšlo.

II. Od Abrahama do egipt. Jožefa.

(2000—1769. pr. Kr.)

10. Abraham od Boga poklican.

(I. Mojz. 12. 15. 18.)

Zmiraj bolj so se razširjali narodi po zemlji; razširjale so se pa tudi pregrehe in hudobije. Lju-

15. Izak vzame Rebeko.

(1. Mojz. 24.)

X Sara, Izakova mati, je bila 127 let stara, in je umerla. Abraham je za njó žaloval, in jo je pokopal v dvojni jami na njivi, katero si je bil v pokopališe kupil. Tudi sam se je bil že zelo postaral. Skerbel je tedaj, da bi še pred smertjo sinu Izaku dobil bogaboječo ženo. Hčere v deželi so bile nejeverke; Abraham pa ni hotel, da bi bil Izak nejeverko vzela. Toraj pošlje svojiga zvestiga hlapca Eliezerja v svojo domačijo, kjer je imel še bogaboječo žlahto, da bi ondi za Izaka pobožno ženo poiskal. „Gospod nebeški Bog“ — reče Abraham Eliezerju — „kteri me je peljal iz hiše mojiga očeta, in iz moje domovine, in je to doželo mojemu zarodu obljubil, on bo poslal svojiga angela pred teboj, in od ondod boš dobil ženo mojemu sinu.“

X Hlapec vzame deset kamel, jih otovori z mnogim blagam, in se napravi na pot. Srečno pride do mesta Haran, kjer je nekdanj Nahor, Abrahamov brat, živel. Tú zunaj mesta zraven studenca velbljude leč zažene. Zvečer je že bilo ob času, ko so mestne hčere po vodo hodile. Nar nedolžniši, nar pridniši in nar prijazniši zmed njih je hotel hlapec zvediti; tedaj je takole molil: „Prosim, Gospod, stoj mi dans na strani, in skaži milost mojemu gospodarju Abrahamu. Glej! stojim pri studencu, in mestne hčere bodo po vodo hodile. Déklica tedaj, ki ji porečem: Nagni mi svoj verč,

de pijem; in ki mi bo odgovorila: Pij! in tudi tvoje velbljude bom napojila; letá bodi tista, ktero si svojimu služabniku Izaku namenil, in po tem znamenji naj spoznam, (de si milost skazal mojimu gospodarju.“

Komaj je hlapec to zgovoril, glej, kar pride deklica z verčem na rami — zala, in kar je še več vredno, pametna in nedolžna. Rebeka ji je bilo ime. Molčé stopi k studencu, si nalije vode v verč, in se oberne. Tako pametno obnašanje Eliezerju močno dopade. Kaj, si misli, ko bi bila morde ravno ta mojimu gospodu namenjena! Pred njo stopi, in ji reče: „Daj mi piti iz verča!“ „Pij!“ — mu Rebeka prijazno reče; in je urno verč v naročje djala, in mu dala piti. In kadar se je bil napil, je pristavila: „Čakaj, tudi tvojim velbljudam bom nalila, de se vsi napijó. Urno sprazne verč v korito, teče spet na studenec, in nalije vsim velbljudam.“

Hlapec jo molčé gleda ter spozna, de je Bog njegovo molitev uslišal, in to deklico Izaku namenil. Ko so se bili velbljudi napili, ji da iz hvaležnosti zlate uhane in zapéstnice, in jo vpraša: „Čigava si? povej mi tudi, ali je prostor v hiši tvojiga očeta, de bi bil pri vas čez noč?“ Rebeka mu odgovori: „Batvelova sím, sinu Nahorjeviga, kateri je bil Abrahamov brat. Slame in klaje je obilno pri nas, tudi prostora dovolj za prenočiti.“ Tedaj se mož priklone, in moli Boga rekoč: „Hvaljen bodi Gospod Bog, kateri me je naravnost pripeljal v hišo brata mojiga gospodarja!“

Deklica je pa hitro domú tekla, in materi vse povédala, kar se ji je prigodilo. Na to gre Laban,

njeni brat, hitro k možu tje na studenec, in ga pripelje v hišo, razprávi velbljude, in jim dá slame in sená; njemu pa in možem, ki so ž njim prišli, prinése vode, de si noge umijejo; in mati so kruha predenj položili. Eliezer pa ni hotel ne grižljeja ne okusiti, dokler ni naročila opravil. Razodene jim tedaj vse: kdo de je, zakaj je prišel, in kako ga je Gospod sim pripeljal, ter jih vpraša, če bodo hotli Rebeko Izaku za ženo dati ali ne. „Ako hočete milostivo in zvestobno ravnati z mojim gospodam“ — pravi dalje — „prirecíte; če ste pa družih misel, mi pa tudi povejte, de dalje grem na desno ali na levo.“ Na to Batvel in Laban odgovorita: „To je božja naredba. Glej, Rebeka je pred teboj; vzemi jo, in pojdi ž njo, de bo Izakova žena.“ Potem vprašajo Rebeko, če bo hotla s tem možem iti, in tudi ona je bila zadovoljna. Zdaj se Eliezer verže na zemljo, in hvali Boga. Potlej seže po zlatnino in srebernino, in po oblačila, ter obdaruje ž njimi Rebeko, in tudi njene brate in mater. Na to še le je sedel k mizi, in so imeli gosti.

Drugo jutro je Eliezer zgodaj vstal, je napravil vse za odhod, in če ga ravno vstavljajo, se vender kakor zvest hlapec ni dál muditi. Mati in bratje Rebeko blagoslovijo, in potem Rebeka s svojimi deklami velbljude zasede, in gre z Eliezerjem.

Nekiga dne proti večeru je bil šel Izak na polje molit. Kar zagleda od deleč velbljude priti. Tudi Rebeka je ugledala Izaka, in je vprašala hlapca, kdo de je uni mladeneč. In ko ji je ta odgovoril, de je njegov gospod Izak, je stopila

z velbljuda, mu gre naproti, in ga pozdravi. Izak jo pelje pred svojiga očeta Abrahama, in ta mu jo dá za ženo.

Abraham je še dolgo časa mirno živel, de so se natekli dnevi njegoviga življenja do 175 let. Pokopali so ga k Sari, njegovi ženi, in Izak je podedval njegovo premoženje.

Ne bogastvo, ampak nedolžnost je Rebeko srečno storila, in pa pridnost in dobro serce. — V božjih rokah je vse; Bog dostikrat prav majhne okolišine v veliko srečo oberne.

„Zaupaj na Gospoda iz celiga svojiga serca, in ne zanašaj se na svojo razumnost: na vsih tvojih potih misli nanj, in on bo tvoje stopinje vodil.“ Prip. 3, 5. Tako je delal Eliezer, in vse se mu je po sreči izteklo.

16. Ezav pa Jakop.

(I. Mojz. 25. 27.)

Izak in Rebeka sta dobila dvojčike. Pervencu je bilo ime Ezav, drugcu pa Jakop. Ezav je bil rujáv in ves dláčen, in tudi divjiga obnašanja; Jakop pa je bil gladek, in tudi pohlevniga in krotkiga zaderžanja. Ko sta bila odrastla, se je Ezav lotil lovstva in kmetije; Jakop pa pastirstva.

Neki dan je Jakop ravno lečno jed kuhal, ko Ezav ves truden in lačen z lova pride. „Daj, reče Ezav Jakopu, tudi meni kaj te rudečkaste jedi; zakaj lakote se ves opotekam.“ Jakop mu odgovori: „Daj mi za njo svoje pervenstvo.“ Pervenci so namreč po očetovi smerti nar več premoženja dobivali, in tudi očetovsko oblast imeli čez svoje brate in sestre. Ezav reče: „Glej, umreti moram;

— čimu mi bo povenstvo?“ Jakop pravi: „Prisezi mi tedaj!“ Ezav na to brez premislika priseže, prepustiti mu povenstvo; jé in pije, vstane in gre, in mu ni mar za povenstvo.

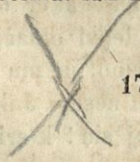
Izak se je bil zlo postaral, in oči so mu bile otemnele, de ni vidil. Tedaj pokliče Ezava, in mu reče: „Moj sin! glej, postaral sim se, in dneva svoje smerti ne vé. Vzemi orožje — tul in lok — in pojdi na lov. Če kaj vjameš, napravi mi jed, kakor veš, de rad imam; in mi jo prinesi, de jem, in te potem blagoslovim, preden umerjem.“ Ezav berž gré, de bi spolnil očetovo povelje. Rebeka je to slišala. Ker je pa Jakopa rajši imela, naglo pripravi dva kozliča kakor divjino, obleče Jakopa v Ezavovo nar lepši oblačilo, mu ovije roke in goli vrat s kozličevino, in mu dá pripravljeno jed, de naj jo očetu nese. Jakop stori tako, in Izak ga popraša: „Moj sin! kateri si ti?“ Jakop odgovori: „Ezav sim, vaš pervenec. Storil sim, kakor ste mi rekli. Vstanite, jejte, in pa blagoslovite me.“ Izak mu reče: „Stopi bliže, de pošlatam, in se prepričam, ali si Ezav ali ne.“ Jakop pristopi, in Izak ga pošlata, in pravi: „Glas se mi sicer zdi Jakopov; pa roke so Ezavove.“ Toraj ga ni poznal; je jedel, in ga je blagoslovil rekoč: „Služijo naj ti narodi, in rodovi naj se ti priklanjajo. Bodi gospod svojih bratov, in oni naj se ti vklanjajo.“ Tako so obljube, ki jih je Bog Abrahamu in Izaku storil, na Jakopa prestopile, in Jakop je bil s tem posvečen kakor očak obljubljeniga odrešenika.

Komaj je Jakop odšel, pa Ezav pride s pripravljeno divjino, in reče: „Vstanite, oče! jejte; Zgodbe svetiga pisma stare zav. 3

in blagoslovite me.“ Izak se zavzame in pravi: „Kdo si pa tí?“ Ezav odgovori: „Jest sim vaš pervorojeni sin Ezav.“ — Zdaj je Jakopova zvi-jača na dan prišla. Ezav pa je zarjovil, in na ves glas jokal. „O ti prekanjeni zvijač!“ — je djal — „poprej me je ob pervenstvo pripravil, in zdaj mi je vzel še očetov blagoslov.“ Silno se togoti, in žuga Jakopa umoriti.

Bolj nespametno in nepremišljeno kot Ezav dela tisti, kateri za kratko pregrešno veselje nebesa prodá. — Pa tudi časniga premoženja ne smemo lahkomišljeno raztrošati. —

Gerda je Jakopova lakomnost, in nápačna je Rebe-kina zvijača; veliko britkost sta Izaku nakopala. Pa greh se večkrat sam kaznuje; tudi njima se je kmal vračevalo.

17. Jakop na ptujim.

(I. Mojz. 28. 29. 30.)

Ko je Rebeka zvedila, de Ezav misli brata umoriti, je Jakopu svétovala, de naj beží v Haran k njenimu bratu Labanu, dokler se Ezavu togota ne vleže. Jakop vzame palico, in pobegne. Po poti ga na polji noč prehití, še preden je k hišam prišel. Ves truden se vleže pod milim nebam, dene kamen pod glavo, in zaspí. V spanji se mu Bog prav prijazno razodene. Vidil je namreč lojtro, ktera je na zemlji stala, in z verham do neba segala. Angeli božji so po nji gori in doli hodili, nar na verhu pa je bil Bog sam, kateri mu je rekel: „Jest sim Gospod, Bog Abrahamov, in Izakov; zemljo, na kateri spiš, bom dal tebi in tvojimu zrodu. Po tebi in tvojim zrodu bodo oblagodarjeni vsi narodi na zemlji. Vároval

te bom, koder koli boš hodil, in te bom nazaj v to deželo pripeljal.“ Jakop se iz spanja prebudi, in ves prestrašen reče: „Resnično, Bog je na tem kraju, in jest nisim vedil. Kako strašen je ta kraj! Takaj je gotovo hiša božja in vrata nebeške.“ Ko se zarja napoči, vzame Jakop kamen, ki ga je pod glavó imel, ga v znamenje po koncu postavi in z oljem oblije v spomin, de je Bogu posvečen, in je imenoval ta kraj Betel t. j. hiša božja.

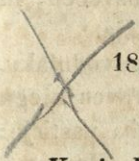
Jakop gre zdaj dalje, in pride k vodnjaku, kateri je bil pokrit z velikim kamnam. Zraven njega so ležale tri čede dróbnice. Jakop vpraša pastirje: „Bratje, od kod ste?“ Mu odgovoré: „Iz Harana.“ Jih dalje vpraša: „Poznate Labana, Nahorjeviga sina?“ Mu odgovoré: „Poznamo.“ Jakop še vpraša: „Je li zdrav?“ Mu pravijo: „Zdrav je zdrav; — glej, Ráhela, njegova hči, pride ravno s čedo.“ Ko jo zagleda, hitro odvalí kamen, jo prijazno pozdravi, in ji čede napojí. Povedal ji je, de je sin njene tete Rebeke, in od veselja se je jokal. Rahela berž teče očetu povedat. Laban mu hiti naproti, in ga z veseljem pelje na svoj dom.

Jakop je 14 let pri Labanu služil, in ta mu je svojo hčer Ráhelo za ženo dal. Zvesto in pridno mu je ovce pasel, in Bog je bil zavoljo pobožniga Jakopa tudi Labana takó oblagoslovil, de je bil v tem času obogatel, ki je poprej le malo imel. Zdaj se je hotel z ženó in z otroci v svojo domačijo verniti. Ker je pa Laban spoznal, de je po Jakopu obogatel, ga prosi, de naj si plačilo izgovori, in še ostane. Jakop se je vdal, in je ostal še šest let pri svojim tastu. Bog je Jakopa osrečil, de je zlo obogatel. Priredil si je velike čede ovác

in kóz, velbljudov in oslov, in je imel veliko hlapcov in dekel.

Kamorkoli gremo, kjerkoli smo, povsod je Bog pri nas. To nas tolaži. Povsod se pa tudi varujmo greha, povsod Bogu zvesto služimo.

Bogaboječi posli srečo k hiši prinašajo, kakor Jakop Labanu.

18. Jakop gre v svoj kraj.

(I. Mojz. 31. 32. 33.)

Ko je Laban vidil, de Jakop takó bogáti, mu je bil nevošljiv, in ga je začel gerdo gledati. Tudi Labanovi sinovi so mu očitali, de je s premoženjem njih očeta obogatel. To je Jakopu trud in delo težilo, in britkost delalo. Želel je Labana zapustiti, in se v svojo domovino podati, ker mu ni bilo skorej več pri njem prestati. Bog mu tudi reče: „Verni se v deželo svojih očakov; jest te bom vároval na poti.“ Labana ravno ni bilo domá, in Jakop se zdajci z vso družino in blagam na pot podá, in odide. Ko pa Laban čez tri dni zvé, de je Jakop pobegnul, za njim hití, in ga misli posili verniti. Pa Bog se mu razodene in mu reče: „Váruj se Jakopu kaj žaliga reči!“ Toraj je prijazno zavezo ž njim storil, ko ga je dotekel, in sta šla mirno nárazen.

Ko Jakop do reke Jordana na mejo Kanaanske dežele pride, ga začne Ezav skerbeti; zakaj spomnil se je, kako se je bil nad njim zadolžil. Poslal je tedaj poročnike pred seboj k Ezavu, de bi mu po njih svoj prihod napovedal, in de bi pri

najem milost doségel. Zvečer pridejo poročniki nazaj, in mu povedó, de mu Ezav s štiri sto možmi naproti gré. Jakop se je ustrašil, in zlo se je bal. Tedaj je molil: „Bog mojiga očeta Abrahama in Bog mojiga očeta Izaka, kateri si mi rekel, de vernem naj se v deželo svojiga očeta, de me boš vedno vároval; reši me tedaj zdaj iz rok mojiga brata, kateri mi gre s štiri sto možmi naproti. Ne zaslužim sicer tvoje pomoči, in prenevreden sim tvoje velike dobrote, ktero si že skazal nad mano. Z golo pálico v rokah sim šel čez reko Jordan, in zdaj grem z dvema čedama nazaj. Pa pomagaj mi, o Bog! kateri si mi že tolikrat iz nadloge pomagal — pomagaj mi tudi zdaj iz nje, ker se svojiga brata bojím.“ — Potlej je velike darila od svojih čed za Ezava odbral, in mu jih je po svojih hlapcih poslal rekoč: „To pošlje tvoj hlapec Jakop svojimu gospodu Ezavu.

Ravno je šlo solnce iz za gore, kar zagleda Ezava priti in štiri sto mož ž njim. Jakop zversti svoje otroke, hlapce in dekle in čede v več trum; sam pa v zaupanji v Bogá naprej stopi, in se sedemkrat do tal priklone, ko se je Ezavu bližal. Ezav pa bratu naproti teče, se mu okoli vrata oklene, ga objema in kušuje, in se od veselja joka. Ko Ezav toliko otrok vidi, reče: „Čigavi so vsi ti?“ Jakop odgovorí: „Otročiči so, ki mi jih je Bog dal.“ Zdaj pridejo vsi pred Ezava, in se mu priklanjajo. Darov pa, ktere mu je bil Jakop naproti poslal, se brani, in pravi: „Imam sam dosti, brat moj! le imej, kar je tvojiga.“ Pa Jakop mu takó dolgo ne odleže, dokler jih ne vzame.

Jakop gre zdaj z Ezavam v svoj kraj, hvali

Boga iz vsiga serca, in pride spet na Kanaansko k očetu Izaku, kateri je to veselje še doživel.

Izakovi dnevi so se natekli do 180 let, in je umerl. Ezav in Jakop sta ga pokopala v pokopališe, kjer sta bila Abraham in Sara pokopana.

Gerdo je bližnjimu sreče ne pervošiti. — Kadar smo v sili in nadlogi, molimo. Pa molimo s ponižnim seream, kakor Jakop.

Glejte! s ponižnostjo in krotkostjo svoje sovražnike nar lože utolázimo, kakor Jakop Ezava.

III. Egipčovski Jožef.

(1769—1675 pred Kr.)

19. Jožef, pastir, na ptuje prodan.

(I. Mojz. 37.)

Jakop je imel dvanajst sinov. Nar boljši med njimi je bil Jožef. Šestnajst let je bil ravno spolnil, in je s svojimi brati očetove čede pasel. Njegovi bratje so bili enkrat nekaj prav hudiga storili. Nedolžni Jožef se tega ni udeležil, temuč groza ga je bilo, in pové očetu, de bi se greh ustavil. Zato so ga oče radi imeli, in so mu pisano sukno napravili. Bratje so ga pa za tega voljo čertili, in mu niso dali lepe besede.

Enkrat je imel Jožef čudne sanje. Pové jih bratam. „Le poslušajte,“ — jim reče v svoje nedolžnosti — kaj se mi je sanjala. Zdelo se mi je, de smo na polji snopje vezali, in de se je moj snop vzdignil in po koncu postavil; vaši pa so ga obstopili, in so se mu priklanjali.“ Bratje so te sanje

berž tako razložili, de misli Jožef kdaj njih gospod biti, in so mu rekli: „Kaj ti boš naš kralj, mi pa tvoji služabniki in podložni? Tega nas Bog váruj!“ Imel je še druge sanje, ktere jim je tudi povedal. „Vidil sim v sanjah — je rekel — kakor de bi se mi solnce, luna in enajst zvezd priklanjalo.“ Te sanje so brate še bolj razkačile in njih nevošljivost in sovraštvo podžigale. Tudi oče so ga posvarili in so mu rekli: „Kaj hočejo te sanje? Se ti homo kali jest, tvoja mati in tvoji bratje priklanjali?“ Vender pa je Jakop, ki je tudi že sam božje sanje imel, to reč na tihim premišljeval, in sam pri sebi mislil, de je morebiti Bog res njegoviga ljubiga Jožefa za kaj veliciga odločil.

Enkrat gredó Jožefovi bratje s čedami déleč od dóma. Oče so tedaj rekli Jožefu: „Pojdi, in poglej, če je vse prav pri tvojih bratih in pri živini.“ Pokorni Jožef precej vboga in gre. Ko ga bratje od déleč ugledajo, pravijo med seboj: „Glejte, sanjavec gre! Dajmo, ubimo ga, in verzimo ga v kako jamo, ter recimo, de ga je divja zvér požerla; po tem se bo pokazalo, kaj mu pomagajo njegove sanje.“ Ruben, nar stareji brat, ni privolil v ta strašni naklep, in ga je želel rešiti iz njih rok.“ „Oh — jim reče — nikar ga ne ubijajte! Raji ga že verzite v tisti le vodnjak.“ To je pa le za to rekel, ker mu je mislil skrivaj iz njega pomagati, in ga k očetu domú peljati.

Berž ko Jožef do bratov pride, potegnejo z njega pisano suktnjo, in ga spusté v vodnjak, kjer pa po sreči ravno ni bilo vode. Potlej se vsedejo jést. Ruben pa ne more jesti. Gre in misli, kako bi brata otel. — Tisti čas pridejo z gore Izmaelski

kupci, ki so na Egiptovsko šli. Juda reče bratom: „Kaj nam pomaga, če brata umorimo? Bolji je, ga Izmaelcam prodati, in ne oskruniti rok z njegovo kervjo; saj je vender le naš brat.“ Bratje so to poterdili. Ko tedaj kupci memo pridejo, potegnejo bratje Jožefa iz vodnjaka, in jim ga prodajo za dvajset srebernikov. Jožef britko joka in prosi; pa vse nič ne pomaga. Kupci so ga odpeljali na Egiptovsko. Ruben pa ni vsiga tega nič vedil. Ko k vodnjaku pride, in ne najde Jožefa, je silno žalosten; sterga svoje oblačilo, in pravi: „Mladenča ni več tukaj; kam se čem zdaj djati!“ Uni bratje si pa iz tega nič ne storé; zakoljejo kozla, Jožefovo suktnjo v kri pomočijo, jo pošljejo očetu, in mu sporočé: „To suktnjo le smo našli; pogledjte, ko bi utegnula suktnja vašiga sina biti!“ Jakop jo precej spozná, in mili glas zažene: „Mojiga sina suktnja je! — Divja zvér mi je Jožefa požerla!“ Njegovi otroci so se snidali, ga tolažit; on pa se ni dal utolačiti, temuč je djal: „Žalosten pojdem pod zemljo za sinam.“ V rasovnik se je oblekel, in je objokoval Jožefa dolgo dolgo časa.

Bodite ubogljivi in nedolžni, ter bote ljubi staršem in Bogu! — Tukaj zopet vidimo gerdo nevošljivost z njenimi žalostnimi nasledki. In celó med brati in sestrami se ta hudo-bija tolikrat najde! O varujte se nevošljivosti! Kakor hitro se v vaših sercih ta grozno strupena kača spočne, stopite ji na glavo, in sterite jo ji.

20. Jožef na Putifarjevem dómu.

(I. Mojz. 39.)

Kupci so bili Jožefa v Egipt pripeljali. Putifar, imeniten gospod in véliki vojvoda, ga je od

njih kupil. Pobožni Jožef je služil svojimu gospodarju zvesto in pošteno. Bog je bil ž njim, in je dal k vsimu, kar koli je počel, srečo in tek. Zavaljo tega ga je gospodar ljubil. Izvolil si ga je v strežbo, mu je vse zaupal, in mu izročil vso hišo.

Putifarjeva žena pa je bila grozno hudobna. Kmal se mu je jela prilizovati, in ga v greh nagovarjati. Nedolžni Jožef se ustraši, in pravi: „Kako bi môgel toliko hudobijo storiti, in zoper Bogá grešiti!“ Vender zmiraj postopa za njim; on pa se je povsod ogiblje. Neki dan se je primerilo, de je Jožef v hišo prišel po svojih opravkih, ko ravno nobeniga domačih ni bilo v hiši. Ona ga tedaj zgrabi za plajš, in ga spet v ostudni greh nagovarja. Jožef pa ji pusti plajš v rokah, in beži iz hiše.

Hudobna žena se je na to silno raztogotila. Na ves glas začne vpiti, in vse domače sklicovati. „Glejte, glejte“ — jim pravi — „kakošniga hudobneža je moj mož v hišo privlekel! Sem v hišo pride, in se me loti. Jest pa sim zavpila kolikor sim mogla; tedaj je plajš popustil, in je zbežal!“ — Plajš je zraven sebe hranila, dokler ni bilo možá domú. Ko mož domu pride, mu pravi vse te laži, in de bi ji bolj verjel, mu plajš pokaže. Gospod, to slišati, se razserdí, in ukaže nedolžniga Jožefa v ječo vreči.

Ročnost, pridnost in poštenost povsod dobro mesto najde. Zapeljivcov se pa nikjer ne manjka; skerbno se jih je treba varovati. — Blagor človeku, kateri strah božji ohrani v srcu, in zaklad nedolžnosti vé ceniti! Nikdar ne bo grešil, če bi mu greh še toliko srečo obetal.

21. Jožef v ječi.

(I. Mojz. 40.)

Nedolžni Jožef je mogel biti v ječi med hudodelniki. Pa Bog, kateri nedolžnih ljudi nikoli ne zapusti, ga tudi v ječi ni zapustil, in je naklonil, da je s svojim lepim vedenjem pri jéčarji kmali zaupanje in ljubezen našel, in da mu je ta vse jetnike v oblast dal. Jožef je imel tudi tukaj priložnost veliko dobriga storiti.

Kmal potem ukaže kralj dva imenitna dvorna služabnika, véliciga točaja in véliciga peka, ki sta se bila zoper njega pregrešila, v ravno to ječo vreči. Jožef je jima stregel. Čez nekaj časa, ko pride Jožef zjutraj k njima, ji najde nekako posebno pobita in žalostna. Prijazno ji popraša, kaj je, da se dans takó žalostno deržita? Mu odgovorita: „Sanje sva imela; pa nimava nikogar, da bi jih nama razložil.“ Jožef, ki je vedil, da so navadne sanjske izlage prazne vraže, jima reče: „Izlaga je božja reč. Bog sam namreč vé, ali naše sanje kaj pomenijo, in kaj; pa vendar povejta, kaj se vama je sanjalo.“

Véliko točaj tedaj pové: „Sanjalo se mi je, da vidim vinsko terto s tremi mladikami. Je počasu poganjala, odcvetla, in grozdje dozorila. Jez pa sim imel králjev kozarec v rokah; tedaj sim vzel grozdja, sim ga ožél v kozarec, in podal kralju.“ Jožef, od Boga posebno razsvetljen, mu je sanje tako le razložil: „Tri mladike so trije dnevi; v

treh dneh te bo kralj zopet postavil v poprešnjo službo, in mu boš zopet kupo podajal kakor poprej. — Ko ti bo dobro, spomni se mene, in prosi kralja, da me reši iz ječe; zakaj po tatinsko sim bil iz Hebrejske dežele izpeljan, in tukaj po krivično v ječo veržen.“

Ko je véliki pek vidil, da je Jožef točajmu modro sanje razložil, je rekel: „Meni se je pa sanjalo, da nesem tri jerbaze moka na glavi, in v jerbasu, kateri je bil na verhu, so bile mnoge jedi pekovskiga dela za kralja; pa ptice so mi jih znad glave iz jerbasa jedle.“ Jožef reče: „Tvoje sanje pa to le pomenijo: čez tri dni te bo dal kralj obesiti; in ptice bodo meso s tebe kljuvale.“

Tri dni potlej je bil kraljev god, in vse se je tako spopolnilo. Kralj je svojim služabnikom velike gostí napravil, in pri mizi mu tudi točaj in pek na misel prideta. Točaja je v poprešnjo službo sprejel; peka pa je rekel obesiti. Pa točaj ni več na Jožefa mislil, ko se mu je dobro godilo.

Dober človek večidel usmiljenje najde; pa ga tudi povsod skazuje — kakor Jožef.

Če vam kdo kaj dobriga stori, povernite mu, ako vam je mogoče, in ne bodite nehvalezni — kakor točaj.

22. Jožef povišan.

(I. Mojz. 41.)

Dve leti potlej je imel kralj sam sanje. Zdelo se mu je, da je stal pri réki Nilu. Kar pride sedem prav debelih krav iz vode, in se ob reki po-

travi pasejo. Za njimi pride sedem gerdih suhih krav iz vode; in lete suhe so unih sedem rejenih požerle. V tim se kralj prebudi, in spet zaspi. Precej se mu zopet sanja. Sedem polnih in lepih klasov je pognalo iz eniga stebila, in sedem družih drobnih in snetljivih je za njimi priraslo; in snetljivi klasovi so polne požerli.

Te sanje so kralja zlo prestrašile. Berž ko se je dan storil, je poslal po modre in izlagavce v Egiptu. Tode ni ga bilo, de bi mu jih bil v stanu razložiti. Zdaj se véliki točaj spomni Jožefa, in reče kralju: „V ječi je Izraelski mladeneč, kateri je bil meni in peku sanje na tanko razložil.“ Kralj pošlje naravnost po Jožefa, Preoblečejo ga v lepši oblačila, in ga postavijo pred kralja.

Kralj mu reče: „Sanje sim imel, pa ni človeka, de bi mi jih razložil; slišal sim pa, de jih tí prav modro izlagaš.“ Ponižni Jožef mu odgovori: „Ne jest, le Bog bo kralju dober odgovor dal.“ Kralj mu zdaj pové oboje sanje od debelih in suhih krav, in od polniga in snetljiviga klasja.

Na to Jožef reče: „Oboje sanje so eniga poména. Bog kralju naznanuje, kar misli storiti. Sedem debelih krav in sedem polnih klasov pomeni sedem dobrih létin; sedem suhih krav pa in sedem snetljivih klasov pomeni sedem slabih létin. Glej! sedem prav rodovitnih let bo po vsi Egiptovski deželi; za njimi pa bo nastopilo sedem družih tako nerodovitnih, de bodo vsi poprešnji obilni pridelki pošli, in strašna dragina bo vso deželo stiskala. Imel si pa dvoje podobne sanje v znamnje, de se bo to gotovo in skoraj spolnilo. — Kralj naj tedaj poiše modriga in neutrudniga moža; in ta naj v rodovitnih

letih, ktere bodo ravno kar nastopile, peti del pridelka v žitnice spravlja in hrani, de dežela v prihodnjih nerodovitnih letih lakote konca ne vzame.“

Ta svèt je bil kralju zlo všeč; toraj reče Jožefu: „Ker ti je Bog vse razodel, kar si govoril, bom li mogel najti modrejšiga možá od tebe, ali tebi enačiga? Glej, tebe postavim čez ves Egipt, in vse ljudstvo ti more pokorno biti; le samo kraljevi sedež sebi prihranim.“ Na to vzame kralj svoj perstan, in ga Jožefu na roko natakne; ga obleče v drago belo tančico; mu obesi zlato kétnico okoli vratú; potlej ga posadi v svojo kočijo, in ukaže pred njim klicati, de naj se mu vsi vklanjajo, ter vedó, de je postavljen čez vso Egiptovsko deželo. Bil je pa trideset let star, ko je stal pred kraljem.

Bog pravične skuša, ter pripusti, de se jim hudo godi; poslednjič jim pa po svoji neskončni modrosti vse v dobroberne. —

23. Jožefovi bratje pridejo v Egipt.

(I. Mojz. 42.)

Sedem dobrih létin je prišlo kakor je Jožef prerokoval. Jožef hodi po vsih mestih, in spravlja žito v žitnice. Neizrečeno veliko ga je bilo, de ga ni bilo mogoče zmeriti. Pa nastopilo je tudi sedem hudih létin, in lakota je velika prihajala po vsih deželah. Egipčanam kmali žita zmanjka, ter pridejo k kralju, in ga prosijo živeža. Kralj pa jim reče: „Pojdite k Jožefu!“ Jožef tedaj odklene žitnice, in preskerbljuje z žitam ves Egipt. Tudi iz družih dežel so v Egipt hodili od Jožefa žita kupovat.

Na Kanaanskim je tudi lakota od dne do dne hujši prihajala. Jakop tedaj reče svojim sinam: „Pojdite v Egipt, in nakupite žita kolikor ga nam je treba, de se preživimo, in vsaj lakote ne umerjemo.“ Deset Jožefovih bratov gre tedaj v Egipt. Benjamina pa, kateri je bil takrat še otrok, ko so bili bratje Jožefa prodali, obderžé oče domá. „Utegnilo bi se mu — so djali — po poti kaj hudiga naključiti.“

Bratje pridejo srečno v Egipt do Jožefa, in se mu spoštljivo uklanjajo. Oni namreč njega niso spoznali; Jožef pah jih je berž spoznal, in se je spomnil sanj svojih mladih lét.

Jožef se jim ni dal spoznati, in govori ojstro z njimi kakor s ptujimi. „Od kod ste prišli?“ — jih vpraša po tolmaču — „in kdo ste?“ So odgovorili: „Iz Kanaanske dežele pridemo.“ Jožef reče: „Ogleduhi ste; deželo ogledovat ste prišli.“ Vsi prestrašeni mu odgovoré: „Gospod, tega ne! le živeža pridemo kupovat. Pošteni ljudje smo; dvanajst bratov nas je. Naš oče še živé na Kanaanskim. Nar mlajši brat je domá pri očetu; uniga družiga pa — zdaj so blezo enmalo jécali — uniga družiga pa ni več.“ — „Vidite no! — reče Jožef —“ vam ni upati. — Vas bom že poskusil. Kakor gotovo kralj živí, de mi ne pojdete od tod, dokler ne bo sem vašiga nar mlajšiga brata. Pošljite tedaj kogá zmed sebe, de naj ga pripelje; vi drugi pa bote ta čas v ječi, de se skaže, ali je res, kar ste govorili, ali ne.“ Zdaj jih ukaže na tri dni v ječo djati.

Tretji dan pa jih Jožef reče iz ječe pripeljati, in jim pravi: „Jest se Bogá bojim, in nikomur ne delam krivice. Ako ste pošteni, naj ostane eden zmed vas tukaj v ječi; vi drugi pa pojdite domu z žitam,

ki ste ga kupili. Pripeljite mi svojiga nar mlajšiga brata, de bom môgel vašim besedam verjeti, in tako boste smerti odšli.“ Vdajo se v to, in si pravijo med seboj: „Po zasluženji to terpimo; nad bratom Jožefom smo se tega zadolžili! Vidili smo britkost njegove duše, ko nas je milo prosil; pa ga nismo uslišali: za to je ta nadloga čez nas prišla.“ Ruben pa jim pravi: „Ali vam nisim rekel: ne pregrešite se nad mladenčem! pa me niste poslušali. Zdaj se njegova kri terja.“

Tako so med seboj govorili, pa niso mislili, de jih Jožef umé, ker je po tolmaču ž njimi govoril. Ko Jožef ta pogovor sliši, se od njih oberne, in joka. Zakaj serce se mu od ljubezni taja berž ko čuti, de jim je žal. Pa de bi zvedil, ali jim je resnica, se oberne zopet k njim, in reče Simeona, kateri je bil nekaj blezo naj neusmiljenši proti njemu, vpričo njih zvezati, in v ječo odpeljati. Služabnikom pa je ukazal, naj žaklje z žitam nasujejo, in slehernimu svoj dnar v žakelj nazaj denejo; tudi živeža za po poti naj jim še dajo. Ko se je to zgodilo, otovorijo osle, in odrinejo domú.

Domá očetu vse povedó, kako se jim je godilo. Jakop pa tarna in pravi: „Ob vse otroke me bote pripravili! Jožefa ni več, Simeon sedi zapert; zdaj pa mi hočete še Benjamina vzeti! Ne bo hodil ne z vami v Egipt!“ Ko pa žito izsipljejo, najde vsak svoje dnarje v žaklji, in vsi so se prestrašili.

Človeku še velikrat že na tem svetu povračuje, kakor Jožefovim bratom. Vender nam ne gre soditi, in misliti, de je kdo že hudoben, ako se mu hudó godí. Tudi Jožefu se je namreč nekaj časa hudo godilo, če je bil ravno nedolžen.

Vest ima dober spomin. Čez leta in leta se vnovič zbudi, in očita storjeno krivico.

24. Benjamin gre z brati v Egipt.

(I. Mojz. 43.)

Žito, ki so ga bili iz Egipta prinesli, je pohajalo, in Jakop zopet sinove nagovarja v Egipt. Juda pa pravi: „Možú, ki ondi zapoveduje, ne smemo pred oči priti, če svojiga naj mlajšiga brata ne perpeljemo seboj. Toraj dajte mladenča z menoj; jest sim porok zánj; iz mojih rok ga tirjajte!“

Jakop se tedaj vdá in reče: „Če je le taka, naj bo — storite po svoji volji. Pa vzemite seboj nar boljšiga sadja, ki pri nas raste, in ga možú v darilo nesite. Še toliko dnarjev vzemite seboj, in tudi tiste, ki ste jih v žakljih najdlí, nazaj nesite; morebiti je bila kakošna pomota. Bog pa vsigamogočni vam daj pri možu usmiljenje doseči, de vam nazaj dá zapertiga brata, in tudi mojiga ljubiga Benjaminá. Jest pa bom ta čas, kakor ko bi bil ob vse otroke prišel!“

Jožefovi bratje pridejo z Benjaminam in z darili srečno v Egipt. Ko Jožef zvé, de je Benjamin z njimi, zapové svojimu hišniku, jih v hišo peljati, dobro kosilo napraviti, in jim povedati, de bodo opoldne z njim jedli. Hišnik jih pelje v hišo. Še med vratmi ga opomnijo, in se zgovarjajo zavoljo unih dnarjev, ki so jih bili v žakljih našli. Hišnik pa jim reče brez skerbi biti, in pravi: „Ne bojte se! morebiti vam je dal Bog zaklade v žaklje; zakaj dobro se spomnim, de sim bil dnarje prejel. Pripelje

jim tudi Simeona, in jim pové, de bodo tukaj obédovali.

Zdaj pripravijo dari, preden bi Jožef prišel. Ko Jožef v hišo stopi, se mu do tál priklonejo, vsak s svojim daram v rokah. Jožef jih prijazno pozdravi, in reče: „So li zdravi vaš stari oče, ki ste mi pravili od njih? Ali še živé?“ Odgovorijo mu: „Zdravi so naš oče, tvoj hlapec, in jim je dobro.“ Jožef zagleda Benjamina, in vpraša: „Je li to vaš mlajši brat, od kteriga ste mi pravili? — Bog ti dáj dobro, moj sin!“ reče Benjaminu, in urno se oberne in gre iz hiše; zakaj milo se mu je storilo nad bratom, in solze so se mu uderle. Šel je v svojo stanico, in se je ondi izjokal.

Ko si je obraz izmel, pride nazaj, se premaguje, in ukaže jedí na mizo nositi. Posadé jih pa vse po starosti od nar staršiga do nar mlajšiga. Nad tem so se bratje zlo čudili, od kod de namreč tukej vedó, kako si oni v starosti med seboj nasledovajo. Zdaj nosijo jedí na mizo; pa Benjamin je vsiga po petkrat več dobival kakor njegovi bratje. Obédvali so in pili, ter bili prav dobre volje. Jožef je pri jedi do Benjamina posebno ljubezen kazal, de bi brate poskusil, če bodo tudi temu nevošljivi, kakor so bili nekđaj njemu.

Jožef je lep izgled resnične bratovske ljubezni, ktera hudo z dobrim povračuje.

25. Jožefova sreberna kupa.

(I. Mojz. 44.)

De bi se do dobriga prepričal, ali so se bratje poboljšali, ali ne, jih Jožef še enkrat terdo poskusi.

Svojemu hišniku zapové: „Napolni jim žaklje z žitam, in verh žita deni vsakimu svoje dnarje, nar mlajšimu pa tudi še mojo sreberno kupo.“ Hišnik storí tako; in drugo jutro, ko se dan zazná, se odpravijo veseli proti dómu. Ko so bili nekoliko od mesta odšli, ukaže Jožef hišniku za njimi hiteti, in jih zavoljo kupe terdo prijeti.

Hišnik jih je kmali dotekel, in jih je z oestro besedo prijel: „Zakaj ste dobro s hudim povernili? Kupa, ki ste jo ukradli, je ravno tista, iz ktere moj gospod pije. Grozno hudo ste storili!“ Na to vsi ostermé in odgovoré: „Kaj mi bi bili kaj taciga storili? Dnarje, ki smo jih v žakljih našli, smo ti iz Kanaanskiga nazaj prinesli; kako bi bili zdaj zlata ali srebra iz hiše tvojiga gospoda ukradli! Pri komurkoli se kupa najde, umerje naj, in vsi drugi naj bomo še po verhu tvoji sužnji.“ Urno žaklje z oslov jemljejo in odvezujejo vsak svojiga. Zakaj v tej reči so imeli dobro vest, in toraj so bili vsi serčni. Hišnik preiskuje vse žaklje od nar staršiga do nar mlajšiga, in najde kupo v žaklji Benjaminovim. Vsi so ostermeli. Zopet obložijo osle, in se vernejo k Jožefu. Juda je šel nar prvi.

Pred Jožefa pridši se vsi predenj na zemljo veržejo. Jožef jim reče: „Zakaj ste to storili?“ Juda odgovorí: „Kaj hočem reči svojimu gospodu, ali s čim se izgovorjati? Bog je nad nami krivico našel; za to se nam taka godí. Glej, vsi smo tvoji sužnji, mi in úni, ki se je kupa pri njem našla.“ Jožef je odgovoril: „Bog obvari, de bi jest takó delal! Kteri je kupo ukradil, bodi moj suženj; vi drugi pa pojedite v miru k svojimu očetu.“

Juda zdaj bližej k Jožefu stopi in reče: „Prosim te, gospod moj kralju enak! naj smem, tvoj hlapec, besedo spregovoriti! Unikrat si nam ukazal, seboj pripeljati nar mlajšiga brata. Oče so ga težko spustili z nami, ker ga ljubijo kakor svoje lastno življenje. Jest sim se za mladenča poroka storil; jest naj tedaj ostanem suženj namesti njega, de le on gre z brati domú. Zakaj brez mladenča ne morem k očetu, de vsaj ne bom priča britkosti, ki jih bo pod zemljo spravila.“

Pošten človek ima dobro vest, in se nič ne bojí. — Jožefovi bratje, posebno Juda, kažejo zdaj resnično ljubezen do očeta in do Benjamina. Pač lepo je, če se človek takó poboljša!

26. Jožef se dá spoznati.

(I. Mojz. 45.)

Ko Jožef iz vsiga obnašanja svojih bratov spozna, de so se poboljšali, se ne more nič več premagovati. Vsim ptujim, ki so okrog stali, reče ven iti. Zdaj na glas jok zažene, in reče v maternim jeziku: „Jest sim Jožef, vaš brat! Ali oče še živé?“ Bratje otèrpnejo od straha, in kar besedice ne morejo spregovoriti. Vsa krivica, ki so jo bili Jožefu storili, jim stopi pred oči. On pa jim prijazno reče: „Stopite k meni! Jožef, vaš brat, sim, ki ste me bili na Egiptovsko prodali. Pa nikar se ne bojte! K vaši sreči me je Bog pred vami sem poslal, de bote lakote oteti; za to me je storil poglavarja čez vso Egiptovsko deželo. — Zdaj pa hitite k očetu, in

povejte jim: Jožef, vaš sin, vam sporoči: Bog me je postavil gospoda vse Egiptovske dežele; pridite doli k meni, in nikar se ne mudite! V nar lepšim kraji dežele bote prebivali, blizo mene bote vi, in vaši otroci, in vse, kar imate. Tú vas bom preživil; zakaj še pet let bo lakota. — Hitro hodite, kmali nazaj pridite, in očeta seboj pripeljite!“

Na to Benjamin objame, in se joka; in tudi Benjamin se joka. Vse svoje brate kušne, in se pri vsakim joka. Potem še le so se bratje podstopili ž njim govoriti.

Glejte nov izgled bratovske ljubezni nad Jožefam, ki svojim bratom iz serca odpusti, in jih še izgovarja, ako ravno bi se bil lahko nad njimi maševal!

27. Jakopovo veselje in odhod v Egipt.

(I. Mojz. 46.)

Po vsim kraljevim dvoru se je razglasilo, de so Jožefovi bratje prišli! Kralj se je tega veselil, in vsa njegova družina ž njim. Dal je svoje lastne vozove, naj bi se Jožefov oče, in pa njegovih bratov žene in otroci na njih v Egipt pripeljali, in tù ostali. Jožef dá še vsakimu dvoje pražnje oblačilo, Benjaminu pa tri sto srebernikov in petero pražnje oblačilo. Ravno toliko dnarjev in oblek je očetu poslal, in verh tega še desetero oslov z Egiptovskim blagam, in ravno toliko oslic z živežam za po poti. Tako jih odpravi, in pri odhodu jim še reče: „Nikar se ne

prepirajte po poti zavoljo pretečeniga; vse bodi pozabljeno!

Stari oče so bili med tem časom v veliki skerbi. Kar pridejo sinovi z Benjaminam, in berž ko v hišo stopijo, povedó: „Jožef, vaš sin, živi, in gospoduje čez vso Egiptovsko deželo!“ Jakop jim ni verjel. Ko mu pa vse pravijo, kar jim je Jožef naročil, in ko še kraljeve vozove vidi, in toliko družih darov; zdaj mu je bilo, kakor de bi se bil iz hudih sanj prebudil, in reče: „Dovolj mi je, de le še Jožef živi! Grem, viditi ga hočem, preden umerjem.“

Jakop se je tedaj na pot podal z vsim, kar je imel. Na meji Kanaanske dežele je Bogu daroval, in Bog mu je v prikázni rekel: „Nikar se ne boj! V Egiptu hočem tvoje otroke namnožiti v velik narod, in jih spet nazaj pripeljati.“ Jakop zdaj dalje gre; Judata pa pošlje naprej, de naj Jožefu njegov prihod napové. Jožef se naproti pelje. Ko očeta zagleda, stopi iz kočije, jih objame, in od veselja joka. Stari oče pa rečejo: „Zdaj pa rad umerjem, de sim te le še enkrat vidil.“

Jožef se v svojim visokim stanu ni sramoval očeta, ter jih pred kralja pelje. Kralj se je zlo veselil, viditi očeta taciga pobožniga sina, in ukaže mu dati nar lepši kraj na Egiptovskim — Gesensko. Ondi je Jožef njega in njegove z vsim obilno preskerbil.

Dober otrok se svojih staršev ne sramuje, če mu Bog višji stan nakloni; temuč je še vesel, če jim more biti pomoč in podpora, zlasti v starosti.

28. Jakopova in Jožefova smert.

(I. Mojz. 48. 49. 50.)

Jakop je živel še 17 let v Egiptu, in vsi dnevi njegoviga življenja so se natekli do 147 let. Ko je zbolel, in vidil, de se dan njegove smerti bliža, pošlje po Jožefa. Jožef pride, in pripelje seboj svoja sinka Efrajma in Manaseta. Jakop se sklone na postelji, vzame otročiča naročje, ji kušne in blagoslovi, in poln hvaležnosti do Boga reče Jožefu: „Nisim se nadjal, tebe še kdaj viditi; in Bog mi je dal viditi še tvoje otroke!“

Dalje reče Jožefu: „Jest zdaj umerjem; Bog pa bo z vami, in vas popelje nazaj v deželo vaših očetov. Tebi dam še en del več ko tvojim bratam — Sihemsko selo.“

Na to Jakop skliče vse sinove, in jih blagoslovi sleherniga posebej. Judatu pa še posebno reče: „Kraljeva palica ne bo vzeta od Juda, in vojvoda ne od njegoviga ledja (njegovih mlajšev), dokler ne pride Tisti, ki ima poslan biti. Narodi bodo upali v Njega!“

Poslednjič še vsim skupej reče: „Pokopljite me v dvojni jami na Kanaanskim, kjer Abraham in Sara, Izak in Rebeka počivajo.“ Ko je to izrekel, se porovná nazaj v posteljo, in umerje.

Jožef pade mertvimu očetu na obraz, se joka, in jih kušuje. Na to ukaže svojim zdravnikom njih truplo z dragimi mazili namaziliti, in jih pokoplje na Kanaanskim v dvojni jami, kakor so si želeli. Vsi vikši Egipčanov so jih tje spremili.

Ko v Egipt nazaj pridejo, brate začne skerbeti, de bi se zdaj Jožef utegnil nad njmi maševati zavoljo krivice, ki so mu jo bili nekđaj storili. Toraj mu sporočé: „Preden so oče umerli, so nam zapovedali, de naj ti v njih imenu rečemo: „Prosim te, pozabi bratam hudobijo, ki so ti jo storili!“ — Tudi mi te prosimo, de nam to krivico odpustiš.“ Jožef, to slišati, se je jokal. Njegovi bratje pridejo k njemu, se predenj na tla veržejo in rekó: „Glej, tvoji hlapci smo!“ Jožef pa jim odgovori: „Nikar se ne bojte! Hudo ste mi bili namenili; pa Bog je vse v dobro obrnil, ker me je povikšal, de bi veliko ljudi pri življenji ohranil. Ne bojte se! vas in vaše otroke bom preživil.“

Jožef je živel 110 let. Ko se je njegova poslednja ura bližala, je rekel bratam: „Po moji smerti vas bo Bog obiskal, in vas bo iz te dežele preselil v deželo, ki jo je našim očakam obljubil. Vzemite takrat moje kosti seboj iz tega kraja.“ Ko jim je bil vse naročil in jih blagoslovil, je mirno umerl v Gospodu, kterimu je ves čas svojiga življenja zvesto služil.

Dobri otroci spoštujejo starše še po smerti, in njih zadnjo voljo na tanko spolnijo. — Bog je po Jakopu novo znamenje od obljubljeniga Odrešenika napovedal, de bo namreč iz Judoviga rodu. Tudi čas Njegoviga prihoda je saj nekoliko naznanil; de ga namreč toliko časa ne bo na svet, dokler bo Judov rod prednost pred drugimi ohranil. Ko bo pa Judov rod nehal nad Izraelam gospodovati, po tem bo kmal Odrešenik prišel na svet.

Blagor človeku, kteri v nesreči in v britkosti zaupanja v Bogá ne zgubi, in v sreči in v veselji Boga ne pozabi, ter mu v vsih okolišinah svojiga življenja zvesto služi; kakor sta

storila Jakob in Jožef. Tak mirno umerje, in se preséli v nebeški raj, kjer ni več britkosti, ampak samo čisto veselje.

Jožef, naj ljubši sin svojiga očeta, od očeta k bratom poslan, od svojih bratov sovražen in preganjan, prodan za 20 srebernikov, obropan svoje obleke, od bratov ptujcam zročén, od Putifarce skušan, po krivici obsojen, z dvema hudodelnikama v ječi, kjer enimu dobro, družimu hudo prerokuje, iz ječe rešen in povikšan, ko potem vso deželo preskerbljuje s kruham, je podoba Jezusa Kristusa.

IV. Od Mojzesa do vhoda v obljubljeno deželo.

(1567 — 1447 pr. Kr.)

29. Otrok Mojzes v bičnatim jerbascčku.

(II. Mojz. 1. 2.)

Jakopovi mlajši so se v Egiptu sčasama zlo pomnožili in velik narod postali. Po njih očetu Jakopu, ki mu je bilo tudi Izrael imé, se jim je reklo Izraelci. Razdeljeni so bili v dvanajst rodov po dvanajsterih Jakopovih sinovih.

Stari, dobri kralj je bil umerl, in nov kralj je nastopil, kateri pa ni hotel nič vediti za Jožefa. Tolikanj ptujiga naroda v njegovi deželi mu skerb dela, in boji se, de bi s sovražniki ne potegnili, ko bi vojska vstala. Sklene ga tedaj zatirati. Po opéknicah in na polji so mogli hudo hudo tlako delati, in nar težji dela opravljati; neusmiljene oblastnike je čez nje postavil, de so jih priganjali.

Letí so grozno terdo z njimi ravnali, in silno so jih zatirali; per vsim tem jih je bilo vender zmiraj več. Toraj zapové kralj vse Izraelske fantiče, ki se bodo rodili, v vodo pometati.

Tistikrat je imela neka dobra, bogaboječa Izraelska mati prav zalo dete. Močno ga je ljubila, in v stráhu skrivala že tri mesce. Pa zdaj ga nič več ne more skrivati. Iz bičja tedaj splete jerbasček, ga znotraj zasmolí, položí dete vánj, in ga dene pri kraji Nila v ločje. Božji previdnosti ga je prepustila, ter si mislila: „Morebiti vender Bog kogá pošlje, de se usmili nedolžniga otroka.“

Otrokova sestra se je od deleč ustavila, in gledala, kaj se bo z otročičkam zgodilo. Mili Bog je tako naklonil, de je ravno tisti čas králjeva hči s svojimi deklami k vodi prišla. Ko ugleda jerbasček v ločji, precej reče eni svojih dekel pónj iti. Odpre ga, in zagleda v njem dete, ki je vekalo. Králjevi hčeri se smili, in reče: „Oh, to bo ktero zmed Izraelskih detet!“

Ko je sestra od deleč vidila, de je králjeva hči tako prijazna, stopi serčno k nji, in jo vpraša: „Ali smém Hebrejsko ženo poklicati, de bo dete dojila?“ Králjeva hči reče: „Le pojdi le!“ Deklica teče vesela domú po mater. Mati je urno prišla, in králjeva hči ji reče: „Vzêmi tega otroka, in rêdi mi ga, ti bom že dobro plačala.“

Vesela in polna hvaležnosti do Boga je mati otroka vzela, in ga redila. Ko je pa odrastel, ga je králjeva hči za svojiga sina vzela, in mu imé Mojzes dala (t. j. iz vode otet).

Kogar Bog váruje, mu nobeden ne more škodovati. — Človek obrača, Bog oberne. —

Kako veliko ljubezen imajo vender starši do svojih otrok, in kolike skerbi jim prizadenejo! De bi jim pač tudi otroci z lepim zaderžanjem zmiraj veselje delali! — Še boljšiga očeta pa imate v nebesih, kateri po svoji modri previdnosti vedno in še ondi nad vami čuje in za vas skerbí, kamor skerbljivost staršev ne séže.

30. Mojzes pri studencu.

(II. Mojz. 2. 3.)

Kadar je Mojzes že dobro odrastel, je vidil nadlogo Izraelcov, svojih bratov. Zlo ga je boléla njih stiska. Rajši hoče z zatiranim ljudstvom revež biti, kakor s hudobneži vse Egiptovsko bogastvo imeti. Toraj se je za svoje stiskane brate pri mnogih priložnostih serčno poganjal. Kralj je to zvedil, in mu je po življenji stregel. Mojzes pa pobegne iz Egipta, in Bog ga ni zapustil.

Mojzes pride v deželo Madjan. Truden in ves shojen sede pri nekim studencu. V tistim kraji je prebival bogaboječ duhoven. Jetro mu je bilo ime, in je imel sedem hčer. Očetove ovce so pasle, in ravno so čede prignale k studencu napajat. Mojzes jim pomaga vodo zajemati in korita nalivati. Ko so hotle čede napajati, so prišli zarobljeni pastirji, in so jih odganjali. Pa Mozes se za nje potegne, in jim ovce napojí.

Ko so domú prišle, povedó vse to očetu. Oče rečejo: „Zakaj niste možá, ki vam je dobro storil, seboj pripeljale? Pokličite ga, de zajme z nami“.

Berž ga pokličejo, in Mojzes pride k pobožnemu Jetru. Kmali sta si bila všeč. Mojzes mu je mogel obljubiti, de ostane pri njem, in Jetro mu da svojo hčer Seporo za ženo.

Ako bi se ti kjé še tako dobro godilo, bila bi pa tvoja čednost v nevarnosti: zapusti tisti kraj, in rajši pomankanje terpi, de le prijatelj božji ostaneš.

Kdor je prijazen in postrežljiv, si povsod prijatelov pridobi.

31. Goreči germ.

(II. Mojz. 4.)

Mojzes je zdaj Jetrove ovce pasel. Enkrat jih je pripasel deleč v pušavo tje do Horebske gore. Po teh samotah, kjer ni bilo družiga kakor semtertje kak germ, je Mojzes večkrat na revo in stisko svojih bratov v Egiptu mislil, in k Bogu molil. Ves v to zamišljen zagleda naenkrat v nekim germu velik plamen. Čudi se, de germ ne zgorí, in gre bliže njega. Kar zasliši glas iz plamena: „Mojzes, Mojzes!“ Mojzes reče: „Tù sim!“ Glas reče: „Ne hodi blizo; sezuj čevlje; zakaj kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja. Jez sim Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov.“ Mojzes, poln svetiga strahú, svoj obraz zakrije. Gospod pa mu je dalje rekel: „Vidil sim revo svojiga ljudstva v Egiptu, in slišal njegovo zdihovanje. Rešil jih bom iz rok Egipčanov, in peljal v dobro in prostorno deželo, ki se mleko in med po nji cedi. Pojdi tedaj, tebe pošljem k Faraonu, de moje ljudstvo izpelješ iz Egipta.“

Mojzes je odgovoril: „Kdo sim jest, de bi k Faraonu hodil, in Izraelove otroke iz Egipta peljal?“ Bog mu reče: „Jest bom s teboj; in to ti bodi znamnje, de sim te jest poslal: Kadar boš moje ljudstvo iz Egipta izpeljal, boš na tej gori meni daroval. Pojdi tedaj, in skliči starašine Izraelove, in povej jim mojo voljo. Potem pojdi ž njimi h kralju in rêci mu: Gospod, Izraelov Bog, je nas poklical: tri dni deleč pojdemo v pušavo darovat Gospodu, svojimu Bogu.“

Mojzes odgovori: „Mi ne bodo verjeli, de si me ti poslal.“ Na to Bog reče Mojzesu. „Kaj imaš v roki? Je odgovoril: „Pàlico.“ In Gospod reče: „Na tla jo verzi!“ Jo verže, in palica se je v kačo spremenila, de je Mojzes pred njo bežal. Gospod reče: „Stegni roko, in primi jo!“ Jo prime, in bila je zopet palica. In Gospod mu dalje reče: „Deni roko v nédrije!“ Jo dene, in jo izleče vso gobovo in belo kakor sneg. Gospod reče: „Deni jo zopet v nedrije!“ Jo dene in izleče, in bila je zopet čista. In Gospod mu reče: „Ako ti ne bodo verjeli ob pervim čudežu, bodo verjeli vsaj ob drugim. Ako pa tudi ob teh obéh čudežih ne bodo verjeli, vzemi vode iz reke, in jo zlí na suho, in se bo v kri spremenila.“

Mojzes se le še izgovarja in reče: „Prosim, Gospod! nikoli nisim bil zgovoren; od kar pa ti z mano, svojim hlapcam, govoriš, še težej in še bolj počasi govorim.“ Gospod pa mu reče: „Kdo je človeku usta dal? ali kdo je stvaril glúšica in mûtica, slepca in vidca? Ne mar jest? Pojdi, jest ti bom v ustih, in te bom učil, kaj govôri.“ Ko se Mojzes le še izgovarja, mu Bog pové, de ga bo

Aron, njegov brat, srečal, ter pojde z njim, in bo namesti njega ljudstvu govoril.

Mojzes se podverže božjemu povelju, vzame od Jetra slovo, prime palico v roko, in gre v Egipt. V pušavi mu Aron naproti pride, in Mojzes mu je povedal, po kaj ga Bog pošlje. Oba gresta skupej v Egipt, in tam skličeta starašine Izraelskiga ljudstva. Aron jim pripoveduje vse besede, ki jih je Gospod Mojzesu govoril; Mojzes pa je s palico čudeže delal vpričo ljudstva. Vse ljudstvo je verovalo, in Boga molilo.

„Pokličí me na pomoč ob času nadloge, in te bom rešil.“
Ps. 44, 15. „Blizo jim je Gospod, kteri so stiskaniga serca; zaterim on pomaga.“ Ps. 33, 19. Lepo so se spolnile te besede nad Izraelci.

Kdor komu natorne napake očita, in ga zavoljo njih zaničuje, se pregreši zoper stvarnika.

32. Desetero stisk.

(II. Mojz. 5—10.)

Mojzes in Aron, osemdesetletna starčika, stopita pred kralja, in mu napovesta božje povelje, Rečeta mu: „To pravi gospod, Izraelov Bog: Spusti moje ljudstvo, de mi v pušavi daruje!“ Kralj ves prevzeten odgovori: „Ne poznam nobeniga Gospoda, de bi mogel jest njegovo besedo poslušati, in ne bom spustil ljudstva.“ Še tisti dan je kralj priganjavcam in županam zapovedal, Izraelce še hujši stiskati kakor dosihmal.

Skazati tedaj, de ga je res Bog poslal, začne Mojzes na božje povelje čudeže delati.

1. Vergel je palico natla pred kralja, in spremenila se je v kačo. Pa kralj se za to ne zmeni, in ostane terdovraten.

2. Mojzes udari s palico vpričo kralja čez reko Nil, in vsa voda se je spremenila v kri. Ribe poginejo, voda se usmradi, in nihče je ni mogel piti. Kralj si ni vzel k sercu.

3. Čez sedem dni stegne Mojzes svojo roko nad Egiptovske vode. Na to se vzdigne brez števila žab iz njih, in pokrijejo deželo. Oblazile so hiše in hrame, jedi in postelje pri kralji in pri njegovih podložnih. — Kralj se vdá, in obljubi ljudstvo spustiti, če stiskajenja. Pa komaj na Mojzesovo molitev nadloga prejde, že kralj zopet oterpne.

4. Ves prah na zemlji se je spremenil v komarje, ki so nadlegovali ljudi in živino. Kralj se za to ni zmenil.

5. Grozno veliko muh pride zdaj v kraljevo poslopje in v poslopja njegovih služabnikov po vsi deželi, de so vso zemljo zasmradile. — Zdaj kralj obljubi ljudstvo spustiti; pa komaj so muhe na Mojzesovo molitev prešle, se zopet skesá, in jih ne spusti.

6. Bog pošlje grozovitno kugo, ki je živino Egipčanov morila. Kralj vendar ni spustil ljudstva.

7. Mojzes na božje pevelje pepéla vzame, ter ga vpričo kralja kviško verže; in mehurji in otekline se izpahnejo po živini in po ljudeh. Pa kralj ostane terdovraten.

8. Mojzes vzdigne svojo palico proti nebu, in začne se bliskati in treskati, in toča suje, kakoršne še ni bilo v Egiptu, ter pokonča vso zelenjavo na polji, in pobije ljudi in živino. — Kralj se prestraši,

in veli Mojzesu prositi Gospoda, de jenja strašno gromenje in toča, ter obljudi ljudstvo spustiti. Grom in toča néha; pa kralj zopet oterpne.

9. Kobilic brez števila se je privleklo čez ves Egipt, in so pokončale vse, kar je bila toča zeleniga pustila. — Kralj spozná svoj greh; Mojzes prosi Boga, in močen veter je vse kobilice v rudeče morje vergel. Pa kralj se zopet skúja.

10. Zdaj se je naredila takó gosta tema, de tri dni ni človek človeka vidil.

Vse te stiske so le Egipčane zadevale; Izraelcov ni zadela nobena. Slehernó je Bog po Mojzesu Faraonu napovedal, in Faraon je večkrat obljudil, ljudstvo spustiti. Pa kakor hitro je stíska na Mojzesovo molitev jenjala, je kralj zopet oterpnel, in dvomil, če ga bo Izraelcov Bog mogel prisiliti. Pa kar Bog sklene, se vender le mora zgoditi. Kralj ni bil v stanu ubraniti rešenja božjiga ljudstva.

Varujte se na puha in terme ali svojoglavnosti, in ne nterdite svojih sere, kadar vas starši, učeniki in spovedniki opominjajo in svaré.

33. Velikonočno jagnje in odhod iz Egipta.

(II. Mojz. 11—13.)

Mojzes in Aron stopita zdaj zadnjič pred kralja, in mu rečeta: „Tako pravi Gospod: O polnoči bo pomerlo vse pervorojeno po Egiptu; pri Izraelovih otrocih pa kar pes ne bo čehnil. Potlej pojdem iz

Egipta in vse ljudstvo Izraelsko z menoj.“ Kralj je ostal terdovraten.

Noč se dela. Vsak gospodar mora zaklati (tako je Bog po Mojzesu ukazal) enoletniga jagnjiča, kateri je brez vsake skaze, in ga speči, de se na pot pokrepčajo; pa nobena kost se mu ne smé zlomiti. Tudi je mogla vsaka gospodinja testó za opresne kruhe vmesiti, de so imeli kruha za po poti. Vsi pripravljene za odhod, pálico v rokah, in čevlje na nogah, in naglo so mogli jesti. Tudi so mogli z jagnjetovo kervjo hišne podboje in naddurje zaznámovati.

Polnoči je zdaj. Po vsih Izraelskih hišah je vse veliko in majhno okoli pečeniga jagnjeta zbrano. Nihče ne smé iz hiše. Zdaj se je božje žuganje spolnilo. Vsi pervenci po Egiptu so nanagloma umerli — od Faraonoviga pervenca do pervenca sužnje. Tudi vsa pervína živine je poginila. Vsi prestrašeni planejo kralj in vse ljudstvo iz spanja. Neznani krik je po vsim Egiptu, ker ni je bilo hiše, v kateri bi ne bilo merliča.

Še po noči kralj pokliče Mojzesa in Arona, in jima reče: „Pojdite, in odtegnite se, vi dva in Izraelovi otroci vsi! Tudi ovce in goveda vzemite seboj, in blagoslovita me še, preden gresta!“ Egipčani sami so Izraelce priganjali, de naj berž gredó iz dežele, „sicer — so rekli — „bomo vsi pomerli.“ Vzeli so tedaj v náglici vméšeno testo, preden se je bilo skvasilo. Tudi Jožefove kosti vzamejo, kakor jim je bil naročil, in se vzdignejo iz Egipta, — šest sto tavžent pešcov brez otrók.

V spomin čudapolne rešitve iz Egiptovske sužnosti so Izraelci praznovali 14. dan mesca maliturna velikonočni praznik ali praznik opresnih kruhov, tako imenovan, ker so mogli v náglici vmešeno testo seboj vzeti, preden se je bilo skvasilo. V ta praznik so le opresen kruh jedli, in vsak gospodar je zaklal enoletno jagnje, ki je bilo brez vse skaze. Pekli so ga prebodeniga z dvema ražnjema: z enim poprèk pri sprednjih nogah, z drugim podolgama, de je bilo takorekoč križano. Kostí mu niso smeli zlomiti — lepa podo-
ba Jezusa križaniga, ki nas je s svojo smertjo rešil iz sužnosti satanove.

V spomin, de so bili Egiptovski pervorojenci pokončani, Izraelski pa ne, je Gospod zapovedal, de so vse moško pervorojeno ljudi in živine Njemu posvetili. Pervensina živine je bila darovana; pervenci moški pa v božjo službo odmenjeni. Ker je bil pa v božjo službo Levjev rod posebej odločen, so pervorojence s 5 sreberniki (2 gl. 30 kr.) odkupili, po tem ko so jih darovali. Bogate matere so pri tej priložnosti darovale jagnje in eniga goloba ali eno gerlico, uboge pa samo dvoje gerlie ali golobov.

34. Potòp Egipčanov.

(II. Mojz. 14.)

Bog je Izraelce z velikimi čudeži iz Egipta peljal. Čuden oblak je hodil pred njimi, in jim je pot kazal. Po dnevi je bil temen, po noči pa ognjen. Oblak jih je pripeljal v dolino zraven rudečiga morja. Oadi med dvema gorama šotore razpnejo.

Zdaj se je kralj kesal, de je ljudstvo spustil, in pravi: „Na noge, in hitimo za njimi!“ Urno skliče vso svojo vojsko, hiti za njimi, in jih dojde v dolini pri rudečim morji.

Noč je že bila. Izraelovi otroci so zdaj od vsih krajev zaperti. Spredej je morje, po obeh
Zgodbe svetiga pisma stare zav.

straneh stermno pečovje, zadej sovražnik. Silno so se prestrašili, ko so Faraona z vojsko, z vozmi in s konjiki za seboj ugledali. K Gospodu so klicali; nad Mojzesam pa so godernjali, čimú de jih je iz Egipta speljal. Ali Mojzes jim serčnost dela, in pravi: „Ne bojte se! Kmali ne bote več vidili Egipčanov, ki jih zdaj vidite: Gospod se bo za vas vojskoval.

Na božje povelje se Izraelci vzdignejo, in oblačni steber, kateri je do zdaj pred njimi hodil, se je zadej postavil med Izraelce in med Egipčane. Od ene strani, namreč proti Izraelcam, je bil svetel; od druge pa, proti Egipčanam, je bil temen, de tedaj leti niso mogli nad Izraelce vdariti. Zdaj stegne Mojzes v Gospodovim imenu pálico nad morje, in morje se je razgernilo na dvé plati, in voda je stala kakor sténa ob desni in ob levi. Veter je duo posušil, in Izraelci so po suhim skoz morje šli.

Kralj s konjiki, z vozmi in z vso vojsko plane za njimi v morje. Ali naenkrat se uderó iz oblačniga stebra viharji, bliski in grom na Egipčane, in zvernejo njih vozove. Egipčanje so vpili: „Bežimo pred Izraelam; zakaj Gospod se za nje zoper nas vojskuje!“ Pa Bog reče Mojzesu: „Stegni roko nad morje!“ Mojzes jo stegne, in morje se zagerne s strašnim šumam, in pokrije Egipčane. Vozovi in konjiki, in vsa Faraonova vojska je v vodi poginila. Ne eden ni odšel.

Bog vsacimu povračuje po njegovih delih. Faraon je bil zapovedal vse Izraelske dečke v vodo pometati; zdaj pa sam v vodi konec jemlje.

Gorje človeku, kateri vse božje opominovanje zaničuje, in do lepih naukov oterpnjeno serce ima, kakor Faraon: strašen je njegov konec.

35. Božji čudeži v pušavi.

(II. Mojz, 16. 17.)

Izraelovi otroci so bili zdaj čez morje, in so v pušavi šotore postavili. Pa kmali niso imeli tukaj kaj jesti, ker je pušava bila vsa nerodovitna. Tedaj začno godernjati nad Mojzesam in Aronom, in rekó: „Naj bi bili rajši v Egiptu umerli, ko smo pri loncih polnih mesá posedali, in se kruha do sitiga najédali! Po kaj sta nas pripeljala v to pušavo, de bomo vsi lakote pomerli?“ Mojzes jih je posvaril in rekel: „Ne zoper naji. ampak zoper Gospoda ste godernjali!“ Dobrotljivi Bog pa je imel ž njimi poterpljenje, in je rekel Mojzesu: „Povej jim: zvečer bote meso jedli, in zjutraj bote kruha síti, ter bote spoznali, do sim jest Gospod, vaš Bog.“

Zvečer se je tedaj pergodilo, de je takó veliko prepelic priletelo, de so šotoriše pokrile. Zjutraj pa, ko ni bilo več rose, je ležalo po pušavi nekaj beliga kakor slana. Bile so drobne zernica, sladke kakor medena potica. Izraelci, to viditi, so se čudili, in so rekli: „Kaj je néki to?“ Mojzes jim je rekel: „Glejte, kruh je to, ki ga vam Bog pošlje. Slehern si ga naberi, kolikor ga en dan v živež potrebuje.“ Zdaj začno nabirati, in vsak dobi toliko, kolikor mu je treba. Mojzes jim je zapovedal, de naj nobeden kaj za jutri ne hrani. Nekteri pa niso ubogali, ter so nekaj za drugi dan prihranili. In glej! ko so drugo jutro v posodo pogledali, je bilo vse polno červov in smradu. Tako je bila kaznovana njih nepokoršina, lakomnost in nezaupnost. S to jedjo, k

so ji mana rekli, jih je Bog štirideset let živil, dokler niso prišli v obljubljeni deželo. Vsaki dan so jo dobivali, in nabirali pred solničnim izhodom. Kadar je pa solnce ogrelo, se je stajala, de bi po nji ne hodili, in božjiga darú ne teptali. Samo ob sabotah, ko je bil njih praznik, je Bog ni dajál na zemljo. Zato so je mogli pa v petek zjutraj za dva dni nabrati; in kar jè je bilo za saboto nabrane, ni gnjila, in červ se jè ni perjémal. — Dalje je bil Bog Mojzesu zapovedal, eno posodo z mano napolniti, in jo shraniti prihodnjem rodovam v spomin, de bodo poznali kruh, s katerim je njih očete v pušavi redil.

V drugim kraji niso imeli vode. Žeje bi bili skorej poginili; otroci so vekali in vpili, živina je mukala. Zopet se hudujejo nad Mojzesam in pravijo: „Čimu si nas iz Egipta speljal, nas, naše otroke in živino z žejo pomorit?“ Mojzes kliče k Bogu, in Gospod mu reče: „Vzemi v roko palico, pojdi na goro Horeb, udari po skali, in voda bo tekla iz nje, de pije ljudstvo.“ Mojzes je vpričo Izraelskih starošin to storil, in studenec merzle vode privre iz nje, de so si žejo vgasili, in živino napójili.

Kakor za Izraelce v pušavi, tudi za nas Bog ljubeznjivo skerbí; vsak kosec kruha imamo od njega. Kakor so Izraelci le za en sam dan naprej smeli mane nabirati, tako je nas Jezus učil moliti: „daj nam dan s naš vsakdanji kruh,“ naj bi se tudi mi učili, vselej v Bogá zaupati in ga vsak dan prositi; varovati pa se lakomnosti in prevelikih skerbi za to, kar nam je k življenju potrebniga. — Delo ob nedeljah opravljeno nima žegna božjiga.

Bela mana v pušavi je bila podoba praviga živiga kruha, presvetiga rešnjiga Telesa, kateri vsak dan z nebes pride, in nas za večno življenje nasituje. (Jan. 6.)

36. Bog dá deset zapoved na gori Sinajski.

(II. Mojz. 19—25.)

V tretjim mesecu po izhodu iz Egipta pridejo Izraelci po pušavi do gore Sinajske. Mojzes gre na goro, in Bog govori z njim, in mu reče: „Čez tri dni, ko bo trobenta zapela, naj vse ljudstvo obstopi goro; do tistihmal pa naj operó svoje oblačila, in naj se po praznje napravijo.“ Mojzes je to ljudstvu povedal, in vsi so se pripravljali, kakor na velik in svet dan.

Ko se tretji dan zaznava, se začne bliskati in grometi. Čern oblak je pokrival goró. Če dalje močnejši je bučala trobenta, in ljudstvo, ki je bilo v šotorji, se je balo. Mojzes jih pelje iz šotorja Bogu naproti. Pod goró se vstavijo. Vsa gora se je kadila in tresla.

Zdaj vse utihne, in Bog začne govoriti:

- I. Jez sim Gospod, tvoj Bog, ki sim te rešil iz Egiptovske sužnosti. Vervaj v eniga samiga Boga.
- II. Ne imenuj po nemarnim božjiga imena.
- III. Posvečuj praznik.
- IV. Spoštuj očeta in mater, de boš dolgo živel, in de ti bo dobro na zemlji.
- V. Ne ubijaj.
- VI. Ne prešeštvaj.
- VII. Ne kradi.
- VIII. Ne pričaj po krivim zoper svojiga bližnjiga.

IX. Ne želi svojiga bližnjiga žene.

X. Ne želi svojiga bližnjiga blagá.

Mojzes je vse Gospodove besede zapisal, ter jih ljudstvu bral. In vse ljudstvo je odgovorilo z enim glasam: „Vse, kar je Gospod govoril, bomo spolnovali.“ Potem je ukazal zaklati telét v hvalin dar, in je vzel darivne kervi, ter je ljudstvo ž njo pokropil, rekoč: „To je kri zaveze, ktero je Gospod z vami sklénil zastran vsih teh besedi.“

Na božje povelje je Mojzes zopet na goro šel, in je na nji 40 dni in 40 noči ostal. Ta čas mu je dal Bog mnoge ukazila, kako naj napravi očitno službo božjo. Po tem mu je dal dve kamnitni tabli, na katerih so bile z božjim perstam zapóvedi zapizane. Na prvi tabli so bile perve tri, na drugi pa družih sedem zapoved.

Gromi in bliski so opomnili zapovednikove vsigamogočnosti, ki zamore prelomovavca hipoma kaznovati, de bi Izraelci in mi veči část in spoštovanje do njegovih zapoved imeli, in se bali, jih prelomiti.

Te zapovedi je bil Bog že od začetka človeku v serce zapisal, ker ga je tako vstvaril, de bi jih bil lahko spoznal in spolnoval, ako bi ne bil prvi greh pameti oslabil in volje spačil. Zdaj jih je zapisal na kamniti tabli, de bi bile Izraelcam in nam nepozabljivo pred očmi, in de bi si jih vnovič v serce vtisnili, ter jih zvesto spolnovali.

37. Zlato tele. — Nezmernost.

(II. Mojz. 32. IV. Mojz. 11.)

Ko se je Mojzes 40 dni na gori mudil, je ljudstvo mislilo, de je umerl. Megleniga stebra, ki je do

zdaj pred njimi hodil, med tem časam tudi niso vidili. Tedaj so persilili Arona, de jim je zlato telo vlil iz uhanov, ki so mu jih prinesli. Tega malika so kakor Boga molili, mu darovali, in okoli njega rajali, rekoč: To je tvoj bog, Izrael, kateri te je iz Egipta speljal!“ Tako naglo so pozabili, kar so malo poprej tako za terdno Bogu obetali!

Mojzes gre z gore, in nese v roki dve kamnitni tabli, na katerih so bile božje zapovedi z božjim perstam zapisane. Ko se je šotorju približal, in ugledal tele in rajanje, se je silno razserdil, de je tabli iz rok vergel in razbil. Potlej je zgrabil tele, ga je raztopil in v prah zdrobil. Na to je Arona ojstro posvaril, de je ljudstvu privolil v toliko pregreho; Levjevim mlajšim pa, kateri niso svojih kolen pripogovali pred teletam, je ukazal tiste pomoriti, kateri so še razsajali. In tisti dan jih je bilo okoli 3000 pomorjenih.

Drugo jutro se je k Gospodu vernil in je rekel: „Prosim, ljudstvo je nar večji greh storilo; ali odpusti jim to hudobijo; če pa ne, zbrisi rajši mene zmed živih.“ Gospod pa je odgovoril: „Kdor se zoper mene pregreši, tega bom iz svojih bukev zbrisal. Ti pa idi, in pelji ljudstvo, kakor sim ti rekel. Pa bo prišel dan, de se bom maševal tudi zavoljo tega greha.“

Ljudstvo, to ojstro govorjenje slišati, je žalovalo zavoljo storjeniga greha. V znamnje kesanja so vso lepotijo od sebe vergli, in Gospod je bil potolažen. Dalje je rekel Mojzesu, zrezati dve kamnitni tabli pervima enaki. Na nji je Bog vnovič zapisal deset zapoved, in Mojzes jih je ljudstvu nesel, in

shranil v skrinji, ki so jo zato imenovali skrinjo zaveze.

Desiravno je ljudstvo take in tolikošne dobrote od Boga prejemale, mu je bilo vendar še velikokrat nehvaležno, nezaupno in nepokorno. Večkrat so zoper Mojzesa in Arona godernjali, in v Egipt nazaj silili. — Kmali jim ni bila mana več vseč, ter so jokali in vpili: „Kdo nam bo dal mesá jesti? Spomnimo se rib, ki smo jih v Egiptu jedli, na misel nam hodijo dinje, čebula in česen; tukaj pa ne vidimo družiga kakor mano.“ Mojzes je bil žalosten, in je Bogu tožil, rekoč: „Ne morem jih več prenesti. Jokajo nad menoj in pravijo: daj nam mesá jesti; pa od kod bom mesá vzel, de bi ga dal toliko ljudem.“ Bog pa je rækel Mojzesu: „Povej ljudstvu, de jim bom dal jutri mesá, in de ga bodo jedli ne en dan ali dva, ampak cel mesec, dokler se jim ne bo gnjusilo nad njim.“ Mojzes se je začudil in je rekel: „Šestkrat sto tavžent jih je, in ti praviš, de jim boš dal cel mesec mesá jesti!“ Gospod pa je odgovoril: „Je kali moja roka preslaba? Zdaj zdaj boš vidil, če se bo moje govorenje spolnilo.“

In glej! velik veter je perpodil od uniga kraja morja silno veliko prepelic. Dva dni hodá deleč okoli šotorje in le dva komolca nad zemljo so letale. Silno veliko so jih nalovili,¹ in okoli šotorja sušit obésili. Še je bilo mesó v njih zobeh, in že jih je veliko zmed ljudstva zbolelo in pomerlo. To je bila kazen njih nehvaležnosti in požrešnosti. Ta kraj, kjer so poželjivo in požrešno ljudstvo pokopali, so imenovali „pokopališe poželenja.“

Tudi Aron je grešil, ker se ni ljudstvu z vso močjo ustavljal, temuč je v greh privolil.

Bodite z malim zadovoljni, in varujte se nezmernosti in samogoltnosti, zavoljo ktere jih je že veliko zbolelo in umerlo.

38. Očitna služba božja pri Izraelcih.

Ker so bili Izraelci v pušavi popotni, in toraj niso mogli stanovitniga tempeljna imeti, je Bog ukazal Mojzesu poseben šotor napraviti, kateri je bil snidni šotor ali snidnica imenovan.

Snidnica je bila podolgasto-štirivogelnata, 100 komolcov dolga, 50 široka, in na vsih štirih straneh s pregrinjali obdana; na verhu pa razkrita. Imela je dva razdelka: dvor in svetišče.

V dvoru se je ljudstvo k službi božji shajalo. V sredi dvora je bil darilnik t. j. velik altar na katerim so darove žgali.

Svetišče je bilo na večerni strani snidnice 30 komolcov dolgo, 10 široko, 10 visoko, Ob treh straneh je bilo z deskami obdano, ki so bile z zlatam udelane; na sprednji strani pa, kjer se je notri hodilo, je bilo pet stebrov, na katerih je pregrinjalo viselo. Pokrito je bilo s štirimi zagrinjali, eno verh družiga.

Svetišče je bilo z belim pregrinjalom v dva razdelka razloženo. Pervimu se je reklo Sveto, in le duhovni so smeli vanj po opravilih. Tukaj je bil v sredi kadilnik, altar z zlatam vdelan, na katerim je duhoven vsak dan dvakrat, zjutraj in zvečer, kadilo zažigal. Ob levi kadilnika je bil

svečnik, na katerim je sedem svetilnic ali lampic gorelo, ves iz čistiga zlata. Ob desni kadilnika je bila zlata miza, na kateri je moglo biti 12 hlebov iz pšenične moke. Tem kruham so rekli predloženi kruhi ali kruhi pred obličjem, ker so bili pred obličje Gospodovo položeni, in njemu posvečeni. Vsako saboto so mogli z novimi zamenjani biti; stare pa so duhovni na svetim kraji použili; noben drugi jih ni smel uživati.

Drugimu razdelku svetišča se je reklo **Pre-sveto**, v ktero je smel le sam véliki duhoven enkrat v letu, namreč v dan sprave. Tukaj je bila skrinja zaveze, tako imenovana, ker so bile božje zapovedi v nji hranjene, ki so delale zavezo med Bogam in med ljudstvom. Zunaj in znotraj je bila z zlatam vdelana. Nad pokrovom sta bila dva Keruba, eden proti drugimu obrnjena, k pokrovu priklonjena, in vsak je eno perutnico nad pokrovom razprostiral. V skrinji zaveze je bila zraven dveh Mojzesovih tabel shranjena zlata posoda mane, Aronova pálica in Mojzesove bukve.

Ko je bilo vse dodelano, kar je bil Bog k svoji službi ukazal narediti, je oblak snidnico pokrnil, kateri je bil po dnevi meglen, po noči pa ognjen. Kadar se je oblak znad snidniga šotora vzdignil, so Izraelci s kraja odrinili; kadar je pa obvisel, so obstali.

Duhovstvo je dobila Aronova hiša sama. Aron je bil véliki duhoven, in njega so nasledovali njegovi mlajši po redu pervenstva; drugi pa iz njegoviga zaroda so bili duhovni, ki so Bogu darovali in občejo službo božjo opravljali. Za vse

posamesne opravila so vadljali ali lozali. Manjši opravila pri snidnici so opravljali leviti.

Darovali so ali živali, namreč: goveda, ovce, koze, golobe; ali pa rastljijske reči, namreč: snope, moko, olje, vino, kruhe. Daritve so bile tedaj ker vave in neker vave. Darovam, ki so jih opravljali v spravo grehov, se je reklo spravniki; tistim pa, ki so jih darovali v zahvalo za prejete dobrote, se je reklo hvalni darovi.

Kdor je hotel Bogu spraven dar opraviti, je darovavno žival v dvoru snidnice pred altar postavil, in svojo roko na njeno glavo položil. S pokladdanjem rok je darivec svoje zadolženje spoznal, in z živalijo sebe namestil, de naj žival terpi kazen, katero je on sam zaslužil z greham.

Izraelski naj imenitnisi prazniki so bili:

1. Sabota. Bog je zapovedal sedmi dan sleherniga tedna praznovati, in sicer od petkavečera do sabotevečera, de bi človek Bogu stvarniku spodobno čast skazal, in de bi počili ljudje in živina. Kdor je praznovanje sabote opustil, je bil punta zoper Boga, in tedaj smerti kriv. Starši so učili svoje otroke, stvarnika nebes in zemlje spoznovati, in so jih spominjali velicih dobrot in težkih strahovanj, ki jih je Bog pošiljal njih očetam.

2. Velika noč ali praznik opresnih kruhov v spomin odhoda iz Egipta. (glej stran 65).

3. Bin kušti t. j. petdeseti dan po veliki noč so praznovali v spomin, de jim je bil Bog dal zapovedi na Sinaji. V ta praznik so se tudi Bogu za žetev zahvalili, ki je bila o tem času dokončana.

4. Praznik zelenih šotorov so obhajali (15. dan kozoperska) v spomin štiridesetletniga prebivanja v pušavi, ko so v šotorih stanovali. Je bil tudi god zahvale za sadje in tergatev. Ta praznik je bil zmed vsih praznikov naj bolj veselo obhajan. V zelenih šotorih so stanovali, hvalne pesmi Bogu v čast péli, gosti so imeli, in pri jedi so gospodarji sužnjim stregli.

5. Véliki dan sprave je bil pet dni pred praznikom zelenih šotorov (10. dan kozoperska). Ta dan so se mogli vsi — véliki duhoven, drugi duhovni, leviti, Izraelci visociga in nizkiga stanú — postiti, pokoriti in svoje grehe obžalovati. To je bil tedaj dan vesoljniga pokorjenja zavoljo grehov — dan sprave z Bogam. Samo ta dan v letu je šel véliki duhoven v Presvet o kadit in kropit s kervjo daríne. Po tem je ven prišel, je vzel živiga kozla, mu je roko na glavo položil, nad njim spoznal vse grehe Izraelcov, in jih tako rekoč kozlu na glavo sklical, kteriga je v to prepravljen človek potlej v pušavo odpeljal.

6. Vsako sedmo leto je bilo sabotno leto, in vsako petdeseto sveto leto. V svetim letu je slehern nazaj dobil, kar je bil zastavil, dolžnikam so bili dolgovi odpušeni, in sužnji so bili sprosteni. Tuđi niso smeli ne sejati, ne žeti. Kar je pa samo od sebe zrastlo, je bilo ubozih.

Predloženi kruhi ali kruhi pred obličjem so bili podoba presvetiga rešnjiga Telesa.

Darovi stare so bili podoba daritve nove zaveze; kervavi namreč so bili podoba kervave daritve nakrižu; nekervavi pa nekervave daritve sv. maše.

39. Ogljedniki.

(IV. Mojz. 13. 14.)

V drugim letu po izhodu iz Egipta so prišli Izraelci na mejo Kanaanske dežele. Mojzes pošlje od vsaciga rodu eniga pervakov, med njimi Jozveta in Kaleba, ogledat obljubljeno deželo, de bi zvedili, kakošna de je, in kako se kaj v nji živi. Čez 40 dni se ogledniki vernejo v pušavo. Jozve in Kaleb sta deželo hvalila, de se res mleko in med po nji cedi. „Le poglejte — pravita — njeno sadje!“ in pokažeta margaranovih jabelk in smokev, ki so jih bili seboj prinesli, in grozd, ki sta ga dva moža na drogu nosila. „Le pojdimo — reče Kaleb — in polastimo se jè, zakaj z božjo pomočjo jo bomo lahko dobili!“ Drugi možje pa so ljudstvo strašili in lagali, de je dežela nezdrava, de ima velike obzidane mesta, in de so njeni prebivavci silni velikani. „Njim permérjeni — pravijo — smo bili kakor kobilice. Ne bomo jih premagali!“

Nezaupno ljudstvo tem lažém bolj verjame, kakor obljubam božjim. Po vsih šotorih zaženó jok in krič, godernjajo zoper Mojzesa in Arona, in hočejo ali nazaj v Egipt iti, ali pa v pušavi umreti.

Ta greh je bil velik pred Gospodam. Skugo jih je hotel vse do zadnjiga pokončati, Mojzesa pa storiti poglavarja še močnejšiga naroda. Ali Mojzes je prosil za nje, in Gospod jim je zopet odpustil. Vender pa jim je po Mojzesu napovedal kazen zavoljo njih terdovratnosti, de nobeden zmed ljudi, ki so vidili njegovo slavo in čudeže, ki jih je delal

v Egiptu in v pušavi, pa vendar niso v njega zaupali, ne bo prišel v obljubljeni deželo; temuč nazaj se bodo obrnili od meje Kanaanske dežele, in se po pušavi potikali 40 let. V tem času bodo vsi v pušavi pomerli, kar jih je bilo pri izhodu iz Egipta 20 let in čez starih, razun Jozveta in Kaleba, ki sta bila zvesta ostala. Njih otročiče pa bo peljal tje, de vidijo deželo, ktera njim ni dopadla.

Ljudstvo, to slišati, je zlo žalovalo. Unih deset oglednikov pa je bilo še tisti čas z naglo smertjo udarjenih, ko je Bog z Mojzesom govoril.

S težkim sercam je Mojzes nehvaležno in terdovratno ljudstvo od meje obljubljene dežele nazaj v pušavo peljal. V 40 letih je pomerlo vsih šest sto tavežent oboroženih mož, ki jih je bil iz Egipta speljal. Med tem pa je podrastel mlad nespriden zarod, in tega je Bog peljal v obljubljeni deželo, ktere so se bili njih očetje nevredne storili.

„Kriva priča ne bo brez kazni, in kdor laž govori, ne bo (kazni) odšel.“ Pripov. 19, 5. — „Lažnjive usta so pred Gospodom gnjusoba; kateri pa zvesto ravnaajo, mu dopadejo. Prip. 12, 22.

„Molitev pravičniga veliko premore.“ Jak. 5, 16.

40. Mojzesova in Aronova nezaupnost. Bronasta kača.

(IV. Mojz. 20—21.)

Izraelci so bili že 37 let v pušavi preživeli, in so v tem času zdaj tu zdaj tam šotorili. Prišli so zopet v kraj, kjer niso vode imeli. Namesti v Boga zau-

pati, kateri jim je še vselej pomagal, so po stari navadi godernjali zoper Mojzesa in Arona, rekoč: „De bi bili pač tudi mi s svojimi brati vred pomerli! Zakaj sta nas v to pušavo peljala, de žeje konec jemljemo mi in naša živina?“ Mojzes in Aron sta k Gospodu molila, in Gospod je rekel Mojzesu: „Vzemi pálico, skliči ljudstvo, ti in tvoj brat Aron, in govorita skali v pričo množice; in skala bo vode dala, de bo pila vsa množica in živina.“ Na to skliče Mojzes ljudstvo k skali, in nekako serdit reče: „Poslušajte puntarji in neverni! Ali vam bova mogla iz te skale vode dobiti?“ Po tem udari s palico na skalo, in ne prikaže se nič mokriga. Mojzes in Aron kažeta nekako nezaupnost. Udari drugič, in pervrelo je veliko vode, de so pili ljudje in živina.

Tukaj sta Mojzes in Aron grešila, ker sta z nekako nevoljo in vprašaje skalo nagovorila, in dvomila ali bo Bog dal vode iz skale ali ne. S takim vedenjem sta tudi ljudstvo pohujšala. Zato jima je Bog rekel: „Ker mi nista verjela, in me nista povelečevala pred Izraelovimi otroci: ne bota peljala tega ljudstva v deželo, ktero jim bom dal.“ Aron je kmali po tej umerl, in vse ljudstvo je po njem žalovalo. Eleazar, njegov sin, je bil za njim véliki duhoven.

Ljudstvo se je bilo dolziga popótovanja po pušavi naveličalo, in je zopet godernjalo zoper Boga in Mojzesa, rekoč: „Zakaj si nas izpeljal iz Egipta, de nam je v pušavi umreti? Ni ne kruha, ne vode; nam se že gnjusi nad to prazno jedjo.“ Toraj Bog pošlje strupenih kač med nje. Pikale so jih, in zlo veliko jih je pomerlo. Pridejo k Mojzseu, in prosijo:

„Grešili smo, de smo govorili zoper Gospoda in zoper tebe. Prosi de nam odvzame kače.“ Mojzes je molil za ljudstvo, in Gospod mu je ukazal narediti bronasto kačo, in jo kviško na ogled postaviti: „Kdor od kače pičenih bo pogledal vanjo, — je rekel Bog — bo ozdravljen.“ Mojzes je kačo iz bronastega naredil, in jo je na drogu kviško postavil; in ko so pičeni vanjo pogledali; so bili ozdravljeni.

Le malo je bil Mojzes podvomil nad božjo besedo, in že mu je Bog kazen napovedal; neskončno je svet in pravičen!

Bronasta kača je bila podoba Jezusa Kristusa na križu. „Kakor je Mojzes povikšal kačo v pušavi, tako mora Sin človekov povikšan biti, de nobeden, ki v njega veruje, ne bo pogubljen, temuč ima večno življenje.“ Jan. 3, 14.

41. Mojzesovi poslednji govori in njegova smert.

(V. Mojz. 1. 4. 6. 31. 32.)

Štirideseto leto popótovanja po pušavi je šlo k koncu. Bog je Mojzesu napovedal, de se ura njegove smerti bliža. Ukazal mu je tudi, de naj še pred svojo smertjo vpričo velikiga duhovna in vse množice na Jozveta roke položi, in mu svojo oblast zroči, de bo odslej temu pokorna vsa množica. Mojzes zbere tedaj še enkrat Izraelove otroke pred se, stori vpričo njih z Jozvetam, kakor mu je Gospod zapovedal, in na to jim da kakor umirajoč oče veliko lepih nauk.

„Glejte!“ jim reče, „jez morem v tej pušavi umreti, in ne pojdem čez Jordan. Vi pa pojdete čeženj, in bote prejeli lepo deželo v last. Ostanite tedaj zvesti Gospodu svojimu Bogu, kateri je vam

toliko dobriga storil! Poslušajte njegov glas, njegu se zvesto deržite, njemu bodite pokorni! Poslušaj Izrael! — je dalje govoril — Gospod, naš Bog, je edin Bog. Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, iz vse svoje, duše iz vsih svojih moči. In te besede, ki ti jih dans zapovedujem, naj bodo v tvojim sercu, in perpoveduj jih svojim otrokam; premišljuj jih, kadar sediš v hiši, kadar popótovaš, kadar greš leč in kadar vstaneš! Če glas Gospoda svojiga Boga poslušáš, in vse njegove zapovedi spoluješ, boš blagoslovljen v mestu, blagoslovljen na poli. Ako pa nočeš poslušati glasu svojiga Gospoda, bo v vsih rečeh prekletstvo na te prišlo. Gospod te bo med narode razkropil; kadar se boš pa kesal v svojim sercu, in se boš vernil k njemu, te bo Gospod tvoj Bog nazaj peljal iz sužnosti, in se te bo usmilil, in te zbral zmed vsih narodov, med ktere te je poprej razkropil, ter te pripeljal v deželo, ktero so tvoji očetje v last imeli. Na pričo pokličem dans nebo in zemljo, de sim vam pred oči postavil življenje in smert, blagor in gorje. O izvoli si vender življenje, de živiš ti in tvoj zarod!“

Še to imenitno obljubo je Mojzes napovedal ljudstvu: „Gospod mi je rekel: Preroka tebi ena ciga jim bom obudil zmed njih bratov, ter bom položil svoje besede v njegove usta, in jim bo govoril vse, kar mu bom ukazal: Kdor pa ne bo hotel poslušati njegovih besedi, ki jih bo govoril v mojim imenu, nad tem se bom jez maševal *).“

*) V djanji Apost. 3, 22. 23. sv. Peter te besede obrača na Jezusa Kristusa. Mojzes, rešitelj, zapovednik in učenik Izraelskiga ljudstva, je podeba Jezusa Kristusa, našiga Odrešnika, Zapovednika in Učenika.

X Jozvatu je še posebno rekel: „Bodi serčan in brez skerbi; zakaj ti popelješ to ljudstvo v deželo, ki jo je dati Gospod njih očetam perségel, in jo boš med nje razdelil. Gospod sam bo s teboj, in te ne bo zapustil.“

Potem je izročil duhovnam in levitam bukve, v ktere je bil postavo zapisal, rekoč: „Vzemite te bukve, in denite jih k skrinji zaveze. Vsako sedmo leto pa, ob prazniku zelenih šotorov, berite besede te postave vpričo vsiga Izraela, de tudi njih otroci slišijo, ter se bojé Gospoda svojiga Boga.“

Mojzes še blagoslovi ljudstvo, in potem gré na goro Nebo. Z nje mu pokaže Gospod obljubljeno deželo, in pravi: „To je dežela, ktero sim obljubil Abrahamu, Izaku in Jakopu. Z očmi si jo vidil; vanjo pa ne pojdeš. Mojzes je ondi umerl 120 let star. Ljudstvo je 30 dni po njem žalovalo. Za njegov grob pa ni zvedil noben človek.“

Kdor je ves čas svojiga življenja delal za čast božjo in za blagor svojiga bližnjiga, mirno v Gospodu zaspí, kakor Mojzes.

V. *Od vhoda v obljubljeno deželo do Kraljev.*

(1447—1019 pred Kr).

42. Izraelci gredó v obljubljeno deželo.

(Jozva 3. 4. 5. 6. 14. 23. 24.)

X Po Mojzesovi smerti je Jozva peljal Izraelce v obljubljeno deželo. Pridejo do Jordana, reke, ktera je tekla med pušavo in Kanaansko deželo. Jozva je

govoril ljudstvu, kakor mu je bil Gospod razodel, in je rekel: „Očistite se, zakaj jutri bo Gospod med vami čudeže delal. Glejte! skrinja zaveze pojde pred vami skoz Jordan, in kadar bodo duhovni, kateri jo nesó, s svojimi nogami v vodo stopili, bo voda, ktera je zdolej, odtekla; una pa, kar jè je zgorej, se bo nakopičila. Po tem bote spoznali, de je Gospod, živi Bog med vami, in de bo pred vami Kananejce pokončal.“

Drugi dan se vzdignejo. Naprej so duhovni skrinjo zaveze nesli; vse ljudstvo je za njimi šlo. Ko duhovni v Jordan stopijo, se je voda razločila; kar jè je bilo zgorej, se je nakopičila, kakor gora; kar jè je bilo pa zdolej, je odtekla. Duhovni so s skrinjo zaveze v sredi struge na suhim stali, dokler ni vse ljudstvo čez Jordan prišlo; potem so šli z njo na uno stran. Zdaj ukaže Jozva dvanajst kamnov iz struge prinesiti, in postaviti znamenje v spomin, de se je bil Jordan pred skrinjo zaveze razdelil. Ko je bilo vse opravljeno, se je voda vderla, in jo tekla kakor popred.

Tako so tedaj Izraelci po štiridesetletnim popotovanji došli v obljubljeno deželo. Mana je zdaj nehala, ker so živeža dovolj v deželi dobili. Všotorili so se v Galgali pri Jerihi, in ondi so prvič obhajali veliko noč.

V deželi pa so prebivali malikovavci, ki so celó lastne otroke malikam v dar žgali. Letí so se v svojih mestih z visocimi zidovi zavárvali, in niso terpeli, de bi se Abrahamov zarod vsedel v deželi. Pa Bog jih je zavoljo njih nagojusnih pregreh kaznoval, ter jih Izraelcam dal premagati.

Nar pervo so jim Izraelci vzeli Jeriho. To mesto je bilo z visocim in terdnim zidovjem dobro obrambano. Na božje povelje je Jozva ljudstvu rekel: „Pojdite, kar vas je vojakov, skoz šest dni po enkrat na dan okoli mesta. Sedem duhovnov naj gré pred skrinjo zaveze, in naj na trobente trobijo. Sedmi dan pa pojdete sedemkrat okoli mesta. In ko bote sedmi dan, sedmič okoli gredé, glas trobent zaslišali, naj vse ljudstvo velik krič zažene, in mestno zidovje se bo do tal poderlo.“ Tako so storili. In ko so duhovni sedmi dan, sedmič okoli gredé, zatrobentali, in je vse ljudstvo krič zagnalo, se je zidovje zdajci poderlo, de je vsak šel naravnost v mesto od ondod, kjer je stal.

Prebivavce Kanaanske dežele, kterim je bil Bog pravično kazen zavoljo njih strašnih pregreh odločil, je Jozva sčasama popolnoma premagal. Eden in trideset je bilo kraljev, ktere je Jozva vžugal. Potem je altar postavil na gori Hebalski, in so darovali Gospodu hvalnih darov za vse dobre, ktere jim je skazal.

Zadnjič je deželo razdelil med dvanajstere rodove.

Ko se je bil Jozva že zlo postaral, je sklical vse ljudstvo v mesto Sihem, in jim je še enkrat prav k sercu govoril: „Glejte,“ jim je rekel, „jez sim se postaral, in bom skorej umerl. — Iz vsiga serca morete spoznati, de je Gospod vse spolnil, kar vam je bil obljubil; pa tudi vse hudo, kar vam je žugal, bo dal nad vas priti, ako bote razderli zavezo Gospodovo, ktero je z vami storil. Bojte se tedaj Gospoda, in zvesto mu služite. Če se pa vam ne zdi prav, Gospodu služiti, vam je dano na zbiro;

zvolite si dans, kar vam dopade; jest pa in moja hiša bomo Gospodu služili.“

Vse ljudstvo je odgovorilo: „Tega nikoli ne, de bi mi Gospoda zapustili. Gospod naš Bog je naše očete in nas iz sužnosti rešel, in nas je varoval po vsi poti, kodar smo hodili; Gospodu bomo tedaj služili, ker on je naš Bog.“ Na to vzame Jozva silno velik kamen, in ga postavi v spomin ponovljene zaveze. Kmali potlej je umerl 110 let star. Dokler je Jozva živel in starašine, kateri so bili priča božjih čudežev, so Izraelci zvesto Bogu služili.

Tudi nam je obljubljeno kraljestvo vse boljše od Kanaan-ske dežele — nebeško kraljestvo. Ondi je pokoj, ondi veselje, ondi naš pravi dom. Težavna pot Izraelcov skoz pušavo v obljubljeno deželo je bila podoba našiga težavniga popotovanja skoz to življenje v deželo večniga pokoja. Bog daje tudi nam svoje postave, nas živi z nebeškim kruham, in napaja iz studenca svoje gnade. Le zvesti bodimo zmiraj Bogu, kakor smo mu per sv. kerstu obljubili, in kadar druge grešiti vidimo, recimo, kakor Jozva: „Jest pa in moja hiša hočemo Gospodu služiti!“ — Ohranite spominke, ki ste jih pri prvi spovedi, pri sv. birni ali pri prvem sv. Obhajilu dobili, in kadarkoli jih pogledate, se spomnite lepih naukov, ki ste jih takrat prejeli, in dobrih sklepov, ki ste jih takrat delali.

43. Gedeon sodnik.

Jozva je bil umerl, in ves tisti zarod, ki je bil priča božjih čudežev, ktere je Bog delal po Mojzesu in Jozvatu. Njih mlajši so zopet hudo delali pred Gospodam. Z nejeverniki so se jeli družiti, ki so okoli njih prebivali, so služili njih malikam, in posnemali njih hudobije; Gospoda Boga svojih očetov pa so zapustili. Zavoljo tega jih je Bog sovražni-

kam v roke dajal, kateri so jih hudó stiskali. Kadar so se pa poboljšali in njega pomoči prosili, se jih je zopet usmilil, ter jim pošiljal modre in serčne može, kateri so jih rešili iz rok sovražnikov. Tem možem se je reklo **S o d n i k i**.

Nektere sodnike jim je bil Bog že poslal; večkrat jih je že otél iz rok sovražnikov. Berž pa, ko je sodnik umérl, so se zopet povernili v stare pregrehe.

Zdaj jih je Bog Madjancam v roke dal, kateri so jih skoz sedem let silno terli. Vsako leto, ko so Izraelci dosejáli, so perderli Madjanci v deželo, so pokončali vse, kar je bilo zeleniga, živino pa so odgnali, in jim niso nič v živež potrebniga pustili. Izraelci grejo v sé, kličejo k Bogu za pomoč, in Gospod jih je uslišal. Ko je **G e d e o n** ravno pšenico mlatil, de bi jo Madjancam skril, se mu je Angel Gospodov prikazal, in mu je rekel: „Idi, ter otmi Izraela Madjancam iz rok. Jest bom s teboj, ter boš vžugal Madjance, kakor eniga samiga moža.“

Ko tedaj Madjanci zopet udarijo čez Jordan, je Gedeona Duh Gospodov navdal, je sklical Izraelce, ter jih nabral dva in trideset tavžent vojšakov.

Gedeon gré sovražniku naproti. Gospod pa mu je rekel: Preveč ljudi imaš seboj, ne bom dal Madjancov Izraelu v roke, de se kje ne hvalijo zoper mene in rekó: **S** svojo lastno močjo smo se otéli. Govóri tedaj ljudstvu, in vpričo vsih naznani: **K**dor je strahljiv in boječ, verne naj se.“ Tedaj se jih je zmed ljudstva dva in dvajset tavžent mož vernilo, in le deset tavžent jih je ostalo. Ali Gospod zopet reče Gedeonu: „Še je preveč ljudi; k vodi jih pelji! Kteri bodo vodo z dlanjo k ustam nosili in serkali,

loči jih na eno stran; kateri bodo pa pokleknili in pili, naj gredó na drugo stran.“ Le tri sto mož je vodó z dlanjo zajemalo in serkalo, vsa druga množica je klečé pila. In Gospod reče Gedeonu: „S temi tremi sto bom rešil Izraelce; vsim drugim reci domú!“

Gedeon vse druge domú spustí, svojih tri sto mož pa razdelí v tri trume, in da vsakimu v roke trobento, prazen verč in gorečo baklo v verču, ter jim reče: „Kar bote mene storiti vidili, tudi vi storite.“ Proti polnoči se bližajo natihama Madjanskimu stanu, ki je bil v dolini, in ga obstopijo od treh strani. Vse je spalo. Gedeon gre v stan, zatrobenta, razbije verč, suče gorečo baklo, in vpije: „Meč Gospodov in Gedeonov!“ Ravno tako so delali vsi njegovi tovarši. Strah in groza spreletí sovražnike; vse vpije, túli in beži. Gospod je sovražnike zmedel, de so se sami med seboj morili. Vsa vojska Madjancov je bila ali pokončana ali razkrojljena.

Tako so bili Madjanci ponižani, in Izraelska dežela je imela štirideset let mir, dokler je bil Gedeon sodnik.

Ta zgodba živo kliče stiskanemu grešniku: „Poboljšaj se in zaupaj v Boga; otél te bo.“

44. Poterpežljivi Job.

Ob času, ko so Izraelci bili v Egiptovski sužnosti, je živel v deželi Hus na Arabskim pravičen mož, po imenu Job. Imel je sedem sinov pa tri hčere, in silno veliko premoženje namreč: sedem tavžent ovac, tri tavžent velbljudov, pet sto jarmov volov, pet sto oslic, in veliko družino.

ni Job je bil pa tudi zelo usmiljen do svojiga bližnjiga, in je smel po pravici sam od sebe reči: „Ali sim ubogim kaj odrekel, kar so želéli, in vdovo pustil na pomoč čakati? Ali sim svoj grizljaj sam pojedel, in ni tudi sirota od njega vživala?“ Svoje otroke je v božjim strahu redil, in je bil tedaj po vsih straneh zvest služabnik božji.

Bog je Jobovo pobožnost in zvestobo terdo poskusil in pripustil, da je v kratkim ob vse premoženje in ob vse otroke prišel. — Eniga dné so imeli Jobovi otroci gostje v hiši starejšiga brata. Zdaj pride sporočnik k Jobu in reče: „Voli so orali, in oslice so se zraven njih pasle; tedaj planejo nad nas Sabejci, in odženo vole in oslice; pastirje pa so z mečem končali.“ Ta je še govoril, in že drugi pride, in reče: „Ogenj je padel z neba, in je pokončal ovce in pastirje.“ Tudi ta je še govoril, ko tretji pride in reče: „Kaldejci so udarili na velbljude, in so jih odgnali, tudi pastirje so končali.“ Še je ta govoril, in glej! kar drugi notri stopi, in pravi: „Tvoji sinovi in tvoje hčere so se gostili v hiši starejšiga brata, in zdajci se je grozen vihar od pušave pripodil, je pretresel štiri hišne vogale, da se je poderla, in podsula tvoje otroke.“

Na to se Job vzdigne, preterga svoje oblačila, se na tlá verže in moli: „Gospod je dal, Gospod je vzél; kakor je bilo Gospodu všeč, tako se je zgodilo. Hvaljeno bódi Gospodovo ime!“

Kmal je bil Job še s hudo boleznijo obiskan. Od nog do glave ga je obdajala silno boléča otekliná. Na gnojišu je sedel, in si s čepino gnojnino iz ran stergal. Družina ga je popustila, in celo žena ga je zaničevala in oponašala zavoljo njegove

hogaboječnosti. On pa ji je odgovoril: „Kakor ne-spametna ženska govoriš! Ako imamo dobro iz božje roke, pokaj bi tudi hudiga ne sprejeli?“

Trije prijatli so prišli Joba tolažit. Ko jim Job svoje terpljenje potoži, so mu oni pa očitali, de je vse to z grehi zaslužil. „Le hudobneže — so nam-reč terdili — Bog z nadlogami obiskuje.“ Job jih je hotel zmote prepričati, in se je za svoje poščenje poganjal. „Tudi svojim zvestim služabnikom — je rekel — Bog na tem svetu nadloge pošilja.“ Upanje v Boga in v prihodnje življenje pa mu je bilo v tolikim terpljenji naj boljši tolažba. Rekel je: „Ako me Bog tudi končá, bom upal v njega! Ker vé, de moj Odrešenik živi, in de bom poslednji dan iz zemlje vstal, bom zopet s svojo kožo obdan, in v svojim mesu Boga gledal. Vidil ga bom, in moje oči ga bodo gledale. To upanje je v mojim sercu hranjeno.“ — Poslednjič je Bog med Jobam in njegovimi prijatli razsodil, in poterdil, de je Job resnico govoril.

Po tolikih poskušnjah je Gospod Joba iz vsih nadlog rešil, in mu vsega, kar je poprej imel, dvakrat toliko povernil; tudi je imel zopet sedem sinov in tri hčere. Potem je še 140 let živel, in je vidil svoje sinove in vnuke do četertiga rodú.

„Zlato in srebro se v ognji poskuša; ljudje Bogu dopadljivi pa v peči poniževanja.“ Sir. 2, 5. Tada se čednost še lepši pokaže, in si še večí zasluženje pridobi.

„Blagor možu, kateri skušnjava prestopi; zakaj potem, ko bo skušen, bo prejel krono življenja, katero je Bog tistim obljubil, ki njega ljubijo.“ Jak. 1, 12.

45. Ruta, pobožna in dobra sinaha
v Izraelu.

Ob času, ko so sodniki gospodovali v Izraelu, je Bog enkrat Izraelcam zavoljo njih grehov veliko dragino poslal. Neki mož iz Betlehema se tedaj preséli z ženo in s dvema sinama v Moabsko deželo. Njemu je bilo imé Elimelek, njej pa Noema. Čez nekaj časa umerje Elimelek. Njegova sinova sta se oženila pri Moabljankah, ki je bilo eni imé Orfa, drugi pa Ruta. Deset lét pozneje umerjeta tudi sinova. Ko je Bog zopet dobre létine dal na Kanaanskim, se Noema v domačijo napravi; obé sinah, Orfa in Rut, jo pa sprémite.

Ko ste jo že deleč spremile, jima Noema reče: „Zdaj pa se vernite na materen dom! Bog vama poverni, kar ste meni in rajnkim storile;“ in kušne obé. Oné pa jok zaženete, in bi rade ž njo šle. Noema jima dopoveduje, de bi mogle v Betlehemu ž njo vred pomankanje terpeti, in „vajna stiska“ — jima dalje reče — „me bolj tare, ko lastna,“ ter ji lepo opominja, de naj se verneti. Orfa se zadnjič dá pogovoriti, vzame od taše slavó, jo objame, in se verne. Ruta pa se ne dá pregovoriti, in pravi: „Nikar me ne pregovarjajte, de bi vas zapustila! Kamorkoli greste vi, grem tudi jest. Vaše ljudstvo bodi moje ljudstvo, in vaš Bog, moj Bog. Kjer bodo vas zakopali, naj zagernejo tudi mene. Le smert, in nič družiga, me bo od vas ločila!“ Na to ji Noema ni več branila.

Noema in Ruta, revne obé, pridete v Betlehem, ko so ravno začeli ječmen žeti. Rut reče Noemi:

„Če vam je prav, grem klasje pobirat za ženjci, kjer mi ga kak dober gospodar pobirati pripusti.“ Noema reče: „Prav, hči, le idi!“ Ruta gre; Bog pa je obernil, de je zadela ravno na Bocovo njivo, ki je bil pošten in bogat mož. Ko je Boc k ženjcam prišel, jih vpraša rekoč: „Čigava je ta deklica?“ Mu odgovoré: „Moabljanka, Noémína sinaha. Pro-sila je, de bi sméla popušeno klasje pobirati. Od davi je že na njivi, in se ni ganila domú.“

Boc ji reče: „Slišiš, hči! ne hòdi na drugo njivo; derži se le mojih dekel, in za njimi hòdi, kjer bodo žéle. Hlapcam sim že naročil, de naj te nihče ne nadléguje; in pa če boš žejna, le pij iz posode, iz ktere moji ljudje pijó.“ Ruta ponižno odgovorí: „S čim zaslužim tako milost pri vas, jest ptujka?“ Boc odgovorí: „Mi je bilo že pove-dano vse, kar si svoji taši storila po moževi smer-ti. Bog ti poverni, kar si ji dobriga storila!“

Ko je bila južna, pokliče Boc Ruta, in reče: „Sem le pridi, in z nami zajmi!“ Ruta prisede k ženjcam. Jedla je, in še nekoliko za Noemo na stran djala. Potem je precej vstala, in do večera lavkala. Boc pa je še hlapcam ukazal, de naj po-pušajo semtertje nalaš kaj snopov, de bo več nalav-kala. Zvečer otepe klasje s cepčikam, in je pri-nesla tri polovnike ječmena taši domú. Ko ji je povedala, kje je lavkala, in de je možú Boc imé, reče Noema: Letá mož nam je v rodu. Bog mu poverni dobroto, ktero ti je skazal!“

Ruta se je Bocovih dekel držala, de sta bila ječmen in pšenica spravljena v skedne. Na to je rekel Boc Ruti: „Vse mesto vé, de si pobožna ženska. Če nima nobeden nič zoper to, te vzamem

v zakon.“ Boc je tedaj Ruto za ženo vzel, in Bog jima je dal sina, ki se mu je reklo Obed. Obed pa je imel sinu Izaja, in to je bil Davidov oče.

V taki lepi edinosti in prijaznosti kakor Noema, Ruta in Orfa naj bi vsi žlahtniki med seboj živeli. „Lej, kakó dobro in prijetno je, kadar bratje v edinosti skupej prebivajo.“ Ps. 132, 1.

Posebno pa je Rutino obnašanje vse hvale vredno. Misli si: Taša so stari, in ne morejo delati; jest bom delala, in za njih skerbela. In glejte, kako lepo se je obljava četrte zapóvedi nad njo spolnila!

Revna Rut je pridna, pametna in hvaležna. To je Bocu nad njo tako dopadlo, de jo vzame. Misli si: Naj boljši dota je čednost. In pač res je to; kjer čednost prebiva, ondi je sreča, ondi gre vse lepo od rok.

Bogati Boc tako usmiljen in dobrotljiv je lep izgled vsim premožnim.

46. Helijeva hudobna sina in Elkanov dobri sin Samvel.

(I. Kralj. 1—8.)

Izraelci so imeli očitno službo božjo v snidnici kakor je bilo v 38. zgodbi povedano. Ob tem času je bila snidnica v Siluntu, in Heli je bil véliki duhoven. Tje gôri so nosili vsi gospodarji v deželi per vino svojih čed in desetino svojih pridelkov, so jih darovali Gospodu Bogu, in obhajali darine.

Heli je imel dva sina; reklo se jima je Opni in Pinez. Bila sta hudobna, de jima ni bilo mar ne za Boga, ne za ljudi. Ko so se namreč ljudje v Siluntu na darino sošli, sta oná s triroglatimi vilicami meso iz loncov kradla, še preden je bilo kuhano. Pa še druge hude reči sta na skrivnim po-

čenjala. Oče Heli ju je sicer svaril zavoljo tega; pa ni jima bilo mar za očetovo svarjenje, hujši strah jima pa dati, je bil starčik vse premehak.

Tistikrat sta bila pripeljala dva pobožna zakonska, Elkan in Ana, svojiga sinčika, kteriga sta bila od Boga sprosila, k velikimu duhovnu Heliju, de bi bil vse svoje žive dni Gospodu posvečen, in de bi pri snidnici stregel. Samvel mu je bilo imé, in je bil prav pobožen deček, na vsako pokoren, in ves v Bogá zbran, ko je stregel pri altarji. Heli je vima sinovama se ni dal zapeljati. Zato je bil pa tudi Bogú in ljudem prijeten.

Samvel spi enkrat v snidnici, ki je skrinja zaveze v nji stala. Sedmére luči na zlatim svečniku so pred skrinjo goréle. Heli je blizo njega néki drugéj spal. Bog zakliče Samvela rekoč: „Samvel! Samvel!“ Samvel meni, de ga Heli kliče. Vstane, gre k Heliju, in reče: „Tù sim, ki ste me klicali.“ Heli odgovori: „Nisim te klical ne; le pojdi, in spi.“ Ravno tisti glas ga vdrugeč pokliče. Samvel spet vstane, gre k Heliju, in dobi ravno tak odgovor. Tako se je vtretjič zgodilo. Tedaj je Heli spoznal, de je Gospod mladenča klical, in ga je tako le podučil: „Pojdi, in spi; če pa še enkrat slišiš klicati, reci: Govôri Gospod! tvoj služabnik sliši.“ Samvel gre, in spet leže. In res, glas še enkrat zakliče: „Samvel! Samvel!“ Samvel reče, kakor ga je Heli učil: „Govori, Gospod! tvoj služabnik sliši.“ Gospod Bog tedaj reče: „Prišel je dan, de bom Helija in njegova sinova kaznoval. Vedil je, de sinova nespodobno živita, pa ju ni strahoval.“

Heli reče zjutrej Samvelu: „Kaj ti je Gospod govoril? Prosim te, nič mi ne skrivaj!“ Samvel, desiravno težko, mu vse naravnost pové.

Kmali se je spolnilo, kar je bil Bog Samvelu razodel. Izraelci so šli nad Filiščane v vojsko. Boj se začne, in Izraelci so bili premagani. Tedaj pošljejo po skrinjo zaveze, de bi jim Gospod gotovši zmago dal. Helijeva sina sta jo spremljala. Izraelci zopet vdarijo nad sovražnika, pa še hujši so otepeni; skrinja zaveze je bila zajeta, in oba Helijeva sina sta bila pobita. Heli, slišati to nesrečo, znak s stola pade, si zatilnik ulomi, in umerje.

Vender Gospod ni pustil skrinje zaveze Filiščanam v rokah. Z boleznijo in z drugimi nadlogami jih je tepel, kjerkoli so jo imeli, in kodarkoli so jo vozili. Poslednjič so sklenili, jo Izraelcam nazaj poslati. Naložé jo tedaj na voz, in dvě doječi kravi vánj vprežejo; njeni teleti so pa domá zaperli. „Bomo vidili;“ — so rekli — „ako pojedete naravnost proti Izraelski meji, nam bo to znamnje, de je nam Izraelski Bog te nadloge poslal; ako pa ne, bomo vedili, de se je vse le naključilo.“ In glej! Kravi ste same od sebe peljale skrinjo zaveze naravnost proti Izraelski meji.

Izraelci so bili še Filiščanam v oblasti. Samvel, ki je po Helijevi smerti sodnik bil, reče Izraelcam: „Ako ste se iz vsiga svojiga serca k Gospodu vernili, verzite ptuje bogove zmed sebe, ter služite njemu samimu; in vaš bo rešil Filiščanam iz rok.“ Izraelovi otroci so tedaj malike zaverгли; so jeli zopet Gospodu služiti, so se postili ter svoj greh spoznali. Ko so se Filiščani zopet nad Izraelce vzdignili, je Samvel Gospodu daroval, in klical

k njemu za Izraelce. Gospod ga je uslišal. Poslal je strašno gromenje nad Filiščane, in so bili tako otepeni in ostrašeni, de so Izraelci potem mir imeli pred njimi, dokler je Samvel živel.

Otroci! od Samvela se učite p'okoršine, in ravno tako radi slušajte svoje starše, učenike in prednike! Njih glas vam bodi glas božji! Bodite pa tudi po Samvelovo odkritoserčni vselej, kadar vas starši kaj poprašajo.

Strašno kaznuje Bog nad otroci nepokoršino, in nad starši preveliko mehko. „Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojiga sinu.“ Sir. 13, 24.

VI. Od praviga Izraelskiga kralja do razdeljenja kraljestva.

(1091—970 pred Kr.)

47. Savel, prvi Izraelski kralj.

(I. kralj. 9—15.)

Ko se je bil Samvel postaral, je svoja sinova Joela in Abija postavil sodnika. Sina pa nista po očetovih potih hodila; temuč sta se vdala lakomnosti, se dala podkupiti, in sta krivično sodila. Tedaj pridejo Izraelski starašini k Samvelu, in hočejo, de jim postavi kralja, kakor jih imajo drugi narodi. To govorjenje Samvelu ni dopadlo, ker Bog sam je bil Izraelski kralj. Samvel je tedaj k Gospodu molil, in Bog mu je naznanil, de naj jih sicer pregovarja; ako pa to ne pomaga, naj jih usliši. Samvel je tako storil; in ker je ljudstvo le tišalo, in vpilo: „Kralja

hočemo imeti“, je zadnjič privolil, jim dati kralja. Moža pa, ki jim ga naj dá za kralja, mu Bog po čudnih potih pripélje.

Kiš, iz Benjaminoviga rodú, je imel sina, ki mu je bilo Savel imé. Bil je mlad junak, de ni bilo gorjiga med Izraelci, in za célo glavo višji od drugih. Prigodilo se je, de se je Kišu nekaj oslic zgubilo. Tedaj reče Savlu, naj vzame hlapca, in naj gresta oslic iskat. Ker jih ne najdeta, se podasta k Samvelu, in ménita, de jima bo ta mož božji vedel povedati, kje bi bile. Ko prideta v mesto, srečata Samvela ki je šel ravno na visočino darovat. Gospod pa reče Samvelu: „Glej, ta je, ki bo čez moje ljudstvo gospodoval.“

Samvel tedaj povabi Savla seboj na visočino. „Jutri“ — mu reče — „te bom spustil; za oslice pa nič ne skerbi; so že najdene.“ Savel se vdá in gre z njim. Drugo jutro ga Samvel odpravi in sprémi. Na poti vzame púšico z oljem, mu ga izlije na glavo, in reče: „Glej, Gospod te je pomazilil kralja svojimu ljudstvu.“ Na to mu še nektère reči naznani, ki se mu bodo na poti prigodile, in pravi: „Kadar se ti bodo vse te znamnja spolnile, tedaj spoznaj, de sim te na božje povelje pomazilil.“ Savel gré, in vse ga je na poti zadelo, kar mu je Samvel prerokoval; pa ni nič razglasil, de je pomaziljen.

Čez osem dni Samvel ljudstvo skliče, naj bi si z vadjanjem zvolilo kralja. Zadelo je pri vadjanju Benjaminov rod; in ko ta dalje vadjá, zadeae Kiševo rodovino, med sinovi te rodovine pa Savla. Ko ljudstvo zagleda mladiga junaka ki mu ga ni

bilo enakiga med vsimi, je vpilo, in reklo: „Živi, kralj!“ So bili pa tudi malopridni med njimi, kateri so ga zavoljo nizkiga stanú zaničevali, in djali: „Nas bo káli ta zamog el rešiti?“ Savel je pa molčal, in storil, kakor bi nič ne slišal.

Kmali potem se je zgodilo, de so Amonjani oblégli mesto Jabes, in hotli slednjimu zmed prebivavcov desno okó izkopati. Le sedem dni odlóga so jim dali. Jabeščani v toliki stiski pošljejo sporočnikov po Izraelskih pokrajnah, in v Savlovo mesto, de bi pomoči dobili, in bili rešeni. Sedmi dan zgodaj pride Savel z veliko vojsko, udari v Amonjanski stan, ter pobije in razkropi sovražnike, de ni bilo dveh skupej najti, in Jabeščani so bili rešeni strašne nesreče, ki jih je čakala. — Zdaj je ljudstvo vpilo: „Kje so tisti, ki niso hotli Savla imeti za kralja? Ven ž njimi, de jih končamo!“ Savel pa je rekel: „Nihče ne bódi ta dan umorjen; zakaj dans je Gospod Izraelu pomagal.“ — S to zmago in s takim govorjenjem si je Savel sleherniga serce naklonil. Vse ljudstvo se zbere v Galgalo, in ponovi volitev pred Gospodam. Darovali so Bogú mirnih darov, in se zlo veselili.

Tudi še potlej se je Savel serčno vojskoval zoper vse Izraelske sovražnike, in je zmagal, kamor se je obernal. Pa zavoljo visoke časti se je prevzel, in sreča v vojski ga je lakomniga storila. Samvela preroka, ni ubogal, desiravno mu je božje povelja naznanoval. To se je zgodilo posebno v vojski zoper Amalečane. Bilo mu je namreč ukazano, Amalečanam vse posestvo pokončati, in za se nič ne prihraniti. Savel pa je nar lepši čede za se perderžal. Samvel mu očita nepokoršino; u a sep izgovarja, in pravi,

de je ljudstvo nar lepših ovác in govéd prihranilo, jih Bogu darovati. Samvel mu odgovorí: „Hoče mar Gospod žgavnih in klavnih darov, in ne veliko več, de smo pokorni? Boljši je pokoršina, ko klaven dar.“ Napovedal mu je še, de ga je Gospod zaverigel, in kraljevanje njegovi hiši vzal. Potem se mu je umaknil, de ga ni več vidil do smerti.

„Vsak človek bodi vikši oblasti podlóžen; zakaj le od Boga je vsaka oblast; in vsi, kateri imajo oblast, so od Boga postavljeni.“ Rim. 13, 1.

„Bog se zoperstavi prevzetnim, ponižnim pa dá gnado.“ I. Pet. 5, 5. „Napuh je sleherniga greha začetek; kdor v njem tiči, bo s kletevjo napolnjen, in napuh ga bo na zadnje poderl.“ Sir. 10, 15.

48. David mazíljen in na kraljevi dvor pokličan.

(I. Kralj. 16, 1—23.)

Ker Savel ni maral za božje zapóvedi, ga je Bog zaverigel, in je nekogá izvolil, kateri je bil bolji od Savla. David je bil ta, Izajev nar mlajši sin, iz Betlehema. Ravno ovce je pasel, ko je Samvel, od Boga poslan, na dom njegoviga očeta prišel. Na pašo morajo pónj iti. Samvel je vzal pušico z oljem, in ga je v sredi njegovih bratov kralja pomazilil. Odsihmal je posebno Duh božji prebival v njem.

Savla pa je Duh božji zapustil, in otožnost se ga je lotila. Tedaj mu njegovi služabniki svétujejo, naj si velí preskerbeti človeka, ki bi znal lepo peti, in na harpo prijetne glasove vbi-

rati; ta bi ga vedril, kadar bi ga kalne misli obhajale. Nekdo njegovih služabnikov mu je nasvetoval Davida, ker ga je poznal, de je v petji in v brenkanji na harpo dobro izurjen. Savel tedaj sporoči do Izaja, de naj mu nar mlajšiga sina Davida pošlje. Ni pa še nič védil, de je Samvel na božje povelje ravno tega mladenča že pomazilil.

David pride na kraljevi dvor, in kadarkoli se je Savla otožnost lotila, je vzel harpo, in mu je brenkal in pel, in to mu je otožnost pregnalo. Zato je Savel Davida zlo ljubil, in storil ga je svojiga oproda (vojaka, ki je orožje nosil pred njim). Posebno pa je pobožniga Davida rad imel Jonatan, Savlov sin. Zavezo sta storila, de se bosta ljubila vse svoje žive dni.

Bog pozna tudi pastírčeka še tako uboziga v hosti; ljubi ga, če je nedolžen. „Mogočne s sedeža verže, in ponižne nanj povzdigne.“ Luk. 1, 52.

Lepo in koristno je, če se človek v mladosti kaj dobriga naučí. — Dobro vbrano petje pobožnih pesem zbuja v sereu blage čutila, ga k Bogu povzdigne, in je Bogú prijetno.

„Zvest prijatelj je ozdravilo življenja; in kateri se Boga bojé, ga bodo našli.“ Sir. 6, 16.

49. David in Goljat.

(I. Kralj. 17, 1—58.)

Filiščani zopet pridejo z vojsko nad Izraelce. Save se je podal na boj zoper nje, David pa se je vernil za ta čas v Betlehem pást očetovo čedo. Filiščani so stali unkraj na hribu, njim nasproti pa Izraelci na drugim hribu; vmes je bila dolina. Tada j pride

iz Filiščanskiga stana grozoviten velikan, Goljat po imenu. Čez šest komolcov visok je bil. S strašnim orožjem se vstopi, zabavlja, in vpije na Izraelce rekoč: „Izvolite zmed sebe kogá, de naj se pride z menoj skusit. Če on mene zmaga, bomo mi vaši sužnji; če pa jest njega premagam, bote vi nam služili.“ Takó je ta Filiščan hodil jih zasramovat zjutraj in zvečer skoz 40 dni. Le viditi ga ali slišati prepade že strah Izraelce.

Bili so na vojski tudi trije Davidovi nar stareji bratje. Oče pošljejo Davida v šotore, poprašat in zvedit, kako jim je. David tje pride, ko so se bili Izraelci ravno na boj zverstili. Urno popraša po svojih bratih, in še je govoril ž njimi, kar pride zopet Goljat; se košati, in zaničuje Izraelce kakor sicer. David, to slišati, pravi: „Kdo je ta Filiščan, de se prederzne božje ljudstvo tako zasmehovati? Jest grem, in se skusim ž njim.“ Kralj, to govorjenje slišati, ga obleče v svoje lastno orožje: dene mu na glavo brončen grebenjak, ga opne z oklepam, in opaše z mečem. David poskuša iti; pa ne vé nič prav kako, in pravi: „Táki ne morem hoditi, ker nisim vájen.“ Vse orožje je tedaj spet od sebe djal, je vzel svojo palico, si je zbral pet gladkih kamničkov iz potoka, in jih djal v torbo, vzel je fračo v roke, in táki gre Filiščanu naproti.

Goljat, viditi Davida, ga zasramuje in reče: „Sim kali pes, de prideš s palico nad me?“ Pa le pridi sem; bom tvoje meso dal pticam in zverinam.“ David pa mu odgovori: „Ti greš nad me z mečem, s sulico in škitam; jest pa grem nad te v imenu Boga Izraelskih vojsk, ktera si ti zasramoval.“

Tedaj se velikan vzdigne, in se Davidu bliža; David pa vzame urno kamniček iz torbe, in ga s fračo v Filiščana zadegá. Naravnost na čelo ga je zadel, de se mu je kamen v čelo zasadil. Velikan se zverne na zemljo na obraz; David pa k njemu plane, mu meč izdere, in glavo odséka. Filiščani to viditi, vsi prestrašeni zbežé. Izraelci pa so jih podili, in veliko zmed njih pobili.

„Napuh gre pred pogubo, in prevzetnost pred padam.“
Prip. 16, 18. „Kar je slabiga pred svetam, je Bog izvolil, de bi močno osramotil.“ I. Kor. 1, 27.

50. Savel preganja Davida.

(I. Kralj. 19—28.)

Kadar je bila vojska s Filiščani končana, so žené iz vsih mest kralju naproti pripéle. Pesem se je začela z besedami: „Tavžent jih je pobil Savel; David deset tavžent. Savla so te besede hudo razkačile. Posihmal ni več Davida z dobrim očesam pogledal; preganjal ga je, kolikor ga je mogel. Jonatan je večkrat zanj pri očetu govoril; pa nič ni pomagalo. Savel mu povsod po življenji streže. Dvakrat se je zgodilo, de mu je David po navadi na harpo brenkal, Savel pa je súlico vánj zagnal. Pa David se je umaknil, in súlica se je v sténo zasadila. Nikjer si življenja svest je zbežal v pušavo, in se je ondi skrival po sterminah in votlinah. Desiravno vedno v smertnih nevernostih mu vender ni serce vpadlo, ker je v Bogá zaupal. Jonatan mu je tudi

v nesreči zvest ostal, in ga je ljubil kakor samiga sebe.

Velikokrat bi bil David lahko škodoval Savlu, svojimu sovražniku; pa kar stvarice mu žaliga ne stori. Enkrat je bilo Savlu povedano, kje se David skriva. Savel se vzdigne, in ga gre iskat z 3000 možmi. David to zvé, in pride na tihim v tisti kraj, kjer je imel Savel prenočiše. Po noči natihama gre z Abizajem v Savlov šotor, ter ga najde spati. Njegova sũlica je bila pri glavi v tla zasajena; tudi Abner, vojvoda vojskinih trum, in vse krog njega je spalo. Zdaj Abizaj reče Davidu: „Dans ti je Gospod tvojiga sovražnika v roke dal; s sũlico ga bom k tlam pribódel.“ David pa reče: „Nikar ga ne umori; zakaj kdo bi svojo roko nadenj stegnil, ki je od Gospoda maziljen, in se ne zadolžil? Le sũlico vzemi, ki je pri njegovi glavi, in pitno kupo, in pojdiva od tod.“ Takó sta storila, in šla, de ju ni nihče vidil.

Potem se David spravi na rob sterme pečí, zakliče Abnerja, Savloviga vojvoda, in reče: „Zakaj ne váruješ kralja, svojiga gospoda? Poglej po kraljevi sulici in po pitni kupi, ki mu je bila pri glavi!“ Savel je to slišal, in spoznal Davidov glas, in reče: „Grešil sim! Verni se, moj sin, David! Nikdar več ti ne bom nič žaliga storil!“ David je šel svojo pot, Savel pa se je vernil domú.

Savel je zadnjič v nesrečni vojski s Filiščani strašen konec storil. V strahu namreč, de bi ne prišel sovražnikom v roke, popade meč in se nanj natakne. Tudi Jonatan je bil v ti vojski pobit. Ko je David zvedil smert Savlovo in Jonatanovo, se je jokal in je bil silno žalosten.

„Zdravo serce je telesno življenje; nevošljivost pa je gnjiloba kostí.“ Prip. 14, 30.

„Ne bom posnemal tistiga, kateri se nevošljivosti vjéda; zakaj tak človek ne bo modrosti deležen.“ Modr. 6, 25.

„Zvest prijatelj je močna bramba; kdor ga je najdel, je najdel velik zaklad.“ Sir. 6, 14.

„Nikar se ne veselí nad padcam svojiga sovražnika, in tvoje serce se naj ne razveselí nad njegovim pogubljenjem, de kje Gospod ne bo vidil; in bi mu ne dopadlo, Prip. 24, 17. 18.

51. David, pobožni kralj.

(II. Kralj. 1—14.)

✕ Po Savlovi smerti je bil David kralj. V Jeruzalemskim mestu si je izbral kraljevi sedež. Bil je mogočen in pravičen kralj, njegovo ime je slovelo po vsih deželah. V svoji slavi pa David tudi zaroda poprešnjiga kralja ni pozabil. Ukazal je poprašati, če je še kdo živ iz Savlove hiše, de bi mu milost skazal zavolj Jonatana. Povedano mu je bilo, de Mefiboset, Jonatanov sin, še živí. David ga reče poklicati, ga vzame k kraljevi mizi za vselej, in mu dá Savlovo premoženje.

David je imel serce polno ljubezni in pokoršine do Bogá, in si je tudi na vso moč prizadeval, svoje ljudstvo pobožno in srečno storiti. Torej je skerbel, de se je očitna služba božja prav slovesno opravljala.

✓ Prav zraven Jeruzalemskiga mesta je bil hrib Sijon, lepava, tako rekoč, cele dežele. Na njem je David napravil krasen šotor za skrinjo zaveze. Z veliko častjo med petjem in trobentanjem so jo prenesli, in v šotor postavili. Potem je David veliko

darov Gospodu opravil, in blagoslovil vse ljudstvo v imenu Gospoda. Med revne zmed ljudstva pa je dal razdeliti kruha, pečene govédine in cvertja na olji iz pšenične moke, de bi na taki veseli dan nobeden pomanjkanja ne terpel. — Dalje je zvolil levite, de so pri skrinji zaveze po versti čuli dan na dan, je zložil veliko svetih pesem — psalmov — polnih pobožniga duha, in postavil 24 pevcov, de so pri veselih in žalostnih dogodbah s petjem razglaševali božjo slavo.

David je tudi želel Gospodu tempel zidati. „Glej,“ — je rekel preroku Natanu — „jest prebivam v cedrovi hiši; skrinja zaveze pa stoji pod kóžami.“ Veliko zlata in druzih reči je bil že zanj pripravil. Bog mu je bil pa po preroku Natanu naznanil, de tempel bo še le njegov naslednik zidal; njemu pa je obljubil, de bo iz njegoviga rodú izšel večni kralj, čigar kraljestvu ne bo konca, t. j. **Odrešenik (II. kralj. 7. Ps. 38)**

Takó je že David vidil v duhu Zveličarja svetá, kterimu je bilo iz njegoviga rodú priti, ter je iz božjiga navdajanja njegovo veličastvo kakor tudi njegovo poniženje in terpljenje v psalmih prepeval n. pr.

Psalm 109. „Gospod je rekel mojimu Gospodu: Vsedi se na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov tvojim nogam za podnožje.“ — „Gospod je persegel, in ne bo mu žal: Ti si Duhóven vekomaj po redu Melkizedeka.“

Psalm 71. „Pred Njim se bodo priklanjali Etiopjci; kralji iz Tarza in otokov mu bodo darov darovali; kralji iz Arabije in Sabe bodo daril prinesli.“

Psalm 21. „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil? — Jest sim červ, in ne človek: ljudem v zasmehovanje in izveržek ljudstva. Vsi, kateri me vidijo, se mi posmehujejo, ... in z glavami majejo. V Gospoda je upal; — pravijo — naj ga reši, naj mu pomaga, ker (pravi, de) nad njim dopadajenje ima. Moje serce je v mojim telesu postalo kakor vosek, kateri se topi. Moja moč se je vsušila, kakor čepina, in moj jezik se derži nebá mojih ust. Truma hudobnih me je oblegla. Moje roké in moje nogé so prebili; vse moje kosti so razštéli. Moje oblačila so si razdelili, in za mojo suktnjo so vadjljali.“ —

Psalm 15, 10. „Moje duše ne boš pustil v peklu (v grobu), in tudi ne boš pripustil, de bi tvoj Svetnik trohljivost vidil.“

Desiravno pa je bil David, kakor sveto pismo pravi, mož po volji božji, se je bil vendar že poznejši leta hudo pregrešil, ker se je prešestva in uboja kriviga storil.“ Pa obžaloval je potem svoj greh, in ves čas svojiga življenja je pokoro delal.

„Usmili se me, o Bog!“ — je molil spokorni David — „po svoji veliki milosti, in zbriši po obilnosti svojiga usmiljenja mojo hudobijo; ker spoznam svojo pregreho, in moj greh mi je vedno pred očmi. Tebi samimu sim grešil, in pred teboj hudo storil. Pokrópi me z izopam, in bom očišen; opêri me, in bom bolj bel, kakor sneg. Stvari v meni, o Bog! čisto serce; in ponovi v mojim oserčji praviga duhá. Bogú dopadljiv dar je žalosti poln duh; potertiga in ponižniga sercá, o Bog! ne boš zaničeval.“ Ps. 50.

Bog ga je zopet sprejel v svojo prijaznost; pa poslal mu je hude šibe.

Preroki Izaija 11, 1. Jeremija 35, 14. Ezehiel 34, 23, tudi Mesija imenujejo sinu Davidoviga; ravno tako Judje sploh ob času Kristusovim, in ko angelj Gabriel Marii oznanja Jezusovo rojstvo, pravi: „Gospod mu bo dal sedež njegoviga očeta Davida, in bo kraljeval v Jakopovi hiši vekomaj; njegovimu kraljestvu ne bo konca. Luk. 1, 33.

Bog grešnike, katerim zadolženje greha in večno štrafengo odpusti, še tudi velikokrat časno štrafuje.

52. Absalom, puntar.

(II. Kralj. 14—19.)

Absalom, Davidov sin, je bil nar lepši mož po vsim Izraelskim; pa silno je bil prevzet. Napravil si je vozov in kónj, in zbral petdeset mož, de so pred njim hodili. Tega mu ni bilo še dovolj. Nakloniti si je hotel serca Izraelcov, in potem se spuntati zoper očeta. Tedaj je zjutraj vstajal, se vstavljaj k mestnim vratam, in je slednjiga možá, ki je v mesto šel, priliznjeno nagovarjal in izpraševal, od kod je? in kákošen opravek ima? In ko mu je uni povedal, je Absalom, milovaje ga, djal: „Tvoja reč se mi dobra in pravična zdí; pa kaj, ki ni nikogar od kralja postavljeniga, de bi te zaslišal. De bi bil jest kralj čez deželo, bi pač vsacimu pravico storil!“ S takim sladkánjem je serca Izraelcov sebi nagibal, Davidu očetu pa odtegoval.

Čez nekaj časa, ko si je bil že Izraelce pridobil, reče očetu: „Naj grem v Hebron, de ondi opravi daritev, ktero sim Gospodu [obljubil.“ Oče so mu privolili. Šel je v Hebron, in ž njim dve sto mož; med vse Izraelove rodove je pa razposlal sporočnikov, naj bi ljudstvo podšuntali in rekli: „Kakor

hitro zaslišite trobentni glas, recite: Absalom je kralj!“ Velik punt je tedaj vstal. Ljudje so vkup derli, in Absaloma oklicali kralja.

Ko je David to zvedil, je bežal iz mesta s svojimi zvestimi čez potok Cedron. Bos in z zakritim obrazom je šel v Oljsko goró, in se je jokal, in vsi, ki so šli z njim, so jokali. Zdaj pride še Semej, iz Savlove rodovine, začne kralja kleti in kamnje za njim lučati. „Pojdi le ven, pojdi“ — je za Davidam vpil — „kervoželjnik! ti hudobnež! Gospod se mašuje nad tabo, ker si se kraljestva polastil.“ Abizaj, to slišati, reče Davidu: „Čem li iti, in mu glavo odsekati?“ David pa tega ni pripustil. „Pusti ga!“ je rekel, „morebiti se Gospod ozre na mojo nadlogo, in mi poverne kaj dobriga za današnje preklinovanje.“

Absalom vzame Jeruzalem v last, in gre z vojsko za Davidam čez Jordan. David mu svojo vojsko nasproti pošlje; ukaže pa Joabu in vsim vojvodam: „Ohranite mi mladenčca Absaloma!“ Boj se vname. Davidova vojska je premagala. Absalom je na mezgu bežal pred Davidovimi vojškami. Mez eg pridirja pod velik košat hrast, in Absalom je za lase na njem obvisel, mezeg pa se je spod njega zmuznil. To je nekdo Joabu naznanil. Joab vzame tri sulice, gre, in jih Absalomu v serce zabode. Truplo v gojzdu v veliko jamo veržejo, in naneso nanj prav veliko grobljo kamnja, naj bi memogredoče spominjala četrte zapovedi: „Spoštuj očeta in mater, de boš dolgo živel, in ti bo dobro na zemlji.“

David je sedel med vrati in čakal sporočila, kako se je vojska izšla. Sporočnik pride in reče: „Dobro oznanilo prinesem, moj gospod in kralj.“ David

precej popraša: „Je li dobro mladenču Absalomu?“ Sporočnik mu vse pové. Zdaj Davida velika žalost spreleti. Jokal se je, in klical: „Moj sin, Absalom! Absalom, moj sin! O de bi pač jest môgel namest tebe umreti!“

Kralj se je vernil v Jeruzalem. Puntarji so spoznali svojo hudobijo, in so mu s prisego vedno pokoršino obljubili. Nazaj gredočimu naproti priteče Semej, ki ga je poprej preklinjal, in prosi odpuščenja. David mu je prizanesel in prisegel, de mu ne bo nič žaliga storil.

„Ne hvali človeka zavoljo njegove lepote; in ne zaničuj ga, ker ni očitniga obraza.“ Sir. 11, 2.

Absalomov žalosten konec naj bi si globoko v spomin vtisnili vsi tisti otroci, kateri svojim staršem žalost delajo, jim lažejo, jih goljufajo, jim premoženje zapravljajo, ali še smert vošijo, se jim zoperstavijo in gerdo ž njimi delajo. — Zažuganim kaznim nikakor ne bodo odšli že na tem svetu; kaj bo pa po smerti, če se resnično ne spokoré!

„To je Bogu prijetno, če kdo zavolj Bogá žalost prenaša, in po krivici terpi,“ (1. Pet. 2, 19.) ter voljno in v duhu pokore terpljenje sprejme, kakor David.

Ne pomni krivice svojiga bližnjiga.“ Sir. 10, 6.

53. Salomon, modri Izraelski kralj.

(III. Kralj. 3, 11.)

David se je bil postaral, in čas njegove smerti se je približal. Salomonu, svojimu sinu, je bil namenil, de bo za njim kraljeval. Na smertni postelji ga je lepo opominjal, de naj zvesto služi Gospodu.

Ko je Salomon kraljevati začel, je Boga iz serca ljubil. Gospod se mu tedaj po noči v spanji prikaže

in reče: „Prosi, kar hočeš; dal ti bom.“ Salomon ne prosi ne bogastva ne časti, ampak modrosti, ter pravi: „Ti, o Gospod! si me postavil kralja namesto mojiga očeta Davida; pa mlad sim še, in se ne vem kam djati. Toraj modro serce mi daj, de bom prav vladal ljudstvo, in razločil dobro od hudiga.“

Bogu je bila všeč ta prošnja. Reče mu: „Ker to prosiš; glej! dam ti tako modro in umno serce, de ni bilo tebi enaciga kralja, in ga ne bo. Pa dal ti bom tudi, česar nisi prosil — bogastvo in slavo; in tudi dolgo življenje, če boš po mojih potih hodil.“

Častito je bilo Salomonovo kraljevanje, pravične njegove sodbe, in srečne njegove dela. Kralji in knezi vunajnih dežel so hodili, in so se čudili nad njegovo modrostjo, in nad njegovim veličastvam.

Posebno razumnost je Salomon pokazal v naslednji razsodbi. Enkrat pridete dve materi pred kralja. Ena reče: Gospod, prošnjo imam! Jest in ta le žena v eni hiši stanujeve. Vsaka svojiga otroka sve imele. Žive duše ni bilo v hiši razun naji. No-coj pa je otrok tej ženi umerl; v spanji ga je zadušila. Po noči vstane natihama, vzame meni spijoči mojiga otroka; svojiga pa, ki je bil mertev, k meni položi. Proti jutru vstanem, ter najdem, de je mertev otrok pri meni. Ko se dan storí do do-briga, in otroka bolj ogledam, kar vidim očitno, de je otrok njén, ne moj.“ Una žena reče: „Ni takó ne kakor praviš; tvoj otrok je mertev, moj živi.“ Tako ste se prepirale pred kraljem. Kralj si ukaže meč prinesiti. Mu ga prinesó. Na to reče: „Pre-

sekajte živiga otroka nadvoje, in vsaki pol ga dajte. Žena, ki je živi otrok bil njén, se prestraši in zavpije na glas: „Prosim, Gospod! dajte raji uni živiga otroka; le moriti ga nikar!“ Una pa reče: „Ne bodi ne moj ne tvoj; le razdelite ga!“ Iz tega je spoznal Salomon, ktera je prava mati; vedel je namreč, de svojiga otroka vsaka mati serčno ljubi. Tedaj reče: „Dajte prvi živiga otroka, nikar ga ne morite; zakaj ona je prava mati.“ Ta sodba se je razglasila po vsi deželi. Vse je v časti imelo kralja; zakaj vidili so, de je božja modrost v njem.

Salomon je zidal Bogu velik in lep tempel, ki so mu ga bili že rajnki oče ukazali staviti, in so bili zanj nabrali veliko zlata in srebra. Vse stene so bile s cedrovim lesam vložene in z zlatimi drevesci in cvetlicami opisane. Kadilni altar je bil z zlatam prevlečen, vsih deset svečnikov po obeh straneh, vsa posoda in vse kadilnice so bile iz čistiga zlatá. Celó žebliji so bili zlatí. Tla so bile z zlatam vložene, vrata z zlatam prevlečene. — Kadar je bil tempel dodelan, so duhovni skrinjo zaveze z veliko slovesnostjo vánj prenesli. Salomon, starašini in pervaki rodov in vsa množica je šla pred njo, in gredé so darovali ovác in volov, de jih skorej ni bilo prešteti. Ko jo v presveto postavijo, in ven gredó, se je razgernil oblak po Gospodovi hiši. Salomon zdaj gré k altarju, poklekne, razpne roke proti nebesam in moli: „Gospod Izraelov Bog! ako te nebó, in pa nebó in nebó ne obseže; te bo káli ta hiša zamogla obseči, ki sim ti jo postavil? Vender ozri se na prošnjo svojiga služabnika, in iméj svoje oči odperte nad to hišo noč in dan. Uslišuj molitev svojiga ljudstva Izraela, kaderkoli in v kterikoli nadlogi bodo na

tem kraji molili; uslišuj jih na svojim sedežu v nebesih, in bodi jim milostljiv!“ Ko je Salomon odmolil, šine ogenj z nebes, in zažge vse pripravljene darove. Vse ljudstvo je Bogá hvalilo, in se domu vernilo z veselim srcem.

Salomon je tudi za se silno lep kraljev dvor napravil. Kraljevi sedež je bil iz slonove kosti, in ves z zlatam prevlečen.

Pa kakor lepe perve, tako žalostne so bile poslednje leta Salomonoviga kraljevanja. Padel je v velike pregrehe, in še celo v malikovanje! Nejeverske ženske so mu bile serce sprídile. Tada j ga je Bog zapustil, ter mu šibo napovedal, de bo razderl njegovo kraljestvo, in le en sam rod bo še ostal njegovimu sinu zavoljo obljub, ki jih je Bog Davidu storil. Odsibmal njegova slava zatemnuje. Veliko sovražnikov se je vzdignilo zoper Salomona; panti so mu odkrušili cele deže le. Štirideset let je kraljeval in ne še sedemdeset let star je umerl, spoznavši praznost in nečimernost vsiga pozemeljskiga veselja in veličastva.

„Gospodov strah je modrosti začetek.“ Sir. 1, 16. — Išite naj popred božjiga kraljestva, in njegove pravičnosti; vse drugo vam bo perverženo.“ Mat. 6, 33. „Moder kralj je ljudstva podpora.“ Mod. 6, 27. Toraj molimo za cesarja, de jim Bog pravo modrost dá in ohrani.

Posvečevanje Salomonoviga tempelna nas opomni posvečenja naših cerkev in obletnice. — Dober kristjan rad perpomore k olepšanju cerkva. „Gospod! ljubim lepoto tvoje hiše, in kraj, kjer tvoja čast prebiva.“ Ps. 25, 8.

Nad Salomonam vidimo, kako hitro, in kako globoko človek pade, če vedno sam nad seboj ne čuje. „Kdor stojí, naj gleda, de ne pade.“

VII. *Od razdeljenja kraljestva do Asirske sužnosti.*

(970—720 pred Kr.)

54. Razdeljenje kraljevstva.

(III. Kralj. 12—14.)

Za Salomonam je kraljeval Roboam, njegov sin. Ker ni poslušal starih, skušenih svetovavcov rajnciga očeta, temuč se ravnal po svetumladenčev, svojih verstnikov, ter gerdó in ošabno z ljudmi delal; je deset rodov od njega odstopilo, in si Jeroboama zvolilo kralja. Novimu kraljestvu se je reklo Izraelsko, in je imelo véliko mesto Samarijo. Samo rod Juda z Benjaminovim sklenjen, je Roboamu zvest ostal. Temu kraljestvu se je reklo Judovo ali Judovsko z vélikim mestam Jeruzalemam. Bilo je veliko manjši od uniga.

Jeroboam ljudstva ni pustil v Jeruzalem v tempel, ker se je bal, de bi z opet ne potegnilo z Roboamam, Judovskim kraljem. V lil jim je dve zlati teleti, in je eno postavil v Betelu, drugo v Danu. „Glej, Izrael!“ je rekel, „to sta bogova, ki sta te iz Egiptovske dežele izpeljala.“ Ljudstvo je tedaj malikovalo. Duhovni in Leviti po vsim Izraelu so popustili svoje mesta in svojo lastnino, in so prišli na Judovsko in v Jeruzalem. Tudi nekteri drugi pobožni Izraelci se niso oskrunili z malikovanjem, temuč so v Jeruzalem hodili Boga molit.

Hude vojske je to dvoje kraljestvo skoraj vedno imelo med seboj. Kralji, Judovski in Izraelski, če

se jih nekaj dobrih odbere, so bili le hudobni. Ljudstvo je lezlo v nevednost, v grehe, in hudobije. Zmiraj manj je bilo pravih češenja božjega. Boljšat ljudstvo in kralje, je Bog od časa svete može pošiljal, ki se jim je prerokovali reklo. Z veliko serčnostjo so kraljem in ljudstvu naravnost resnice pravili, z besedo in zgledam ljudi k pokori budili, in na prihodnjiga Odrešenika spominjali. Po božjim navdajanji so prerokovali, in posebno če dalje bolj natanko popisovali obljubljeniga Mesija.

„Ne zaverzi nauka starih modrih; zakaj tudi oni so se učili od svojih očetov.“ Sir. 8, 11. — „Nikar se z norci ne posvetovaj; zakaj oni ne morejo ljubiti, razun to, kar njim dopade.“ Sir. 8, 20.

55. Prerok Elija.

(III. Kralj. 17—19).

Ahab, kralj, je storil več hudiga v Izraelu, kakor vsi njegovi spredniki. Verh družih pregreh je maliku Balu altarje delal, in ljudstvo v malikovanje zapeljeval. Prerok Elija tedaj stopi pred kralja in mu reče: „Kakor živi Gospod Izraelski Bog, pred čigar obličjem stojim, de ne bo te leta ne rose, ne dežja, dokler jest ne porečem.“ Ahab se za to nič ne zméni; še le po življenji streže Eliju skrivej. Torej reče Bog Eliju: „Idi od tod, in perki se pri potoku Karitu. Sim orlam ukazal, de naj te ondi preživé.“ Elija gre, in je prebival v samoti pri potoku. Pil je vodo iz potoka, in orli mu nosijo zjutraj in zvečer kruha in mesa.

Sčasama je tudi ta potok usahnil, ker po vsi deželi ni bilo dežja. Bog mu tedaj reče iti v Sarepto na Sidonsko k neki vdovi. Elija se odpravi in gré. Najde jo pred mestnimi vrati, ko je ravno derva pobirala. Elija je bil žejen. „Prinesi mi, prinesi,“ ji reče, „vode, de pijem.“ Vdova je bila postrežna, ter mu urno gre po vòde. Prerok zakliče še za njo: „Prosim, tudi grizljaj kruha mi prinesi.“ Ona odgovori: „Povem ti resnico, de ga nimam kar skórnjice; le pešico moke imam še v predalu in malo olja v verču. Glej, ravno derv nabiram, de spečem še to mervico za se in za sina. Ko to pojeva, nama bo lakote umreti.“ Gotovo so ji bile solze v očeh, ko je te besede izgovarjala. „Nikar se ne boj!“ ji reče Elija, „idi in speci; zakaj takó govori Gospod, Bog Izraelcov: Moka v posodi ne bo pošla, in olja v verču ne bo zmanjkalo, dokler Bog dežja ne dá na zemljo.“ Vdova gre in storí, kakor ji je Elija rekel. Jedel je on, vdova in njen sin, vsi s hvaležnim sercam. Od tistiga dneva moka v posodi ni pošla, in olja v verču ni zmanjkalo, kakor je Bog po Eliji obljubil.

Čez nekaj časa je vdovin sin zbolel in umerl. Elija je klical k Bogu, in prosil, naj se verne duša tega otroka v njegovo telo. Gospod ga je uslišal, in otrok je oživel.

Tri leta in šest mescov je že bilo, kar ni le kapljice dežja kánilo na zemljo. Studenci usahnejo, polje je enako pušavi, vsa deželá žaluje.

Izraelcam se zdaj očí odprejo, in spet mislijo v Boga. Bog tedaj Elija zopet pošlje v deželo. Ko je Ahab zvedel, de pride, mu gre naproti in pravi: „Si ti tisti, ki Izraela nadlégova?“ Prerok mu od-

govori: „Izraela ne nadlegovam jest, ampak ti in hiša tvojiga očeta, ker ste Gospoda popustili, in za Balam hodite. Vender pošlji zdaj k meni vse Izraelce na Karmelsko goro, in tudi štiristo in petdeset balovih prerokov.“ Ahab je storil tako. Elija pred ljudstvo stopi in reče: „Dajte nam dva junca! Balovi preroki naj si eniga zberó, naj ga razkosijo in denejo na germado, naj je pa ne podkurijo; jest bom pa uniga vzel, in ravno takó storil. Potlej naj oní svojiga Bala kličejo; jest bom pa svojiga Gospoda klical. Kteri Bog dar z ognjem spod neba požgè, njega častite!“ Vse ljudstvo je zavpilo: „To je prav!“

Balovi preroki prvi zakoljejo junca in pripravijo. Potem skačejo okoli altarja, in kličejo v eno mero od jutra do poldae: „Bal, usliši nas!“ Pa ni ga bilo glasu slišati, ne odgovora. Elija se jim posmehuje in reče: „Glasneje vpite; morebiti je vaš bog na potu, ali pa še spí.“ Vpili so še glasnejši, in se po svoji šegi z nožmi bodli, de jih je kri polivala; pa vse je bilo zastonj.

Proti večeru pokliče Elija ljudstvo k sebi, postavi altar, in naredí okróg altarja širok prekòp. Potlej zloži derva na altar, razseka junca, in ga dene na dreva. Po tem reče trikrat po štiri čebre vode prnesti, in politi ž njo dar in derva, de se je voda ob altarji ocejala, in nastopila do verha po prekopu. Zdaj pristopi Elija k altarju in moli: „Gospod, Bog Abrahamov, Izakov in Jakopov! pokaži dans, de si ti Izraelov Bog, in jest tvoj služabnik; in de sim vse to po tvojim povelji storil.“ Kar šine ogenj z neba, ter sožgè dar, derva in kamne, in še vodo povžije po prekopu. Ljudstvo, to viditi, se je na

obraz verglo, in molilo: „Gospod, on je Bog! Gospod, on je Bog!“ Na to zgrabijo balove preroke in jih umoré.

Elija gre potem na verh Karmela, se k zemlji sklone, in moli. Svojimu hlapcu je pa rekel, de naj gre, in pogleda proti morju. Šestkrat gre gledat, in ničesar ne vidi. Sedmič pa vidi, in pride povedat, de meglica, kakor človeška stopinja, iz morja vstaja. Na to mu Elija reče, de naj gre k kralju, in mu naj pové, de napreže voz, in hití doli, de ga dež ne vjame. — Še preden si je kdo svest, se vzdigne veter, nebo se zatemní, in dež se je vsúl, in vse se je oživelo iz noviga.

„Veliko premore stanovitna molitev pravičniga. Elijas je bil človek, kakor mi, in je iz serca molil, de bi ne bilo dežja na zemljo; in ni bilo dežja tri leta in šes mescov. In je spet molil, in nebo je dalo dež, in zemlja je rodila svoj sad.“ Jak. 5, 16–18.

56. Nabotov nograd.

(III. Kralj. 21–22. IV. Kralj 9.)

Ahab, sam ves hudoben, je imel še hudobniši ženo, Jezabelo po imenu, hčer Egiptovskiga kralja. Imel je dvor tudi v Jezrahelu. Neki mestjan pa, z imenom Nabet, je imel nograd poleg Ahaboviga poslopja. Ahab gre k njemu in mu reče: „Prepústi mi nograd, de naredím vert iz njega; ti dam zanj boljiga, ali pa dnarjev, kolikor je vreden. Nabet se je branil, ker je Mojzesova zapoved prepovedovala prodajati dedično posestvo. Ahab se ves serdit domú v Samarijo verne, z zobmi škriplje, se verže

na posteljo, in nič noče jesti. Jezabela pride k njemu, ga sprašuje, kaj mu je; in ko zvé, mu reče: „Vstani, jej, in daj si mir; jest ti bom že dobila Nabotov nograd.“

Kar pisala je list do starašinov Jezrahelskiga mesta, in ga zapečatila s kraljevim perstanom. Pisano je bilo, de naj Nabota pred sodbo pokličejo, in dva malopridna moža podkupijo, ki bosta pričala: „Nabot je Boga in kralja preklinjal.“ Starašini so storili, kakor jim je bila Jezabela ukazala, in Nabot je bil kamnjan. Ko je Jezabela zvedila, de je Nabot mertev, reče Ahabu: „Idi zdaj, in prevzemi zastonj Nabotov nograd, ki ti ga za dnarje ni hotel dati.“ Precej gre Ahab v Jezrahel, se polastit nograda.

Elija, poslan od Boga, mu naproti pride, in mu reče: „Takó govori Gospod: Tam, kjer so psi Nabotovo kri lizali, bodo tudi tvojo kri lizali. Jezabelo bodo pa žerli na Jezrahelskim polji.“

Dvé leti potlej je bil Ahab na vojski smertno ranjen. Na vozu ga domú peljejo, in kri iz rane poliva njega in voz. Zvečer je umerl. Ko so voz v ribniku zmivali, so psi njegovo kri lizali, kakor mu je bil Elija napovedal.

Poznejših kralje veden, Jehu po imenu, se napravi v Jezrahel. Jezabela zvé, de pride, se nališpa, in pri oknu gleda, ko se kralj v mesto pelje. Kralj jo vidi, in zavpije služabnikom, ki so bili okoli nje: „Verzite jo doli!“ In jo veržejo. Konjske podkve pa so jo do konca sterle. Po jedi reče kralj po nji pogledati, de bi jo pokopali; pa razun čepine, rók in

nóg nič ne najdejo. Vse drugo so bili psi požerli. Tako so se bile tudi nad njo spolnile Elijeve besede.

„Ne zéli svojiga bližniga blagá.“ X. zap. Grozovitne hudobije že na tem svetu ojstra kazen doletí.

57. Prerok Elizej.

(IV. Kralj. 4—5.)

Elija je bil v viharji z zemlje vzét. Na ognjenim vozu z ognjenimi konji se je proti nebesam peljal. Njegov naslednik je bil Elizej. Tudi on je velike čudeže delal.

Naman, Sirskiga kralja véliki vojvoda — bogat in častit mož — je bil gobov. Pri njem je služilo Izraelsko dekle. Letá reče nekiga dné Namanovi ženi: „Oh, naj bi bil moj gospod pri preroku v Samarii, gotovo bi mu gobe odpravil.“ Naman se tedaj napravi k Elizeju, in vzame seboj veliko zlata in srebra, in pražnjih oblačil preroku v dar. Pride, in obstojí pred vrati Elizejove hiše s konji in z vozmí. Prerok mu sporočí: „Pojdi in skopaj se sedemkrat v Jordanu, in boš očišen.“ Naman, ves prevzetén, je bil nevoljen, de ni prerok sam iz hiše k njemu prišel, in reče: „Čimu bi se néki mogel ravno v Jordanu kopati? Niste li reki Damaški boljši od vsih vod v Izraelu?“ Oberne se, in se serdit proč napravlja. Njegovi hlapci mu pa prigovarjajo, de naj uboga, ker mu prerok ni nič težkiga naložil. Vdá se, gre in se skoplje, in očišen je bil. Zdaj se verne k preroku, gre k njemu v hišo, in mu ponudi dražih daril — zlata, srebra in lepih oblačil. Elizej pa reče:

„Kakor živi Gospod, pred katerim stojim, de ne vzamem.“ In res ni hotel nič vzeti, desiravno mu je Naman zlo ponujal, Naman zaterdi, de ne bo več malikam, ampak le samo pravimu Bogu daroval, in odide.

Ne tako brez vse lakomnosti kakor Elja, je bil njegov služabnik Gijeci. Misli si: ker moj gospod nobene reči noče od tega bogatiga Sirca, bom pa jest kaj za se vzel. Hitro tedaj teče za njim, ga dojde, in se mu zlaže rekoč: „Moj gospod me pošlje, in ti sporoči, de li mu dal en talent srebra in dvojno praznično obleko za dva preroška učenca, ki sta ravno kar k njemu prišla.“ Naman mu da dva talenta in dvojno oblačilo. Gijeci pride domú, dnarje in obleki skrije, in potlej gre k svojimu gospodu, če mu bo kaj ukazal. Elizej ga vpraša: „Gijeci, od kod prideš?“ Gijeci odgovori: „Saj se še iz hiše nisim ganil.“ Elizej pa je djal: „Meniš, de nisim bil v duhu pričujoč, ko ti je mož z voza naproti prišel? Si dobil srebra in oblačil; pa tudi Namanove gobe se te bodo prijele, in ti bodo ostale ves čas.“ In Gijeci je bil berž ves gobov.

Elizej gre enkrat iz Jerihe v Betel. Otroci pridejo iz mesta, in ga zasmehujejo in vpijejo nad njim: „Pojdi gor, plešec! pojdi gor, plešec!“ Elizej se na nje ozré, in jim zažuga v imenu Gospodovim. Kar neutegama planeta dva medveda is gojzda, in jih raztergata dva in štirideset.

Enkrat je uboga vdova prosila Elizeja pomoč zoper posojevavca, kateri ji je hotel oba sinova sužnja storiti, ker mu ni mogla plačati. Elizej jo vpraša, kaj vender ima v svoji hiši? Je rekla: „Nič dru-

ziga ne, kakor malo olja.“ Na to ji ukaže, da naj si od sosedov sprosi veliko praznih posod na posodo, potem naj se zaklene s sinovama v hišo, in naj tisto malo olja vliwa v vse prazne posode. Žena gre, začne olje v posode vlivati, in napolni ž njim vse posode. Na to gre Elizeju povedati, kaj se je zgodilo. On pa ji reče: „Prodaj olje, in verni posejavec; od ostanka pa živite ti in tvoja sinova.“

Ravno tisto leto, ko je bil Elizej umerl, so prišli Moabski roparji v deželo. Možje so nekje merliča pokopat nesli, kar ugledajo roparje. Veržejo merliča v Elizejev grob, in zbežé. Ko se je merlič Elizejevih kostí dotaknil, je oživel in vstal.

„Lakomnost je korenina vsih hudobij.“ (1. Tim. 6, 10). „Boljši je malo po pravici, kakor veliko po krivici.“ Prip. 16, 8.

„Vstani sivi glavi, in starčika spoštuj.“ III. Moz. 19, 32.

„Vdov in sirót ne zatirajte. Ako dnarjev posodiš ubogimu, ga ne naganjaj, kakor tirjavec, in ne zatiraj ga s krivičnimi obresti.“ II. Moz. 22, 22. 25.

Bog po truplih svetnikov večkrat čudeže dela, in ljudem mnoge dobrote skazuje: zato katolški kristjani trupla svetnikov časté.

58. Prerok Jona.

Nekáko ob tem času je tudi prerok Jona živel. Bog mu ukaže, da naj gre v Ninive, véliko mesto na Asirskim, in naj ondi ljudi k pokori opominja. „Njih hudobija,“ je rekel Bog, „je velika, in sega do

neba.“ Pa Jona se boji tje iti. Umakniti se Bogu, jo misli potegniti čez morje. Gre tedaj v primorsko mesto Jope, dobí barko, ki je imela ravno odriniti, plača brodnino, in gre vanjo.

Bog je pa obudil silen vihar na morji, in barka je bila v nevarnosti se potopiti. Brodnarji so vpili, vsak je v svojiga boga klical, in robo so metali v morje, de bi barka ložji bila. Jona pa si ne upa moliti. Šel je na dno barke, in se síli spati. Vikši brodnar gre k njemu, in mu reče: „Kaj spiš? Vstani, kliči k svojimu Bogu; morebiti se on nas usmili, de ne poginemo.“

Brodnarji so mislili, de bi utegnil kak velik hudodelec med njimi biti, ker je tak vihar. „Dajmo vadljati,“ rekó med seboj, „de zvemo, zavolj kteriga je nas zadela ta nesreča.“ Tedaj vadljajo, in Bog je naklonil, de je Jona zadelo. Na to stopijo k njemu, in ga izprašujejo, kteriga naroda je, in kam de gre. Povedal jim je vse, in tudi svojo pregreho, de beží pred Bogam. Rekó mu: „Koga nam je s teboj početi, de morje odleže?“ On pravi: „V morje me verzite, in morje bo odleglo; ker vem, de je zavoljo mene ta vihar nad vas prišel.“ Pri-mejo ga tedaj, in ga v morje veržejo; in kar na enkrat je morje utihnilo.

Bog je naklonil, de je prišla velika morska riba, in je Jona požerla. Tri dni in tri noči ga je Bog v ribi pri življenji ohranil. Zdaj je molil, in k Bogu za rešenje zdihoval. Bog ga je uslišal. Tretji dan ga je riba nepoškódovaniga iz sebe na suho vergla.

Zdaj je Jona Bogu pokoren, in precej gre v Ninive. Ninive so bile veliko mesto, tri dni hodá v

okrog. Jona gre dan hodá notri v mesto, in vpije „Še štirideset dni, in Ninive bodo pokončane!“ Ninivljani so jeli verovati v Boga, in pokoro delati. Kralj in vsi prebivavci so se poboljšali, in odpušenja prosili. In Bog, kateri je vselej pripravljen odpustiti, se jih je usmilil, in ji m je prizanesel.

Jona gre iz mesta, se uséde v senco pod kloščevino, in čaka, kaj bo Bog storil z mestam. Kadar vidi, de se mu le nič ne zgodí, ga je nevolja obšla, toži Bogu, in želi umreti. — Bal se je namreč, de ga bodo imeli za lažnjiviga preroka.

Drugi dan, preden je zarja napočila, dá Bog červa v kloščevino, ki jo je spodjédel, de se je usušila. Kadar se solnce razsije, žgè Jonata takó močno v glavo, de je skor medlel. Vnovič si voši smerti. Gospod pa mu reče: „Zavoljo kloščevine se jeziš; je to prav?“ Jona reče: „Od jeze bi človek skopernil, in po vsi pravici.“ Gospod dalje pravi: „Tebi je toliko žal za kloščevino, ki je nisi ne sadil, ne redil, ktera je lepa stala eno noč. in drugo usahnila; meni pa bi se Ninive ne smilile, v kterih je nad sto in dvajset tavežent ljudí, ki se ne zvedó ne ne levo ne na desno, in zraven še živine toliko?“

„Dans, ko slišite Njegov glas, ne otèrpnite svojih sere.“
Ps. 94, 8.

„Obernite se k Meni iz vsiga svojiga sereá, s postam, z jokam in s plakanjem, in raztergajte svoje serca, ne pa svojih oblačil; obrnite se k Gospodu, svojimu Bogu: zakaj, on je, dobrotljiv in milostljiv, poterpežljiv in veliciga usmiljenja, in rad odjenja od tega, s čemur tépe.“ Joel 2, 12. 13.

VIII. Od Asirske do Babilonske sužnosti.

(720—588 pred Kr.)

59. Odpeljanje v Asirsko sužnost. Samarijani.

(IV. Kralj. 14. 15. 17.)

Vsi še tóliki čudeži in nauki prerokov niso kaj zdali pri Israelcih. Bili so zmiraj terdovratniši, in Bogu zmiraj nepokorniši. Gospod se je nad njimi razserdil, in je dal vsih deset Izraelovih rodov sovražnikom v oblast. Salmanasar, Asirski kralj, vdári v deželo, obleže in užuga véliko mesto Samarijo, ter žene Izraelce v sužnost na Asirsko. Tako je bilo konec Izraelskiga kraljestva za veselej, 254 let po ločenji od Judoviga rodú.

V mesta po Izraelskim je Asirski kralj nasélil prebivavcov iz svojiga lastniga kraljestva. Tudi je ukazal kteriga zmed vjetih Izraelskih duhovnov v deželo nazaj poslati, de naj jih uči Bogá spoznati, kteriga so Izraelci častili. Asirski naseljenci so se združili z ostalimi Izraelci, in so se od véliciga mesta Samarije imenovali Samarijane. Sčasama so ajdovstvo popustili, in so praviga Bogá častili; vendar pa so tudi še nektere ajdovske vraže imeli.

V sužnosti so mogli Izraelci veliko terpeti. Posebno hudo jih je stiskal Senaherib, Salmanasarjev naslednik. Lakoto so terpeli, in velikokrat se niso imeli s čim obleči. Veliko jih je bilo pomorjenih,

in čez mestni zid pometanih, de so jih ropne ptice in divje zverí pojedale.

Ne presliši opominovanja k pokori; za-kaj kar Bog za-žuga, gotovo spolni.

60. Tobija v Asirski sužnosti.

Ob času Asirske sužnosti je živel pobožni T o b i j a. Tudi on z ženo in sinam je bil v sužnost odpeljan in perpeljan v mesto Ninive. Že v Izraelu se ni oskrnil z malikovanjem, temuč je v Jeru-zalem hodil Boga molit. Svojiga sina, ki mu je bilo tudi Tobija imé, je iz mladiga učil, bati se Bogá, in várovati se vsaciga greha. V sužnosti pa se je nje-gova čednost posebno lepo razodevala. Nikoli se ni ognjusil z jedmí, ktere so bile Izraelcam prepovedane. Sužne, svoje brate po veri, je obisko-val, jih tolažil v njih stiskah, in je ubogajme delil med revne od vsiga, kar je imel. Lačne je nasito-val, nage oblačil, mertve pokopaval, čeravno je bil kralj kaj tacíga oestro prepovedal. Tobija se je namreč Bogá bolj bal, kakor kralja. Če je slišal, de kje na ulicah kak ubit Izraelic leží, je popustil celó kosilo, je šel, in prinesel truplo na svoj dom, in ga je skrtil, de ga je po noči pokopal.

Enkrat je prišel od pokopovanja ves truden domú, se k steni vleže in zaspí. Tada j mu je padlo iz lastovčjiga gnjezda gorkiga lástovjeka v oči, de je oslepel. Tudi to nadlogo je poterpežljivo prenašal, in se je vdal v božjo voljo.

Ana, njegova žena, ga je s prejo preživíla. Ne-kiga dne prinese domu kozlička, ki ga je pripredla.

Slepi Tobija ga sliši meketati. Mislil si je, de pri-
presti toliko ni mogla. Toraj ji reče: „Pa ne, de
bi bil ukraden?“ Če ni naš, nazaj mu ga berž
dajte, čigar je; zakaj tatvine ne smemo imeti —
še dotakniti se je ne.“ Te besede mu je Ana
močno zamérila, ter mu večkrat očitala. Tobija je
pa vse molčé terpel; le natihama je k Bogu zdi-
hoval.

Tobija je mislil, de bo že kmali umerl. Toraj
pokliče svojiga sina k sebi, in mu reče: „Poslušaj,
sin! besede iz mojih ust, in zasadi si jih v dno svo-
jiga serca:

„Spoštuj svojo mater, dokler živi; zakaj pomni,
kaj vse je terpela zavoljo tebe. Kadar ti umerje,
jo pokloplji zraven mene.“

„Boga imej pred očmi vse svoje žive dni, de
nikoli v greh ne privoliš, in vnémar ne pustiš za-
poved Gospoda, našiga Bogá.“

„Dajaj ubogajme od svojiga premoženja! Če imaš
veliko, daj veliko; če imaš malo, daj tudi malo iz
dobriga serca.“

„Vári se vse nečistosti, in ne bo naj nikdar nič
pregrešniga od tebe slišati.“

„Kar nočeš, de bi kdo tebi storil, tudi tí niko-
mur ne stóri.“

„Vsakrat prašaj za svét pametniga moža.“

„Nič ne maraj, moj sin! ubožno sicer živimo,
pa veliko dobriga homo imeli, ako se Boga bojimo,
greha várujemo, in dobro delamo.“

Mladi Tobija odgovorí: „Kar ste mi ukazali,
oče! vse bom storil.“

Zdaj mu oče še povedó, de so svojimu rojaku Gabelu, ki je bil na Madjanskim v mestu Ragesu, že zdavnej posodili deset talentov srebra. Rečejo mu, de naj si poiše zvestiga tovarša, in naj gre in stirja dolg še pred njih smertjo. Mladi Tobija gre ven, in najde prijazniga mladenča, ki je stal prepasan, kakor de bi bil pripravljen na pot. Vpraša ga, če zna pot na Madjansko. Mladeneč mu odgovorí, de zna, in de tudi Gabela dobro pozná. Tobija ga tedaj vzame za tovarša, se posloví pri očetu in materi, vzame seboj dólžno pismo, ter gresta. „Srečno hodíta,“ so oče rekli, „Bog bodi z vama na poti, in njegov angel vaji sprémi.“ —

Pervo noč sta ostala zraven reke Tigre. Tobija si gre noge umivat; kar se silna riba požene iz vode, in po njem zine. Tobija se ustraši, in zavpije. Mladeneč mu pa reče: „Za plavute jo zgrabi, in k sebi potegni!“ Tobija jo zleče. Serce, žolč in jetra mu mladeneč ukaže spraviti za zdravila; meso sta imela po póti.

Dalje gredé prideta do nekiga mesta, kjer je stanoval Tobijev žlahtnik, Ragvel po imenu. Ta je imel edino hčer, pa veliko premoženja. Sara je bilo hčeri ime, in vsa bogaboječa je bila. Tovarš pelje Tobija k Ragvelu, in mu reče, da naj Sara snubi za ženo. Ko Ragvel zvé, čigav sin je Tobija, mu jo rad dá, in pa še pol premoženja ž njo. Tobija ostane zdaj pri njem; njegov tovarš pa gre v Rages, in mu prinese dnarje od Gabela. Potlej so se vsi odpravili proti domu. Tobija in njegov tovarš sta šla hitro naprej; Sara z družíno gré pa počasi za njima.

Starši domá so sina že težko pričakovali. Mati so dan na dan hodili na hribček gledat, če bo že skoraj prišel. Kar ga enkrat od deleč zagledajo, gredó hitro domu, in povedó očetu: „Sin že gre!“ Komej so te besede izrekli, kar že psiček priteče, ki ga je bil sin seboj vzel, in prijazno miga z repam, kakor de bi hotel prihod napovedati. Oba mu naproti gresta, ga objemata in kušujeta, ter od veselja jokata. Zdaj so vsi molili, in Bogá hvalili. Na to je Tobija z ribjim žolčem očetu oči pomazal, kakor mu je bil tovarš rekel. V pol uri se mu je jéla mréna lupiti, in stari Tobija je spregledal.

Zdaj oče in sin mladenča na stran pokličeta, in mu ponujata polovico vsiga, kar so seboj prinesli. On pa je rekel: „Hvalite Boga v nebesih, in dajte mu češenje pred vsimi ljudstvi, ker on vam je svojo milost skazal. Ne bom vam več skrivnosti prikri-val. Bolje je, moliti. postiti se in ubogajme da-jati, kakor zaklade srebra spravljati. Ko si s sol-zami v očeh molil, in mertve pokopaval, sim jest tvojo molitev pred Gospoda nosil. Ker si bil Bogu prijeten, te je mogla poskušnja uterditi. Toraj me je Gospod zdaj poslal, de sim te ozdravil; ker jest sim angel Rafael, eden sedmerih, ki stojimo pred Gospodam.“ Ko je bil to izgovoril, jima je zginil spred oči.

Stari Tobija je še dve in štirideset let živel, in je umerl dve in sto let star.

Bog skuša tudi pravične in svete z revšino, z boleznijo in z drugimi nadlogami, de se njih svetost lepši pokaže, in de večí zasluženje imajo.

„Moj sin! poslušaj podučenje svojiga očeta, in ne pusti vnémar postave svoje matere; de bo djana na tvojo glavo krona, in okoli tvojiga vratú drag obratnik.“ Prip. 1. 8. 9.

Angeli božji vedno z nami hodijo, in nas rešijo iz mnogih nevarnost, desiravno jih ne vidimo.

61. Prerokovanje preroka Izaija in Miheja od obljubljeniga Mesija.

Kakor v Izraelu, takó so bili tudi na Judovim večidel hudobni kralji, ki so perпусти ljudem malikovati, in vse pregrehe vganjati, ki so bile z malikovanjem sklenjene. Bog je tudi v tem kraljestvu obudil preroke, kateri so hudobne kralje in spačeno ljudstvo k pokori budili, Bog je po njih zopet nove znamenja od obljubljeniga Odrešenika napovedal, zmed katerih naj poglobitniši tukaj sledé.

Prerok Izaija je posebno veliko in obširno od obljubljeniga Odrešenika prerokoval, namreč:

De bo sin Devica: „Gospod sam vam bo z namnje dal: Glej, Devica bo spočela in Sinú rodila, in poreče se mu Emanuel“ (Bog z nami). (7, 14.)

Od Njegove božje nature pravi: „Ljudstvo, ktero v tmí hodi, vidi veliko svitlobo. — Dete nam je rojeno, Sin nam je dan; na plečih mu je gospodstvo, in njegovo ime je: Čudni, Svetovavec, Bog, Močni, Oče prihodnosti, Poglavar miru.“ (9, 2—7.)

De bo svet mož ljudi na Njegov prihod pripravljaj: „Glas vpijočiga v pušavi: Pripravljajte pot Gospodovo, poravnajte v pušavi steze našiga Bogá. Vsaka dolina naj se napolni, in vsaka gora in grič naj

se zniža; kar je kriviga, bodi ravno, kar je ojstriga, gladek pot. Zakaj Gospodovo veličastvo se bo razodelo.“ (40. 1—6.)

De bo prečudno učil, in skesanim grešnikom grehe odpušal: „Duh Gospodov je nad menoj. Ker Gospod me je mazilil; učit pohlevne me je poslal, ozdravljat skesane v sercu, jetnikom rešenje oznanit, in razglasovat dan sprave.“ (61, 1—3.)

De bo čudeže delal: „Bog sam pride, in bo vas rešil. Tada j se bodo odperle oči slepim, gluhim ušesa odmašile; poskakoval bo kruljevi, kakor jelen, in mutastim se bo jezik rešil.“ (35, 4—6.)

Od Njegoviga terpljenja in njegove smerti za grehe svetá prerok Izaija tako le govori: „Svoje telo sim dal njim, ki so me bili, in svojiga obličja nisim skrival pred njimi, ki so me preklinjali in zapljuvali. (50, 6.) „Kdo verjame naši besedi, in roka božja komu je razodeta? Rastel je kakor šiba, in kakor korenina iz suhe zemlje. Nikomur ni podoben, tudi nima lepote; vidimo ga, ali ni ga poznati. (Vidimo ga) zaničevaniga, in naj zadnjiga med ljudmi, možá v bolečinah, in skušeniga v terpljenji; njegovo obličje je skrito in zaničevano, za to ga ne čislamo. Zares, On nosi naše bolezni, in naložil si je naše bolečine. Štejemo ga goboviga, ki ga je Bog udaril in ponižal; pa je ranjen zavoljo naših hudobij, raztepen zavoljo naših grehov: za našiga mirú voljo je

nad njim tepenje, in njegove rane nas ozdravijo. Mi vsi smo zašli kakor ovce, sledni se je na svojo pot obernil; Gospod je pa pregreho nas vsih nanj zadel. Darovan bo, ker sam hoče, in ne odprè svojih ust; kakor ovco ga v smert pé-ljejo, in molčí kakor jagnje pred njim, ki ga striže, in ne odprè svojih ust.— Med hudodelnike je bil štét . . . za greš-nike je prosil.“ (53, 1—12.)

Od njegoviga groba prerok govori: „V tistim času bodo korenino Jesetovo—tega, kateri stoji ljudstvam v znamenje, narodi molili, in njegov grob bo veliča-sten.“ (10, 10).

Prerok Mihej je prerokoval, de bo Mesija v malim mestu Betlehemu na Judovim rojen. „Ti, Betlehem Efrata, si sicer majhno med tavženti na Judovim; iz tebe mi pride Gospodovavec v Izraelu, kteriga izhod je od začetka, od vekomaj. (5, 2.) Prero-koval je tudi, de bo mir po vesoljnim svetu, kadar Odrešenik na zemljo pride, in de se bo njegov nauk med vsimi narodi po zemlji razširil.

62. Manase. Judita.

(II. Kron. 33, 10. Jud. 1—12.)

Judovski kralj Manase je počenjal velike hu-dobije. Malikovanje je vpeljal, še celo v Gospodo-vim tempelnu je malikam altarje narejal, in svojiga lastniga sina je daroval maliku Molohu. Doslé se ni bil še noben Judovski kralj tako pregrešil zoper

Gospoda. Tudi preroka Izaija je ukazal do smerti mučiti. Zato je Bog pripustil, de Asirski vojvodi perderejo v deželo, in kralja vklenjeniga v Babilon odpeljejo. V stiski je molil, oestro pokoro delal, in prav goreče Boga prosil usmiljenja. Bog ga je uslišal. Sprosten je bil, ter je zopet nazaj prišel v svoje kraljestvo. Zdaj je Manase malikovanje prepovedal, pravimu Bogu postavil altar, in mu do konca življenja zvesto služil.

Ob času, ko je kralj Manase v Babilonu v ječi bil, se vzdigne Holofern, Asirski vojvoda, z brezštevilno vojsko, ter hoče v svoji ošabnosti vse narode svojimu kralju podvreči. Ko vihar je napadal dežele, ropal mesta, in moril vse, kateri so se mu v bran stavili. Judje, to slišati, so se silno bali in tresli za se in za tempel; vender so pa zaupali v vsigamogočniga Boga, ter sklenili, se ne podvreči Holofernu. Z zidovjem so mesta obdali, in neprenehama k Bogu klicali, naj bi ne pripustil, de bi jim naverniki nedolžne otroke s silo vzeli, njih mesta razdjali, njih svetišče ognusili.

Ko Holofern zvé, de se mu mislijo Judje v bran staviti, pride ves serdit z veliko vojsko na Judovsko, in obleže mesto Betúlijo. Prebivavci spoznajo, de jih le Bog zamóre oteti. Holofern jim vodó priprè, de bi jih z žejo primoral podvreči se mu. Kmali je vode manjkalo po vsim mestu. Neprenehama so molili, pa ni je bilo pomoči od nobene strani. Zdaj gredó k Ociju, mestnimu poglavarju, in ga pregovarjajo in silijo, de se naj z njimi vred Holofernu podverže, ker ni upati rešenja. Ocija jim reče: „Serčni bodite, bratje! in še pet dni čakajmo

usmiljenja od Gospoda. Če v petih dneh ne pride pomoči, bomo stóрили, kakor ste rekli.“

To sliši Judita, vdova, ki je s svojimi deklami natihama živela, oestro oblačilo nosila, in se, če praznike izvzameš, vsak dan postila. Pokliče k sebi starašine, in jim pravi: „Kdo ste ví, de Gospoda skušate? Gospodu ste tedaj čas in dan usmiljenja odkazali! S tem se ne obudí usmiljenje, temuč se veliko bolj jeza vnáme in serd užgè. Kesajmo se tedaj taciga govorjenja, in prosímo Gospoda, de nam po svoji volji usmiljenje skaže, ter spoznajmo, de veliko večih kazen zaslúžimo zavoljo svojih grehov.“ Reče jim še, naj molijo za-njo, de bo Bog poterdil, kar je sklenila storiti. Na to gre v svojo molitno stanico, se verže na tla, in moli s tistim ponižnim in terdnim zaupanjem, ktero usmiljenje z nebes sklicuje. Ko odmóli, se v naj lepši obleko obleče, in gre s svojo deklo v Holofernov stan.

Ko jo vojšaki ugledajo, jo primejo in k Holofernu peljejo. Ona pa mu pravi, de se Bog huduje nad njenim ljudstvom; de je tedaj iz mesta šla po povelji Izraelskiga Bogá, kterimu hoče pa tudi v njegovim šotorji zvesto služiti. Holofern ji ni nič žaliga storil; še poseben šotor ji je odkazal, in pripustil, de je smela ven iz stana hoditi, Boga molit, kadarkoli se ji je zdelo.

Četerti dan napravi Holofern svojim vojvodam gostje, in tudi Judito povabi. Bil je dobre volje, in je vina veliko pil. Ko je bilo že pozno, so njegovi vojvodi vsi vinjeni v svoje šotore šli; Holofern je pa ves pijan v svojim šotoru obležal. Judita dalje ne odlaša. S solznimi očmi natihama móli:

„Gospod Bog! daj mi moč to uro.“ Na to seže po meč, ki je na stebru visel, ga izdere iz nožnic, in Holofernu glavo odseka. Zavije jo v pregrinjalo, in jo dá dekli, ki je zunaj čakala.

Po tem greste po navadi skozi šotorje na polje, kakor de bi hotle iti molit, in pridete okoli po dolini v svoje mesto. Vse jih je bilo veselo. Judita jim pokaže Holoferново glavo, in naznani kaj se je zgodilo. „Kakor res Gospod živi“ — je rekla — „njegov angel me je varoval, ko sim tje šla, in tam bila, in se od ondod vernila; in Gospod ni pripustil de bi se bilo meni, njegovi dekli, kaj žaliga zgodilo.“

Vsi so Boga hvalili. Ko se je dan storil, planejo z velikim kričem nad Asirce. Letí hočejo poglavarja zbuditi. Ko ga pa vidijo brez glave v kervi na tleh ležati, jih velik strah spreletí, in se v beg spusté.

„Naj zapustí hudobni svojo pot, in krivični svoje misli; naj se verne k Gospodu, našimu Bogu: in ta se ga bo usmilil, zakaj pri njem je veliko odpušenje.“ Iz. 55, 7.

„Otépel si me; in sim se izučil.“ Jer. 31, 18.

„Klièi na me ob času nadloge; jest te hočem rešiti, in ti me boš častil.“ Ps. 49, 15.

IX. Babilonska sužnost.

63. Prerok Jeremija. Odpeljanje v Babilonsko sužnost.

(IV. Kralj. 25.)

Kakoršna se je godila Izraelskimu kraljestvu zavoljo greha, taka tudi Judovskimu. — Bcg jim je

preroke pošiljal; pa glasú božjiga iz njih ust niso poslušali. Naposléd jih je prerok Jeremija dva in stirdeset let oestro svaril in k pokori budil. Pa namesti poboljšati se, so bili čedalje hudobniši. Jeremija jim napové kazen božjo, „de bo vsa njih dežela pustôta, in vse ljudstvo bo Babilonskimu kralju služilo sedemdeset let.“ (25, 11.) Vse ni nič pomagalo. Večkrat so Jeremija celo v ječo vergli, in mu tudi po življenji stregli. Toraj jih je zadelo zažugano strahovanje.

N a b u h o d o n o z o r, Babilonski kralj, kterimu je bilo že tudi Asirsko kraljestvo podložno, je prišel z vojsko na Judovsko, je oblegel in premagal Jeruzalem, in požgal in razsul mesto in tempel. Sinove kralja Sedekija je vpričo njega pomoril, njemu pa je oči steknil, ter ga odpeljal z ljudstvom vred v sužnost na Babilonsko. Le malo ubozih je še pustil v deželi.

Med ostálimi je bil tudi Jeremija. Posedal je po grobljah mesta, ter žaloval in jokal nad razdjanim Jeruzalemam:

„Kako je zapušeno mesto, ki je bilo polno ljudi! Gospá narodov je postala kakor vdova; kraljica dežel je daciji podveržena. Ceste na Sijon žalujejo, ker ni nikogar k prazniku. Vse njegove vrata so razderte, duhovni zdihujejo, device žalujejo, in ono samo je utopljeno v britkosti. — O vi vsi, ki potí memo greste, glejte in vidite, če je bolečina, enaka moji bolečini!“ Jer. žal. pesem 1, 12 i. d.

64. Daniel in njegovi bogaboječi tovarši. (Dan. 1.)

Med Judi v Babilonski sužnosti so bili tudi mladenči kraljeviga in knežjiga rodú. Nabuhodono-

zor je ukazal nar umniši in očitniši odbrati, jim jed in pijačo od njegove mize dajati, in jih v vsim potrebnim in koristnim podučiti, de bi mu potlej stregli.

Al Daniel, nar boljši Judovski mladeneč, je sklenil, ne jesti ne piti od kraljeve mize, ker bi utegnilo kaj taciga biti med jedili, kar je bilo Judam v njih postavi prepovedano. Z njim so se pogovorili tudi trije drugi mladenči: Ananija, Azarija in Mizael. Daniel tedaj prosi kraljeviga hišnika za se in za svoje tri tovarše, de naj jim daje le sočivja jesti, in vode piti. Hišniku je to dopadlo; vendar si ne upa v njih prošnjo dovoliti, ker se je kralja bal. „Ako kralj vaše obraze vidi bolj blede“ — je rekel — „kakor vaših verstnikov, zapadem glavo.“ Daniel pa dalje prosi: „Poskusi z nami saj deset dni! Če bomo kaj shujšali proti mladenčem, kateri od kraljeve mize jedó, potlej stóri, kakor se ti bo zdelo.“ Hišnik se vdá! In glej! ko je tistih deset dni preteklo, so bile lica teh štirih mladenčev lepši in polniši, kakor unih, ki so od kraljevih jedi živeli. Tedaj so smeli tudi dalje pri taki hrani ostati. Njih zderžnost je bila Bogu všeč, in zato jim je dal tudi učenost in modrost. Ko je kralj z njimi govoril, je spoznal, de med vsimi mladenči ni enacih tem štirim. Zavoljo tega so bili potem njegovi služabniki.

Treznost in zderžnost mladim ljudem glavo zbistruje, in telesno zdravje ohrani. — Daniel s svojimi tovarši je lep zgled kristjanam v spolnovanji tretje cerkvene zapovedi. — Vi otroci pa, ki vas starši v šolo pošiljajo, radi se učite in bodite bogaboječi, kakor Daniel in njegovi tovarši; po tem takim bote sami srečni, in enkrat tudi drugim koristili!

65. Bogaboječa Suzana.

(Dan. 13.)

Med vjetimi na Babilonskim je bil neki bogat mož, Joakim po imenu, ki je bil pri vsih Izraelcih v veliki časti. Njegovi ženi pa je bilo ime Suzana. Bila je hči pobožnih staršev, kateri so jo že od mladiga k vsimu dobrimu napeljevali, in učili, zvesto po Mojzesovi postavi živeti. Nauki njenih staršev so ji šli k sercu; bila je zmiraj pametna in vsa bogaboječa. Vse jo je spoštovalo.

Judje so imeli tudi v sužnosti svoje sodnike, in sodbe so bile v Joakimovi hiši. Dva stara zmed ljudstva sta bila tisto leto sodnika, in sta tedaj vsak dan v Joakimovo hišo zahajala po svojih opravilih. Bila sta pa silno hudobna, v hudobii zastarana. Sklenila sta in se še pogovorila, Suzano v strašen greh zapeljati, ter pazita na priložen čas. Ker sta vedila, de se hodi Suzana vsak dan okoli poldne na vert sprehajat, ki je bil blizo hiše, gresta nekiga dne, de ji nihče ni vidil, in se na vertu skrijeta. Suzana pride po navadi z dvema deklama na vert, in ker je bilo vroče, se hoče kopati. Reče tedaj deklama, de jo naj samo pustite, in de vrata na vert zaprete. Kadar ste dekli odšle, se ji starca približata. Suzana se vstraši. Ona dva pa jo v greh pregovarjata; ako jima tega ne stori, ji žugata, jo zatožiti, de sta jo v nekim grehu zapazila, zavoljo kteriga bo kamnjana. Suzana zdihne in reče: „V stiskah sim od vsih strani! Vender bolje mi je, brez greha vama v roke pasti, kakor grešiti vpričo

Gospoda.“ Nato je na ves glas zavpila, de bi ji kdo na pomoč prišel. Zavpila sta pa tudi starca proti nji, in eden je tekel k vratam, in jih je odperl. Domači hlapci so kričanje z verta slišali, in so urno pritekli gledat, kaj de je. Starca se jim lažeta, kakor sta bila Suzani zažugala. To slišati, je bilo hlapcam težko pri sercu; zakaj močno so jo spoštovali, in nikdar bi ne bil nihče kaj taciga od Suzane mislil.

Drugi dan sodnika ukažeta Suzano pred sodbo pripeljati, ter jo po krivim zatožita uniga greha. Njeni starši, otroci in vsi, kateri so jo poznali, so jokali. Množica jima je pa verjela, ker sta bila starašina in sodnika, in so jo po postavi v smert obsodili. Ko Suzana sodbo sliši, na glas reče: „Večni Bog, ki poznaš vse skrito, in veš vse, preden se zgodi! ti veš, de sta krivično pričala zoper méne; in glej! umerjem, akoravno nisim nič tega storila, kar sta hudobno splekla zoper mene.“

Vse ni nič pomagalo. Ven iz mesta jo peljejo, de bi jo kamnjali. Tada j obudi Gospod v Danielu modriga duha. Za njimi priteče in zavpije: „Nespartmetni! ki ne spoznate, kaj je res. Vernite se na sodiše; zakaj po krivim sta pričala zoper njó!“ — Ludstvo se je vernilo, in Daniel jim reče: „Ločite ta dva moža deleč narazen, de ji bom po samim izpraševal!“ Ko sta bila ločena, pokliče nju eniga, in ga vpraša vpričo ljudstva: „Če si jo vidil grešiti, povej nam, pod katerim drevesam?“ Odgovori: „Pod mirtvikam.“ Nato ukaže Daniel tega odpeljati, in uniga pripeljati, ter mu reče: „Povej mi, pod katerim drevesam si jo bil dobil!“ Odgovori: „Pod česminam.“ Zdaj vsa množica spozna, de lažeta, in de sta krivo

pričala zoper Suzano. Vsi serditi planejo nad hudobneža, in ji umoré; Suzano pa peljejo domú z velikim veseljem, in Bogá hvalijo, ki tiste ohrani, kateri vánj zaupajo. Sosebno pa so se veselili Suzanin oče in mati, njén mož Joakim, in vsa žlahta, in so Bogá hvalili, de se ni nad njo nič hudiga našlo. Daniel pa je slovil od tistiga dne zavoljo svoje modrosti pri vsim ljudstvu.

Boljši je priti ob vso čast pri ljudeh, in celo umreti, kakor grešiti: Bog nas zamore iz še tolike stiske rešiti. Če bi pa Bog tega vselej že tukej ne storil; vedimo, de bo prišel dan posledaje sodbe, in de bo takrat pravični pred celim svetam v čast, hudobni pa v sramoto prišel.

66. Trije mladenči v ognjeni peči.

(Dan. 3.)

Napuhnjen zavolj svoje mogočnosti in slave si je ukazal Nabuhodonozor sēstdeset komolcov visoko zlato podobo postaviti, in je dal oklicati, de naj sleherni pred njo na kolena pade in jo moli, kakor hitro trobentin glas zasliši; kdor pa tega ne bo storil, bo v razbeljeno peč veržen. Ob naznanjenim dnevu trobenta zabučí, in vsi ljudje pokleknejo, in podobo molijo; le Ananija, Azarija in Mizael ne. Daniela ni bilo tačas vpričo. To je bilo kralju naznanjeno; in se je zlo togotil. Pokliče mladenče pred se, jim še enkrat pové svojo voljo, in jih opomni zažugane kazni. „Bom vidil“ — je rekel — „kteri Bog vas bo otel iz moje roke!“ Mladenči mu odgovoré: Glej, naš Bog nas zamore tudi iz raz-

beljene peči oteti, in iz tvojih rok, o kralj! rešiti. Pa če tudi tega ne stori; vedi, kralj! de tvojih bogov ne bomo častili, in zlate podobe ne molili.“ Kralj, ves serdit, ukaže peč sedemkrat hujši razbeliti kakor drugikrat, in mladenče zvezati, in jih vanjo vreči. To se zgodi.

Čez nekaj časa kralj pogleda v peč, in ostermi. „Nismo li treh zvezanih vergli v ogenj?“ — reče svojim imenitnikom — “in glejte! štiri razvezane vidim v sredi ognja hoditi, in četerti je častitljiv, kakor božji sin.“ Kralj jih pokliče iz ognja. Imenitniki jih ogledujejo, in vidijo, de jim ogenj celó nič ni škodoval, kar lás na glavi se jim ni persmódil: le vezí je odžgal, s kterimi so bili zvezani. Nabuhodonozor je zavpil: „Hvaljen bodi njih Bog, ki je poslal svojiga angela, in otel svoje služabnike. Toraj dám zapoved: Kdorkoli tega Boga kolne, bodi končan, in hiša se mu podéri.“ Potem je tem mladenčem dal visoke službe v deželi.

Bog večkrat svoje zveste služabnike tudi v nar hujši nevarnosti prečudno váruje po svojih angelih. Le Boga se tedaj bojmo, ne pa ljudi, ki nam ne morejo škodovati, če Bog ne pripustí.

67. Daniel razdene Bela malika, in umori z m a j a. *)

(Dan. 14.)

Babilonci so imeli v naj imenitnišim tempelnu malika, ki se mu je reklo Bel. Vero so imeli, de živí,

*) Poleg nekterih razlagovavcov se je to zgodilo pod Nabuhodonozorjevím sinam in naslednikam Evilmerodaham; poleg družih pa še le pod Ciram, Perzijanskim kraljem.

jé in pije; zato so vsak dan nekaj vaganov pšenične moke, ovác in vina predenj pokladali. Tudi kralj ga je vsak dan hodil molit. Enkrat reče kralj Danielu: „Zakaj ti ne moliš Bela? Se ti ne zdí, de je Bel živ bog? Ali ne vidiš, koliko vsak dan pojé in popije?“ Daniel se mu nasmeja in pravi: „Nikar se ne móti; on je znotraj ilovnat, zunaj bronast, in nikoli ne jé.“ Kralj se razserdí, gré z Danielam v tempel in reče Belovim služabnikom: „Ako mi ne skazete, de Bel darove pojéda, bote umerli; če pa skazete, bo umerl Daniel, ker je Bela klel.“ Belovi služabniki na to odgovoré: „Nastávi ti sam jedí; zapri potlej vrata, in zapečati jih s svojim perstanam. Ako jutri, ko notri prideš, kaj najdeš pred njim, naj umerjemo; sicer pa mora umreti Daniel, ki je zoper nas lagal.“ Na to odidejo. Kralj res sam dene jedí pred Bela. Daniel pa reče pepéla prinesti, in ga s sitam natrese po vsim tempelnu vpričo kralja. Potem gresta, in zapečata vrata s kraljevim perstanam. — Zjutraj ob pervim zoru gre kralj v tempel, in Daniel ž njim. Pečat na vratih je bil cel. Kralj vrata odprè, berž na mizo pogleda, in — kar stvárice ne vidi na nji. „Velik si, o Bel!“ — zavpije na ves glas — „in ni je v tebi goljufije!“ Daniel se nasmeja, in mu pokaže na tleh možke, ženske in otročje stopinje. Zdaj je prišla goljufija na dan. Bile so pod mizo skrivne duri, skoz ktere so hodili Belovi služabniki s svojimi ženami in otroci v tempel darí pojédat. Kralj se je zjezil, in je ukazal vse pomoriti. Daniel je pa razdjal Bela in njegov tempel.

Babilonci so tudi zmaja častili. Kralj reče Danielu, de naj ga tudi on moli, ker saj ne more

reči, de bi tá ne bil živ bog. Daniel pa odgovori: „Jest Gospoda, svojiga Boga, molim, ker on sam je živi Bog.“ Še poprosi kralja, naj bi mu dal oblast, in umoril bo zmaja brez meča in gorjače. Kralj pervóli. Daniel vzame smole, sála in dlake, naredí svaljkov, ter jih zmaju meče; in zmaj se je razpočil. Zdaj jim Daniel reče: „Glejte, koga ste častili!“ — Babiloncam se je to grozno kadilo. Spuntajo se zoper kralja, in rekó: „Kralj se je pojúdil. Bela je razdjal, zmaja končal, pope pomoril.“ Nadenj tedaj gredó, in mu žugajo, umoriti njega in njegovo družino, če jim ne izdá Daniela. Kralj persiljen jim ga je dal. Veržejo ga v levnjak, kjer je bilo sedem levov, katerim so na dan po dvě trupli in po dve ovci dajali. Šest dni je bil v levnjaku; in ves čas niso levam nič dali, de naj bi toliko rajši Daniela požerli.

Pa tudi v levnjaku Bog Daniela ni zapustil. Levi mu niso nič žaliga storili, in tudi živeža mu je Bog preskerbil. — Ta čas je živel v Judeji prerok Habakuk. Ravno je nesel ženjcám jed na polje. Angel Gospodov mu pa reče: „Nesi južino, ki jo imaš, v Babilon Danielu, ki je v levnjaku.“ Habakuk odgovori: „Gospod! Babilona nisim nikdar vidil, in za levnjak ne vém.“ Angel ga prime, prenese zkoz obnebe, in ga pred levnjakam na tla dene. Habakuk zakliče Daniela, in reče: „Služabnik božji! ná južino, kí ti jo je Bog poslal!“ Daniel reče: „Spomnil si se na me, o Gospod! Res jih tedaj ne zapustiš, kateri te ljubijo.“ Vzame jed, in jé. Angel pa je Habakuka spet nazaj postavil na njegovo mesto.

Sedmi dan je prišel kralj k levnjaku po Danielu žalovat, zakaj rad ga je imel. Pogleda v levnjak, in sedeti v sredi med levi vidi Daniela, zdraviga in veseliga, enako pastirčeku med jagnjeti. Takrat na ves glas zavpije: „Velik si, Gospod, Bog Danielov!“ Pri ti priči ukaže Daniela iz levnjaka vzeti, tiste pa vanj vreči, ki so ga hotli zatreti. Ko bi trenil, so jih levi požerli. Tedaj je kralj ukazal: „Bojé naj se vsi prebivavci po deželi Danieloviga Boga; ker on je odrešenik, ki dela čuda na zemlji.“

Kdor družimu jamo koplje, sam vanjo pade. — Po tacih svetih možeh kakor je bil Daniel, in po čudežih se je spoznanje ediniga praviga Boga tudi med neverniki razširjalo.

68. Mane, tekel, fares.

(Dan. 5)

Čez nekaj let je gospodoval v Babilonu mladi in razujzdani kralj Baltazar. Pod njim je bil Daniel pozabljen. Cir, Perzjan, vojvoda Medjanskiga kralja Darija, je vdaril z močno vojsko nad Babilon, in je mesto oblegel. Baltazar je bil tako nepremišljen, da je še svojim veljakam velike gostje napravil med tem, ko se je zunej okoli mestniga ozidja vse terlo od sovražnika. Ko je bil vinjen, je ukazal zlate in sreberne posode prinesti, ktere je bil svoje dni Nabuhodonozor iz Jeruzalemskiga tempelna poropal. Iz njih so pili kralj in njegovi veljaki, in njegove ženske, ter prepevali svojim malikam.

Tisto uro ugleda kralj na steni svečniku nasproti perste človeške roke, ki je pisala na steno.

Silno se prestraši in obledí. Urno sklicati ukaže vse modre, de bi mu pisanje brali in razložili. Pa nobeden zmed njih ga ni mogel ne brati, ne razložiti. Zdaj se kraljica spomni, in kralju naznani, de je v njegovim kraljestvu nek človek, Daniel, kateri je pod kraljem Nabuhodonzorjem zavoljo svoje razumnosti slovil, in mu sanje modro razlagal.

Pripeljejo tedaj Daniela pred kralja. Kralj mu obljubi, de bo v škerlat oblečen, zlato vervico na vratu nosil, in tretji v njegovim kraljestvu, ako mu pisanje bere in razloži. Daniel mu odgovori: „Tvoje plačilo, o kralj! naj tebi ostane; pisanje pa ti bom bral, in naznanil njega izlága. Glej o kralj! zoper nebeškiga Gospoda si se povzdigoval, in posode njegove hiše si ukazal pred se prinesti, de ste iz njih pili ti, tvoji imenitniki in tvoje žene; malike, ki ne vidijo, ne slišijo, in ne čutijo, si hvalil, Boga pa, kateri ima tvoje življenje v roki, nisi poveličeval. Zato so od njega poslani persti roke, ki je to le pisala: Mane, tekel, fares. In to je izlága: Mane: štel — je Bog tvoje kraljestvo in dokončal. Tekel: tehtan — si na tehtnici, tode prelahák najden. Fares: razdeljeno — je tvoje kraljestvo in dano Medjanam in Perzjanam.

Še tisto noč je Cir prederl v mesto. Baltazar je bil umorjen, in Dari, Medján, se je njegoviga kraljestva polastil. (538 pred Kr.)

Kdor kaj Bogu posvečeniga ukrade, porópa ali oskruni, stori rop božji — strašen greh, kateriga Bog oistro kaznuje, kakor nas ta zgodba uči. Spoštujmo tedaj vse, kar je v božjo službo odločeniga.

Varujmo se, de tudi naše dela ne bodo prelahke najdene, kadar jih bo Bog tehtal na tehtnici svoje pravice.

69. Daniel v drugič v levnjaku.

(Dan. 6.)

Daniel je pri kralji Daríi veliko veljal, ker je bil modrejši kakor vsi drugi perváki. Čez vse kraljestvo ga je mislil postaviti. S tem je pa podkuril nevošljivost pervakov. Tedaj so priložnosti iskali, Daniela kake krivice zoper kralja obdolžiti. Pa Daniel je bil Bogu in kralju zvest, in nobeniga zadolženja niso mogli najti nad njim. — Zdaj si eno izmislijo. H kralju gredó, in mu nasvétvajo, de naj ukaz okliče: „Slehern, kdor bo v tridesetih dnevih kteriga bogá ali človeka kaj prosil, razun kralja, bodi veržen v levnjak.“ Vedili so namreč, de Daniel svojimu Bogu zvesto služi, in vsak dan k njemu moli, in de vsled kraljeviga ukaza ne bo opustil svoje dolžnosti. Kralj ni vedil, kam to méri, in je ukaz poterdil.

Daniel je pri vsem tem v svoji stanici proti Jeruzalemu obrnjen trikrat na dan klečé mólil in hvalil svojiga Boga, kakor je bil navájen. Uni nevošljivci so ga kmali zapázili, ter kralju zatožili. Kralj se je močno ustrašil. Celi dan je pre-mišljeval, kako de bi Daniela rešil, ker ga je ljubil. Uni so pa le vanj tišali, de naj se kazen nad Danielam spolni po postavi. Kralj sicer nerad zadnjič vender le privoli, in reče Danielu: „Tvoj Bog, ki ga zmiraj častiš, te bo otel.“ Tedaj primejo Daniela, in ga peljejo v levnjak; kralj pa ukaže kamen položiti pred jámo, in ga zapečati s svojim perstanam, de bi hudobneži ne prišli, in ga ne umorili, ako bi mu levi utegnili prizanesti.

Drugi dan zgodaj je kralj vstal, in hitel k levnjaku. Ko tje pride, z milim glasom zakliče: „Daniel, služabnik živiga Boga! te je li tvoj Bog, ki mu vedno služiš, zamogel ubraniti lévam?“ Kar zasliši glás iz levnjaka (bil je Danielov glas): „Živi, kralj! Moj Bog je svojiga angela poslal, in je lévam gobce zaperl, de me niso pošködovali, ker sim pred njim pravičen spoznan.“ Kralj se je zlo veselil, ter ukazal Daniela iz jáme vzeti, une pa, ki so bili Daniela zatožili, reče v levnjak vreči. Preden so do dna jame prileteli, so jih že lévi zgrabili in požerli.

Po tem je kralj zapoved dal: „Vsi po mojim kraljestvu naj Danieloviga Boga spoštujejo; zakaj on je živi Bog; on déla znamenja in čuda.“

Vsak dan moliti, je naša sveta dolžnost. Nikar je ne opušajte, in Bog vas bo varoval v dušnih in telesnih nevarnostih.

Bog je svojim angelam zavoljo tebe zapovedal, de to varujejo. Ps. 90, 11.

70. Danielovo prerokovanje od obljubljeniga Mesija.

(Dan. 9.)

Po Danielu je Bog sužnjimu ljudstvu v tolažbo tudi prihodnje reči razodel. Daniel je namreč v sužnosti prebiral bukve preroka Jeremija, in v njih (Jer. 29, 10.) najdel, de bo ljudstvo sedemdeset let v sužnosti deržano.

Ti časi so šli že k koncu; bilo je že devet in šestdeseto leto. Nekiga dné ob času večerniga dara Zgodbe svetiga pisma stare zav. 10

(ob treh popoldne) se verže Daniel na svoj obraz, spozna pregrehe svojiga ljudstva, in prosi usmiljenja. Še je v molitvi zamaknjen, kar pride véliki angel Gabriel, se ga dotakne, in mu pové, de bo skoraj ljudstvu privoljenje dano, se vrniti v svojo deželo. Dalje mu naznani čas Mesijevega prihoda, ter reče: „Sedemdeset tednov*) je odločenih tvojimu ljudstvu in tvojimu mestu, de greh jenja, de se izbriše krivica, in pride večna pravica, de se izpólni prerokovanje, in de bo Svetnik svetnikov maziljen.“ Še druge okolišine mu razodene ker dalje govori: „Védi tedaj, in umej! Od daniga povelja, de ima Jeruzalem zopet zidan biti, do Kristusa vojvoda bo sedem tednov, in dva in šestdeset tednov. (V prvih sedmih tednih) bodo úlice (v mestu) in zidovi zidani v težavnih časih. In čez dva in šestdeset tednov (potem) bo Kristus vmorjen, in ljudstvo, ki ga bo zatájilo, ne bo več njegovo. Neko ljudstvo s svojim poglavarjem bo prišlo, ter bo mesto in svetišče razdjaló: njega konec bo razdjanje, in po dokončani vojski bo razdjanje končano. — V enim tednu pa bo poterdil mnogim zavezo: in v sredi tedna bo klavni in jedni dar jenjal: in v tempelnu bo gnjusoba razdjanja, in razdjanje bo popolnim in vselej ostalo.“

Tako je Bog po Danielu naznanil celó čas Me-

*) tedni so rajtati po 7 let. Tedaj 70 tednov = 490 let.

sijeviga prihoda na svet. To prerokovanje se je z vsimi okólišinami natanko spolnilo.

X. Od vernitve iz sužnosti do Kristusa.

71. Judje gredó iz sužnosti, in tempel in mesto vnovič zidajo.

(Ezdr. 1—8. Neh. 2—5.)

Velika je bila revšina Judov v sužnosti; pa zmodrila in poboljšala jih je. V sredi med malikovavci se vender niso z malikovanjem ognjusili. Praviga Boga so molili, in obžalovali svoje pregrehe. Veliko jih je bilo v sužnosti pomerlo, de niso več vidili svoje domacije. Njih mlajši so le práviti slišali od Jeruzalema in tempelna. ter so neprenehá zdihovali po lepi domačíi; pa sami iz svoje močí si niso bili v stanu nikakor pomagati.

Zdaj so se bili časi iztekli, in prerokovanja so se spolnile. Za Darijem. Medjanam, je kraljeval Cir. Perzjan, čez Babilonijo in Asirijo. Judje in Izraelci so bili tedaj pod njegovo oblastjo. Daniel, takrat že sív starček, je tudi pri njem veliko veljal. Pač se je Cir čudil, ko mu je Daniel pokazal bukve preroka Izaija (45, 1—4.), v kterih je bral, de ga je Izaija že pred dve sto leti po imenu poklical, in napovedal, de bo on ljudstvo iz sužnosti izpustil. Že prvo leto svojiga kraljevanja je po vsim kraljestvu dal razklicati: „Kdor je zmed božjiga ljudstva, naj gre tje gôri v Jeruzalem, Gospodu hišo zidat.“ Tedaj sta šla Judov in Benjaminov rod iz sužnosti. Zoróbabel, knez, in Jozva, véliki duhoven,

sta jih peljala. Kar jih je pa na Babilonskim ostalo, so pomagali z zlatam in srebram k zidanju tempelna. Cir jim je tudi nazaj dal zlate in sreberne posode, ktere je bil Nabuhodonozor iz tempelna pobral.

Sošli so se na grobljah nekdanjiga mesta, in so nar pervo Bogú altar postavili, de so na njem žgavne darove opravljali zjutraj in zvečer. Potem so vstavili podzidje za Gospodov tempel. Duhovni so trobentali in péli: „Hvalite Gospoda! Dobrotljiv je, in brez konca njegova milost.“ Vse ljudstvo je z veseljem svoj glas vzdigovalo, in Boga hvalilo.

Prišli so pa Samarijani, in so se jim ponujali, de bi ž njimi tempel zidali. „Saj tudi mi služimo vašimu Bogu“ — so rekli — „in klavne darove opravljamo, kakor vi.“ Ker so bili pa Samarijani vero popačili, jih Judje niso hotli med se sprejeti. To je Samarijane močno razdražilo. Podkupili so kraljeve služabnike, de so zidanje tempelna overali. Po Cirovi smerti pa so Jude kakor puntarsko ljudstvo pri kralji zatožili, in delo jim je bilo ustavljeno. — Od tod toliko sovraštvo med Judi in Samarijani.

Čez nekaj let so Judje zopet privoljenje dobili, tempel staviti. Vender so bili nekteri med njimi nemarni, drugi pa žalostni, de novi tempel ne bo tolikanj veličasten kakor prvi. Prerok Hagej jih je pa spodbudoval in tolažil. „Le serčnost!“ — jim je rekel — „zakaj to govori Gospod: Še majhen čas je, in bo prišel Zaželjeni od vsih narodov, in čast te poslednje hiše bo veči kakor poprešnje: in na tem mestu bom mir dal“ (2, 7—8.). Po takim opominovanji so se dela serčnejši poprijeli, in so ga srečno dogнали.

V leti 455 pred Kr. so Judje dobili privoljenje, tudi mesto in zidovje okrog zopet sozidati. Pa bližnji narodi so jim hotli po vsi sili ubraniti. Že je nekterim serce upadalo. Nehemija — serčan in pobožen mož — jim je pa serčnost dajal, in jih opominjal, de naj v vsigamogočniga Boga zaupajo; on bo naklepe sovražnikov overal. Z orožjem jih je preskerbel; in pol jih je bilo oroženih, in pol jih je pridno delalo. Tudi delavci so bili z mečem prepasani, de so tako rekoč z eno roko delali, z drugo orožje držali. Sovražniki, to slišati, si niso več upali jih nadlégovati. Pod božjim varstvom je bilo delo srečno končano. Ezdra, duhoven in pismouk, je zopet vrédil očitno božjo službo, ter vravnal vse po postavi.

Pozdaj so zopet imeli véliciga duhovna, so se držali božjih zapoved, ter Gospoda v resnici molili. Mirni in zadovoljni so spet živeli v deželi svojih očetov.

„Bog je čista dobrota tudi kadar kaznuje. Le iz ljubezni tepe svoje, in poboljšanim solze v veselje spreminja.

„Ako je Bog za nas, kdo more zoper nas biti.“ Rimlj. 8, 31.

72. B o g a b o j e č a E s t e r a .

Vsled pervoljenja, ki ga je dal kralj Cir, je veliko Judov šlo v svojo domačijo, veliko jih je pa še ostalo po mestih in po deželi veliciga Perzjanskiga kraljestva. — Ob času kralja Asvera *) je živela v Suzanu, vélikim mestu na Perzjanskim,

*) v svetnih zgodovinah Kserks imenovan, okoli 480 let pred Kr.

Judovska deklica, Estera po imenu. Starše je bila zgodaj zgubila. Njen stric, Mardohej, ji je bil rednik, in jo je bil izredil v strahu božjim. Bog je naklonil, de si jo kralj za ženo izvoli. Nihče pa ni vedil, de je Júdinja, in Mardohej ji je svétoval, svoj rod pri kralji zamolčati. Že kraljica je vender ostala ponižna in bogaboječa kakor poprej.

Mardohej je zdaj pogostama hodil pred kraljev dvor pozvedovat, kakó se kaj Esteri godi. Neki dan sliši, de se dva strážnika pogovarjata, kralja umoriti. Neutegama pové kraljici, kraljica pa kralju. Hudobneža sta bila obešena, in dogodba se je zapisala v létne bukve.

Na svojim dvoru je bil kralj povzdignil Amana nad vse druge poglavarje, in vsi kraljevi podložniki so mogli pred njim kolena vklanjati. Le Mardohej ni hotel, ker je v greh štel, komú kolena vklanjati, razun Bogú. Aman se je zavoljo tega tako razserdil, de je sklenil, Mardoheja in vse Judovsko ljudstvo po deželi zatreti. Pri kralji jih tedaj počérni, de so nepokorno ljudstvo, de njegove postave zaničujejo, in ga našunta, de naj jih ukaže pokončati. Kralj mu Jude v oblast dá. Aman tedaj razpošlje pisma po vsi deržavi, ter ukaže, vse Jude ob enim dnevu pomoriti, in poropati vse njih premoženje.

Judje so silno zdihovali in jokali. Mardohej naznani to kraljici, in ji reče, de naj gré k kralju, in prosi za Jude. Al bila je postava pri Perzjanih, de je mogel umreti, kdor je nepoklican prišel k kralju. Vender je bila Estera pripravljena tudi umreti za svoje ljudstvo. Reče tedaj Mardoheju, de naj se on in vsi Judje tri dni postijo, in zanjo molijo. Tudi ona se je postila in molila.

Tretji dan se po kraljičje obleče, se Bogú zroči, in gre pred kralja — nepoklicana. Kralj, ugledati jo, se zlo razserdí; jeza mu iz oči švíga. Estera omedli, in se na tla sklone. Ali Bog je sprebernil králjevo jezo v krotkost. S sedeža plane, in jo vzdigne. „Ne boj se!“ — ji reče — „ne boš ne umerla; zakaj tebe ta zapoved ne tiče, le druge vse. — Kaj bi rada?“ — jo prijazno popraša. Estera ga prósi, naj bi on in Aman dans pri nji kosíla. Kralj obljubi. Po kosílu ga kraljica prósi, naj bi še jutri z Amanam prišel k nji kósit, in mu bo povedala, kaj želi. Tudi to ji obljubi.

Vesel take časti, de je s kraljem pri kraljici kosil, gre napuhnjeni Aman od kosíla domú. Mardohej je pred kraljevim dvoram sedel, in še vstal ni pred njim. To viditi se je silno razserdil. Domá pripoveduje ženi in prijatljam svojo veliko srečo, de je tudi kraljica le samo njega s kraljem k kosílu povabila, in de bo tudi jutri pri nji kósil. „Vender,“ jim reče, „desiravno vse to imam, se mi zdi, de nimam nič, dokler Mardoheja, uniga Juda, vidim pri kraljevih vratih posedati.“ Žena in prijatli mu nasvétujejo, de naj ukaže petdeset komolcov visok steber postaviti, ter naj kralju prigevarja, de reče Mardoheja nánj obésiti. Všeč mu je tá svèt, in naenkrate ukaže vislice postaviti.

Tisto noč kralj ni mogel spati. Ukaže toraj si prebirati zgodovine svojiga kraljestva. Zadenejo pa ravno na zakletev unih strežnikov, ki jo je bil Mardohej razodel. Kralj popraša: „Kakošno plačilo je Mardohej prejél za to zvestobo?“ Služabniki mu odgovoré: „Prav nič plačila ni prejel.“ Kralj je sklenil, Mardoheja po kraljevo poplačati. — Ravno

zdaj pa je bil Aman prišel v predvor kraljeve hiše kralja pregovorjat, de bi Mardoheja ukazal obésiti. Kralj tedaj vpraša: „Kdo je v predvoru?“ Mu rekó: „Aman.“ Kralj mu ukaže notri, in mu reče: „Kaj se naj storí tistimu, kteriga kralj želi počastiti?“ Aman je ménil, de kralj ne misli nikogar družiga kakor njega, in reče: „V kraljevo oblačilo ga obleči, na konja posaditi, kteriga kralj jezdari, in kraljevo krono mu na glavo djetí. Pervak kraljevih knezov naj mu derží konja, ter naj po mestnih ulicah gredé vpije: „tako se častí, kogar kralj hoče počastiti!“ Kralj mu reče: „Hiti in stóri, kakor si rekel, Mardoheju Judu, ki sedí pred vrati; vári se kaj opustiti, kar si govoril!“ Aman je opravil, kakor mu je bilo rečeno; potem je potuhnjen domú šel, ter potožil ženi in prijatlam, kaj se mu je zgodilo. Pa kmali ga pokličejo k kraljici kosit.

Pri kosilu kralj zopet vpraša: „Estera, kaj prosiš, de naj se ti zgodi? Akpravno hočeš polovico mojiga kraljestva, ga boš dobila.“ Mu odgovori: „Če sim milost dosegla pred tabo, pusti življenje meni in mojimu ljudstvu; ker izdani smo, de bi bili zaterti, podavljani, pokončani.“ Kralj reče: „Kdo je tá, de se prederzne to storiti? Estera mu odgovori: „Ta sovražnik in naš nar hujši zopernik je Aman.“ — Zdaj se skaže, de je kraljica Judovskega rodú. — Aman je zdajci ostermel, in ni mogel ne kralju ne kraljici v očí pogledati. Kralj pa serdit vstane, in v vert odide. Ko nazaj pride, ukaže Amanu obraz zakriti v znamnje, de bo umorjen. Nekdo strežnikov kralju pové, de pri Amanovi hiši stoji 50 komolcov visok steber, ki ga je za Mardoheja pripravil. Kralj mu reče: „Njega nanj

obesite.“ In Aman je bil obešen na vislice, ki jih je bil Mardoheju pripravil. Kralj pa je dal Mardoheju Amanovo službo, ker mu je Estera povedala, da je njen stric. Judje so bili oteti. V spomin te rešitve Judje vsako leto še dandanašnji god obhajajo.

Bog povračuje hudobnim po njih delih, in jih pahne v tisto jamo, ki so jo sami drugim kopali.

73. Prerokovanje Caharijevo in Malahijevo.

Ob času, ko so Judje tempel zidali, je živel prerok Caharija. Od Mesija je tako le prerokoval:

1. Vhod v Jeruzalem: „Razveseljuj se, hči Sijon! Vriskaj, hči Jeruzalem! Glej, tvoj kralj pride k tebi, pravičen in zveličar; ubog je, sedi na oslici in na žebetu oslice. On bo narodam mir oznanoval, in gospodoval od morja do morja, in od rék do kraja svetá (9, 9. 10).

2. Izdája za trideset srebernikov: „Če se vam prav zdi, prinesite moje plačilo; če pa ne, jenjajte. — In natehtali so za mojo plačo trideset srebernikov. In Gospod mi je rekel: Verzi jo tje lončarju — to lépo céno, za katero sim bil od njih cenjen. In sim vzel trideset srebernikov, in sim jih v Gospodovi hiši lončarju tje vergel (11, 12. 13.).

3. Beg učencov: „Meč! vzdigni se čez mojiga pástirja, pravi Gospod vojskinih

rum. Vdари pastirja, in ovce se bodo razkropile (13, 7).

4. Prebodenje njegovih rók: „Takrat se mu bo reklo: Kaj so te ráne v sredi tvojih rok? In on poreče: S temi sim bil ranjen v hiši tistih, ki so me ljubili.“ (13, 6.)

5. Prebodenje njegove strani: „Čez Davidovo hišo in čez prebivavce v Jeruzalemu bom izlil Duhá gnade in prošnjá; in bodo gledali na me, kateriga so prebodli: in bodo objokovali, kakor se edinorojeni objokuje, in obžalovali, kakor se prvorojeni obžaluje (12, 10).

Malahija, naj poslednji med preroki, je živel kmali po tem, ko sta bila tempel in mesto vnovič sozidana. — Hudobija se je bila zopet namnožila. Med ljudstvom so se godile gerde pregrehe: prešeštvo, goljufija, trénje ubozih. Darove so prinašali, ki niso imeli lastnosti v postavi zapovedane, in duhovni so táke darovali. Toraj jim je Bog govoril po preroku Malahii: „Sin spoštuje svojiga očeta, in hlapec svojiga gospoda. Če sim tedaj oče, kje je moja čast? in če sim Gospod, kje je strah proti meni? Nimam dopadajenja nad vami, in daru ne bom jemal iz vaših rók. Zakaj od solnčniga izhoda do zahoda bo moje imé veliko med narodi, in po vsih krajih se bo darovalo, in čist dar se bo daroval mojimu imenu (t. j. daritev sv. maše).“ (1, 6. 10. 11.)

Dalje prerokuje, de bo Odrešeniku neki napovedovavec pot pripravljaj, preden on sam v tempel

pride: „Glej, jest pošljem svojiga angela; pred menoj bo pot pripravljal. In zdajci bo prišel v svoj tempel Gospodovavec, kteriga išete, in Angel zaveze, kteriga želite.“ (3, 1.)

74. Eleazar in sedem Makabejskih bratov.

(I. Mak. 6. 7.)

Sčasama so Judje z neverniki zvezo stóрили, in so po njih šegah živeli. Bog jih je tedaj spet dal sovražnikom v róke. Nar huje jih je imel Antijoh, Sirski kralj. Planil je nad Jeruzalem, in brez usmiljenja moril starčke in mladenče, žene in otroke. Osemdeset tavezent jih je bilo pokončanih, in v sužnost prodanih. Vse ljudstvo je hotel persiliti, de bi se postavi svojih očetov odpovedali, in malike molili. V znamnje, de so se svoji veri odpovedali, jih móra, svinjsko meso jesti, ki ga je postava prepovedovala. Kdor se je bránil jesti ga, je bil umorjen.

Eleazar, častitljiv starček, pa obraza še živiga in lepiga, je bil zmed prvih pismoučenih. Po sili so mu usta razklepali, in ga mórali, svinjsko meso jesti. On pa je zvolil rajši častitljivo smert namesto omadežaniga življenja, ter je šel radovoljno v smert. Prijatlam, ki so ga močno čislali, se je Eleazar zlo smislil. Na stran ga vzamejo, in ga prosijo, de naj si dá mesa prinesti, kakoršniga smé jesti, in naj jé in se hlíni, kakor de bi meso od mališkiga darila bilo. Takó bi si bil življenje otél. Eleazar

ni nič premišljeval, temuč naravnost jim reče: „Ne spodobi se za moje leta, hliniti se. Misliti mladina bi si mogla: devedesetletni Eleazar se je poajdil. Taka hinavšina bi mladenče pobujšala, in moja starost omadežala. In pa če se tudi človeški grozovitosti zdaj umaknem, roki Vsigamogočniga vender ne odidem — ne živ, ne mertev. Toraj hočem brez strahu umreti, in se po svoji starosti pošteno obnesti; mladenčem pa močen zgled zapustiti, kako naj za božje predrage in presvete postave po moje voljno in serčno umerjejo.“ Kar zgrabili so ga, ko je bil to izgovoril, in v smert vlekli. Je tedaj umerl, in vsimu narodu zgled serčne kreposti zapustil.

Tudi Makabejko in njenih sedem sinov je hotel Antijoh primorati, de bi bili svinjsko meso jedli. Reko mu pa: „Naša postava nam to prepoveduje; toraj ga ne smemo in nočemo jesti.“ Kralj jih tedaj ukaže z biči in jermeni tepsti. Starejši mu je pa rekel: „Pripravljeni smo rajši umreti, kakor božje zapóvedi svojih očakov prelomiti.“ Kralj se raztogotí in mu reče jezik odrezati, kožo z glave potegniti, in mu roke in noge odsékati. Potlej, ko je še sôpel, ga ukaže še na ognji peči. Drugi bratje in mati so mogli gledati. — Stanovitno je umerl.

Za njim so mučili družiga, tretjiga in vse po versti. Še v smertnih težavah so z velikim zaupanjem od večniga življenja in od prihodnjiga ustajenja govorili: „Ti nam sicer zdaj življenje vzameš; ali kralj vsiga svetá nas bo, ker zavoljo njegovih postav umerjemo, pri ustajenji k večnimu življenju obudil, tebi pa ustajenje ne bo k življenju.“

Zdaj je prišel nar mlajši na versto. Kralj mu s perségo obéta, ga obogatiti in osrečiti, ako odstopi od postáv svojih očákov. Ker se pa mladenéč ni dal nikakor pregovoriti, se kralj k materi oberne, naj ga ona pregovarja, de ji saj nar mlajši pri življenji ostane. Mati se k njemu naklone, ter mu reče: „Prosim te, déte! poglej nebó in zemljo, in vse, kar je na njima, in védi, de Bog je vse to iz nič vstvaril; potem se ne boš tega trinoga bal. Sprejmi smert, de te s tvojimi brati vred enkrat nazaj dobim.“ Ko je še govorila, reče mladenéč mučiteljem: „Koga čakate? Nisim pokoren králjevi zapóvedí, ampak naši postavi, ki nam je po Mojzesu dána.“ Kralj, to slišati, ga ukaže še hujši mučiti kakor une, in poslednjič tudi mater.

„Pravični bodo vekomaj živeli, in pri Gospodu je njih plačilo, in skerb zanje pri Narvišim. Zato bodo prejeli častitljivo kraljestvo in lepo krono iz Gospodove roke.“ Modr. 5, 16. 17.

75. Antijohov grozni konec.

(II. Mak. 9.)

Tega Antijoha, kateri je bil do družih tako grozno neusmiljen, ter se ni bal ne ljudi ne Bogá, je kmali tudi zaslužena šiba začela. — Na Judovskim je bil velike vojske zastavil, in po tem je odšel na Perzjansko, porópat in razdját ondotno véliko mesto Perzépol. Pa odpodili so ga, in osramotén se je od ondot vernil. Tudi na Judovskim je bil Juda Makabejic njegove vojske premagal, in Jeruzalem in tempel zopet v oblast dobil. Antijoh,

to zvéditi, se je silno raztogótil in žugal, de bo Jeruzalem do planiga razdjál, in vse Jude ž njim podsul. Ali komaj je bil to izgovoril, ga je začelo v drobru grozno klati. Vender ne odjenja od svoje hudobije; še le prav hitro zapové vozíti, de bi préj na Judovskim bil, in se nad Judi znósil. V silnim dirjanji pa se je z voza zverníl, in zlo poterl na vsih udih. Zdaj se ga grozna bolézen lotí; živimu so červi iz trupla lézli, in mesó mu je na kosce odpadalo. Silniga smradú ni mogel nikdo več prenašati: še sam ga ni bil v stanu sterpeti.

Mine ga zdaj — napuhneža — velika ošabnost, in v sé gre. Spozna, de ga je ta strašna bolezen zadéla zavoljo hudobije, ktero je v Jeruzalemu počenjal, ko je ropal hišo božjo, in nedolžno krí prelival. Moliti začne k Bogu, in obéta: de bo tempel z nar drajšimi darili olepšal, in veliko svetih posod naredil; de bo iz svojih perhódkov podélil, česar bo k daritvi treba; in verh tega, de se bo pojúdil, in vse kraje svetá prehodil, ter božjo mogočnost razglasoval. Pa Bog ga ni uslišal, ker je bila njegova grevenga zgol natorna; njegovo poboljšanje ni bilo resnično. Umerl je v ptuji deželi od vsih zapušen, v strašnih bolečinah — ošabnež, ki se je malo poprej ves svet tresel pred njegovo mogočnostjo in grozovitostjo.

„S kakoršno mero bote merili, s tako se vam bo odmerjalo.“ Luk. 6, 38. — Strašna je smert obupaniga grešnika!

Nevarno je, pokoro odlašati do smertne postelje. Kdor bolan pokoro dela, je večidel tudi njegova pokora bolna. — Zavoljo zgolj natorne grevenge ne zamore grešnik odpušenja pri Bogu zadobiti.

76. Kraljeva palica od Juda vzeta.

(I. Mak. 9. II. 13.)

Po Antijohovi smerti so se Makabejci, Juda in njegova brata, pod vidnim varstvom božjim serčno in srečno vojskovali zoper Israelove sovražnike. V nekim boji se zgodí, de je nekaj Judov pod mečem sovražnikov padlo. Drugi dan pride Juda s svojimi, trupla pobitih pokopat. V njih oblekah najde nekatere reči, ki so bile malikam darovane, kar je bilo Judam po njih postavi prepovedano jemati. Vsi so spoznali, de so bili uni zovoljo tega pokončani, ter so molili in prosili, de bi Bog to pregrešenje pozabil. Juda je pa poslal dvanajst tavžent drahem srebra v Jeruzalem, de naj se spravna daritev obhaja za pobite, ker „sveta in dobra je misel za mertve moliti, de bi bili rešeni od grehov.“

Še okoli sto let so imeli Judje svoje kralje iz hiše Makabejcov. Potem je pa vstalo razpertje v kraljevi hiši. Bratje so se vojskovali zoper brate. Poklicali so tedaj mogočne Rimljane, s kterimi so bili že poprej zavezo storili, de bi med njimi razsojevali. Rimljani so se pa Judovske dežele polastili, in Judam postavili ptujiga kralja, Heroda Idumejca v leti 37 pred Kristusam.

Tako je prešla kraljeva palica od Juda. Prerokovanje očaka Jakopa na smertni postelji se je spolnilo, in prišel je bil čas obljubljeniga in štiri tavžent let pričakovaniga Odrešenika.

Drugi del.

Zgodbe svetiga pisma nove zaveze.

Pervi razdélík.

Zgodbe Jezusa Kristusa.

1. Pripravljanje na Odrešenikovo rojstvo.

1. Caharija in Elizabeta.

(Luk. 1, 5—23.)

Ob časih kralja Heroda je živel na Judovskim v nekim mestu bogaboječ duhoven Caharija po imenu; njegovi ženi je bilo ime Elizabeta. Bila sta obá pravična pred Bogam, ker sta živela po vsih zapovedih in postavah Gospodovih. Otrók nista imela. Pogosto in serčno sta Bogá prosila, de bi jima sinú dal: pa zdelo se je, kakor de bi bila zastonj njuna molitev. Obá sta se bila že postarala; in — kakor tačas vse bogaboječe duše — nič družiga nista želela, kakor še doživeti rojstvo obljubljeniga Mesija.

Zdaj je Caharija zopet prišel na versto, v tempelnu duhovsko službo opravljati. Gré tedaj v Jeruzalem. Duhovni so takrat vadjali, kaj bo ta ali ta v tempelnu opravljal. Caharija je to pot zadelo — se vé, de po božji volji — v svetišu kadilo zažigati. Po duhovsko oblečen, z zlato kadilnico v rokah gré za zagrinjalo, ktero je svetišče zakrivalo, in stopi pred altar; ljudstvo pa zunaj čaka in moli. Že se dim valí navkviško, kar Caharija angela zagleda na desni strani altarja. Ustráši se ga, in groza ga obíde. Angel pa mu reče: „Ne boj se, Caharija, zakaj tvoja prošnja je uslišana. Tvoja žena Elizabeta bo sinú imela; Janeza ga imenuj. Velik bo pred Gospodam, in že pred rojstvam bo s svetim Duham napolnjen. Vina in močne pijače ne bo pil. Veliko Izraelcov bo k Gospod Bogu spreobernil, in pojde pred Odrešenikam v duhu in moči preroka Elija, de bo ljudi učil, in jih na njegov prihod pripravljaj.“

Caharija pa je dvomil nad tem, kar mu je angel oznánil, in je rekel: „Po čem bom to spoznal?“ In angel mu je odgovoril: „Jez sim Gabrijel, ki stojim pred Bogam, in sim poslan, ti to oznánit. In gléj! mutast boš do dneva, ko se bo to zgodilo, zato ker nisi verjel mojim besedam.“ — Angel je zginil, Caharija pa je ostal mutast.

Ljudstvo Caharija zunaj čaka, in se čudi, de se tako dolgo mudí. Ko iz svetiša pride, se je nad njim précej vidilo, de se mu je kaj posebniga prigodilo. Pa kar besedice ni mogel povedati. Le kazal je v nebo, in znamenja jim je dajal; in oni so

spoznali, de je prikazen vidil v tempelnu. Ko so dnevi njegoviga opravila minili, se je domu vernil.

S prikaznijo v tempelnu se peréno bližnje zgodbe našiga Odrešenika. Kolikor čistejši so naše serca, toliko pri-seréniši nam bodo te prečudne zgodbe, in toliko rajši jih bomo brali ali brati poslušali, čeravno smo jih že večkrat slišali.

Caharijeva mutost je bila kazen zavolj njegoviga dvoma nad angelovimi besedami, in znamnje, de so angeloze besede resnične.

2. Angel Gabrijel Marijo pozdravlja izvoljeno za mater našiga Odrešenika.

(Luk. 1, 26—38.)

V Názaretu, majhnim mestu na Galilejskim, je živela pobožna, svetu neznana devica, ki ji je bilo imé Marija. Vsa čista, nedolžna in ponižna je bila. Nekimu bogaboječimu sténarju, Jožefu po imenu, je bila v zakon obljubjena. Obá sta bila iz kraljeviga Davidoviga rodú, pa ubožna, in sta od dela svojih rok natihama živela. Kakor uboga čas-niga blaga, tako bogata sta bila vsih lepih čednost.

V šestim mescu potlej, ko se je bil Cahariju prikazal, príde angel Gabrijel k prečisti devici Mar-rii. Ravno je blezo premišljevala veliko zveličanje, ktero bo Izraelskimu ljudstvu in vsim narodam po Odrešeniku došlo, in je v pobožno molitev zamak-njena v svoji tihi stanici pred Bogam klečala. Angel jo z nebeško prijaznostjo pozdravi: „Češena, gnade polna, Gospod je s teboj; žegnana si med ženami!“

Marija se prestraši angela, še bolj pa njegoviga govorjenja, in premišljuje, kaj bi to pozdravljenje

pomenilo. Angel pa ji reče: „Ne boj se, Marija! ker milost si našla per Bogu. — Glej, Sina boš dobila. Imenuj njegovo imé Jezus. Ta bo velik, in Sin Narvišiga imenovan. Gospod Bog mu bo dal sedež Davida njegoviga očeta, in bo kraljeval v hiši Jakopovi vekomaj; in njegovimu kraljestvu ne bo konca.“

Marija, čista devica, se je prestrašila, ter vprašala: „Kako je to mogoče?“ Angel ji je pa rekel: „Z močjo svetiga Duha se bo to zgodilo; za tega voljo bo tvoje sveto dete Sin Božji imenovano. — In glej! Elizabeta, tvoja teta, bo svoje stare dni tudi sinu dobila. Zakaj pri Bogu ni nemogoča nobena reč!“

Marija se ponižno v božjo voljo vdá, in reče: „Glej! dekla sim Gospodova; zgòdi se mi po tvoji besedi.“ In angel je šel od nje.

Včlovečenja Sinu Božjiga se hvaležno spomniti, ter Marijo, mater Božjo, pobožno počastiti, nas sv. cerkev trikrat na dan opominja, kadar namreč zjutraj, opoldne in zvečer angelovo česenje zvoní.

3. Marija pri Elizabeti.

(Luk. 1, 39—56).

Po angelovim oznanilu se je Marija vzdignila, in šla jaderno čez goro k Elizabeti, de bi se ž njo vred v Bogu veselila. Ko v hišo stopi, teto pozdravi, in ji voši srečo zavolj milosti, katero ji je Bog storil. Elizabeta, zaslišati Mariino pozdravljenje, je bila napolnjena s svetim Duham, ter polna spoštovanja in svetiga veselja reče Marii: „Žegnana si med ženami, in žegnan je sad tvojiga telesa! In

*

od kod meni tolika čast in sreča, de pride mati mojiga Gospoda k meni?“ — Blagor ti, ki si vérovala; ker dopolnilo se bo, kar ti je Gospod povedal!“

Ko se Marija sliši mater Gospodovo imenovati, se čudi, de Bog ni le nji Elizabétino skrivnost, ampak tudi Elizabeti njeno skrivnost razodel. Nje veselje se naraša, njeno serce je polno hvaležnosti, ter hvalo Bogu na glas zažene, in póje:

Moja duša poveličuje Gospoda,

In moj duh se veseli v Bogu, mojim Zveličarji;

Ker se je ozerl na nizkost svoje deklee; zakaj glej! odsihmal me bodo srečno imenovali vsi narodi.

Zakaj velike reči mi je storil on, ki je mogočen, in sveto njegove imé.

In njegovo usmiljenje jim je od roda do roda, kteri se njega bojé.

Moč je skazal s svojo rokó, in razkropil je napuhnjene v misli njih sercá.

Mogočne je s sedeža vergel, in ponižne povzdignil.

Lačne je z dobrim napolnil, in bogate prazne spustil.

Sprejel je Izraela, svojiga služabnika, in se je spomnil svojiga usmiljenja.

Kakor je obljubil našim očakam, Abrahamu in njegovimu zarodu na vekomaj.“

Marija je okoli treh mescov pri Elizabeti ostala; potlej se je v Nazaret vernila.

Elizabeta je Marijo hvalila, Marija je pa čast na Boga obernila. Tako delajo ponižni.

Kako čista in nedolžna je mogla Marija biti, ker se nad Bogam tako veseli. Veselje nad Bogam pride le iz nedolžnih sere.

4. Rojstvo sv. Janeza kerstnika.

(Luk, 1, 57—80).

Caharija in Elizabeta sta dobila sina, kakor je bil angel oznanil. Obéma je déte zgol dar božji; vesela in vsa hvaležna [sta Bogu. Tudi njuni sosede in žlahtniki so se ž njima veselili. Osmi dan so se pri Cahariji sošli, otroka obrezovat. Hotli so mu po očetu imé Caharija dati. Elizabeta pa je rekla: „Tega ne, ampak Janez naj se imenuje.“ Ji reko: „Sèj ni nikogar v tvojim rodu, kterimu bi bilo takó imé.“ Tedaj mignejo očetu, kako on hoče, de naj bi se imenoval? Caharija, ki je bil še mutast, si ukaže dati tablico, in zapiše nanjo: „Janez je njegovo imé.“ Per ti priči je spregovoril, in Boga hvalil. Napolnjen s svetim Duham je prerokoval, rek oč:

Hvaljen Gospod, Izraelov Bog, ker je obiskal, in storil odrešenje svojimu ljudstvu;

In nam je postavil rog zveličanja v hiši Davida, svojiga služabnika;

Kakor je govoril skozi usta svojih svetih prerokov, kteri so od nekdam;

Odrešenje od naših sovražnikov, in iz roke vsih, kteri nas sovražijo;

Usmiljenje storiti našim očetam, in pomniti svoje svete zaveze;

Prisego, ki jo je prisegel Abrahamu, našimu očetu, nam dati,

De iz rok svojih sovražnikov rešeni, njemu brez strahú služimo,

V svetosti in v pravici pred njim vse svoje dni.

In ti, dete, boš prerok Narvišiga imenovano; pojdeš namreč pred obličjem Gospodovim, njegove pota pripravljat;

Dati znanje zveličanja njegovimu ljudstvu v odpušenje njih grehov;

Po priserčnim usmiljenji našiga Boga, po kterim nas je obiskal, on ki se izhaja iz visokosti;

Razsvetliti te, kteri v tëmi in v smertni sencí sedé, de ravná naše noge na pot mirú.

Sosede in vse, ki so to slišali, je strah opadel, so se čudili, in rekli: „Kaj neki bo iz tega dėteta? Zakaj roka Gospodova je bila ž njim.

Otrok pa je rastel, in močan perhajal v duhu. Vedno je bil zdrav. Starši so ga vádili ojstriga življenja, ter mu niso dajali ne vina, ne močne pijače, kakor je bil angel rekel. Ko je odrastel, je šel v pušavo, in živel tam do tistiga časa, ko se mu je bilo pred Izraelam pokazati, in začeti očitno učiti.

Bog večkrat odláša, uslišati našo molitev, in nam dá, česar prosimo, ob času, kader je njegovimu svetimu namenu nar bolj primerjeno.

Vino in močne pijače so posebno otrakam škodljive; pametni starši jim jih ne dajejo. Zmerno življenje ohrani telesno zdravje in bistro glavo.

II. Jezusovo rojstvo in njegova mladost.

5. Rojstvo Jezusa, našiga Odrešenika.

(Mat. 1, 18—25. Luk. 2, 1—7.)

Jožef še celó nič ni vedil, kaj se je z Marijo zgodilo. Zdaj je Bog Mariino skrivnost tudi njemu razodel. V spanji se mu perkaže angel božji in reče: „Jožef, sin Davidov! brez premislika vzemi Marijo, svojo zaročeno, k sebi; mati je Sinu božjiga. Imé Jezus mu daj, ker bo svoje ljudstvo rešil od njih grehov.“ Jožef je tedaj vzel Marijo k sebi, in sta v Nazaretu živela vsa nedolžna, kakor angela.

Ob tistem času pride od cesarja Avgusta ukaz, vso deželo popisati. Vsak je mogel v mesto iti, kjer so bili njegovi spredniki domá, in tam se dati zapisati. Jožef in Marija sta bila iz rodu kralja Davida, ki je bil iz Betlehema. Toraj sta mogla iti v Betlehem k popisovanju. Taka daljna pot jima je bila težavna. Pa pokorna cesarju se brez odlašanja na pot podasta.

Zvečer dojdeta v Betlehem. Vse polno je bilo že ljudi, ki so prišli k popisovanju. Nikjer ne moreta dobiti prenočiša, de bi prenočila pri ljudéh; povsod jima vелеvajo drugam iti. — V veliki stiski sta bila zdaj Jožef in Marija. Vsa shojena sta, noč pertiska, in vse duri so jima zaperte. Pa pohlevna in z vsim zadovoljna, kar Bog naklone, se tudi v to vdasta.

Zunaj mesta je bil hlev, ki so pastirji tistiga kraja čede vanj soganjali. V ta hlev se spravita čez noč. In tukaj — kdor bere ali sliši, naj pomisli, in si k sercu vzame — tukaj, na tem kraju je Jezus Kristus, Sin Božji, prišel na svet.

Marija devica je dete v plenice povila, in v jasli položila.

Božja ljubezen do nas je neskončna! Dal nam je Odrašenika Jezusa Kristusa, in ta je njegov edinorojeni Sin. Bodi mu čast in hvala vekomaj!

Ako si ubožen, ne sramuj se svojiga uboštva, ako si bogat, ne zaničuj revšine; spomni se revniga božjiga deteta v pastirskim hlevu, in njegovih revnih staršev. Posvetna čast nima per Bogu nobene cene, le svetost mu dopade.

6. Pastirji pri jaslih.

(Luk. 2, 8—21.)

Bilo je že pozno po noči. V Betlehemu je že vse spalo. Le nekaj ubozih pastirjev je bilo na polji pri čedah še po koncu. Dobre, nedolžne duše so bili, in pobožniga serca, kakor pastirček David, kateri je nekdam ravno na teh planjavah pasel očetove ovce.

Ko so skupej na polji čuli, kar na enkrat stoji angel Gospodov pred njimi, in nebeška svetloba jih obsije. Zlo so se prestrašili. Angel pa jim je rekel: „Ne bojte se; zakaj glejte! oznanim vam veliko veselje, katero bo vsimu ljudstvu. Nocoj vam je v mestu Davidovim rojen Zveličar, Kristus Gospod. In to vam bodi znamenje: Našli bote dete v plenice povito, in v jasli položeno.“

Komej je angel izgovoril, je bila že pri njem velika množica družih angelov, kateri so Bogu hvalo péli: „Čast Bogu na visokosti, in mir ljudem na zemlji, kateri so svete volje!“ Pastirji so se čudili in stermeli.

Angeli so od njih odšli v nebó. Pastirji pa so rekli med seboj: „Pojdimo do Betlehema, in poglejmo, kar nam je angel oznanil!“ Gredo in najdejo Marijo in Jožefa in dete v jasli položeno, vse ravno takó, kakor jim je bilo oznanjeno po angelu. Približajo se ljubeznjivimu detetu, in ga molijo. — Marija in Jožef se čúdita in veselita, de ti možje že vedó rojstvo nebeškiga otroka; pa le še bolj sta se veselila, ko jima pastirji povedó, de jim ga je sam angel božji oznanil.

Pastirji so se zopet nazaj vernili, in Boga častili in hvalili za vse, kar so vidili in slišali. Razglasovali so tudi povsod to prigodbo, in kdorkoli jo je slišal, se je čudil nad njo. Marija pa je v se te besede v sercu ohranila, in premišljevala.

Ko je pa osem dni preteklo, je bilo dete po postavi obrezano in Jezus imenovano, kakor je bil angel zapovedal.

Bog je rojstvo Odrešenikovo nar pervo razodel ubogim pa pobožnim pastirjem; ne pa bogatim in mogočnim v deželi. Letí le zlato, čast in posvetno veselje ljubijo, in nič kaj bi se ne bili razvesélili uboziga Jezusa. Nad svetimi rečmi pa imajo veselje le tisti, kateri so svete volje.

7. Jezus v tempelnu Bogu skazan.

(Luk. 2, 22—39.)

Ko je bil Jezus štirideset dni star, sta ga Marija in Jožef v tempel prinesla, ter ga Gospodu, nebeškemu Očetu, skazala, in dar zanj opravila. Tako je Mojzesova zapoved ukazovala. Dar pa je bil za ubožne dve gerlici, ali dvoje mladih golobov; premožni so darovali jagnje.

In glej! bil je častitljiv starček v Jeruzalemu, Simeon po imenu. Pravičen je bil in bogaboječ, in je Zveličarja željno pričakoval. Sveti Duh je v njem bil, in mu je razodel, de ne bo umerl, dokler ne vidi Kristusa, Gospodoviga Maziljenca. Po navdanji sv. Duha je Simeon ravno tisti čas v tempel prišel. Ko zagleda Jezusa, je précej spoznal, de je to dete obljubljeni Odrešenik. V naročje ga vzame, ter hvali Boga, in reče: „Zdaj, o Gospod! spusti svojiga hlapca v miru po svoji besedi, ker so vidile moje oči tvoje zveličanje, ktero si pripravil pred obličjem vsih narodov — luč v razsvetljenje nevernikam, in v čast Izraelu, svojimu ljudstvu.“

Z milo-prijaznim očesam se starček po tem oberne k Mariji, in ji reče: Glej, ta je postavljen v padeč in v vstajenje mnogih v Izraelu; in v znamnje, kterimu se bo zoper govorilo. Tvojo lastno dušo pa bo meč presunil.“

Ravno tisto uro je tudi Ana v tempel prišla. Vdova pri štiri in osemdeset letih je bila. Bogu je služila vse svoje dni, veliko molila, se terdo postila, in željno pričakovala obljubljeniga Odrešenika. Zato

ji je Bog veselje storil, de ga je še pred smertjo vidila. S Simeonom je Boga hvalila, in od Božjiga deteta vsim pripovedovala, kateri so čakali Izraeloviga odrešenja. — Ko sta Marija in Jožef vse po postavi dopolnila, sta se vernila v Betlehem.

Bog se rad dá spoznati njim, kateri ga resnično išejo, kakor Simeon in Ana.

Blagor človeku, kateri je v življenji in smerti po veri, upanji in ljubezni z Jezusom sklenjen kakor Simeon.

8. Modri od jutra.

(Mat. 2, 1—12.)

Ko sta bila Jožef in Marija z Jezusom v Betlehemu, pridejo iz daljne jutrove dežele modri v Jeruzalem. Njih prvo vprašanje je bilo: „Kje je novorojeni Judovski kralj? Njegovo zvezdo smo vidili na jutrovim, in smo ga prišli móliti.“ Kralj Herod, to slišati, se ustraši, ker se je bal krono zgubiti, in ž njim se prestrašijo vsi Jeruzalemljani; mislili so namreč, de bi zdaj utegnile vstati hude vojske. Nihče pa ne vé modrim na njih vprašanje odgovoriti.

Tedaj Herod pokliče vélike duhovne in pisarje, ter vpraša, kje de bo Kristus rojen? Oni pa so mu odgovorili: „V Betlehemu na Judovim; zakaj tako je pisano pri preroku Miheji: „Ti, Betlehem na Judovim! nisi nikakor nar manjnši med vojvodi Judovimi, ker iz tebe bo prišel vojvoda, kateri bo vodil moje ljudstvo Izrael.“ Na to Herod modre

na tihim k sebi pokliče, in jih na tanko izprašuje, kdaj ravno se jim je zvezda prikazala. Potlej jim reče v Betlehem iti. „Pojdite,“ jim pravi, „in poprašujte skerbno po detetu; in kadar ga najdete, mi pridite povedat, de ga tudi jest grem móliti.“ — To jim je pa rekel le iz perhuljene prijaznosti, ker je mislil dete umoriti.

Modri se odpravijo proti Betlehemu, ki je bilo le kaki dve uri od Jeruzalema. Spet ugledajo zvezdo, ki so jo na jutrovim vidili, in so se silno razvesélili. Šla je pred njimi; nad hišo pa, v kateri je bila ta čas Marija z detetam, je obstala. Stopíli so v hišo, in našli dete, in Marijo, njegovo mater. Pred otroka pokleknejo, in ga molijo. Po tem odpró svoje zaklade, in mu darujejo zlatá, kadila in mire. Iz serca so se veselili nad božjim detetam, in so hvalili Boga, kateri jim ga je dal najti in spoznati.

Modri so se zdaj mislili k Herodu verniti, in mu vse povedati; pa Bog, ki je vedil Herodove hude naklepe, jim je v spanji zapovedal, naj ne hodijo k Herodu nazaj. Toraj so se po drugi poti v svojo deželo vernili.

Po starim besednim izročilu so bili modri od jutra ob enim kraljiči. Imenujejo jih Kašpar, Melhior, Baltazar.

Prinesli so Jezusu zlata kakor kralju, kadíla kakor Bogu, mire kakor človeku. Tudi so ti darovi podobna čiste ljubezni, molitve in zatajevanja, ki jih mí darujmo Jezusu.

9. Beg na Egiptovsko.

(Mat. 2, 13—23.)

Herod je modrih že težko čakal. Ko je vidil, de jih ne bo nazaj, je ukazal v Betlehemu

in okrog Betlehema vse fantiče pomoriti, kar jih je bilo po dvě leti ali manj starih. Tako le, si misli, tudi uno dete ne bo odšlo mojimu meču.

Vender Bog vé vse človeške naklepe, in jih lahko razdere. Angel se v spanji Jožefu prikaže, in mu reče: „Vstani, vzemi dete in njegovo mater, in beži v Egipt! Ondi ostani, dokler te spet ne pokličem. Zakaj Herod bo deteta iskal, de bi ga umoril.“ Jožef précej vstane, in pobegne v terdi noči z detetam in z materjo na Egiptovsko.

Zdaj pridejo morivci, ki jim je Herod rekel, v Betlehem. Z golimi mečmi hodijo po hišah, tergajo materam iz naročja nedolžne otročiče, in jih moré.

Hudobni kralj misli, de je zdaj brez vse nevarnosti krono zgubiti; pa zlo se je motil. Malo časa po ti morii je za strašno boleznijo umerl, ter zgubil krono in življenje.

Précej po Herodovi smerti se je zopet angel Gospodov Jožefu v spanji prikazal, in mu rekel: „Vstani, vzemi dete in njegovo mater, in verni se na Izraelsko; zakaj pomerli so, kateri so detetu po življenji stregli.“ Spotama se Jožef z Marijo in z božjim detetam vzdigne, in gré na Izraelsko. Ko je pa slišal, de Arhelaj, Herodov sin, ki je bil ravno tako grozoviten, kakor njegov oče, kraljuje v Judeji, se je bal tje iti. V spanji po angelu opomnjen, se je ugànil na Galilejsko v svoje mesto Nazaret.

Dopolnilo se je, kar je bilo govornjeno po Jeremii preroku (31, 15.): „Glas se sliši v Rami, jók in velik krik; Rahela se joka po svojih otrocih, in se ne dá vtolažiti, ker je ob nje.“ Mat. 2, 18. — Rama je bilo mēstíce blizo Betlehema. Med njima je bil grob Rahele, žene očaka Jakopa.

Palestina ali obljubljeni dežela je bila ob Kristusovim času na troje radeljena: a) nar spodej Judeja, v kateri so mesta Jeruzalem, Betlehem, Jeriho; b) v sredi Samarija, z mestam Sihar; c) Naj zgorej Galileja, kjer je galilejsko jezero, Nazaret, Kafarnaym, Kana in druge mesta.

10. Dvanajstletni Jezus v tempelnu.

(Luk. 2, 41—52.)

Marija in Jožef sta vsako leto hodila v Jeruzalem k velikonočnemu prazniku. Takó je Izraelcam zapoved velévala. Ko je bil Jezus dvanajst let star, je tudi on šel z njima, desiravno je bila dolga in težavna ta pot. V tempelnu je bil Jezus ves v Bogá zamaknjen, ves v molitvi, ves v svetim veselji in hvali božji.

Praznični dnevi so šli k koncu. Izraelci se domú vračajo. Jožef in Marija se tudi verneta proti dómu; Jezus pa je v tempelnu ostal, in starši tega niso vedili. Med potam ga pogrešé. Vender so šli brez skerbi dan hodá od Jeruzalema, ker so menili, de je pri tovaršii. Zvečer ga išejo, in poprašujejo po njem pri znancih; pa nikjer ga ni, in nihče ne vé zanj. V veliki skerbi se vernejo v Jeruzalem, in ga išejo.

Tretji dan je že bil. Veči in veči prihaja njih skerb. Še v tempel ga gredó iskat — in tukaj ga najdejo. Sedel je v sredi med učeni, jih je poslušal in spraševal, in jim tako modro odgovarjal, de so se vsi čudili nad njegovo umnostjo. Njegovi starši so se zavzéli, ko so ga ugliedali. Marija pa stopi k njemu, in mu reče: „Sin, kaj si nama to storil? Glej, tvoj oče in jest sva te z žalostjo iskala!“

Jezus je krotko in prijazno odgovoril: „Čimu ste me iskali? Ali niste vedili, de moram v tem bitì, kar je mojiga Očeta?“

Potlej se je ž njima vernil v Nazaret. Tukaj je preživel pri svojih starših natihama, vsim neznan svoje mlade leta. Daljna zgodba njegove mladosti je zapisana v svetim pismu, kakor nalaš za otroke, s temi le kratkimi, pa pomenljivimi besedami: „Jezus je bil svojim staršem pokoren, in je rastel, kakor v starosti tako v modrosti in ljubeznjivosti pri Bogu in pri ljudeh.“

Jezus imenuje Boga svojiga Očeta — Božji sin je. „Jezus je rastel v modrosti“ se pravi: Svojo božjo modrost, ki je v njem bila, je bolj in bolj razodeval, kolikor je starji prihajal.

Vsak otrok naj bi se naučil od Jezusa posebno te tri čednosti: rad molíti, rad ubogati in z veseljem se učiti, in rastel bi tudi kakor v starosti, tako v modrosti in ljubeznjivosti pri Bogu in pri ljudeh.

III. Pripravljanje na učitev Jezusovo.

11. Sv. Janez v pušavi.

(Luk. 3, 1—18.)

Čas Jezusove učitve se je približeval. Bil je že blizo trideset let star. Janez, Caharijev sin, je imel ljudi na Odrešenikov prihod pripravljati. Tudi Janez je svoje mlade leta v samoti, v tihi pušavi preživel, in se pripravljaj na svoje veliko opravilo. Zdaj je dobil povelje od Gospoda, de naj začne ljudi pripravljati na Odrešenika.

Janez je prišel bolj iz pušave v kraje ob reki Jordana, kamor so ljudje že bolj zahajali. Že s svojim zunajnim ogledam je spridene in mehkužne ljudi k pokori budil. Po zgledu nekdanjih prerokov je nosil oestro oblačilo iz kamelne dlake, in usnjat pas okoli ledja. Njegov živež so bile nekáke veči kobilice in podlesni med. Ni pil ne vina ne druge močne pijače. Prebival pa je v kaki skalnici, ter ni porajtal za nobeno posvetno veselje.

Obhodil je vse kraje ob Jordanu, opominjal ljudi k pokori, in jim klical: „Delajte pokoro; za kaj nebeško kraljestvo se je približalo!“— Odrešenik, kateri bo božje kraljestvo na zemlji postavil, je že prišel na svet. Kteri so si njegove besede k sercu vzeli, in obljubili se poboljšati, je z vodó kerstil v znamenje, de se morajo tudi znotraj grehov očistiti.

Od Janeza v pušavi se je kmali razglasilo po vsi deželi. Ne le Objordanci, ampak tudi Jeruzalemljani in prebivavci skorej iz vse Judeje so hodili k njemu v pušavo. Dajali so se mu kerstiti, in obtoževali so se svojih grehov.

Tudi hinavski Farizeji in neverni Saduceji so hodili k sv. Janezu; pa niso imeli spokorniga duha, ki je h kerstu potreben, temuč le zavoljo časniga dobička bi se bili dali kerstiti. Toraj jih je Janez oestro ogovarjal, rekoč: „Gadja rodovina! kdo vam je h kerstu potreben, temuč le zavoljo časniga dobička bi se bili dali kerstiti. Toraj jih je Janez oestro ogovarjal, rekoč: „Gadja rodovina! kdo vam je rekel, de je mogoče ubežati prihodnji jezi božji brez poboljšanja? Storite vreden sad pokore, in ne recite: Abrahama imamo očeta. Zavoljo tega samo, ker se iz Abrahama izhajate, niste nič boljši pri Bogu; zakaj povem vam, de Bog tudi iz teh le kamnov Abrahamu lahko otroke obudí. — Enaki ste nerodovitnemu drevesu, ki je sekira že namerjena v

njegovo korenino. Kakor blizo padca je tako drevo, tako blizo je božja šiba vam, če se ne poboljšate.“

Janezovo govorjenje je veliko poslušavcov omečilo, de so se v njih vnele resnične želje, poboljšati se. Toraj ga prašajo, kaj de jim je storiti? Janez pravi: „Kdor ima dve suknji, naj dá tistimu eno, kateri nima nobene; in kdor ima živeža od več, naj ravno takó stori.“ — Tudi colnarji in vojšaki so k njemu hodili, in so ga prašali: „Učenik! kaj pa je nam storiti?“ On pa je rekel colnarjem: „Nič več ne tirajte, kakor kar vam gre!“ Vojšakam pa je djal: „Nikogar ne tepite, nikomur krivice ne delajte, in zadovoljni bodite s svojo plačo!“ Tako je opominjal sleherniga po njegovim stanu.

Vsi, ki so Janeza vidili in slišali, so začeli sami pri sebi misliti, de bi utegnili ravno on Kristus biti. Iz Jeruzalema so celo poslali duhovnov in levitov do njega, vprašat ga, če ni on Kristus? Janez pa je rekel: „Jez nisim Kristus.“ In so ga dalje vprašali: „Kaj tedej? Si Elija?“ In je rekel: „Nisim.“ Mu rekó: „Si prerok?“ Je odgovoril: „Ne.“ So mu tedaj rekli: „Kdo si pa, de odgovor damo njim, kateri so nas poslali? Kaj praviš sam od sebe?“ Janez jim reče: „Jest sim glas vpijočiga v pušavi: pripravite pot Gospodovo, kakor je rekel Izaija prerok.“ Rekli so mu tedaj: „Kako pa de keršuješ, ako nisi ne Kristus, ne Elija, ne prerok?“ Janez jim je odgovoril: „Jest keršujem z vodo; v sredi med vami pa stoji Kristus, ki ga pa ne poznate. On je, kateri ima za menoj priti. On je veči od mene; jez mu jermenov pri čevljih nisim vreden odvezovati. On vas bo kerstil s svetim Duhom in v ognji. Vevnico ima v roki, in skedenj bo počedil; bo spr-

vil pšenico v svojo žitnico, pléve pa bo sožgal z neugasljivim ognjem.“

Farizeji so bili naj imenitniši med Judi in so imeli največi oblast čez ljudstvo, pa bili so večidel hinavski. Terdili so velik unajnih šég, ki so si jih tudi sami izmislili. Te zunajne sege so sicer natanko spolnovali; za znotrajno pobožnost pa se niso pečali. b) Saduceji so bili neverni ljudje, so tajili božjo previdnost, angele, neumerjočnost duše, vstajenje in sodbo. Vsi posvetni, in pravi lahkoživeci so bili.

12. Jezus je keršen.

(Mat. 3, 13—17. Jan. 1, 31—33.)

Desiravno je Janez ljudem zagotavljal, de je Mesija že v sredi med njimi, ga vender tudi še sam ni poznal po obrazu. Pa Bog, ko ga je z vodó kerševat poslal, mu je bil rekel: „Nad kteriga boš vidil sv. Duha priti, in nad njim obstati, on je tisti, ki s svetim Duham keršuje.“ Tako se je tudi zgodilo

Kadar se je ljudstvo Janezu kerstiti dajalo, je tudi Jezus prišel iz Nazareta k Jordanu, se mu dát kerstiti. Nebeška milost in božja lepota je mogla iz Jezusoviga obličja iti; zakaj le viditi ga, si že Janez misli: „Ta je Kristus!“ Brani mu torej v réko, in poln spoštovanja do njega pravi: „Meni je potreba od tebe keršenimu biti, pa ti prideš k meni?“ Jezus odgovori: „Naj bo za zdaj; ker se spodobi, vse božje naredbe spolniti.“ Janez je tedaj odjenjal, in ga je kerstil v Jordanu.

Ko je Jezus keršen bil, je stopil iz reke in je molil. In glej! nebésa se odpró nad njim, sveti Duh je v podobi goloba prišel nadenj in je nad njim obstal, z nebes pa se je zaslišal glas: „Ta je moj

ljubeznjivi Sin, nad katerim imam dopadajenje!“ S tim je bilo očitno oznanjeno, de je Jezus Sin božji.

Kerševali so perve čase tako, de so vsiga človeka v vodo potópili v znamenje, de hoče kakor nov človek iz vode vstati.

Golob z zeleno vejico v kljunu je prinesel Noetu lepo upanje oetbe; še lepši in veselši upanje odrešenja vesoljniga sveta je oznanil golob — sv. Duh — nad Jezusovo glavo.

13. Jezus gre v pušavo, in je skušan.

(Mat. 4, 1—11. Luk. 4, 1—13.)

Od Jordana je šel Jezus po nagibu svetiga Duha v pušavo. V ti samoti je bil Jezus štirideset dni, se je postil, je molil in premišljeval, in se tako na svoj poklic pripravljaj.

Ko se je pa štirideset dni in štirideset noči postil, je bil lačen. Zdaj se mu skušnjavec približa, in mu reče: „Ako si Sin božji, reci, de naj ti kamni kruh bodo.“ Jezus pa mu je odgovoril: „Pisano je: „Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, ktera pride iz ust božjih.“

Tedaj ga vzame satan seboj v mesto Jeruzalem, ga postavi na verh tempelna, in mu reče: „Ako si Sin božji, spusti se tù doli; zakaj pisano je: Svojim angelam je zavoljo tebe zapovedal; na rokah te bodo nosili, de kje s svojo nogo ob kamen ne zadeneš.“ Jezus mu je pa rekel: „Zopet je pisano: Ne skušaj Gospoda svojiga Boga“ (t. j. ne podaj se prederzno v nevarnost).

Še ga satan vzame seboj na silno visoko goro. Pokaže mu vse kraljestva svetá in njih veličastvo, in mu reče: „Vse to bom tebi dal, ako pred me

padeš, in me moliš.“ Tada j mu reče Jezus: „Poberi se, satan! zakaj pisano je: Gospoda svojiga Boga moli, in njemu samimu služi.“

Zdaj ga je hudobni duh zapustil, in glej! angeli so pristopili, in so mu stregli.

Adam in Eva sta bila skušana v raji, kjer sta vsiga dovolj imela; Jezus, Odrešenik, se jedal skušati v pušavi, in lačen.

Človeška krepost ali čednost se s skušnjavami doskusi, vterdi in dokonča. Nad prvimi starši smo vidili, kako človek v greh zabrede; nad Jezusam vidimo, kako se skušnjave premagajo.

Molimo in postimo se; kadar skušnjava pride, se spomnimo zapovedi božje in resnic sv. vere; tako bomo vse skušnjave premagali, ter dušni mir ohranili, in celo angele v nebesih razvesélili.

14. Janez kaže na Jezusa. Pervi Jezusovi učenci.

(Jan. 1, 29—51.)

Ko je bil Jezus skušnjavca premagal, je zopet prišel iz pušave k Janezu na Jordan. Veliko ljudi je bilo ravno okoli Janeza. Janez pokaže z roko nanj, in reče: „Glejte Jagnje božje, ktero grehe svetá odjeme. Ta je tisti, ki sim vam pravil od njega, de nekdo za menoj pride, kteri je višji od mene; zakaj pred menoj je bil.“

Drugi dan je bil Janez kerstnik zopet ob Jordanu, in dva učenca, Janez in Andrej, ž njim. Vidi Jezusa memo iti, in zopet reče: „Glejte Jagnje božje!“ Učenca, to slišati, sta že lela Jezusa bolje spoznati, ter gresta poča si in strahoma za njim. Jezus pa se ozrè, in ji prijazno ogovori:

„Kaj bi rada?“ Rečeta: „Učenik, kje stanuješ?“ Odgovori jima: „Pridita in poglejta!“ Vsa vesela sta z njim šla, in pri njem ostala tisti dan. Oba sta bila potlej Jezusova učenca.

Andrej je imel brata, katerimu je bilo ime Simon. Vesel mu gre précej praviti: „Kristusa sva z Janezam našla;“ in ga pelje k Jezusu. Gospod pogleda Simona, in mu reče: „Ti si Simon, Jonov sin; pa posihmal se ti Peter poreče“ t. j. Skala. S temi besedami je Jezus Petra sprejel v svojiga učenca.

Drugi dan se je Jezus na Galilejsko napravil. Med potam sreča Filipa. Jezus je vidil lepo in pošteno serce v njem; toraj mu reče: „Hodi za menoj!“ Gospodova ljubeznjivost je Filipa ganila; šel je za njim in je bil Jezusov učenec.

Filip je imel prijatla, Natanael po imenu. Iz Kane je bil doma, ves bogaboječ je bil, in je hrepnel po Odrešeniku. Ravno tisti dan se je nekoliko pod figovim drevesam mudil. Berž ko ne je ob tihim jutru pod milim nebam molil, in želje po Zveličarji so ga sprehajale. Ko spod drevesa vstane, in gré svojo pot, ga Filip sreča, in mu z veseljem naznáni rekoč: „Našli smo ga, od kteriga so pisali Mojzes in preroki. Jezus, sin Jožefov iz Nazareta, je.“ Natanael, prenagel v sodbi, pravi: „More li kaj prida iz Nazareta priti?“ Filip mu je odgovoril: „Pojdi in poglej!“ Natanael gre précej z njim, de bi vidil in se prepričal. Ko je Jezus vidil Natanaela priti, je rekel: „Vidite ga praviga Izraelca, ki ni zvijače v njem!“ Natanael se začudi tem besedam, in pravi: „Od kod me pa poznaš?“ Jezus pa mu reče: „Preden te je Filip poklical, ko si bil pod

figovim drevesam, sim te vidil.“ Natanael ostermi. Spoznal je, de je vsigaveden, pred komur stoji, ter reče: Učenik! ti si Sin božji, ti si Izraelski kralj!“ Jezus pa mu reče: „Ker sim ti rekel, de sim te pod figovim drevesam vidil, že véruješ. Še veči reči, ko je to, boš vidil. Resnično vam povem“ — pravi Jezus dalje — „vidili boste nebo odperto, in angele božje gôri in dôli hoditi nad Sinam človekovim.“ Natanael je bil posihmal Jezusov učenec; Jernej se mu je reklo.

„Glejte Jagnje božje, ktero grehe sveta odjemlje,“ t. j. jagnjeta, ki smo jih do zdaj darovali v spravo svojih grehov, nam niso mogle grehov odvzeti, in nas pred Bogam opravičiti, temuž so bile le podoba našiga Odrešenika. Ta pa — Jezus Kristus — je vzel nase naše grehe, ter se bo kakor nedolžno jagnje za nas zadolžene nebeškemu Očetu daroval, in naš dolg s svojo kervjo zbrisal. — Kadarkoli slišimo te besede, zahvalimo se Jezusu za toliko ljubezen!

Nazaret je bilo majhino mesto. Njega prebivavci so bili pri Judih zaničevani. Toraj se je Natanael začudil, kako bi tudi iz Nazareta kaj dobriega zamoglo priti. Pa take prenagle sodbe se moramo varovati, ker rada zapelja, kakor Natanaela. — Bodimo odkritoserčni brez zvijač, de Jezusu dopademo!

15. Ženitnina v Kani na Galilejskim.

(Jan. 2, 1—12.)

Tri dni potlej je bila ženitnina v Kani na Galilejskim, pri ktéri je bila Jezusova mati pričujoča. Tudi Jezus in njegovi učenci so bili povabljeni na ženitnino.

Vino je bilo prezgodaj poteklo. Marija, to viditi, reče Jezusu: „Vina nimajo.“ Jezus pa ji je rekel: „Žena! kaj je nama za to mar? Moja ura še ni prišla.“ Vedila je, de bo Jezus pomagal; tedaj reče služabnikom: „Vse storite, kar vam poreče.“

V hiši je bilo šest kamnitih verčev, kakoršne so Judje imeli, de so si v njih po svoji šegi roké in posode umivali. Vsaki je deržal dva ali tri bokale. Jezus reče služabnikom: „Nalite te verče z vodo.“ Jih nalijó do verha. Potlej reče: „Zajmite in nesite starašinu.“ Natočijo in nesó. Starašina pokusi, in — bilo je nar boljši vinc. Zavzame se, pokliče žénina in mu reče: „Vsak daje s perviga dobro vino na mizo, in potlej, ko se napijejo, še le slabšiga; ti pa si dobriga do zadnjiga hranil.“ Starašina namreč ni vedil, od kod je to vino; služabniki pa, kateri so vodó zajemali, so vedili. Zdaj se je čudež razglasil. Vse je stermelo nad njim.

To je bil prvi čudež, ki ga je Jezus očitno pred ljudmi storil. Ž njim je očitno razodel svoje božje veličastvo in svojo obilno dobrotljivost. Vsi pričujoči so vanj verovali.

Nad Jezusam tukaj vidimo, de je spodobno razveseljevanje pripušeno; so še celo take okolišine, do smo po Božji volji pri njem. Tode Jezusa in Marijo k njim povabimo — obnašajmo se pri njih spodobno, bodimo trezni in zmérni!

Učimo se od Jezusa in Marije bližnjimu v sili pomagati. Na prošnjo Marije, ko je bila še popotnica v tej zolzni dolini, stori Jezus svoj prvi čudež; kaj še le stori na prošnjo poveljčane v nebeškim raji!

IV. Jezusova učitev.

A. Imenitniši prigodbe iz časa Jezusove učitve.

16. Jezus v tempelnu.

(Jan. 2, 13—23.)

Judovski velikonočni praznik se je bližal. Sila ljudi — Izraelci iz vse dežele, še celo veliko ajdov,

kteri so bili k spoznanju praviga Boga prišli, so se v Jeruzalem shajali, v tempelnu Boga molit. Tudi Jezus gre v Jeruzalem na velikonočni praznik.

Tempel je bil silno velik in lep. Trije veliki preddvori so bili vanj. V perviga so tudi neverni narodje smeli. Pa iz tega preddvora so zdaj živinsko sejmišče storili. Tukaj so prodajali in kupovali, kar je bilo za darove potreba, in dnarje zmenjevali, de so davek za tempel odrajtovali. Ko tedaj Jezus vanj stopi, najde ondi silo ljudi in živine, volov in dróbnice, golobarjev in dnarnih miz. Zlo ga zabolí, de ajdje še tukaj ne najdejo koticčka, de bi v pokoji Boga molili. Sveta jeza se je v njem obudila. Naredi si iz štrikov tepežnico, in je vse izgnal od ondot, sejmače in vole in dróbnico; golobarjem pa je rekel: Spravite to od tod, in iz hiše mojiga Očeta ne delajte hiše kupčije!“ Strah je vse opadel. Vse beží, in nihče se ne podstopi ustavljati se mu. Velíki prostor je bil gredoč izpraznjen.

Ko je Jezus zdaj sam še v preddvoru stal, stopijo duhovni k njemu, in ga vprašajo: „S kakošnim čudežem nam skažeš, de smeš to delati?“ Jezus jim je odgovoril: „Poderite ta tempel (na-se pokaže), in v treh dneh ga bom zopet postavil.“ Jezus je tukaj svoje truplo mislil, kteriga je po pravici božji tempel imenoval. Duhovni so pa menili, de govori od kamnitniga tempelna. Toraj so mu rekli: „šest in štirideset let so zidali ta tempel, in ti ga boš v treh dneh postavil?“ Nato so šli nejevoljni od njega. — Veliko jih je pa vanj vérovalo, ker so vidili čudeže, ki jih je delal.

S tem je Jezus na znanje dal, kako zlo je greh, če se kdo v božji hiši nespodobno véde, ker že to je v njem sveto jezo obudilo, de so v preddvoru Jeruzalemskiga tempelna kupčevali, desiravno s takimi rečmi, ki so jih potlej darovali. „Bojte se mojiga svetiga prebivališa. Jest sim Gospod!“ III. Mojz. 19, 30.

17. P o g o v o r z N i k o d e m a m.

(Jan. 3, 1—21.)

Med tistimi, ki so v Jezusa verovali zavolj čudežev, ki jih je delal, je bil tudi človek zmed Farizejev, Nikodem po imenu, bogat mož, in ud véliciga zbora. Ta je prišel, blezo iz strahú pred svojimi zbornimi tovarši, po noči k Jezusu, in mu je rekel: „Učenik! vémo, de si od Boga prišel; zakaj nihče ne more teh čudežev delati, ktere ti delaš, če Bog ni ž njim.“ Jezus je odgovoril in mu rekel: „Resnično, resnično ti povem, ako kdo ni preroben iz vode in iz svetiga Duha, ne more iti v božje kraljestvo. — Kakor je Mojzes povišal kačo v pušavi, takó mora povišan biti Sin človekov; de, kdor koli vanj veruje, se ne pogubi, temuč ima véčno življenje. Zakaj Bog je svét tako ljubil, de je dal svojiga edinorojeniga Sina, de, kdor koli vánj veruje, se ne pogubi, temuč ima véčno življenje. Bog namreč ni poslal svojiga Sina na svet, de bi svet sodil, temuč de bi bil svet po njem zveličan. Kdor vanj veruje, ne bo sojen; kdor pa ne veruje, je že sojen, ker ne veruje v imé edinorojeniga Sinú božjiga. To pa je sodba, ker je luč prišla na svet, in so ljudje bolj ljubili temó, ko luč; zakaj njih

dela so bile hude. Slehern namreč, kateri hudo dela, sovraži luč, in ne pride k luči, de niso svarjene njegove dela. Kdor pa dela resnico, pride k luči, de se razodenejo njegove dela, ker so v Bogu storjene.

V tem pogovoru je Jezus razločno zaterdil, de brez duhovniga prerojenja t. j. brez vere v Jezusa Kristusa in brez svetiga kersta ni zveličanja. — Hudobni človek noče spoznati resnice, ter Jezusoviga nauka ne poslušati, de bi se njegova zaspana vest ne zbudila, in mu nepokojna ne delala. Dobri človek pa iše Jezusoviga uka, de po njem svoje dobre dela prevdárja in zboljšuje, ako še niso prav po njem storjene. Izvir ali vzrok nejevere je tedaj spačeno, pregrešnemu življenju vdano serce.

18. Janez zavrača svoje učence k Jezusu.

(Jan. 3, 23—36.)

Iz Jeruzalema je Jezus na deželo šel, in je obhodil s svojimi učenci Judejo. Učenci so na njegovo povelje kerševali. Pa tudi Janez kerstnik je še kerševal v Enonu. Zdaj vstane med Janezovimi učenci in med Judi vprašanje zavoljo Jezusoviga in Janezoviga kerševanja. K Janezu tedaj pridejo njegovi učenci, poprašat ga zavoljo te reči, in mu reko: „Učenik! tisti, ki je bil s teboj na uni strani Jordana, kterimu si pričeval, — glej! ta keršuje, in vse vrè k njemu.“

Sv. Janež je zdaj svoje počasne učence še bolj natanko podučil, de on le pot pripravlja Kristusu; de Jezus je pravi Sin božji in od Boga poslani Odrešenik. Rekel jim je: „Vi sami ste mi pričè, de sim rekel: Jez nisim Kristus, temuč sim le pred

njim poslan. Moje veselje je dopolnjeno. On mora rasti, jest pa se pomanjšati. Kdor je od zemlje, od zemlje govori; kateri je pa z nebes prišel, je čez vse. Oče Sina ljubi, in mu je vse v roke dal. Kdor v Sina véruje, ima večno življenje; kdor pa Sinu ne véruje, ne bo življenja vidil, temuč jeza božja ostane nad njim.“

Kako ponižno sv. Janez vso čast od sebe odslanja in Jezusu prislanja! Išimo tudi mi pri vsih svojih delih Božje časti! „Ne nam o Gospod! ne nam, ampak svojimu imenu daj čast.“ Ps. 113, 1.

19. Jezus pri Jakobovim vodnjaku.

(Jan. 4, 1—42.)

Jezus se je spet iz Judeje vernil na Galilejsko v svoje mesto Nazaret. Pot je šla skoz Samarijo. Pride do mesta Sihar, ki se mu je nekdam reklo Sihem. Pred mestam je bil vodnjak, kteriga je bil nekdam Jakob izkopal. Od pota truden se Jezus pri vodnjaku usede. Njegovi učenci so med tem šli v mesto živeža kupovat. Bilo je ravno okoli poldne.

Ko je Jezus sam pri vodnjaku sedel, pride iz mesta Samarijanka po vode. — Judje so imeli do Samarijanov že staro vrašeno sovraštvo. Jih niso pozdravljali, in še jesti ž njimi iz ene sklede niso hotli. Res so bili Samarijani v marskterih zmotah; vender je Jezus le zmoto in greh sovražil, ljudi pa nikoli ne. Toraj poprosi ženo: „Daj mi piti.“

Žena se je zavzela nad prijaznim ogovorom ter pravi: „Kakó ti, ker si Jud, mene piti prosiš, ki sim Samarijska žena?“ Jezus reče: „Ako bi ve-

dila, kdo s teboj govori, bi ti njega prošila, in on bi ti dal žive vode.“

Žena ni umela, kaj hoče Jezus reči, ter pravi: „Saj nimaš s čim zajeti, in studenec je globok. Ali si ti veči kakor naš oče Jakop, kateri nam je dal ta studenec, in je iz njega pil?“ Jezus ji odgovori: „Slehern, kateri pije od te vode, bo spet žejin; kdor pa pije od vode, katero mu bom jest dal, ne bo žejin vekomej; temuč voda, katero mu bom jest dal, bo v njem studenec vode tekoče v večno življenje.“ Žena reče: „Gospod daj mi té vode, de ne bom žejna, in de mi ne bo treba hoditi semkej zajemat!“

Zdaj pové Jezus ženi nekaj zastran njeniga dozdanjiga življenja, kar je bilo skrivnost njeniga serca. Prestraši in zavzame se, de ta neznani človek skrivne reči, in tudi vse človeške pregrehe vé. Vsa skesana mu reče: „Gospod! vidim, de si prerok.“ Jezus ji je vidil v serce, de se kesá in popboljšati želi; toraj ji ni več očital.

Ko žena spozna, de ima pred seboj preroka, ga poppraša: „Naši očaki so na ti gori (Gariem) molili; in vi pravite, de v Jeruzalemu je mesto, kjer se more moliti?“ Jezus ji odgovori: „Žena, verjemi mi! Ura pride, de ne bote ne na ti gôri, ne v Jeruzalemu molili Očeta. Vi molite, kar ne veste, mi pa molimo, kar vemo, zakaj zveličanje je iz Judov. — Pride ura, in je že zdaj, de bodo, kateri prav molijo, Očeta molili v duhu in resnici. In Oče hoče ravno take imeti; zakaj Bog je duh, in kateri ga molijo, ga morejo v duhu in resnici moliti.“ Vsa ginjena reče Samarijanka: „Vem, de Kristus pride;

kedar bo tedaj on prišel, nas bo vsiga podučil.“ Jezus ji reče: „Jez sim, ki govorim s teboj.“

Jezus je še s Samarijanko govoril, ko pridejo njegovi učenci z nakupljenimi jedmi iz mesta. Žena pa popusti verč pri studencu, in teče v mesto ljudem praviti od človeka, ki je govorila ž njim, in kaj ji je vse povedal. „Pridite in pogledjte,“ jim reče, „ali je on Kristus?“

Učenci so jedi predenj postavili, de bi jedel. Jezus pa reče: „Moja jéd je, de storim voljo tega, kateri me je poslal.“

Zdaj je prihitelo veliko Samarijanov iz mesta k Jezusu, in so ga prosili, de bi pri njih ostal. Dva dni pri njih ostane, in jih uči. Ko so pa sami njegov nauk slišali, jih je veliko vanj verovalo, de je resnično Zveličar svetá.

V katoliški cerkvi je studenec žive vode: Jezusov nauk in sveti zakramenti. Blagor nam, ki iz njega pijemo! Ljudi drugih vér pa ne smemo sovražiti; temuč le njih zmot se moramo varovati. — Povsod moremo moliti, ker je Bog — čistí duh — povsod. Molimo pa v duhu in resnici, t. j. serce naj občuti, in djanje priča, kar usta govoré.

20. Jezusova prva pridiga v Nazaretu.

(Luk. 4, 16—31.)

Jezus je bil Sihar zapustil, in je prišel v Kano na Galilejskim, in potlej v Nazaret, kjer je izrejen bil. Prácej prvo saboto gré po navadi v shòdnico. — V shòdnicah so se Judje ob sabotah zberali, kakor mi ob nedeljah v cerkvi. — Ko se vsi snidejo, Jezus vstane v znamenje, de misli glasno brati. Po-

dajo mu bukve Izaija preroka, ki so bile ravno na versti. Jih odpre, in zadene na mesto, kjer je prerok ravno od Mesija govoril. Bral je s prijetno besedo na glas, rekoč: „Duh Gospodov je nad menoj; za to me je on mazilil, in me je poslal evangeli oznanovat ubogim, ozdravljat té, kateri so potertiga serca; oznanovat jetnikom spušenje, in slépim pogled, zatérane v prostost spustit, oznanit prijetno léto Gospodovo in dan vračila.“ — Ko je bil te verste zbral, je bukve dal služabniku, in se je usedel. Vsih očí so bile vanj obrnjene. On pa je spregovoril: „Dans se spolnuje to pismo pred vami.“ In jim je to na dolgo skazoval.

Vsi so se čudili nad Jezusovimi ljubeznjivimi besedami, ki so mu šle iz ust. Pa kmali se v poslušavcih nevošljivost zbudi. Mislijo si: Kaj? Takó reven je, pa se toliciga dela! Ako kej premore, čimú ne pomaga sam sebi in svojim?“

Jezus vidi njih misli; tedaj jim pové, zakaj de med njimi nobeniga čudeža ne storí, in jim reče: „Noben prerok ni prijeten v svojim kraji. V dnevih Elijevih je bilo veliko vdov v Izraelu; pa k nobeni zmed njih ni bil Elija poslan, ampak k vdovi v Sarepto na Sidonskim. In veliko gobovih je bilo ob času Elizeja preroka v Izraelu, in nobeden njih ni bil očišen, ampak le Naman Sirec.

To slišati, so se vsi silno razjézili. Nič več ga ne pusté v besedo. Z velikim hrupam se zoper njega vzdignejo. Iz shodnice ga sunejo, in iz mesta vlečejo na rob stermiga hriba, na katerim je bilo njih mesto zidano, de bi ga doli pahnili. Že na kraji brezna je Jezus stal — kar se oberne in gre

mirno in s takim veličastvam po sredi med njimi, de so ondi stali, kakor de bi bili okamnéli. — Jezus je na to zapustil Nazaret, je šel v Kafarnavm, ki je stalo ob Galilejskim morji, in je ondi prebival.

Nazarečani so bili nevošljivi, de se je Jezus nekdamnim prerokam primerjal, ker je bil takó reven; in to jih je posebno razkáčilo, de bi Sirci in Sidonci, neverniki, večih dobrot deležni bili, kot pravoverni Judje.

21. Obilni ribji lov. — Jezus izvoli Matjevža svojiga učenca.

(Mat. 4, 18—20; 9, 9—18. Mark. 1, 16—20; 2, 13—23.
Luk. 5, 1—11.)

Iz Kafarnavmaje Jezus prišel k Genezareškemu jezeru, ki se mu je tudi Galilejsko morje reklo. Kmali so ga množice obsule. Vsi so ga želeli viditi in slišati. Pri kraji sta bila dva čelna, ne deleč eden od družiga. Eden je bil Petrov in njegoviga brata Andreja, drugi pa Cebedejovih sinov, Janeza in Jakopa. Ravno so bili iz čelna stopili, in so mreže izpirali. Jezus stopi v Petrov čeln in ga prosi, nekoliko od kraja odriniti. Potlej se usede in uči ljudstvo iz čelna. Ko je nehal učiti, reče Simonu: „Pelji na globóko, in verzite svoje mreže na lov!“ Simon odgovori: „Učenik! vso noč smo lovili, in nismo nič vjeli; na tvojo besedo pa bom vergel mrežo.“ In ko so bili to storili, so zajeli toliko rib, de se jim je mreža tergala. Toraj so mig-nili tovaršem, ki so bili v unim čelnu, de naj pridejo in jim pomagajo. Prišli so in napolnili obá čelna z ribami, takó de sta se topila. Simon Pe-

ter pa, ko je to vidil, je padel Jezusu k nogam, in je rekel: „Gospod, pojdi od mene, ker sim gréšen človek!“ Groza namreč je bila obšla njega in vse, kateri so bili z njim, nad vlakam rib, ki so ga bili storili. Jezus pa mu je rekel: „Ne boj se, odslej boš ljudi lovil,“ t. j. boš trume ljudi nabiral v božje kraljestvo. Tudi unim, ki so ravno takó stermeli, je Jezus rekel: „Hodite za menoj, in bom storil, de bote ribči ljudi.“ Tedaj se potegnili čelna k kraju, in vse popustili, ter za Jezusam šli, in vedno pri njem ostali.

Jezus gré nekiga dné zopet k Galilejskimu jezeru. Gredé vidi človeka pred colno hišo sedeti, kterimu je bilo Matevž imé. Bil je namreč cestninar ali colnar. Reče mu: „Hodi za menoj!“ Matevž vse popustí, ter z njim gre, in je bil njegov učenec.

Matevž je napravil potlej Jezusu veliko gostarijo v svoji hiši. Prišlo je pa tudi veliko cestninarjev in grešnikov, in so z Jezusam in njegovimi učenci pri mizi sedeli. Farizeji to viditi, so goderljali in rekli učencam: „Zakaj jé vaš učenik s colnarji in grešniki?“ Ko je pa Jezus to slišal, je rekel: „Ni treba zdravnika zdravim, ampak bolnim. Pojdite pa, in učite se, kaj je to: Usmiljenje hočem in ne daru. Nisim namreč prišel klicat pravičnih, ampak grešnike.“

Simon Peter, pa Andrej in Janez so bili že poprej Jezusovi učenci; vender niso še zmiraj z njim hodili. Odsihmal pa ga niso z Jakopam vred več zapustili. — Obilni ribji lovas učí, de vse na božjim blagoslovu stoji.

Cestninarji so cestnino ali col pobirali, in jo Rimljanam odrahtovali. Zavoljo tega, in pa ker so nekteri tudi krivice

delali, so jih Judje močno sovražili, in se njih družine skerbno ogibali. Leté in vse tiste, kateri so se z ajdi kaj pečali, so Farizeji imenovali grešnike, sami sebe pa pravične.

22. Jezus izvoli in razpošlje aposteljne.

(Mat. 9, 36—38; 10. Mark. 6, 7—13. Luk. 6, 12; 10, 1.)

Jezus je obhodil vse mesta in vasi, je učil v shodnicah, oznanoval veseli nauk od božjiga kraljestva, ter ozdravljaj vsaktere boleznj in betežnosti. Brez števila ljudi iz vse dežele se je okrog njega nabiralo. Celó do Tira in Sidona in do srednjiga morja je slovelo njegovo imé, in tudi od ondod jih je veliko k njemu prišlo.

Ko je Jezus ukaželjne množice vidil, ki so ga oblegale, in so eden druzimu njegov nauk poslušati na poti bili, so se mu v serce smilile, ker so bile kakor ovcé, ki pastirja nimajo. Rekel je svojim učencam: „Žetev je velika, pa delovcov je malo. Prosite tedaj Gospoda žetve, de pošlje delovcov v svojo žetev!“ — Jezus je šel potlej proti večeru na neko goro, in je ondi vso noč premolil.

Ko je bil dan, pokliče svoje učence skupej, in si jih zmed njih dvanajst izvoli, ktere je tudi aposteljne t. j. poslance imenoval. Njih imena so: Simon imenovan Peter in njegov brat Andrej, Jakop in njegov brat Janez, Filip in Jérnej, Matevž in Tomaž, Jakob mlajši in Juda Tadej, Simon Kananejic in Juda Iškarjot. Te je poslal, in jim oblast dal učiti, in bolnike ozdravljati. Rekel jim je:

„Pojdite, pa zdaj še ne k nevernikom, tudi ne v Samarijske mesta, ampak k zgubljenim ovcam Izraelove hiše. Oznanujte pokoro, in oklicujte, da se je nebeško kraljestvo približalo. Ozdravljajte bolnike, obudujte mertve, očišujte gobove, izgahnajte hudiče; zastonj ste prejeli, zastonj dajajte.“

„Na pot nič ne jemljite; zakaj delavec je vreden svoje jedi.“

„Kadar v hišo stopite, jo pozdravite, rekóč: Mir bodi ti hiši! In ako bo tista hiša vredna, bo vaš mir nad njo prišel; ako pa ne, se bo mir k vam povernil.“

„Kjer vas ne sprejmejo, in ne poslušajo vašiga nauka, pojdite iz taciga mesta, ali iz take hiše, in še prah od nog otresite. Resnično vam povem, ložej bo Sodomljanam in Gomorjanam sodnji dan, kakor takim ljudem, ki vas nočejo sprejeti.“

„Glejte, pošljem vas kakor ovce med volkove. Bodite torej razumni kakor kače, in priposti kakor golobje.“

„Varujte se pa ljudi! Sovraženi bote zavolj mojiga imena. Pa saj učenec ni čez svojiga učnika, in hlapec ne čez svojiga gospodarja. Prav bodi učencu, če mu je kakor njegovimu učeniku, in hlapcu, če mu je kakor njegovimu gospodarju.“

„Ne bojte se jih, kateri telo umoré, duše pa ne morejo umoriti; temuč bojte se veliko več tistiga, kateri zamore dušo in telo pogubiti v pekel! Ali se ne prodasta dva vrabca za en vinar? In le eden zmed njih ne pade na tla brez volje vašiga Očeta. Nikar se tedaj ne bojte; boljši ko vsi vrabci ste vi. Še vaši lasje na glavi so vsi prešteti.“

„Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jest spoznal pred svojim Očetam, ki je v nebesih. Kdor pa mene zatají pred ljudmi, ga bom tudi jest zatajil pred svojim Očetam, ki je v nebesih.“

Kdor ljubi očeta ali mater bolj kakor mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj kakor mene, ni mene vreden. In kdor ne vzame svojiga križa, in ne hodi za menoj, ni mene vreden.“

„Kdor vas sprejme, mene sprejme; in kdor sprejme mene, sprejme njega, ki me je poslal. In kdorkoli dá piti komu zmed nar manjših le kozarec merzle vode v imenu učenca, ne bo zgubil svojiga plačila.“

Potem jih je Gospod razposlal po dva. Hodili so po vaséh, in oznаноvali, de naj pokoro delajo. Izganjali so tudi hudiče, in pomazali veliko bolnikov z oljem, in jih ozdravili.— Jezus si je bil pa še drugih dva in sedemdeset izvolil, in jih je poslal po dva pred seboj v vsako mesto in kraj, kamur je imel sam priti. Enake nauke jim je dal, kakor aposteljnám. Rekel jim je: „Kdor vas posluša, mene posluša; in kdor vas zaničuje, mene zaničuje. Kdor pa mene zaničuje, zaničuje tega, kateri me je poslal.“

Jezus opominja, de naj bi „delavcov za žetev od Boga prosili.“ Zato je Cerkev štiri čase v letu — kvatre — odločila, de bi véрни z molitevjo in s postam vrednih duhoynov od Boga prosili.

Dva in sedemdeseterih učencov nasledniki so duhovni. Jezus zapoveduje, poslušati jih in spoštovati; njegovi namestniki na zemlji so.

23. Janez v ječo veržen. Njegova poslanca do Jezusa.

(Mark' 6, 17—18. Mat. 11, 2—10.)

Sv. Janez je svoj poklic, ki mu ga je bil Bog odločil, zvesto spolnoval. Bil je neprestrašen mož, in je slehernimu resnico naravnost povedal. Po vsi deželi je slovel, vse ga je spoštovalo. Tudi Herod, oblastnik na Galilejskim in sin tistiga Heroda, ki je bil dal Betlehemske otroke pomoriti, je Janeza spoštoval, ga rad poslušal, in marsikaj dobriga storil, kar mu je Janez svetoval. Ko je pa Herod ženo svojiga brata Filipa, ko je ta še živel, sebi za ženo vzel, je Janez tudi njemu ni zamolčal. Svaril ga je, ter mu naravnost rekel: „Ni ti dopušeno, svojiga brata žene imeti!“ Herod mu je tako svarjenje močno zameril. Posebno pa je Herodijada — tako je bilo ti nezvesti ženi ime — Janeza čertila, ter Heroda nagovarjala, de naj bi ga iz poti spravil. Ustreči ji, ukaže sv. Janeza vkleniti in v ječo vreči.

Ko je Janez v ječi slišal Kristusove dela, je poslal dva svojih učencov, in mu je sporočil: „Si ti, kateri ima priiti, ali naj družiga čakamo?“ Janez je sicer dobro vedil, de je Jezus obljubljeni Odrešenik; vprašat je le poslal, de je svoje kasne učence v veri do Jezusa poterdil. Jezus jima je rekel: „Pojdita in povejta Janezu, kar sta slišala in vidila. Slepi spregledujejo, hromi hodijo, govovi se očišujejo, gluhi spreslišujejo, mrtvi vstajajo, in ubogim se evangeli oznanuje. In blagor mu, kateri se nad menoj ne bo pohujšal.“

Kadar sta pa odšla, je Jezus začel množicam govoriti od Janeza: „Koga ste šli v pušavo gledat? tersta od vetra majaniga? Ali človeka v mehko oblečeniga? Glejte! kateri se v mehko oblačijo, so v kraljevih hišah. Ali koga ste šli gledat? preroka? Prav, vam povem, še več kakor preroka. Zakaj ta je, od kteriga je pisano: Glej! jez pošljem svojiga angela pred tvojim obličjem, kateri bo pred teboj tvoj pot pripravljal.“

„Resnično vam povem“, je Jezus dalje govoril, „ni vstal veči med človeki, kakor Janez kerstnik. Od dnév pa Janeza kerstnika do zdaj nebeško kraljestvo silo terpi, in silni ga nase potegnejo. Vsi preroki noter do Janeza so prerokovali. In ako hočete sprejeti: on (Janez) je Elija, kateri ima (po vaših mislih) priti.“

Kam vender huda strast človeka pripelje! —

„Blagor mu kdor se nad menoj ne pohujša“ t. j. kogar moja ubožnost ne bo od mene odvernila.

„Terst od vetra majan“ pomeni nestanovitniga človeka.

Janez je zgorej rekel, de ni Elija, namreč po osebi; Jezus pa pravi, de je Janez Elija, namreč po duhu.

24. Smert sv. Janeza kerstnika.

(Mat. 14. 5—12. Mark. 6, 19—29.)

Herodijada je Janeza vedno zalezovala, in ga je hotla umoriti. K temu pa Herod vender le ni hotel privoliti. Bal se je namreč Janeza, ker je vedil, de je pravičen in svet mož, in ga je varoval.

Tudi se je bal ljudstva, ki je sv. Janeza spoštovalo kakor preroka.

Ta čas je Herod ob svojim rojstnim dnevnu napravil gostijo knezam in pervakam Galilejskim. K gostam notri pride Herodijadina hči, in je plesala, de je vsim dopadla. Herod ne vé kaj od veselja. Precej po plesu jo k sebi pokliče, in ji reče: „Prosi, kar hočeš; dal ti bom, ko bi tudi polovica kraljestva bilo.“ In ji je prisegel.

Dekle urno ven gre, in popraša mater, kaj de hoče prositi? Mati ji reče: „Glavo Janeza kerstnika!“ Verne se hitro nazaj, in reče kralju: „Prosim te, v ti skledi le mi daj précej glavo Janeza kerstnika.“ Herod se ustraši, in je bil žalosten. Pa zavaljo prisege, in zavaljo teh, kateri so bili pri mizi, je vender le v prošnjo dovolil. Poslal je rabeljna s poveljem, Janezovo glavo v skledi prinesiti. Rabelj je šel, in kmali prinesel njegovo glavo v skledi. Dal jo je dekletu, in dekle jo je dalo materi.

Ko so to njegovi učenci slišali, so prišli, so vzeli njegovo truplo, in ga pokopali. Potem so šli, in povedali Jezusu.

Varaj se nespametne in krivične prisege! Ako si pa kaj taciga s prisego obljubil, ne smeš spolniti, temuč prisego prekličí in pokoro delaj za toliki greh!

25. Magdalena spokórnica.

(Luk. 7, 36—50.)

Nekdo zmed Fariizejev, Simon po imenu, je Jezusa povabil, de bi pri njem jedel. Jezus je pri-

šel, in je k jedi sedel. Ravno v tem mestu je bila ženska, ki je slabo slovela; velika grešnica je bila. Ko je zvedila, de je Jezus v hiši Simonovi, gré in vzame alabastrovo pušico polno mazila, in pride med jedjo v hišo. Pa ne upa si Jezusu pred oči; za herbtam mu gre in se mu jokaje k nogam verže, mu jih moči solzami, in briše svojimi lasmi, jih kušuje in mazili.

Farizej pa, ki je Jezusa gostil, je molcé gledal, ter sam pri sebi mislil: „Ko bi bil on prerok, bi pač vedil, kdo in kakošna je ta ženska, ki se ga dotikuje — de je grešnica.“ Jezus je vedil njegove misli, toraj mu reče: „Simon! nekaj ti imam povedati.“ „Učenik, povej!“ — mu odgovori Simon. Jezus pravi: „Neki posojevavec je imel dva dolžnika. Eden mu je bil dolžan pet sto denarjev, eden pa petdeset. Ker nista imela s čim plačati, je obema odpustil. Kaj meniš, kateri ga bolj ljubi? „Simon je odgovoril: „Rekel bi, de tisti, kterimu je več odpustil.“ Jezus je djal: „Prav si razsodil.“

Farizej še ni vedil, kam Jezus s to priliko méri. Zdaj se Jezus k ženi oberne, in reče Simonu: „Jo li vidiš to ženo? — Prišel sim v tvojo hišo, in še vode za nogé mi nisi dal; ona pa mi jih je s solzami močila in s svojimi lasmi brisala. Kušljeja mi nisi dal; ona mi pa je neprenehama noge kuševala, kar je v hišo stopila. Glave mi nisi z oljem pomazal; ona pa mi je noge z dišečim mazilam mazala. Toraj ji je — ti povem — veliko grehov odpušeni, ker je veliko ljubila. Komur se pa manj odpusti, manj ljubi.“ Ženi pa je Jezus rekel: „Odpušeni so ti grehi; tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru.“

Magdalena nam je ginljiva podoba resnične spokornice. V solzah se tája zavoljo veliciga ksanja; vsa ponižna, vsa v veri in v zaupanji je k Jezusu prišla. Njeno serce je zdaj vse drugačno; le Jezus ji je mar! V djanji kaže svoje spreobnjenje; z lasmi, ki jih je poprej nečimurno spletala, Jezusu nogé briše. Dáno pohujšanje popravlja, kolikor je mogoče. Njeno spreobnjenje je resnično in stanovitno. Jezus, skešanim grešnikom pravi prijatelj, jo je milostljivo sprejel.

„Naj zapusti hudobni svojo pot, in krivični svoje misli, naj se k Gospodu verne, in ta se ga bo usmilil; zakaj prijem je veliko odpušenja.“ Iz. 55, 7.

26. Jezus obljubi Petru naj vikši cerkveno oblast.

(Mat. 16, 13—19. Luk. 9, 18—20.)

Ko je Jezus enkrat prišel v kraje Cezareje Filipove, je vprašal učence: „Kdo pravijo ljudje, de je Sin človekov?“ Učenci mu odgovoré: „Nekteri pravijo, de Janez kerstnik; drugi, de Elija; nekteri pa, de Jeremija ali zmed prerokov kdo.“ Jezus reče: „Vi pa, kdo pravite, de sim?“ Simon Peter za vse druge odgovorí: „Ti si Kristus, Sin živiga Boga!“ Jezus mu reče: „Blagor tebi, Simon, Jonov sin! ker meso in kríti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jest povem tebi: „Ti si Peter (Skala), in na to skalo bom zidal svojo Cerkev, in peklenške vrata jè ne bodo zmagale. In tebi bom dal ključe nebeškiga kraljestva; karkoli boš zvezal na zemlji, bo zvezano tudi v nebesih; in karkoli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.“

Tedaj je začel praviti svojim učencam, de bo v Jeruzalemu veliko terpel; de mora umorjen biti,

tretji dan pa zopet vstati. In Peter ga je na stran vzal, in ga je začel svariti; „Nikar Gospod! tebi se nima kaj taciga zgoditi.“ Jezus ga je pa zaver-nil rekoč: „Zakaj vender ne uměš, kar je Božjiga, ampak le, kar je človeškiga!“

Na to je rekel svojim učencam: „Ako kdo hoče za mano priti, naj zatajuje sam sebe, in vzame svoj križ, in hodi za mano. Zakaj kateri bo hotel svoje življenje ohraniti, ga bo zgubil; kdor bo pa svoje življenje zgubil zavaljo mene, ga bo našel. Kaj namreč pomaga človeku, ako bi ves svet pridobil; svojo dušo pa pogubil? Ali kakšno ménjo bo človek za svojo dušo dal? Zakaj Sin človekov bo prisěl v časti svojiga Očeta s svojimi angeli, in ta-krat bo povesnil slehernimu po njegovih delih.“

„Meso in kri“ t. j. človeška pamet ti ni tega razodela. — Peklenske vrata t. j. peklenške moči. — Vezati in razvezati t. j. zapovedovati in prepovedovati.

27. Jezus se spremeni na gori Tabor.

(Mat. 17, 1—12. Mark. 9, 1—9. Luk. 9, 28—36.)

Jezus vzame enkrat seboj svoje naj ljubši učence, Petra, Jakopa in Janeza, in jih pélje same na visoko goro Tabor. Ondi je molil. Med moli-tevjo se spremeni. Obraz se mu je svetil kakor solnce, oblačila njegove pa so bile bele kakor sneg. In glej! prikazala sta se dva moža v nebeški časti, Mojzes namreč in Elija, in sta z Jezusam govorila od njegove smerti. Jezusove tri učence, ko so ga spremenjeniga vidili, je nebeško veselje obšlo. Peter ne vé kaj od veselja, ter pravi: „Gospod! dobro

nam je tukej biti! Ako hočeš, naredimo tukej tri šotore; tebi eniga, Mojzesu eniga in Eliju eniga.

Peter je še govoril, kar jih svetel oblak obsenči, in Mojzesa in Elija zakrije. Iz oblaka pa se zasliš glas: „Ta je moj ljubi Sin, ki imam dopadenje nad njim; njega poslušajte!“ Učenci, slišati ta glas, so na obraz popadali, in so se silno bali. Jezus pa je pristopil, se jih je dotaknil rekoč: „Vstanite in nikar se ne bojte!“ Ko so pa svoje oči vzdignili, niso nikogar vidili, kakor Jezusa samiga.

Z gore gredé jim je Jezus zapovedal, de naj nikomur ne pravijo te prikázni, dokler Sin človekov od mertvih ne vstane.

Ravno letí trije učenci, ki so Jezusa v njegovim božjim veličastvu na gori Tabor vidili, so bili potlej priča njegoviga poniženja na oljski gori. — Ta prigodba naj bi jih v veri uterdila.

Bodimo tudi mi pravi učenci Jezusovi, de ga bomo gledali v njegovim veličastvu v nebesih vekomaj!

28. Riba z denaram.

(Mat. 17, 23—26.)

Z gore Tabor, kjer se je bil spremenil, je Jezus spet prišel v Kafarnavm. Nekaj mož, kateri so davek dveh dráhem za tempel pobirali, je pristopilo k Petru, in mu rekó: „Ali vaš učenik ne plačuje tempelnine?“ Peter jim odgovorí: „Kaj pa de!“ in gré berž v hišo, to Jezusu pravit. Pa Jezus, ki je vse vedil, ga je prehitel z besedo, in mu rekel: „Kaj se ti zdi, Simon! od koga jemljejo pozemeljski kralji davek, od svojih sinov, ali od družih

ljudí?“ Peter reče: „Od družih ljudí.“ Jezus odgovori: „Tedaj so sinovi prosti.“ — „De jih pa ne pohujšamo“ — pravi Jezus dalje — „pojdi k morju, in verzi térník. Pervi ribi, ki se vjame, odpri gobec, in boš našel v njem srebern denar, ki tempelnino dvakrat plača. Vzemi ga, in jim ga daj za me in za se.“

Peter je tako storil, in res najdel v ríbinih željustih denar, ter ga nese pobiračem tempelnine.

Vsak Izraelic, ki je bil čez 20 let star, je mogel na leto okoli velike noči 2 drahmi t. j. kakih 42 kr. za tempel plačati. Jezus je tempelnino plačeval, ter nam zgled dal, za olepšanje cerkvá skerbeti in pomagati.

Grafman's Collection

29. Jezus postavi aposteljnám otroka v zgled ponižnosti, in govori od pohujšanja.

(Mat. 18, 1—10. Mark. 9, 33—49. Luk. 9, 46—48.)

Med potjo z gore Tabor proti Kafarnavmu so se aposteljni med seboj prepirali, kateri zmed njih bo li veči v nebeškím kraljestvu? Kakor Judje sploh, tako so namreč tudi aposteljni še zmiraj mislili, de bo Kristus nekako pozemeljsko kraljestvo vstanovil, in de bodo oni opravljali naj imenitniši službe v tem kraljestvu.

Ko so domu prišli je Jezus dvanajstere k sebi poklical, in jim rekel. „Kdor hoče prvi biti, naj bo poslednji med vsimi in vsih služabnik.“ Na to je poklical k sebi otroka, ga je objel, in postavil v sredo med nje, rekoč: „Resnično vam povem, ako se ne spreoberneté, in niste kakor otroci, ne poj-

dete v nebeško kraljestvo. — In kdor sprejme taci-
ga otroka v mojim imenu, mene sprejme. Kdor
pohujša kteriga teh malih, ki v mene verujejo, bi
mu bilo bolje, de bi se mu obesil mlinski kamen na
vrat, in bi se potopil v globočino morja.“

Še dalje je pri ti perloznosti govoril od pohuj-
šanja, ter rekel: „Gorje svetu zavoljo pohujšanja!
Pohujšanje sicer mora priti, ali vender gorjé člo-
veku, po kterim pohujšanje pride! Ako te pa tvoja
roka ali tvoja noga pohujša, odsekaj jo, in verzi jo
od sebe: zakaj bolje ti je, hromimu ali kruljevimu
iti v življenje, kakor obedvé roki ali obedvé nogi
imeti, pa verženimu biti v večni ogenj. In ako te
tvoje okó pohujša, izderi ga in verzi ga od sebe;
zakaj bolje ti je, z enim očesam iti v življenje, ka-
kor obedve očesi imeti, pa verženimu biti v pe-
klenski ogenj, kjer njih červa ne bo konec, in ogenj
ne bo pogasnil. — Gledajte — pravi Jezus dalje —
de ne zaničujete kteriga teh malih! ker povem vam,
de njih angeli v nebesih vedno gledajo obličje mo-
jiga Očeta, ki je v nebesih.“

„Ako te tvoja roka . . noga . . okó pohujša“ i. t. d. t. j.
ako ti je kaka reč tolikanj prijetna in ljuba kakor roka,
noga ali okó, jo moraš vender pustiti, če bi te v greh na-
peljevala.

30. Negostoljubni Samarijani. — Marta in Marija.

(Luk. 9, 51—56. — 10, 38—42.)

Jezus se je spet v Jeruzalem namenil. Pot ga
pelje skoz Samarijansko. Poslal je pa pred seboj v

neki terg sporočnikov prosit, de bi njega in njegove učence čez noč pod streho vzeli. Tode prebivavci tega terga Jezusa niso hotli sprejeti, ker so vidili, de gre v Jeruzalem k prazniku. Janez in Jakob to slišati, mu rečeta: „Gospod! ogenj z nebes naj nanje poklicémo, de jih pokonča!“ Jezus pa ju posvari in pravi: „Ne vesta, kteriga duhá sta. Sin človekov ni prišel ljudi pokončevat, ampak rešit.“ Po tem so šli v drugo méstice.

Jezus je šel dalje proti Jeruzalemu, in je prišel v Betanijo. Žena, Marta po imenu, ga je sprejela v svojo hišo. Imela je sestro, ki se ji je reklo Marija. Ta se je usedla Gospodu k nogam, in je poslušala njegovo besedo. Marta pa si je dajala veliko opraviti, de bi mu postregla. Tedaj je pristopila k Jezusu in rekla: „Gospod! ti ni mar, de me moja sestra samo pusti streči? Reci ji, de naj mi pomaga!“ Gospod pa ji je odgovoril: „Marta, Marta! skerbna si, in si veliko prizadevaš; pa le eno je potrebno. Marija je nar boljši del izvolila, kteri ji ne bo odvzet.“

Varujmo se togote in maševanja. „Slehern človek bodi počasen k jezi. Ker jeza ne dela, kar je pred Bogam pravično.“ (Jak. 1, 19.)

Gospod ni grajal Mártine postrežljivosti, ampak le preveliko skerbljivost, zavoljo ktere je opustila njegove nauke poslušati.

Kapitel 31. Jezus prijatelj otrok

31. Jezus prijatelj otrok.

(Mat. 19, 13—16. Mark. 10, 13—16. Luk. 18, 15—18.)

Jezus se je neki dan, kakor po navadi, veliko trudil z ljudmi. Celi dan je učil, in bolnike zdravil.

Proti večeru se ljudje že razhajajo. Tada j pridejo še nektore bogaboječe matere, in prinesejo ali pripeljejo svoje otročiče k Jezusu, de bi na nje roke prokladal in nad njimi molil.

Učenci pa jih niso hotli k njemu pustiti. Revkali so nad otroci, in matere kregali. Iz ljubezni do Jezusa so aposteljni to storili, ker oddihlej bi bili radi trudnimu učeniku privošili, nov trud bi mu bili radi odvernili. Jezus pa, ki je otroke serčno ljubil, je aposteljnarn tako vedenje zavernil. Poln nebeške prijaznosti pokliče otroke k sebi, učencarn pa reče: „Pustite otročičem k meni, in nikar jim ne branite; zakaj tacih je božje kraljestvo. In pa gotovo vam povem“ — je še djal — „kdor božjiga kraljestva ne sprejme, kakor otroci, z ravno toliko ponižnostjo in priprostostjo, ne pojde vanj.“

Potlej je Jezus otroke objemal, roke nanje pokladal, in jih blagoslovil.

32. Bogati mladeneč.

(Mat. 19, 16. Luk. 18, 18.)

Enkrat je prišel bogat mladeneč k Jezusu, in ga je vprašal: „Dobri učenik! kaj naj storim, de večno življenje dosežem?“ Jezus mu je odgovoril: „Ako hočeš v življenje iti, spolnuj zapóvedi!“ Na to mladeneč reče: „Vse to sim spolnoval od mladosti. Kaj mi še manjka?“ Jezus ga ljubeznjivo pogleda, ter mu reče: „Ako hočeš popolnarna biti, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim; in boš imel zaklad v nebesih. Potlej pridi, in hodi za menoj.“ Mladeneč

to slišati, je žalosten in zamišljen proč šel, ker je imel veliko premoženje.

Ko je ta mladeneč odsel, je Jezus začel svojim učencam govoriti od nevarnosti bogastva, in je rekel: „Kakó težko pojdejo v božje kraljestvo, kateri imajo bogastvo! Povem vam, ložej je kameli iti skoz šivánkino uho, kakor bogatimu priti v božje kraljestvo.“ Učenci so se čudili, in rekli: „Kdo tedaj more zveličan biti?“ Jezus pa jih je pogledal in jim rekel: „Pri ljudéh je nemogoče, ne pa pri Bogu; zakaj pri Bogu je vse mogoče.“

Zdaj se oglasi Peter, in reče Jezusu: „Glej! mi pa smo vse zapustili, in smo šli za teboj; kaj bomo tedaj za to imeli?“ Jezus je odgovoril: „Resnično vam povem, ob prerojenji, kadar bo Sin človekov sedel na sedežu svojiga veličastva, bote tudi vi, kateri ste šli za menoj, sedeli na dvanajsterih sedežih, in sodili dvanajstere Izraelove rodove. In slehern, kateri zapusti hišo, ali brate ali sestre, ali očeta ali mater zavoljo mojiga imena, bo stoterno prejel, in večno življenje dosegel. Veliko pa jih bo poslednjih, ki so prvi, in prvih, ki so poslednji.“

Tukaj Jezus priporoča „evangeljske svete.“ — Kdor zavoljo Jezusa časne reči zapusti, mu bo za to stoterno dušnih povernjeno, ter bo dosegel neizmerno zveličanje v nebesih.

B. Nauki in prilike.

33. Jezusovi nauki na gori.

(Mat. 5—8. Luk. 6.)

Neki dan se je sila veliko ljudi zbralo okrog Jezusa. Stopil je tedaj na višavo, in se je usedel.

Učenci ga obstopijo po obeh straneh. Spodej pa je ljudi cele trume. Zdaj vse utihne, in Jezus začne učiti rekoč:

a) Osem zveličanskih čednost.

1. Blagor ubogim v duhu; ker njih je nebeško kraljestvo (t. j. ki uboštvo z voljo terpe; — ki se zavoljo nebes vsimu bogastvu odpovedo; — in vsi, kateri svojiga serca na posvetno ne navezujejo.)

2. Blagor krotkim; ker oni bodo zemljo posedli (t. j. ki se ne jezé, ne kregajo, ne prepirajo, temuč rajši poterpé in molcé.)

3. Blagor žalostnim; ker oni bodo oveseljeni (t. j. spokorniki, ki zavoljo storjenih grehov žalujejo; in pa pravični, ki so hudo stiskani pa voljno terpè.)

4. Blagor lačnim in žejnim pravice; ker oni bodo nasiteni (t. j. ki hrepené pravično po vsih Jezusovih naukih živeti, in čedalje popolniši prihajati.)

5. Blagor usmiljenim; ker oni bodo usmiljenje dosegli (t. j. kateri bližnjimu v djanji pomagajo, kakor morejo, in radi prizanašajo.)

6. Blagor jim, kateri so čistiga serca; ker oni bodo Boga gledali (t. j. kateri so brez nespodobnih misel in željá, brez hinavšine in zvijače in vsakoršne strasti.)

7. Blagor mirnim; ker oni bodo otroci božji imenovani (t. j. ki za mir v sebi in med svojim bližnjim skerbé.)

8. Blagor jim, kateri zavoljo pravice preganjanje terpé; ker njih je nebeško kraljestvo (t. j. kateri so zavoljo vere ali pa zavoljo lepiga življenja zaničevani.)

In ker je Jezus previdil, da bodo sosebnost njegovi učenci od hudobnih strašno preganjani, zato se oberne k njim, in jim še reče: „Blagor vam, kedar vas bodo kleli in preganjali, in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih. Saj so že pred vami ravno tako delali s preroki.“

b) Od keršanske pravičnosti.

„Nikar ne mislite, da sem prišel razvezovati postavo in preroke; ne razvezovati, ampak dopolniti sem jih prišel. Gotovo vam povem, dokler ne prejde nebo in zemlja, ne bo prešla ne ena čerka, in ne ena pičica od postave, da bi se ne spolnila.“

„Povem vam, ako ne bo obilniši vaša pravica kakor pismarjev in Farizejev, ne pojedete v nebeško kraljestvo. — Slišali ste, da je bilo rečeno starim; Ne ubijaj; kdor pa ubija, bo sodbe ali smerti kriv. Jez pa vam rečem: Kdor se jezi nad svojim bratom (bližnjim), je sodbe kriv (smert zasluži). Kdor pa svojemu bratu reče raka (t. j. ga hudo zasramuje),

bo kriv zbora (t. j. zasluži pripeljan biti pred veliki zbor, de ga obsodi k smerti kamnanja). Kdor pa reče norec (t. j. bogatajic), bo kriv peklenskiga ognja.“

„Če tedaj svoj dar prineseš k altarju, in se tam spomniš, de ima tvoj brat kaj zoper tebe; pusti ondi svoj dar pred altarjem, in pojdi popred spraviti se s svojim bratom, in potlej pridi in opravi svoj dar.“

„Spravi se s svojim zopernikom, dokler si ž njim na potu; sicer bi te utegnil izdati sodniku, sodnik pa rabeljnu, in rabelj te v ječo zapreti. Gotovo ti povem, ne bo te iz nje, dokler ne plačas do zadnjiga vinarja.“

„Zopet ste slišali, de je bilo rečeno starim: Ne prisegaj po krivim. Jest pa vam rečem, celó ne prisegati, ne pri nébu, ker je sedež božji; ne pri zemlji, ker je podnožje njegovih nóg; ne pri Jeruzalemu, ker je mesto véliciga kralja. Tudi pri svoji glavi ne prisegaj, ker ne moreš ne eniga lasú ne siviga ne černiga storiti. Vaše govorjenje bodi: Je, je; ne, ne. Kar je pa več kakor to, je od hudiga.“ Je hotel reči: Bodite tako pravični in resnični, de med vami nikoli ne bo treba prisege.

„Ne mašuj se nad sovražnikam; temuč če te kdo po desnim licu udari, pomôli mu raji še uniga, kakor de bi ž njim gerdo delal. In kdor se hoče s teboj pravdati za tvojo sukno, raji mu pusti še plajš, kakor de bi se ž njim toževal. In kdor te eno miljo deleč prisili, pojdi dvé ž njim. Kdor te prosi, mu daj, in kdor hoče od tebe na pósodo imeti, ne obračaj se od njega.“

„Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za nje, kateri vas preganjajo

in obrekujejo; de bote otroci Očeta, ki je v nebesih, kateri dá svojimu solncu sijati na dobre in hudobne, in dá dežiti na pravične in krivične. Zakaj ako le tiste ljubite, kateri vas ljubijo, kakošno plačilo bote imeli? Ali ne delajo tega tudi cestninarji (ki jih imate za velike grešnike)? In ako pozdravljate le svoje brate, kaj je to posebniga? Ali ne delajo tega tudi neverniki? Bodite tedaj popolnoma, kakor je vaš nebeški Oče popolnoma.“

c) Kako opravljati dobre dela.

„Glejte, de svojih dobrih dél ne [délate pred ljudmi, de bi vas vidili; sicer ne bote imeli plačila pri svojim Očetu, kateri je v nebesih. Kadar tedaj ubogajme daješ, ne tróbi pred seboj, kakor hinavci delajo po shodnicah in po terjih, de bi bili od ljudi hvaljeni. Resnično, povem vam, prejeli so svoje plačilo. Ko pa ubogajme deliš, naj ne vé tvoja levica, kaj dela tvoja desnica; de bo tvoja milovšina na skrivnim, in tvoj Oče, kateri na skrivnim vidi, ti bo povernil.“

„In kadar molite, ne bodite kakor hinavci, kateri radi v shodnicah in na voglih potov stojé in molijo, de bi jih ljudje vidili. Resnično, povem vam, prejeli so svoje plačilo. Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri, in môli svojiga Očeta na skrivnim; in tvoj Oče, kateri na skrivnim vidi, ti bo povernil.“

„Kadar se postite, se ne delajte žalostnih kakor hinavci; gerdé namreč svoje obraze, de bi ljudje vidili, de se postijo. Resnično, povem vam, prejeli so svoje plačilo“ — hvalo ljudi.

d) Od prederzne sodbe.

„Ne sodite, de ne bote sojeni; ne pogublajte in ne bote pogubljeni. Zakaj s kakoršno sodbo sodite, s takošno bote sojeni, in s kakoršno mero merite, s takošno se vam bo nazaj merilo. Kaj pa vidiš pezder v očesu svojiga brata; bruna pa, ki je v tvojim očesu ne čutiš? Ali kako moreš reči svojimu bratu: Pusti, de ti bom izderl pezder iz očesa; in glej! brun je v tvojim očesu? Hinavec! izderi poprej brun iz svojiga očesa, in potlej glej, de izdereš pezder iz očesa svojiga brata (t. j. male pregreške svojiga bližnjiga vidiš, svojih velikih grehov pa ne spoznaš. Popravi popred svoje lastne grehe, potem še le glej, kako de boš svojiga brata poboljšal.“

Sklep.

„Pojdite noter skoz ozke vrata; zakaj široke so vrata, in prostorna je pot, ktera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kateri po nji noter hodijo. Ozke pa so vrata, in tesna je pot, ktera pelje v življenje, in malo jih je, kateri jo najdejo.“

„Várite se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi! Po njih sadu jih bote spoznali. — Ne vsak, kateri pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojiga Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.“

„Vsak tedaj, kateri sliši te moje besede, in jih spolni, bo podoben modrimu možu, kateri je sozidal svojo hišo na skalo. In ploha se je ulila, in vode so perderle, in vetrovi so pihali, in so se v tisto hišo vperli; pa ni padla, zakaj vstavljena je bila na skalo. — Vsak pa, kateri sliši te moje besede, in jih ne spolni, bo podoben neumnimu možu, kateri je sozidal svojo hišo na pesek. In ploha se je ulila, in vode so perderle, in vetrovi so pihali, in so se v tisto hišo vperli, in je padla, in njena podertija je bila velika.“

Kadar je bil Jezus té besede dokončal, so se množice zavzémale nad njegovim naukam. Zakaj učil jih je, kakor kdor ima moč in oblast, in ne kakor njih pismarji in farizeji.

Spolnujmo vselej iz ljubezni do Boga lepe čednosti, ki nas jih je sam Sin Božji prišel učiti, in ne dajmo se nikdar ne od poželjivosti ne od krivih prerokov na široko pot pregrešniga življenja zapeljati! Tako bomo imeli že tukaj mir in pokoj v svojim sercu, po smerti pa bomo dosegli večno zveličanje.

34. Usmiljeni Samarijan.

(Luk. 10, 25—37.)

Neki učenik postave je Jezusa skušal rekoč: „Učenik! kaj naj storim, de bom večno življenje zadobil?“ Jezus pa mu je rekel: „Kaj je v postavi pisano? Kako bereš?“ Je odgovoril: „Ljubi Gospoda svojiga Boga iz vsiga svojiga serca, in iz vse svoje duše, in iz vse svoje moči; in svojiga bližnjiga

kakor sam sebe.“ Jezus mu je rekel: „Prav si odgovoril; to stori, in boš živel.“

Učenik postave Jezusa dalje vpraša: „Kdo pa je moj bližnji?“ Jezus pa je začel govoriti: „Neki človek je šel od Jeruzalema v Jeriho, in je padel med razbojnike, kateri so ga obropali, z ranami obdali, ter so šli, in ga pustili na pol mertviga. Primerilo se je pa, da je neki duhoven šel po tistim potu, in ga je vidil, in je memo šel. Tudi neki levit pride, ga vidi, in gre ravno tako memo. Neki popoten Samarijan pa je prišel do njega, in ko ga je vidil, se mu je v serce smilil. Pristopil je, mu obezal rane, vlil vanje olja in vina, ga je posadil na svoje živinče, ter ga peljal v gostivnico in ga oskerbel. Drugi dan, preden odrine, dá gostivniku dva denarja, in mu reče: Skerbi zanj, in kolikor boš več izdal, ti bom jest nazaj gredé povernil. — Kteri teh treh — vpraša zdaj Jezus — se ti zdi, da je bil bližnji tistimu, ki je padel med razbojnike?“ Učenik odgovori: „Tisti, kateri mu je usmiljenje storil.“ Jezus mu reče: „Pojdi, in tudi ti tako stori.“

Slehern človek vsake vere vsaciga kraja in vsaciga stanu je naš bližnji, in smo mu dolžni vse dobro želeti, in če je mogoče, tudi storiti, bodi si tudi naš naj hujsi sovražnik.

35. Jezus uči moliti.

(Luk. 11. 1—13.) (Mat. 6. 7—15.)

Jezus je na nekim kraji molil. Ko je jenjal, mu nekdo učencov reče: „Gospod! nauči nas moliti, kakor je tudi Janez svoje učence učil.“ Jezus jim

je rekel: „Kadar molite, recite: Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje imé. Pridi k nam tvoje kraljestvo. Zgòdi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam dans naš vsakdanji kruh. In odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpušamo svojim dolžnikom. In ne vpelji nas v skušnjavo; temuč reši nas od hudiga. Amen.

Povedal jim je tudi priliko: Ko bi kdo zmed vas prijatla imel, in bi k njemu šel o polnoči, in mu rekel: Prijatelj! posodi mi tri hlebe; moj prijatelj je prišel k meni s pota, in nimam kej predenj položiti; in bi uni znotraj odgovoril in rekel: Ne delaj mi nadlege, duri so že zaperte, in moji otroci so z menoj v hramu; ne morem vstati in ti dati. In ako uni le še terka, vam povem: ko bi ravno ne vstal, in mu ne dal zató, ker je njegov prijatelj, bo vender zavoljo njegove nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje. In jest vam povem: prosite, in se vam bo dalo; išite, in bote našli; terkajte, in se vam bo odperlo. Zakaj slehern, kateri prosi, prejme; in kdor iše, najde; in kdor terka, se mu bo odperlo.“ — „Kdo pa zmed vas očeta kruha prosi, pa mu bo kamen dal? ali ribe, mu bo li namest ribe kačo dal? ali če ga jajca prosi, mu bo li škorpijona podal? Ako tedaj vi, ko ste hudobni, veste dobre darove dajati svojim otrokam: koliko bolj bo vaš Oče z nebes jim dal dobriga duha, kateri ga prosijo.

„Vse, karkoli prósíte v molitvi, ako verujete, bote prejeli.“ Mat. 21, 22. Kolika tolažba za nas v tolikih potrebah!

36. Prilika od vdove, pa od farizeja in colnarja.

(Luk. 18, 1—14.)

Pri neki priložnosti je Jezus v priliki govoril, in učil, de naj bo naša molitev stanovitna, in de ne smemo jenjati moliti. Rekel je: V nekim mestu je bil sodnik, kateri se Boga ni bál, in za človeka ni maral. Bila je pa tudi neka vdova v tistim mestu, ki je imela pravdo z nekim človekam. Prišla je tedaj k sodniku rekoč: „Stori mi pravico zoper mojiga nasprotnika.“ Sodnik pa je dolgo časa ni hotel slišati. Potlej je pa sam pri sebi rekel: „Ako se ravno Boga ne bojim, in za človeka ne maram, ji bom vendar pravico storil, ker mi nadlego dela, de ne gre, in me ne opravlja. Poslušajte — pravi Jezus dalje — kaj ta krivični sodnik pravi! In Gospod-Bog ne bo pravice storil svojim izvoljenim, kateri noč in dan k njemu vpijejo, in bo njih zatiranje terpel?! Povem vam, de jim bo hitro pravico storil.“

Povedal je pa tudi enim, kateri so sami v se zapupali, de so pravični, in so druge zaničevali, to priliko; „Dva človeka sta šla v tempel molit, eden Farizej, in eden cestninar. Farizej je stal, in je sam pri sebi to molil: Zahvalim te, Gospod! de nisim kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali tudi kakor ta cestninar. Se postim dvakrat v tednu; dajem desetino od vsiga, kar imam. — Cestninar pa je od deleč stal, in še oči ni hotel proti nebu vzdigniti; temuč je terkal na svoje persi rekoč: Bog, bodi milostljiv meni grešniku! Vam povem, ta je šel opravičen domú, uni pa ne; ker vsak, kateri

se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.“

„Naj pa prosi z zaupanjem brez vsiga pomišljevanja. Zakaj kateri se pomišlja, je enak morskemu valovu, ki ga veter goni, in sem ter tje meče. Tak človek najnikar ne misli, da bo kaj od Gospoda prejel.“ Jak. 1, 6.

„Molitev ponižniga bo oblake prederla. Sir. 35, 21.“

37. Jezus svarí pred lakomnostjo, ter uči zaupati v božjo previdnost.

(Luk. 12, 13—40. Mat. 6, 25—34.)

Veliko ljudi se je bilo zopet k Jezusu zbralo, in jih je učil. Nekdo iz množice stopi k Jezusu, in mu reče: „Učenik! reci mojimu bratu, da naj deli z menoj dedišino.“ Jezus pa mu je rekel: „Človek, kdo me je postavil sodnika ali delivca med vama!“ Potlej je rekel vsim: „Glejte in várujte se lakomnosti, zakaj nobeden ne živi od obilnosti svojiga premoženja.“

Nato jim je povedal priliko rekoč: „Nekiga bogatiga človeka polje je bilo obilno sadú obrodilo. Tedaj je mislil sam pri sebi: Kaj bom storil, ker nimam kam svojih pridelkov spraviti? In je rekel: „To bom storil: poderl bom svoje žitnice in veči naredil; in vanje bom spravil vse, kar mi je zrastle. In porečem svoji duši: Duša! veliko blaga imaš spravljeniga za prav veliko let; počivaj, jej, pij in bodi dobre volje. — Bog pa mu je rekel: „Neumnež! to noč bodo tvojo dušo térjali od tebe; kar si pa skupej spravil, čigavo bo?“ Taka je ž njim,“ — Jezus še pristavi — „kteri si bogastvo nabera, in ni bogat v Bogu.“

Pri ti perložnosti, kakor že poprej v pridigi na gori, je Jezus tudi učil, zaupati v previdnost božjo, ker je rekel: „Zato vam povem, ne skerbite za življenje, kaj bote jedli, tudi ne za telo, kaj bote oblačili. Ali ni življenje več kakor jed, in telo več kakor oblačilo? Poglejte ptice pod nebam; oné ne sejejo, in ne žanjejo, in ne spravljajo v žitnice; in vaš Oče nebeški jih živi. Ali niste vi veliko več kakor oné?— In za obleko kaj skerbite? Poglejte limbarje na polji, kako rastejo; ne delajo, in ne predejo, in ne šivajo; pa vam povem, de še Salomon v vsi svoji časti ni bil tako oblečen, kakor njih eden, Če pa travo na polji, ktera dans stoji, in se jutri v peč verže, Bog tako oblači, kolikanj bolj bo vas, maloverni! Ne skerbite tedaj rekoč: Kaj bomo jedli, ali kaj bomo pili, ali s čim se bomo oblačili? Ker po vsem tem poprašujejo nevérniki. Sej vé vaš Oče nebeški, de vsiga tega potrebujete! Išite tedaj nar poprej božjiga kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bo priverženo“

„Ne spravljajte si zakladov na zemlji, kjer jih rija in mol konča, in kjer jih tatje izkopljejo in ukradejo. Temuč zbirajte si zaklade v nebesih, kjer jih ne konča ne rija ne mól, in kjer jih tatje ne izkopljejo in ne ukradejo. Kjer namreč je vaš zaklad, tam bo tudi vaše serce. Nihče pa ne more dvema gospodama služiti. Tudi vi ne morete Bogu služiti in mamonu t. j. bogastvu al poželenju po njem.

Po pameti skerbeti in pridno delati, de sebe in svoje s potrebnimi rečmi preskerbimo, in revnim pomagamo, je naša dolžnost. Le preveliko in nezaupno skerbljivost, lakomnost in požrešnost Jezus tukaj prepoveduje. „Kadar pa imamo živež in obleko, bodimo s tem zadovoljni.“ 1. Tim. 6, 8.

38. Jezus opominja k pokori; terdovratnim žuga.

(Luk. 13, 1—9, Mat. 11, 20—25.)

Pilat, rimski oblastnik, je bil rekel nekaj Galilejcov ob glavo djati, ko so ravno daritev Bogu opravljali. Njih in pa darovane živali kri je zmešana tekla. Nekteri so silno hudo od njih mislili, in Jezusu pravili, kaj se je zgodilo. Jezus pa jim reče: „Ménite li, de so ti Galilejci, ker so toliko preterpeli, bili veči grešniki od družih Galilejcov? Povem vam, de ne! ampak če se ne boste spokorili, boste vsi ravno tako pogubljeni.“

Ravno ob tem casu nekako se je bila še druga nesreča primerila. V Jeruzalemu blizo Silunskiga jezera, se je bil stolp poderl, in je osemnajst ljudi podsul. Jezus je tedaj še djal: „Ménite li, de so uni osemnajsteri, ki se je v Siloe stolp na-nje poderl, huji grešniki bili, kakor vsi drugi Jeruzalemljani? Povem vam, de ne! ampak ako se ne boste spokorili, boste vsi ravno tako pogubljeni.“

Povedal jim je tudi to priliko: „Nekdo je imel figovo drevo zasajeno v svojim vinogradu, in je prišel sadú na njem iskat, pa ga ni našel. Rekel je tedaj gorniku: „Glej! tri leto je, kar hodim iskat sadú na tem figovim drevesu, in ga ne najdem; posekaj ga tedaj! Čimu še prostor jemlje?“ Gornik pa je odgovoril: „Gospod! še to leto ga pusti, de ga okopljem, in mu pognojim, de kje sad obrodi; če pa ne, ga boš potlej posekal.“

Pri neki drugi perložnosti je Jezus z ojstrimi besedami očital mestam, v kterih se je nar več njegovih čudežev zgodilo, in se vender niso spoko-

rile. Rekel je: „Gorjé tebi Korozajn! gorjé tebi Betzajda! zakaj ako bi se bile take čuda godile v Tiru in v Sidonu, kakor so se pri vas godile, bi bile nekđaj v ojstrim oblačilu in v pepeli delale pokoro. Povem vam pa: Tiru in Sidonu bo ložje na dan sodbe, kakor vam. — In ti Kafarnavm! ali se boš gori do neba povzdigovalo? V pekel doli boš verženo. Zakaj ako bi se v Sodomi bile te čuda godile, kakor so se godile v tebi, bi bila do današnjiga dné še stala. Povem pa, de bo zemlji Sodomljanov na sodni dan ložje kakor tebi.“

Nesreča družih naj nas k pokori priganja, ker tudi nas bi utegnila nagla in neprevidema smert iz tega sveta pobrati; in gorjé nam skoz vso večnost, če bi bili takrat v smertnim grehu.

39. Jezus grešnike sprejema.

(Luk. 15, 1—10.)

Jezus se je tako prijazno in ljubeznjivo, in tako častitljivo do ljudi obnašal, de se je slehern zaupljivo in spoštljivo k njemu približal. Med ljudmi, ki so se v velikim številu okoli njega zbirali, kamor je prišel, so bili velikokrat tudi cestninarji in očitni grešniki, s kterimi bi se noben farizej ali pismauk ne bil pečal. Jezus je tudi té prijazno sprejemal, lepo učil, in k pokori opominjal; oni pa so ga radi poslušali, in si njegove besede k sercu jemali. In ravno to so napuha oslepljeni farizeji Jezusu nar bolj oponašali. „Tá grešnike sprejema in jé ž njimi“ — so zoper njega godernjali, ter ga pri ljudstvu černali.

Že jim je bil enkrat (glej zgodbo 21.) na tako godernjanje odgovoril: „Ni treba zdravnika zdravim, ampak bolnim; nisim prišel klicat pravičnih, ampak grešnike;“ zdaj pa jim je tudi te lepi priliki povedal:

„Kteri človek zmed vas, ako ima sto ovác, in eno zmed njih zgubi, ne popusti devet in devetdeseterih v pušavi, in ne gre za zgubljeno, dokler je ne najde? In kadar jo najde, jo zadene vesel na svoje rame; in ko pride domu, pokliče prijatle in sosede, in jim reče: Veselite se z menoj, ker sim našel svojo zgubljeno ovco. Povem vam, de takó bo v nebesih veči veselje nad enim grešnikom, kteri se spokori, kakor nad devet in devetdeseterimi pravičnimi, kteri ne potrebujejo pokore.“

„Ali ktera žena, ki imá deset denarjev, ako en denar zgubi, ne prižge luči, in ne pomete hiše, ter ne iše skerbno, dokler ga ne najde! In kadar ga najde, pokliče prijatlice in sosedinje rekoč: Veselite se z menoj, ker sim našla denar, kteriga sim bila zgubila. Tako, vam povem, bo med angeli Božjimi veselje nad enim grešnikom, kteri se spokori.“

Pri ti perložnosti jim je tudi povedal

40. Priliko od zgubljeniga sina.

(Luk. 15, 11—32.)

Neki človek je imel dva sina. Mlajši je rekel očetu: „Oče! dajte mi del blaga, kteri mene zadene. Oče razdelé sinovama premoženje. Nekaj dni potlej je mlaji sin vse pobral, ter se podal v daljno deželo, in je tam zapravil svoje premoženje

z razujzdanim življenjem. Potem pa, ko je bil vse zapravlil, je vstala velika lakota v tisti deželi; in on je začel pomankanje terpeti. Šel je, in se ponudil nekimu mestnjanu v službo. Ta ga je poslal na svojo pristavo svinje past. Tukaj bi se bil rad nasitil z lušinami, ktere so svinje jedle; pa nihče mu jih ni dal. — Tada j je šel sam v sé, in je rekel: „Koliko najemnikov v hiši mojiga očeta ima obilno kruha; jest pa tukaj lakote poginjam! Vzdignil se bom, ter pojdem k svojimu očetu, in jim porečem: Oče! grešil sim zoper nebesa in zoper vas. Več nisim vreden vaš sin imenovan biti; vzemite me le kakor eniga svojih najemnikov.“ Vzdigne tedaj in podá se proti domu. Oče ga že od deleč zagledajo. Grozno milo se jim je storilo, mu tekó naproti, se ga oklenejo okoli vratu, in ga kušujejo. Sin jim je pa rekel: „Oče! grešil sim zoper nebesa in zoper vas. Več nisim vreden vaš sin imenovan biti!“ — Ali oče ga niso pustili izgovoriti; svojim hlapcam rekó: „Hitro prinesite nar boljši oblačilo, in oblecite ga; dajte mu perstan na roko, in čevlje na noge. Pripeljite in zakoljite pitano tele; gostili se bomo in veselico obhajali. Zakaj ta moj sin je bil mertev, in je zopet oživel; je bil zgubljen in je najden.

Starji sin je bil pa ravno na polji. Ko se približa hiši, je zaslišal petje. Hlapcov eniga pokliče, in ga vpraša, kaj de je to. Je odgovoril: „Tvoj brat je prišel, in oče so rekli pitano tele zaklati, ker so ga spet zdraviga nazaj dobili.“ Tedaj se je starji brat ujézil, in ni hotel v hišo. Torej so oče ven prišli, in ga začeli prositi. On pa je odgovoril in rekel svojimu očetu: „Glejte! toliko let vam že

delam, in nisim nikoli vašiga povelja prestopil; pa še kozliča mi niste nikoli dali, de bi se bil gostil s svojimi prijatli. Ko je pa prišel ta vaš sin, ki je ves svoj del z malopridnimi osebami zapravlil, ste mu pa še pitano tele zaklali!“ Oče pa so rekli: „Sin! ti si zmiraj pri meni, in vse moje je tvoje. Gostiti se pa in veseliti, se je spodobilo, ker ta tvoj brat še živi, ki smo menili, de je že mertev, in ker se je zgubljeni spet našel.

Ravno tako gerdo in nehvaležno, kakor zgubljeni sin do svojiga dobriga očeta, se obnaša vsak človek do Boga, kadarkoli smertno greši. Grešnik Bogu pokoršino odreče, se od Njega odverne, ter dela po svoji spačeni volji. S tem pa zapravi kerstno nedolžnost, posvečujočo gnado božjo, erbsino nebeškiga kraljestva, in je reven, lačen in nag na duši. — Kterikoli grešnik pa se k Bogu verne, ter svoje grehe iz serca obžaluje, se jih odkritoserčno spové, in zanje zadostuje, zadobi milost pri Bogu, ki noče smerti grešnika, temuč de se spokori in živi. Naj bi pač slehern to dopolnil, kateri je zapustil ljubeznjiviga nebeškiga Očeta! Sam sebe bi otél večniga pogubljenja, in angelam v nebesih bi pripravil veliko veselje.

41. Bogatin in ubogi Lazar.

(Luk. 16, 19—31.)

Jezus je v priliki od krivičniga hišnika *) učil, de naj bi s toliko razumnostjo za večno srečo skerbeli, s kolikošno posvètneži za časno skerbé; in de naj bi radi vbogajme dajali, in si tako reveže prijatle pridobili, de bodo per Sodniku za nas prosili. Tadaž so ga poslušali tudi Farizeji, kateri so bili

*) Evangeli sv. Luk. 16, 1—9. se bere osmo nedeljo po binkeštih.

lakomni, in so se mu posmehovali. Jezus jim je pa rekel: „Vi se pred ljudmi pravične delate, Bog pa pozná vaše serca; kar je pred ljudmi visoko, je pred Bogam gnjusoba.“ Na to jim je tole priliko povedal:

Bil je bogat mož, kateri se je oblačil v škerlat in tančico, in se je vsak dan imenitno gostil. Bil je pa tudi ubožec, po imenu Lazar, kateri je ležal pred njegovimi vratmi poln rán, in se je želel nasititi z drobtinami, ktere so padale od mize bogatina, pa nihče mu jih ni dal, ampak tudi psi so hodili, in so lizali njegove rane. — Prigodilo se je pa, de je ubožec umerl, in je bil nesen od angelov v naročje Abrahamovo. Umerl je pa tudi bogatin, in je bil pokopan v pekel. Ko je bil v terpljenji, je povzdignil svoje oči, in je vidil od deleč Abrahama in Lazarja v njegovim naročji. Tedaj je vpil in rekel: „Oče Abraham! usmili se me, in pošlji Lazarja, de pomoči konec svojiga persta v vodo, in ohladi moj jezik, ker grozovito terpim v tem plamenu.“ Abraham pa mu je rekel: „Sin! pomisli, de si prejel dobro v svojim življenji, Lazar pa je veliko hudiga prestal; zdaj pa se on veseli, ti pa terpiš. In verh vsiga tega je med nami in med vami velik prepad postavljen, de nobeden ne more od tod k vam, in od ondod sem priti.“

Bogatin reče: „Prosim te tedaj, oče! de ga pošlješ v hišo mojiga očeta; pet bratov namreč imam, de jih posvari, de tudi oni ne pridejo v ta kraj terpljenja.“ Abraham, mu pa reče: „Imajo Mojzesa in preroke; njé naj poslušajo.“ On pa je rekel: „Tega ne storijo, oče Abraham! ampak če

kdo zmed mrtvih k njim pojde, se bodo spokorili.“ Abraham je odgovoril: „Ako Mojzesa in prerokov ne poslušajo, tudi ne bodo verovali, če ravno kdo od mrtvih vstane.“

Jezus nam s to priliko tako rekoč zagrinjalo spred uniga sveta odgerne. Neumerjočnost človeške duše, posebna sodba in prihodnje povračilo se iz nje razvidi.

Ta prilika je strašno svarilo bogatincam, kateri se revežev ne usmilijo; veselo tolažilo pa za vse uboge Lazarje, ki revšino, lakoto, bolečine voljno terpé.

42. Bratovsko svarjenje. — Neusmiljeni hlapec.

(Mat. 18, 15—35.)

Pri tisti priložnosti, ko je Jezus aposteljniam postavil otroka v zgled ponižnosti, ter svaril pred pohujšanjem *), je dalje tako le govoril: „Ako pa grešiš zoper tebe tvoj brat, pojdi in ga posvari med seboj in med njim samim. Ako te poslušá, si pridobil svojiga brata; ako te pa ne poslušá, vzemi seboj še eniga ali dva, de v ustih dveh ali treh prič stoji vsa reč. Ako jih pa ne poslušá, povej Cerkvi. Če pa Cerkve ne poslušá, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik. Resnično vam povem — govori dalje svojim oposteljniam — „kar koli bote zavezali na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih; in kar koli bote razvezali na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.

*) Glej zgodba 29.

Takrat je pristopil k njemu Peter, in je rekel: „Gospod! kolikokrat bo grešil zoper mene moj brat, in naj mu odpustim? do sedemkrat?“ Jezus odgovori: „Ne rečem ti: do sedemkrat, ampak do sedemdesetkrat sedemkrat (t. j. vselej.)“

Na to pové lepo priliko, ker pravi: „Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kateri je hotel obrajt delati s svojimi hlapci. Ko je začel rajtati, je bil predenj postavljen eden, kateri mu je bil dolžan deset tavžent talentov (več ko dva in dvajset milijonov goldinarjev). Ker pa ni imel s čim plačati, je ukazal njegov gospod prodati njega, njegovo ženo, njegove otroke, in vse, kar je imel, de bi se plačal. Hlapec pa je padel na kolena, in ga je prosil rekoč: Poterpi z menoj, vse ti bom povernil. In gospod se je usmilil tistiga hlapca, ga spustil, in mu ves dolg odpustil. — Spred njega gredé je pa tisti hlapec našel eniga svojih sohlapcov, kateri mu je bil dolžan sto denarjev (t. j. blizo dvajset goldinarjev), in ga je zgrabil in davil rekoč: Plačaj, kar si dolžan! Tada je njegov sohlapec predenj padel, in ga je prosil rekoč: Poterpi z menoj; vse ti bom povernil. On pa ni hotel; temuč je šel in ga je vergel v ječo, dokler ne bo splačal dolga. Ko so pa vidili njegovi sohlapci, kar se je zgodilo, so bili silno žalostni, ter so šli in povedali svojimu gospodu vse, kar se je bilo zgodilo. Tada je poklical njegov Gospod, in mu reče: Hudobni hlapec! ves dolg sim ti odpustil, ker si me prosil; ali nisi bil toraj tudi ti dolžan usmiliti se svojiga sohlapca, kakor sim se tudi jest tebe usmilil? In njegov Gospod se je razserdil, in ga je izdal trinogam, dokler ne bo poplačal vsiga do'ga.“

„Tako bo tudi moj nebeški Oče vam storil, ako ne odpustite vsakteri svojimu bratu iz vsiga serca.“

Odpustimo radi svojimu bližajimu kolikošno koli razžaljenje: saj je vender le majhno proti razžaljenju, ki ga mi Bogu delamo s svojimi grehi. Odpustimo, preden začnemo moliti; sicer bi v peti prošnji „Očenaša“ serd božji nad-se klicali.

43. Modre in trapaste device.

(Mat. 25. 1—13.)

Ko je Gospod govoril svojim aposteljniam od poslednje sodbe *), in rekel, de tistiga dneva nobeden ne vé, še angeli ne, ampak sam Oče; je opominjal tudi k čuječnosti, naj bi se vedno greha varovali, in se do časa z dobrimi deli preskerbeli, de bomo vselej na smert pripravljeni. Rekel je: „Ako bi hišni gospodar vedil, ob kateri uri bo tat prišel, bi gotovo čul, in bi ne pustil svoje hiše podkopati. Za tega voljo bodite tudi vi pripravljene; zakaj Sin človekov bo prišel ob uri, za katero ne veste.“ Na to je povedal naslednjo priliko:

„Nebeško kraljestvo je podobno deseterim devicam, ktere so vzele svoje svetila, in so šle ženinu in nevesti naproti. Pa pet jih je bilo nespametnih, in pet pametnih. Petere nespametne so vzele svetila, olja pa niso vzele seboj. Pametne pa so vzele olja v svojih posodah s svetili vred. Ker se je pa ženin mudil, so vse podremale in zaspale. O polnoči je šum vstal: Glejte! ženin gré, pojdite mu

*) Glej zgodbo 62.

naproti. Takrat so vstale vse tiste device, in so napravljale svoje svetila. Nespametne pa so modrim rekly: Dajte nam svojiga olja, ker naše svetila ugasujejo. Pametne pa so odgovorile: De ga kje ne zmanjka nam in vam, pojdite raji k prodajavcam, in si ga kupite. Kadar so pa šle kupovat, je prišel ženin; in pripravljene so šle ž njim na ženitnino, in duri so se zaperle. Poslednjič pa pridejo tudi une device in kličejo: Gospod, gospod! odpri nam. On pa je odgovoril: Resnične vam povem, vas ne poznam. — „Čujte tedaj ker ne veste ne dneva ne ure!“

Modre device so podoba tistih kristjanov, kateri neutrudeno svoje dolžnosti iz dobrega namena spolnujejo, in jim dobrih za večno življenje zaslužljivih del ne manjka. Kjerkoli in kadarkoli jih smert dohití, jih najde pripravljene.

Trapastim devicam so podobni tisti kristjanje, 1) kateri vere v delih ne kažejo; 2) kateri sicer nekatere dobre dela opravljajo, pa brez pravega namena; 3) kateri pokoro od dné do dné odlašajo, de jih tako smert prehití.

C. Jezus poterduje svoj nauk s čudeži.

S čudeži je Jezus poterdoval, de je On res tisti, kteriga se je delal, namreč obljubljeni Mesija in božji Sin, in de so tedaj vsi nauki, ki jih je oznanoval, resnični in božji. Zdraven tega so bili vsi njegovi čudeži taki, de je ž njimi povsod dobrote skazoval.

Zmed čudežev Gospodovih, ki so jih sv. evangelisti bolj natanko popisali, sledé tukaj naj imenitniši.

a. Vsa natora je Jezusu . pokorna.

44. Jezus utolaži vihar na jezeru.

(Mat. 8, 23—27.)

Jezus je bil neki dan pri Genezareškim jezeru, in je učil množice, ki so se bile okoli njega zbrale. Po tem je zapovedal na uno stran jezera prepeljati. Stopil je tedaj v čelnič, in njegovi učenci so šli z njim. Zlo se je bil čez dan utrudil; torej se je usédel, in se počivat nasloní. Ko se tako peljájo, kar vstane velik vihar na morji, de so valovi čelnič pokrivali. Jezus je pa spal. Učenci so bili v strahu in trepetu. Stopijo tedaj k njemu, ga zbudé in rekó: „Gospod! otmi nas, poginjamo!“ Jezus jim je rekel: „Kaj ste boječi, maloverni?“ Tada j je vstal, in zapovedal vetrovam in morju, in bila je velika tihota. Ljudje pa so se čudili in rekli: „Kdo je ta, de so mu pokorni vetrovi in morje?“

45. Jezus nasiti 5000 mož.

(Mat. 14, 13. Mark. 6, 30. Luk. 9, 11. Jan. 6, 1.)

Velikonočni praznik se je bližal. Veliko ljudi je bilo že na potu v Jeruzalem. Razposlani aposteljni so se bili ravno kar vernili k Jezusu, in so mu povedali, kar koli so bili storili. In Jezus jim je rekel: „Pojdite na stran v samotén kraj, in se malo počíte.“ V čeln z učenci vred je stopil, ter so šli v samotén kraj ne deleč od Betzajdskiga mesta.

Ljudje, ki so ga vidili v čeln iti, so ob bregu za njim šli, ker so vidili čudeže, ki jih je delal

nad bolniki. Jezus je iz čelna stopil, ter šel s svojimi učenci na goro; množica pa je za njim vderla. Ko je pa veliko množico vidil, se jih je usmilil, in je začel učiti. Potlej je ozdravil bolnike, kolikor jih je med njimi bilo.

Kadar je že pozno bilo, stopijo učenci k njemu, in mu reko: „Ta kraj je samotен, in čas že prehaja; spusti množice, de gredó na vasí in terge, in si jesti dobé!“ Jezus reče: „Dajte jim vi jesti!“ Učenci se mu začudijo in pravijo: „Kakó to? ali gremo in kupimo za dve sto denarjev (t. j. 40 gold). Skušati ga, koliko zaupanje ima v njegovo moč, vpraša Jezus še Filipa: „Od kod bomo kupili kruha, de se jih toliko najé?“ Filip mu odgovorí: „Za dve sto denarjev kruha jim ni dosti, de bi vsakteri kaj maliga dobil.“ Jih vpraša: „Koliko je kruha? idite in pogledjte.“ Andrej pride in pové: „Neki mladeneč je tukej, kateri ima pet ječmenovih kruhov, in dve ribi; ali kaj je to med tolikanj?“ Na to reče učencam: „Prinesite mi oboje; ljudem pa recite, de naj zverstama po travi sédejo. In so se usedli po sto ali po petdeset vštric. Bilo jih je pet tavežent mož brez žen in otrok.

Zdaj je Jezus vzel petere kruhe in obé ribi, je pogledal v nebo, jih blagoslovil, in dal učencam, de naj jih razdelé. Tudi rib reče vsim dati, kolikor jih kdo jesti hoče. Učenci so razdelili; in vsi ljudje so jedli, in se nasitili. Ko so bili vsi nasiteni reče Jezus učencam: „Poberite kosce, kateri so ostali, de konca ne vzamejo.“ So tedaj pobrali ostanke koscov, in bilo jih je dvanajst polnih košev.

Ljudje, ko so vidili čudež, kteriga je bil Je-

zus storil, so rekli: „On je resnično prerok, kateri jma na svet priti;“ in so ga mislili po sili kralja storiti. Jezus pa je to vidil; tedaj je ukazal učencam v čeln stopiti, sam pa se je natihama umaknil nekam na goro, in je ondi molil do pozne noči. Množica se je razšla, in je prenočila v bližnjih terjih in vaseh.

NB. Drugikrat je Jezus nasitil 4000 ljudi s sedmerimi kruhi in nekoliko ribami, in ostalo jim je bilo še sedem jerbasov koscev, kakor se bere v evangelii 6. nedeljo po binkeštih Mat. 15, 29.

Tukej so se prav lepo spolnile Jezusove besede: „Išite naj popred božjiga kraljestva in njegove pravice; in vse drugo vam bo priverženo.“

46. Jezus hodi po morji kakor po suhim.

(Mat. 14. Mark. 6. Jan. 6.)

Učenci so stopili v čeln, de bi se prepeljali. Pa kmali je vstal velik vihar, in valovi so čelnič na sredi jezera sem ter tje zaganjali. Po vsi moči so si prizadevali, pa vihar jim ni dal naprej priti. Okoli treh po polnoči zagledajo nekoga po morji proti čelnu iti. Bil je Jezus. V temni noči in že tako vsi prestrašeni, ga niso spoznali. „Prizakazen je!“ so rekli, in so iz strahu krič zagnali. Jezus pa jih je z navadno prijaznim glasam nagovoril: „Jest sîm, nikar se ne bojte!“ Veliko veselje jim je bilo, Jezusa pri sebi imeti v toliki nevarnosti. Peter je hitro rekel: „Gospod! ako si ti, mi reci po verhu vode k tebi priti.“ On je rekel: „Pridi!“ Peter stopi iz čelna, in se spusti po verhu

vode, de bi prisel k Jezusu. Ko je pa vidil silen veter, se je zbal, in pri ti priči se je začel topiti. Tedaj je zavpil: „Gospod! reši me!“ In zdajci je Jezus svojo roko stegnil, ga prijel in mu rekel: „Maloverni! zakaj si sumil?“ In ko sta stopila v čeln, je veter nehal. Ti pa, kateri so bili v čelnu, so ga molili, in so rekli: „Res, Sin Božji si!“

Prosimo Boga, de nam dá terdno zaupanje: „O Bog! poterdi moje upanje!“

47. Jezus obljubi presveto rešnje Telo.

(Jan. 6, 22. i. d.)

Množica, ki jo je bil Jezus nasitil, ga je prišla drugi dan zopet iskat, in je vidila, de ga ni več tamkej. Stopijo tedaj v čelne, in gredó v Kafarnavm za njim. Jezus, množico viditi, je rekel: „Išete me, ne ker ste čudeže vidili, temuč ker ste od kruhov jedli in nasiteni bili. Delajte ne za jed, ktera mine, ampak za jed, ktera v večno življenje ostane. — Jest sim živi kruh, ki sim z nebes prišel. Ako kdo jé od tega kruha, bo živel vekomej; kruh pa, kteriga bom jest dal, je moje mesó za življenje svetá.“ Judje so se med seboj prepirali in djali: „Kakó nam more tá svoje meso dati jesti?“ Jezus jim je tedaj rekel: „Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesá Sinau človekoviga, in ne pili njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor jé moje meso, in pije mojo kri, imá večno življenje, in jest ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje mesó je rés jed, in

moja kri je rés pijača. Kdor jé moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jest v njem. — Ta je kruh, kateri je z nebes prišel; ne kakor mana, ki so jo vaši očetje jedli, in so umerli. Kdor jé ta kruh, bo živel vekomaj.“

Veliko Jezusovih učencov, kateri so poslušali, je reklo: „To govorjenje je terdo, in kdo ga more poslušati?“ in so odsihmal odstopili od njega. Jezus je tedaj dvanajsterim rekel: „Hočete tudi vi preč iti?“ Simon Peter pa mu je odgovoril: „Gospod! k komu pojdemo? Besede večniga življenja imaš, in mi smo vérovali ia spoznali, de si ti Kristus, Sin božji.“

Jezus Kristus ima besede večniga življenja; verujmo terdno, kar On uči! „O Bog! pomnóži mojo vero!“

b. Slepim je dal, de so vidili.

48. Jezus dá dvema slepcama pogled.

(Mat. 9, 27—31.)

Kadar je Jezus od Jaira, čigar hčer je bil k življenju obudil, dalje šel, sta dva slepca za njim šla, sta vpila in djala: „Usmili se náju, Sin Davidov!“ Jezus pa je šel svojo pot, kakor de bi ju ne slišal. Ko je domú prišel, sta slepca k njemu stopila. Jezus jima reče: „Vérujeta, de vama zamorem to storiti?“ Mu odgovorita: „Verujeva, Gospod!“ Tedaj se je dotaknil njunih očí in je rekel: „Zgòdi se vama po vájini veri“ In nju očí so se odperle. Tedaj je jima popretil rekoč: „Glejta, de nobeden ne zvé.“ Ona sta pa ven šla, in sta ga po vsim tistim kraji razglaševala.“

49. Sleporojeni.

(Jan 9, 1--41.)

Ob prazniku šotorov je prišel Jezus v Jeruzalem, in je šel tudi v tempel učiti. Judje so se mu čudili in rekli: „Kako umé on pisma, ker se ni učil?“ Jezus jim je pa rekel: „Moj nauk ni moj, ampak tistiga, kateri me je poslal. Ako hoče kdo njegovo voljo storiti, bo spoznal, ali je iz Boga, ali jest sam iz sebe govorim.“ — Jest sim luč svetá; kdor za mano hodi, ne hodi po tmí, ampak bo imel luč življenja. — Resnično vam povem: „Ako kdo mojo besedo dopolni, ne bo smerti vidil vekomaj.“ Veliko iz množice jih je vanj verovalo. Nekteri terdovratni pa, in posebno Farizeji, so ga hotli kamnjati, in Jezus je šel iz tempelna.

Iz tempelna gredé vidi Jezus med ubožci človeka, ki je bil slep rojen. Judje so imeli krivo misel, de take in enake nadloge so vselej kazni káciga greha. Učenci Jezusovi so zdaj tudi še takó mislili. Uprašajo ga tedaj: „Učenik! kdo je grešil, on ali njegovi starši, de je slep rojen?“ Jezus je odgovoril: „Ni grešil ne on ne njegovi starši; temuč, de se razodencjo božje dela nad njim.“ Po tem je pljunil na tla, in storil blata iz pljunka, mu je pomazal očí, in rekel: „Pojdi, umí se v kopli Siloe“ Je šel, in se umil, in se je vernil vidijoč.

Sosedje in tisti, ki so ga poprej poznali, so rekli: Kaj ne, de je ta tisti, ki je sedel, in vbo-gajme prosil? Eni so rekli: Je; drugi pa: Ne, ampak le podoben mu je. On pa je rekel: „Jest

sim tisti.“ So ga vprašali: „Kakó si spregledal?“ Jim je povedal, kdo in kakó mu je dal pogled. Na to ga peljejo k Farizejem. Ti so ga tudi vprašali, kako je pogled dobil. In on je rekel: „Blato mi je na oči djal, in jest sim se umil, in vidim.“

Bila je pa sabota, ko je bil Jezus to storil. Toraj so rekli nekteri zmed Farizejev: „Ta človek ni od Boga, ker sabote ne posvečuje.“ Drugi pa so rekli: „Kako bi mogel grešnik take čudeže delati?“ Rekoó tedaj ozdravljenimu: „Kaj ti praviš od njega, kteri ti je oči odperl?“ Je odgovoril: „Prerok je.“ Duhovšina in Farizeji pa niso verjeli, de je bil slep in de je spregledal. Pokličejo tedaj njegove starše, in jih vprašajo: „Je li ta vaš sin, ki pravite, de je bil slep rojen?“ Starši odgovoré: „Vémo, de je on naš sin, in de je bil slep rojen; kakó pa zdaj vidi, in kdo mu je oči odperl, ne vémo. Njega vprašajte, saj je zadosti star, naj sam govori od sebe.“ Takó so govorili, ker so se Judov bali; zakaj Judje so bili že sklenili, de, če kdo reče, de je on Kristus, naj bo od shodnice odločen.

Duhovšina tedaj vdrugeč pokliče uniga, ki je bil slep, in mu rekoó: „Daj čast Bogu! mi vémo, de je ta človek grešnik.“ Jim reče: „Ali je grešnik, ne vem; samo to vem, de sim bil slep, in de zdaj vidim.“ Ga vprašajo: „Kaj ti je storil? kako ti je oči odperl?“ Jim odgovori: „Sim vam že povedal; čimu hočete zopet slišati? Hočete mar tudi vi njegovi učenci biti?“ Tadaaj so ga Farizeji kleli in rekli: „Ti bodi njegov učenec; mi pa smo Mojzesovi učenci. De je z Mojzesam Bog govoril to vemo; ta pa, ne vemo, od kod de je.“ Tisti

človek jim je odgovoril: „Čudno je, de ne veste, od kod de je; in vender mi je oči odperl! Vemo pa, de grešnikov Bog ne usliši. Kar svet stoji, se ni slišalo, de bi bil kdo sleporojenimu oči odperl. Ko bi tá ne bil od Boga, bi ne bil mogel nič storiti.“ Tedaj mu rekó: „Ves si v grehih rojen, in ti nas učiš.“ In so ga venkej pahnili.

Ko ga je Jezus našel, mu je rekel: „Véruješ ti v Sinu Božjiga?“ Je rekel: Gospod! kdo je, de vérujem vanj? Jezus mu je rekel: „Vidil si ga, in kateri s teboj govori, On je.“ Uni pa je rekel: „Gospod verujem.“ In vergel se je na tla, in ga molil.

50. Slepi Bartimej in še dva druga slepca.

(Luk. 18, 31—43; Mat. 20, 29—34.)

Ko je Jezus šel zadnjikrat v Jeruzalem, ter se mestu Jerihi bližal, je neki slepec, Bartimej po imenu, sedel poleg pota, in je vbogajme prosil. In ko je slišal množico memo iti, je vprašal, kaj bi to bilo. Povedali so mu pa, de Jezus iz Nazareta memo gre. Tadaj je začel vpiti rekoč: „Jezus sin Davidov, usmili se me!“ Spredaj gredoči pa so ga svarili, de naj molčí. On pa je še bolj vpil: „Sin Davidov, usmili se me!“ Jezus je obstal, in ga je rekel k sebi pripeljati. In kadar se je približal, ga je vprašal: „Kaj hočeš, de ti storim?“ On pa je rekel: „Gospod, de vidim.“ In Jezus mu je rekel: „Spreglej! — Tvoja vera ti je pomagala.“ In zdajci je spregledal, ter za njim šel, in Boga častil.

Kadar je iz Jerihe šel, ga je zopet velika množica spremljala. In dva slepca, ki sta pri poti sedela, sta slišala, de Jezus memo gre, ter sta vpila rekoč: „Usmili se naju, Gospod, sin Davidov!“ Jezus je obstal, je poklical, in jima djal: „Kaj hočeta, de vama storim?“ Rečeta: „Gospod, de se najine oči odpró.“ Jezus se je nju usmilil, se njunih oči dotaknil, in zdajci sta spregledala, ter za njim šla.

c. Gluhim je dal, de so slišali, mutastim de so govorili.

Kako je Jezus ozdravil gluhomutca, se bere v evangeliu 11. nedeljo po binkeštih. Mark. 7, 31—37.

d. Hromim je dal, de so hodili.

Od mertvoudniga, kako ga je Jezus ozdravil, se bere v evangeliu 18. nedeljo po binkošnih. Mat. 9, 1—8. Mark. 2, 1—13.

51. Osem in trideset letni bolnik.

(Jan. 5, 1—18.)

V Jeruzalemu je bila kópel, ki se ji je reklo Betzajda, in je imela pet lóp na okrog. V njih je ležalo veliko bolnih, slepih, kruljevih, suhoudnih, kateri so čakali na pljivkanje ali gibanje vode. Zakaj voda se je ob časih začela plajhati, in kdor je

tadaj prvi v kópel stopil, je ozdravel, katero bolezen koli je imel.

Bil je tam človek, kateri je bil osem in trideset let bolan. Jezus je bil ravno v Jeruzalem na praznik prišel. Ko tega človeka vidi ondi ležati, mu reče: „Hočeš ozdravljen biti?“ Bolnik mu je odgovoril: „Gospod! nimam človeka, da bi me, kadar se voda skali, v kópel djal; zakaj preden jest pridem, že drugi pred menoj vanjo stópi.“ Jezus mu reče: „Vstani, zadeni svojo posteljo, in hodi!“ In tisti človek je zdajci ozdravel, ter je vzel svojo posteljo in je hodil.

Tisti dan pa je bila sabota. Toraj so Judje ozdravljenimu rekli: „Sabota je; ne smeš postelje neiti.“ Jim je odgovoril: „Kteri me je ozdravil, mi je rekel: „Zadeni svojo posteljo in hodi.“ Ga vprašajo: „Kdo je pa tisti, ki ti je to rekel?“ Mož ga ni vedil imenovati. Jezus se kmali potlej v tempelnu ž njim snide, in mu reče: „Glej, ozdravljen si! nikar več ne greši, da se ti kaj hujšiga ne zgodi!“ Ko je mož Jezusa spoznal, gré in pové Judam: „Jezus se mu pravi, kateri me je ozdravil.“ Judje so zdaj Jezusa preganjali, ker je to bil v saboto storil.

Jezus jim je pa odgovoril: „Moj Oče do zdaj dela, in jest delam.“ Na to so še bolj iskali ga umoriti, ker ni le sabote prelomil, temuč je tudi Boga imenoval svojiga Očeta. Jezus jim je pa dalje rekel: „Karkoli Oče dela, to tudi Sin dela. Kakor Oče mertve obuduje in oživlja, tako tudi Sin oživlja, ktere hoče. Oče tudi nikogar ne sodi, temuč je vso sodbo Sinu dal, da vsi časté Sinú, kakor časté Očeta. Kdor Sina ne časti, ne časti Očeta,

kteri ga je poslal. Resnično, resnično vam povem, de pride ura, ko bodo vsi, kteri so v grobeh, slišali, glas Sinú Božijga; in kteri so dobro delali, bodo vstali k življenju, kteri so pa huđo delali, bodo vstali k obsojenju.“

Pri tej priložnosti jim je dalje skazoval, de je on obljubljeni Odrešenik. Rekel je: „Ako bi jest sam od sebe pričeval, bi znal kdo reči, de moje pričevanje ni resnično. Nekdo drugi je, kteri od mene pričuje: poslali ste k Janezu; in on je resnici pričeval. Imam pa še večí pričevanje, kakor je Janezovo; namreč dela. Dela, ktere delam, same od mene pričujejo, de me je Oče poslal. In Oče, kteri me je poslal, je sam od mene pričal (namreč pri kerstu ná Jordanu).“ — Dalje je rekel: „Preišite pisma, ker ménite, de imate v njih večno življenje: one so, ktere od mene pričujejo.“

e. Gobove je očiševal.

Od goboviga človeka, ki se ga je Jezus le dotaknil in rekel: „Hočem, bodi očišen,“ in je kar čist bil od svojih gob, se bere v evangellii 3. nedeljo po razglašenji Gospodovim. Mat. 8, 1—5.

Od desetih gobovih mož se bere v evangellii 13. nedeljo po binkeštih. Luk. 17, 11—19.

f. Jezus ozdravlja vsakoršne bolnike.

52. Simonova taša.

(Luk. 4, 38—40.)

V mestu Kafarnavmu, kamor se je bil preselil iz Nazareta, je Jezus ob sabotah učil po shodnicah.

Neki dan se je podal iz shodnice v hišo Simona Petra. Simonovo tašo pa je huda merzlica tresla, in prosili so Jezusa, da bi ji pomagal. Jezus je k nji stopil, je zapovedal merzlici, in précej jo je popustila, da je zdajci vstala, in jim stregla.

Na večer pa so prinesli k njemu vse bolne, ki so imeli mnogotere bolezni. On pa je na sleherniga roke položil, in ga ozdravil.

53. Človek z vsušeno roko.

(Mat. 12, 9—13.)

Jezus je prišel neko saboto v Farizejsko šolo. Bil je ondi človek, kateri je imel vsušeno roko. Farizeji so ga vprašali: Ali se sme ob sabotah ozdravljati?“ Jezus jim je pa odgovoril: „Kteri človek bo med vami, ko bi imel ovco, in bi ob saboti v jamo padla, ali jè ne bo prijel in ven vzdignil? Koliko boljši pa je človek kakor ovca! Zato se smé ob saboti dobro storiti. Po tem reče tistimu človeku: „Stegni svojo roko.“ In jo je stegnil, in je zdrava postala ravno tako kakor druga.

Farizeji pa, ne da bi bili vanj vérovali, temuč so venkej šli, in se posvetvali, kako bi Jezusa pogubili. Ker je pa Jezus to vedil, se je od ondod umaknil.

Od vodeničniga človeka,

ki ga je Jezus tudi v saboto v hiši nekiga višiga Farizejev ozdravil, ter Farizejem z enako priliko od osla ali vola, ki bi komu v kapnico padel, in bi ga

gotovo précej sabotni dan iz nje izlekel, pokazal, de se sméjo v saboto dela usmiljenja do bližnjiga opravljati, se bere v evangeliu 16. nedeljo po binkeštih. Luk. 14, 1—7.

g. Tudi take bolnike, ki so bili deleč od njega, je Jezus ozdravljajal.

Od kraljičeviga sina

se bere v evangeliu 20. nedeljo po binkeštih. Jan. 4, 46—53.

54. Stotnikov hlapec.

(Mat. 8, 5—13.)

Z gore, kjer je učil osem zveličanskih čednost, je prišel Jezus v Kafarnavm. Tada je stopil k njemu rimski stotnik, in ga je prosil rekoč: Gospod! moj hlapec leží domá mertvouden, in ga hudo vije.“ Jezus mu je rekel: Jest bom prišel in ga bom ozdravil. Stotnik odgovori, in reče, „Gospod! nisim vreden, de greš pod mojo streho; temuč reci le z besedo, in moj hlapec bo ozdravljen. Zakaj tudi jest sim človek, ki sim pod oblastjo, in imam vojšake pod seboj, in rečem temu: Idi, in gre; in unimu: Pridi, in pride; in svojimu služabniku: Stori to, in stori.“ Ko je pa Jezus to slišal, se je začudil, in je rekel množicam: „Resnično vam povem, takó velike vere nisim v Izraelu našel. Povém vam pa, de jih bo veliko od izhoda in zahoda prišlo, in bodo sedeli pri mizi z Abrahamam in Izakam in Jakopam v ne-

beškim kraljestvu; otroci kraljestva pa bodo pah-njeni v vnanjo temo, ondi bo jok in škripanje z zobmi.“ Potlej je rekel stotniku: „Pojdi, in kakor si veroval, tako se ti zgôdi!“ In hlapec je bil ozdrav-ljen tisto uro.

h. Hudiče je izganjal.

55. Mesečni.

(Mat. 17, 14. Mark. 6, 16.)

Ko je Jezus prišel z gore Tabor, kjer se je bil spremenil, pristopi k njemu človek, na kolena pade in ga prosi: Gospod! usmili se mojiga sina, ker je mesečen (obseden), in veliko terpí; zakaj večkrat pade v ogenj in večkrat v vodo. Sim ga pripeljal k tvojim učencam, pa ga niso mogli ozdra-viti.“ Jezus ga je ukazal préd se pripeljati. Nato je vprašal očeta, kako dolgo de je, kar se mu je to prigodilo? Oče je odgovoril: „Od mladiga; ali če kaj moreš, pomagaj nam, in usmili se nas.“ Je-zus mu je djal: „Če moreš to vérovati, vse je mo-goče tému, kateri véruje!“ In oče je s solzami v očeh rekel: „Vérujem, Gospod! pomagaj moji ne-veri!“ Zdaj je Jezus nečistimu duhu zažugal, in hudobni duh je šel iz njega.

Na to so učenci Jezusa vprašali: „Zakaj ga mi nismo mogli izgnati?“ Jezus jim je odgovoril: „Zavoljo vaše nejevere. Zakaj resnično vam povem, ako imate vero, in porečete ti gôri: Prestavi se od tod tje, in se bo prestavila, in nič vam ne bo ne-mogoče. Ta rod hudobnih duhov pa se ne izžene drugači, kakor le z molitevjo in s postam.“

I. Jezus obuduje mertve k življenju.

56. Mladeneč v Najmu.

(Luk. 7, 1—16.)

Popotovaje po svoji domači deželi, se je prigodilo, da je Jezus šel v mesto, ki se imenuje Najm; in ž njim so šli njegovi učenci in velika množica. Ko se je mestnim vratam približal, so merliča nesli, ediniga sina njegove matere, ki je bila vdova. Jokaje je šla réva zapušena za parami. Ž njo je bilo veliko ljudi iz mesta. Ko jo je Gospod vidil, se mu je v serce smilila, in ji je rekel: „Ne jokaj!“ Pristopil je, se dotaknil pár, in nósci so obstali. — Po Izraelskim niso tróg zabijali. Vsaki je lahko merliča na odru vidil; v gol pert je bil zavit. — Jezus je merliču rekel: „Mladeneč, rečem ti, vstani!“ Précej je merlič sédel in začel govoriti. Jezus ga je peljal k njegovi materi. Vse pa je strah obšel, in so Boga hvalili rekoč: „Vélikí prerok je med nami vstal, in Bog je obiskal svoje ljudstvo.“ In ta slóvez od njega se je razširil po vsi Judeji in v druge dežele okrog.

57. Jajrova hči in bolnica.

(Mat. 9, 18—26. Mark. 5, 22—43. Luk. 8, 41.)

Enkrat, ko je ravno velika množica pri Jezusu bila, pride k njemu neki vikši shodnice, Jajr po imenu. Imel je hčer, še le dvanajst let staro, in bila je na smertni postelji. Pred Jezusa pade, in ga

prosi: „Gospod! moja hči umira; pridi in položi roko na njo, de ozdravi in živi.“ Jezus je vstal in ž njim šel. Njegovi učenci in veliko ljudi je za njim šlo.

Med ljudstvom je bila žena, ktera je že dvanajst let bolehal. Mnogim zdravnikom je bila že v rokah, vse premoženje jim je bila izdala; vendar je ni mogel nobeden ozdraviti. Ona je sama pri sebi rekla: „Ako se le njegoviga oblačila dotaknem, gotovo bom ozdravljena.“ Toraj se pririne skoz ljudstvo do Jezusa, se dotakne roba njegoviga oblačila, in zdajci je čutila, de je ozdravljena svoje nadloge. Menila je, de je to skrivej storila. In res, noben človek ni tega vidil. Jezus pa se oberne k ljudem, in reče: „Kdo se je mojiga oblačila dotaknil?“ Nihče se ne oglasi. Peter in drugi učenci mu rekó: „Učenik! sej vidiš, de ljudje od vsih strani v té tišé, in še vprašaš: Kdo se me je dotaknil?“ Pa Jezus le terdi: „Nekdo se me je dotaknil, ker vem, de je ozdravljajoča moč šla iz mene.“ Ko žena vidi, de se nič ne dá skriti, je trepetaje predenj padla, in povedala pred vsim ljudstvom, zakaj se ga je dotaknila, in kako je naglo bila ozdravljena. Jezus pa ji je rekel: „Hči! tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru.“ Vsa zdrava in vesela je šla na svoj dom.

Jezus je še govoril, kar pride nekdo Jajrovih, in mu reče, de naj ne trudi Učenika, ker je hči že umerla. Oče ostermí. Pa Jezus mu je rekel: „Ne boj se, le verovaj, in bo oteta.“

Ko je Jezus v hišo prišel, so vsi jokali in po nji žalovali. Tudi se je že po šegi tistih krajev mrtvaška piskala, in žalovavke so žalostne pesmi pele.

Jezus je rekel: „Odstopite; zakaj deklica ni mrtva ampak spi.“ Tedaj so se mu posmehovali, ker so vedili, de je umerla. Ko se je množica iz hiše spravila, gre Jezus notri, kjer je deklica ležala, in le Petra, Jakopa in Janeza, pa dekletoviga očeta in mater je seboj vzal. Zdaj prime dekličo za roke, in kakor bi jo iz spanja hotel predramiti, reče: „Deklica, rečem ti, vstani!“ In deklica je vstala. Jezus reče, de naj dekletu jesti dajo. — Kmali se je razglasil ta velik čudež po vsi deželi.

58. Jezus obudi Lazarja.

(Jan. 11.)

Lazar, kateri je z Marijo in Marto, svojima sestrama, v Betanii, tergu uro hodá od Jeruzalema prebival, je bil zbolel. Sestri pošljete posla do Jezusa, in mu poročite: „Gospod! glej, kteriga ljubiš, je bolan.“ Jezus je rekel: „Ta bolezen ni k smerti, temuč je k časti božji, de bo Sin božji po nji poveličan.“ Še dva dni je Jezus ostal ondi, kjer je bil. Tretji dan je rekel učencam: „Pojdimo spet v Judejo! Lazar, naš prijatelj spi; pa grem, de ga iz spanja zbudim.“ Učenci so rekli: „Gospod! ako spi, bo ozdravel.“ Menili so namreč, de od navadniga spanja govori; govoril pa je od njegove smerti. Toraj jim Jezus razločno reče: „Lazar je umerl, in vesel sim zavoljo vas, de nisim tam bil, zato de vérujete.“

Ko Jezus v Betanijo pride, je Lazarjevo truplo že štiri dni v grobu ležalo. Kadar je Marta slišala, de Jezus gre, mu hití naproti in mu reče: „Gospod! ko bi bil ti tukej, bi moj brat ne bil umerl; pa tudi

zdaj vem, de ti bo Bog dal, kar koli ga boš prosil.“ Jezus ji reče: „Tvoj brat bo vstal.“ Marta odgovori: „Vem de bo vstal ob vstajenji poslednji dan.“ Jezus pa ji je rekel: „Jest sim vstajenje in življenje. Kdor v mé véruje, bo živel, ako ravno umerje. In kdor živi in v mé veruje, ne bo umerl vekomaj. — Véruješ to?“ Marta odgovori: „Kaj pa de vérujem, Gospod! de si ti Kristus, Sin živiga Boga, ki si na ta svet prišel.“

Jezus ni hotel v terg iti. Marta tedaj gre in pokliče na tihim Marijo, svojo sestro, in reče: „Učenik je tukaj, in te kliče.“ Ona hitro vstane in gre k Jezusu. Ko so Judje to vidili, ki so bili pri nji v hiši, in so jo tolažili, so za njo šli in rekli: „K grobu gre jokati.“ Marija pride k Jezusu, se mu k nogam verže in reče: „Gospod! ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne bil umerl.“ Zolzé so ji uderle po licah, in tudi Judje, ki so bili ž njo prišli, so jokali. Ko jih Jezus jokati vidi, se mu v duhu užali. Ves ginjen reče: „Kam ste ga položili?“ Mu rekó: „Gospod, pridi in poglej!“ Jok sester in prijatlov ranjciga je Jezusu tako zlo šel k sercu, de se je tudi on zjokal.

Jezus pride k grobu, in reče: „Odvalite kamen!“ Marta pa reče: „Gospod! že smerdí; zakaj štiri dni že leží.“ Jezus ji reče: „Ali ti nisim rekel, de boš vidila čast božjo, ako véruješ.“ Tada j so kamen odvalili. Jezus povzdigne svoje oči proti nebu in moli, in po tem reče z močnim glasam: „Lazar, pridi ven!“ In Lazar je zdajci ven prišel, povezan s povoji na rokah in na nogah, in njegov obraz je bil v pert zavit. Strah je prešinil vse pričujoče; Jezus pa ves miren reče: „Razvežite ga, de bo mogel iti.“

Kakor je Jezus Najmskiga mladenča, Jajrovo hčer in Lazarja obudil, in s tem pokazal svojo božjo moč, tako bo tudi nad nami svojo obljubo spolnil; On je vstajenje in življenje.

59. Jezus napové nevernim Farizejem svoje vstajenje od mrtvih.

(Mat. 12, 38—41.)

Razun zgorej popisanih je Jezus še veliko čudežev storil, ki so v sv. evangelii le omenjeni. Takole se namreč bere pri sv. Mark. 6, 55, 56: „Začeli so bolne na posteljah tje nositi, kjerkoli so slišali, de je Gospod bil. In kamorkoli je Gospod prišel v vasí, ali v terge, ali v mesta, so bolnike na ulice pokladali, in ga prosili, de bi se le kraja njegoviga oblačila dotaknili; in kolikorkoli se jih ga je dotaknilo, so bili ozdravljeni.“ — In pri sv. Luk. 6, 19. se bere: „Vsa množica je iskala se ga dotakniti, zakaj moč je od njega šla, in je vse ozdravila.“

Zavoljo tolikanj čudežev je ljudstvo v Jezusa verovalo; hudobni Farizeji pa, ki čudežev vender niso mogli tajiti, so rekli, de vse to dela v Belcebubu, ter so hotli od njega poseben čudež na nebu. Rekli so mu: „Učenik! mi hočemo od tebe znamenje od nebés viditi.“ Jezus pa jim je odgovoril: „Ta hudobni rod iše znamenja; pa ne bo mu dano znamenje, kakor znamenje Jona preroka. Zakaj kakor je bil Jona v trebuhu morskiga soma tri dni in tri noči, ravno tako bo Sin človekov v sercu zemlje tri dni in tri noči.“

D. Prerokbe Jezusove in nektere prigodbe poslednjih dní pred njegovim terpljenjem.

60. Marija mazili Jezusa.

(Jan. 12.)

Veliko Judov, ki so vidili, de je Lazarja od mertvih obudil, je v Jezusa verovalo. Eni zmed njih pa so šli, in povedali farizejem, kaj de je Jezus storil. Véliki duhovni in farizeji so toraj zbor sklicali in rekli: „Kaj hočemo storiti? Ta človek dela veliko čudežev. Ako ga tako pustimo, bodo vsi vanj verovali.“ Tedaj ga véliki zbor sklene umoriti. Jezus se je toraj do Izraelskih mej odmaknil, ker njegova ura še ni bila prišla.

Ko se je pa velika noč bližala, reče Jezus dvanajsterim: „Glejte, gremo gôri v Jeruzalem, in Sin človekov bo izdan vélikim duhovnam in pismarjem. K smerti ga bodo obsodili in izdali nevernikam; ti ga bodo zaničevali, bičali in križali, in tretji dan bo od smerti vstal.“ Oni pa niso razumeli, kar je bilo rečeno.

Prišel je v mesto Jeriho, kjer ga je bogat mož, Cahej po imenu, kateri je bil vikši colnarjev, z velikim veseljem v svojo hišo sprejel. (Glej evangeli v god obletnice posvečenja vsih cerkva.)

Šest dni pred veliko nočjo pa je zopet prišel v Betanijo, kjer je bil Lazarja obudil. Ondi so mu napravili večerjo v hiši Simona, kteriga je bil poprej enkrat gob očistil. Lazar je bil z drugimi vred pri mizi; Marta je stregla. Ko so večerjali, prinese Marija v alabastrovi pušici libro draziga

mazila, ga je zlivala Jezusu na glavo, muž njim nogé mazala, in jih s svojimi lasmi brisala. Judež Iškarjot pa je bil zavoljo tega nejevoljin in je rekel: „Čimu ta potrata? Za več ko za 300 denarjev bi se bilo mazilo prodalo, in cena bi se bila raji razdelila med uboge.“ To pa je rekel, ne, de bi mu bilo mar za uboge, temuč, ker je tát bil, in je imel denarnico. Tudi nekteri drugi učenci so takó mislili, vender iz dobriga namena. Ali Jezus, kateri jim je v serce vidil, je rekel: „Pustite jo, in nikar ji ne delajte nadlége! Dobro delo je nad menoj storila. Uboge bote vselej med seboj imeli, mene pa ne. Ker je to mazilo zlila na moj život, ga je mazilila že naprej za moj pogreb. Resnično vam povem, po vsim svetu, kjerkoli se bo oznanoval ta evangeli, se bo tudi pravilo v njen spomin, kar je storila.“

Za uboge nam mora skerb biti; obernimo pa tudi nekoliko od svojiga premoženja v poviksanje božje časti, n. p. v olepšanje cerkvá, za svete oblačila pri službi božji i. t. d. Pervo je treba storiti, družiga pa ne opustiti.

61. Jezusov častiti hod v Jeruzalem.

(Mat. 21. Mark. 11. Luk. 19. Jan. 12.)

Drugi dan je šel Jezus s svojimi učenci iz Betanije v Jeruzalem. Pri tergu Betfage pod oljsko goro je obstal, in rekel dvema učencama: „V ta le terg pojdita. Našla bosta oslico privezano, in žebe pri nji. Odvežita in pripeljita mi ji. In če vama kdo kej poreče, recita, de ju Gospod potrebuje; in berž vama ji bo spustil.“

Učenca sta šla, in vse tako našla, kakor jima je bil Jezus rekel. Pripeljala sta oslico in žebe; so položili svoje oblačila na žebe, in so Jezusa gori posadili. Takó je Jezus jezdil proti Jeruzalemu, in spolnilo se je, kar je bilo prerokovano po preroku Cahariji, ki pravi (9, 9): „Vesêli se hči Sijon! glej tvoj kralj pride k tebi pravičen in odrešenik; on je ubog in sedi na žebetu oslice.“

Silno veliko ljudi od bližnjih in daljnih krajev ga je spremljalo. Eni so razgrinjali svoje oblačila po potu, drugi so véje sekali z dreves in jih stlali na pot. Tudi iz Jeruzalema so mu šli ljudje, ki so bili k prazniku peršli, s palmovimi vejami naproti, ko so slišali, de pride v Jeruzalem. Množice pa, ktere so spredej in zadej šle, so veselo vpile: „Hosana sinu Davidovimu! Hvaljen bodi, kateri pride v imenu Gospodovim! Hosana po višavah!“ Nekatere Farizeje, ki so bili med množico, je pa grozno jezilo, de ljudstvo Jezusu toliko hvalo in čast skazuje. Rekó mu: „Učenik, prepovej jim vender!“ Jezus jim je pa rekel: „Povem vam, če ti molčé, bodo kamni vpili.“ In je molčé dalje jezdil. Hvala se je razlegala na desni in na levi.

Kadar Jezus na verh gore prijezdi, se v dolini pokaže lepo Jeruzalemsko mesto. Ugledati ga, se mu užáli nad njim, in reče: „De bi pač spoznalo tudi ti, in zlasti ta tvoj dan, kaj je k tvoji sreči! Pa skrito je pred tvojimi očmi. Toraj bodo dnevi nad te prišli, de te bodo tvoji sovražniki z obsipam obdali, in od vsih strani stiskali; de bodo tvoje otroke v tlà pomandrili, in tebe razdjali tako do čistiga, de ne bo kamen na kamnu ostal, zato ker nisi spoznalo časa svojiga obiskanja.“ Ko je to govoril, se je jokal.

Ko je Jezus v Jeruzalem šel, je bilo vse mesto po koncu. Vse je popraševalo: „Kdo je ta?“ Množice pa so rekle: „Ta je Jezus, prerok iz Nazareta na Galilejskim.“ Jezus stopi z žebeta in gre spotama v tempel. Z nejevoljo ugleda nesveto derhal menjačev, kupovavcov in prodajavcov. Spet jih, kakor pred tremi leti, iz tempelna izžene rekoč: „Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste jo spremenili v tolovajsko jamo.“ Tedaj so pristopili k njemu bolniki, slepi in hromi, in vse je ozdravil.

Ljudstvo je bilo silno veselo, ko so vidili njegove čudeže. Otroci celó, ki so se krog njega zbrali, so vpili od veselja: „Hosana sinu Davidovimu!“ To je farizeje še bolj razkačilo. Jezijo se nad otroke, in reko Jezusu: „Jih ne slisiš, kaj pravijo? Reci jim molčati!“ „Gospod jim je odgovoril: „Kaj pa de? Ali niste še nikoli brali: Iz ust otrok in dojencov si si hvalo pripravil?“

Gospodovo prerokovanje od razdjanja Jeruzalemskiga mesta se je 37 let potlej vse natanko spotnilo, ko so Rimljanje pod vojvodam Titam prišli, mesto oblegli in vzeli, tempel zažgali in vse ozidja razdjali. Čez milijon ljudi je bilo pod mečem, kuge in silne lakote pokončanih.

Otročja hvala je Jezusu ljuba in prijetna. O de bi ga le otroci z nedolžnimi serci radi hvalili!

62. Dar uboge vdove. — Jezusovo nar imenitniši prerokovanje.

(Mat. 24. 25. Luk. 21.)

Gospod Jezus je posebno zadnji teden pred svojo smertjo neprenehama učil, in bolnike zdravil.

Vsak večer je šel iz mesta v Betanijo; zjutrej zgodaj pa je spet prišel v tempel. Eniga dné je v tempelnu sedel in gledal, kako so ljudje denarje metali v pušico. Veliko bogatih je po veliko vanjo dajalo. Tudi uboga vdova je prišla, in je le dva vinarja vanjo vergla. Jezus pokliče svoje učence in jim reče: „Resnično vam povem, ta uboga vdova je več dala, kakor vsi, kateri so v pušico metali. Zakaj vsi drugi so le nekaj od svoje obilnosti v dar dali; ona pa je vse dala, kar je premogla.“

Ko se je bil Jezus ravno pred solčnim zahodom iz tempelna vzdignil, so njegovi učenci pregledovali tempelna lepo poslopje. „Učenik,“ mu njh eden reče, „poglej, poglej, kakošni kamni, in kakošno zidovje!“ Jezus se ozrè in reče: „Ali vidite vse letó? Resnično vam povem, dnevi bodo prišli, in vse to bo tako razdjano, de ne bo kamen na kamni ostal!“

To učencam ni šlo v glavo, de bi Bog prelepi tempel razdjati pripustil. Še kaj več bi bili radi slišali od tega žalostniga prerokovanja Jezusoviga. Pridejo na oljsko goro. Jezus se usede, in učenci okrog njega. Od tod sta se ravno lepo vidila mesto in tempel. Tukaj ga tedaj Peter z nekterimi drugimi vpraša: „Učenik! povej nam, kdaj se bo vse to zgodilo, in kdaj bo konec svetá?“ Menili so namreč, de se bo razdjanje tempelna in konec sveta ob enim zgodilo.

Jezus jim odgovori na prvo vprašanje rekoč: „Glejte, de vas kdo ne zapelje! Veliko namreč jih bo prišlo, ki porekó: Jest sim Kristus, in jih bodo veliko zapeljali. Slišali boste od vojsk in puntov; vzdignil se bo narod nad narod, kraljestvo nad

kraljestvo; kuga, lakota in potresi bodo po mnogih krajih. Vse to pa je le začetek nadlog. Pred vsim tem pa vas bodo preganjali, bičali, v ječe metali in morili. Pri vsih narodih boste sovraženi zavoljo mojiga imena. Pa nikar ne skerbite; brez volje vašiga Očeta v nebesih vam le las ne bo z glave prešel. S stanovitno poterpežljivostjo boste svoje duše rešili. — In ker bo hudobija obilno rastla, bo ljubezen pri mnogih omerznila. Kdor bo pa stanoviten do konca, bo zveličan.“

„Kadar boste mesto Jeruzalem vidili s vojskami obdano, vedite, de je blizo njegovo razdjanje. Tada naj beži na goré, kdor bo v Judeji, in kdor bo na polji, se ne vračaj v mesto po plajš. Zakaj takrat bo velika stiska, kakoršne ni bilo od začetka svetá, in je ne bo. Ako vam takrat kdo poreče: Glej, tukaj je Kristus, ali tam je; nikar ne verjamite. Zakaj lažnjivi Kristusi in lažnjivi preroki bodo vstali.“

Jezus jim dalje odgovori na drugo vprašanje, ker pravi:

„Kmali po stiski tistih dnev (pri Bogu je tavežent let, jakor en dan) pa bo solnce otemnelo, mesec ne bo dal svoje svitlobe, zvezde bodo z néba padale, in nebeške moči se bodo gibale. Strah in groza bo vse ljudstva na zemlji opadla. Ljudje bodo koperneli od strahu in čakanja tistiga, kar ima čez ves svet priti. Takrat se bo prikazalo znamnje Sinu človekoviga na nebu, t. j. sv. Križ, in bodo vidili Sinu človekoviga priti na oblakih z veliko močjo in veličastvam. Poslal bo svoje angele s trobento in z velikim glasam, in bodo zbrali njegove izvoljene od vsih krajev svetá. Nebo in zemlja bota prešla, moje besede pa ne bodo prešle. Dné pa in ure

kdaj bo to, ne vé nihče, tudi angeli v nebesih ne, ampak sam Oče.“

„Kakor se je pa godilo,“ je Jezus dalje rekel, „v dnevih Noetovih, tako bo tudi o prihodu Sinu človekoviga. Kakor so v dnevih pred potopam jedli in pili, se ženili in se možile do dne, ko je šel Noe v barko, in potop je prišel in jih je vse pokončal; tako bo tudi o prihodu Sinu človekoviga. — Za tega voljo vam povem, bodite pripravljene; zakaj Sin človekov bo prišel ob uri, ki za njo ne veste.“

„Kadar pa pride Sin človekov v svojim veličastvu, in vsi angeli ž njim, takrat bo sedel na sedežu svojiga veličastva. Vsi narodi zemlje se bodo pred njim zbrali, in jih bo narazen ločil, kakor pastir loči ovce od kozlov. Ovce bo postavil na svojo desnico, kozle pa na levico.“

Takrat poreče kralj tistim, kateri bodo na njegovi desnici: Pridite, blagodarjeni mojiga Očeta! posedite kraljestvo, ktero vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sim bil, in ste mi dali jesti; žejin sim bil, in ste mi dali piti; ptujic sim bil, in ste me pod streho vzeli; nag sim bil, in ste me oblekli; bolan sim bil, in ste me obiskali; v ječi sim bil, in ste k meni prišli. — Tada j mu bodo pravični odgovorili, rekoč: Gospod! kdaj smo te vidili lačniga, in smo te nasitili? ali žejniga, in smo te napójili? Kdaj smo te vidili ptujiga, in smo te pod streho vzeli? ali nazigã, in smo te oblekli? Ali kdaj smo te vidili bolniga, ali v ječi, in smo k tebi prišli? In kralj bo odgovoril, in jim rekel: Resnično vam povem, kar ste storili kterimu teh mojih nar manjših bratov, ste meni storili.“

„Potlej poreče kralj tistim, kateri bodo na levici: Poberite se spred mene, prekleti! v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim derhali. Zakaj lačen sim bil, in mi niste dali jesti; žejin sim bil, in mi niste dali piti; ptuj sim bil, in me niste pod streho vzeli; nag sim bil, in me niste oblekli; bolan in v ječi sim bil, in me niste obiskali. — Tada mu bodo tudi oni odgovorili: Gospod! kdaj smo te vidili lačniga, ali žejniga, ali ptujiga, ali naziga, ali bolniga, ali v ječi, in ti nismo postregli? On pa jim bo odgovoril: Resnično vam povem, kar niste storili katerimu teh nar manjših, tudi meni niste storili. — In hudobni pojdejo v večno terpljenje; pravični pa v večno življenje.“

„Sodba brez usmiljenja bo tistimu, kateri ne dela usmiljenja; usmiljenje pa povzdiguje pri sodbi.“ Jak. 2, 13.

V. Terpljenje in smert Jezusa Kristusa.

63. Jezus je zadnjikrat s svojimi apostelji velikončno jagnje, in postavi presveto rešnje Telo.

(Mat. 26,1—30. Mark. 14, 1—26. Luk. 22, 1—39. Jan. 13.)

Bolj ko je ljudstvo v Jezusa vérovalo, bolj so ga sovražili farizeji, veliki duhovni in starašini ljudstva. „Vidite, de nič ne opravimo,“ so rekli, „ves svet je za njim vderl!“

Dva dni pred veliko nočjo so se tedaj zbrali veliki duhovni in starašini ljudstva, in so se posve-

tovali, kako bi ga z zvičajo vjeli in umorili. „Nikar v praznik,“ so djali, „de kje hrup med ljudstvom ne vstane.“

To zvediti je šel Juda Iškarjot, eden zmed dvanajsterih, k velikim duhovnam, in jim je rekel: „Kaj mi daste, in jest vam ga izdam?“ Močno jim je bil vstregel. Vsi veseli mu obljubijo trideset srebernikov. Juda Iškarjot je dal besedo, ter od tistihmal iskal priložnosti, de bi jim ga izdal brez hrupa.

Prišel je bil dan opresnih kruhov (pervi dan velikonočniga praznika, ko je bilo treba velikonočno jagnje klati). Tada j so pristopili učenci k Jezusu, in so mu rekli: „Kje hočeš, de ti pripravimo velikonočno jagnje?“ Jezus pošlje Petra in Janeza, in jima reče: „Pojdita v mesto, in vaji bo srečal človek, kteri ponese verč vode; pojdita za njim, kamor pojde v hišo, in recita hišnimu gospodarju, de hočem pri njem veliko noč imeti s svojimi učenci. In gospodar vama bo pokazal veliko obédnico; ondi nam pripravita.“ Učenca gresta, in najdeta, kakor jima je bil povedal; in sta pripravila velikonočno jagnje.

Na večer je Jezus s svojimi aposteljni tje prišel. Bila je velika razsvetljena obédnica, na sredi pogernjena miza, in na nji velikonočno jagnje, opresni kruhi in vino.

Jezus séde za mizo, in dvanajsteri z njim. Ljubeznjivo pogleda vse zaporedama, in jim reče: „Serčno sim želel to velikonočno jagnje jesti z vami, preden terpim. Od zdaj ga ne bom več jedel, dokler ne bo vse dopolnjeno v božjim kraljestvu.“

Po jedi velikonočniga jagnjeta Jezus vstane, sleče zgornje oblačilo, vzame pert in se opaše, vlije vode v medenico, in začne učencam noge umivati in brisati s pertam. Ko pa k Petru pride, mu ta reče: „Gospod! ti ne boš meni nog umival vekomaj ne.“ Jezus mu je odgovoril: „Ako te ne umijem, ne boš imel deleža z menoj.“ Tadaž reče Peter: „Gospod! ne samo nóg, ampak tudi roke in glavo.“ Jezus je rekel: „Ni treba; saj ste čisti, vender ne vsi.“

Ko jim je bil noge umil, se je zopet k mizi usedel, in jim je rekel: „Veste, kaj sim vam storil? Pravite mi Učenik in Gospod, in prav pravite. Ako sim tedaj jest, vaš Učenik in Gospod, vam noge umil, si jih tudi vi eden družimu umivajte! Zgled namreč sim vam dal, de ravno tako, kakor sim jest vam storil, tudi vi storite.“

Ko je še dalje govoril, se mu je v serce užalilo, in je rekel: „Resnično, resnično vam povem: Eden zmed vas me bo izdal!“ Učenci so se na to zlo ustrašili. Pogledovali so se, in zaporedama popraševali Jezusa: „Gospod! ali sim jest?“ Jezus ni hotel svojiga izdajavca imenovati, le posvariti ga je hotel; toraj še bolj zaterdi: „Eden zmed dvanajsterih, kateri pomaka z menoj roko v skledo, me bo izdal. Sin človekov gré sicer, kakor je pisano od njega; pa vender gorjé tistimu človeku, po kterim bo izdan. Bolje bi mu bilo, de bi ne bil rojen tisti človek!“

Aposteljne začne še bolj skerbeti. Peter tedaj pomigne Janezu, ki je naj bliže Jezusa sedel, de ga naj vpraša, koga de méni. Janez se nasloní na persi Jezusove, in mu tiho reče: „Gospod! kateri je?“

Jezus mu tiho odgovorí: „Tisti je, kterimu bom pomočeni grižljeje kruha podal.“ In je pomočil kruh, ter ga dal Judežu Iškarjotu.

Judež vzame kruh; in tudi to tolikanj ljubeznjivo obnašanje Jezusovo ga ni omečilo, de bi se bil skesal, izdajati svojiga Gospoda in tolikiga dobrotnika. Vsiga nevedniga in nedolžniga se dela, ter prav po hinavsko vpraša, kakor so uni vpraševali: „Gospod! sim mar jest?“ Jezus mu zdaj naravnost reče, pa de drugi niso slišali: „Ti si!“ Juda vidi, de mu hinavšina nič ne pomaga, de je ves znan; pa tudi to ga ne gane — ne skesá se pregrehe, ki jo je v sercu sklenil. Ko je Jezus vidil, de vse opominovanje nič ne zdá, mu je djal: „Kar misliš storiti, berž stori!“

Le Janez, noben drugi pri mizi ni vedil, zakaj mu je Jezus to rekel. Ker je namreč Juda dnarje hranil, so nekteri menili, de mu Jezus kaj potreb-niga k prazniku kupiti veleva, ali pa de naj dá kaj med uboge.

Juda pa, ko je grižljeje vzel, je vstal, in zdajci venkej šel. Bilo je že po noči.

Jezus, prežaljen v duhu, je nekoliko časa molčal. Ker je pa vedil, de je njegova ura prišla, de bi s tega sveta k Očetu šel, in ker je svoje ljubil, jim je hotel spomin svoje ljubezni zapustiti, ki naj bi ostal do konca. Tada je vzel kruh v svoje svete roke, povzdignil oči proti nebu, ter sahvalil nebeškiga Očeta, je posvetil kruh in ga razlomil, in podal svojim učencam rekoč: „Vzemite in jejte; to je moje teló, ktero bo za vas dano.“ — Ravno takó je vzel tudi kelih z vinam, ter je za-

hvalil, in jim ga podal rekoč: „Vzemite in pite iz njega vsi, zakaj to je moja kri, kri nove zaveze, ktera bo za vas in za njih veliko prelita v odpušenje grehov. To storite, kolikokrat boste delali, v moj spomin.“

Od velikonočniga jagnjeta glej zgodbo 33. stare zaveze. — Bodimo ponižni, in radi bližnjimu postrezimó; saj je tudi naš Gospod svojim učencam, še Judežu Iškarjotu, noge umival.

Nič ni hudobnišiga, kakor lakomnik, nič krivičnišiga, kakor denar ljubiti; zakaj tak ima tudi svojo dušo na prodaj.“
Sir. 10, 10.

Bog pa s silo ne móra grešnika, greh zapustiti; dal mu je svobodno voljo, de naj sam izvoli življenje ali smert, zveličanje ali pogubljenje.

Kar je Jezus storil pri zadnji večerji, to se godi pri sv. maši; bodimo vselej z vso mogočo pobožnostjo pri nji.

64. Jezus slovo jemlje od aposteljnov, in gre ž njimi na oljsko goro.

(Mat. 26, 31—36. Mark. 11, 27—32. Luk. 22, 31—38.
Jan. 13. 14. 15. 16. 17.)

Ločitev od aposteljnov je šla Jezusu k sercu. Z besedami, ki so polne ljubezni, začne od njih slovó jemati. „Otročici!“ jim pravi, „še malo časa sim pri vas. Jest zdaj grem, vi pa ne morete še z menoj.“ Peter mu reče: „Gospod! zakaj pa ne? Svoje življenje dam za te!“ Jezus mu odgovorí: „Resnično, resnično ti povem: nocoj to noč, preden bo petelin

dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil! In vi vsi“ — je tudi drugim djal — „me boste zapustili.“

Žalostni in vsi prestrašeni ga učenci pogledujejo. Jezus pa jim je djal: „Nikar naj vam serce ne upade! V hiši mojiga Očeta je veliko prebivališ; grem vam mesto pripraviti. In ko vam ga pripravim, bom zopet prišel, in vas bom k sebi vzel, de bote tudi vi, kjer sim jest.“

„Karkoli bote Očeta prosili v mojim imenu, gotovo vam bo dal. Jest bom Očeta prosil, in drugiga Učenika, svetiga Duha, vam bo poslal, de pri vas ostane vekomaj. Ne zapustim vas tedaj sirot.“

„Pa ne bom že veliko z vami govoril. Pride namreč vojvoda tega sveta, desiravno pri meni nič nima. Pa de bo svet spoznal, de Očeta ljubim, in tako delam, kakor mi je Oče zapovedal, vstanite, in pójdimo od tod!“

Jezus je vstal. Ko so zahvalno pesem izpeli, je šel proti oljski gori. Molčé gredo aposteljni za njim.

Po poti je Jezus spet začel učiti: „Jest sim,“ je djal, „vinska terta, in vi ste mladike, moj Oče pa je vinogradnik. Brez mene ne morete nič storiti. Kdor ostane v meni, in jest v njem, on veliko sadu obrodi. Kdor pa v meni ne ostane, se posuši kakor odlomljena mladika.“

„To je moja zapoved, de se ljubite med seboj, kakor sim vas jest ljubil! Iz tega bodo vsi spoznali, de ste moji učenci.“

„Če vas bo svet sovražil, vedite, de je mene popred sovražil kakor vas. Ako bi vi še svétovi bili, bi vas svet ljubil; ker pa niste na svétovo stran, vas bo svet sovražil. Preklicovali in iz shodnic vas bodo paháli. Pa nič se ne bojte! Jest sim svet premagal; tudi vi ga boste.“

Pri potoku Cedronu Jezus obstane, oči v nebó oberne, in začne moliti: „Oče! ura je prišla! Dokončal sim delo, ki si mi ga ukazal. Toraj poveljaj me zdaj, kakor sim jest tebe poveljčal na zemlji! To je večno življenje, de spoznajo tebe, samiga praviga Boga, in Jezusa Kristusa, kteriga si poslal. Oznanil sim jim tvoje imé, in poznajo tebe in mene.“

„Oče, sveti Oče! prosim te, ohrani jih v svojim imenu, de bodo eno, kakor smo mi eno. Ne prosim, de bi jih s sveta vzal, temuč de bi jih hudiga varoval. Posvéti jih v resnici! Tvoja beseda je resnica. V dar se dam za nje, de bodo resnično posvečeni.

„Pa ne le za nje, ampak za vse tiste prosim, kteri bodo po njih besedi v me vérovali, de bodo vsi eno, kakor ti, Oče! v meni, in jest v tebi.“

„Oče! želim, de bodo vsi, ktere si mi dal, tudi z menoj tam, kjer sim jest, de bodo vidili moje veličastvo.“

Kakor umirajoč oče svoje otroke ljubeznjivo uči, in jih Bogu priporoča, tako Jezus tolaži svoje učence, in moli za nje in za vse verne, de bi bili edini v veri in v ljubezni.

65. Jezus na oljski gori.

(Mat. 26, 36—56. Mak. 14, 32—43. Luk. 22, 39—54.
Jan. 18, 1—12.)

V takih pogovorih in v molitvi so na oljsko goro dospeli. Pridejo na vert, blizo pristave, ki se ji je Getzemani reklo. Tada j se Jezus k učencam oberne, in jim reče: „Sédite tukaj, de grem tje, in molim. Tudi vi molite, de v skušnjavo ne padete.“

Le Petra, Jakopa in Janeza je seboj vzel, in gre bolj v vert ž njimi. Zdaj je začel žalosten in otožen prihajati; groza ga obletuje, težave ga sprehajajo, tresti se začne in trepetati. Tóži svojim učencam, in pravi: „Moja duša je žalostna do smerti. Ostanite tukaj; čujte in molite z menoj!“

Na to se je odtegnil za lučaj deleč od njih, je na kolena padel in molil: „Oče! ako je mogoče, naj gre od mene ta kelih; pa vender ne, kakor jest hočem, ampak kakor ti.“

Po ti molitvi vstane, in se verne k svojim trem aposteljnám. Najde jih spijoče. Jih zbudi, in reče Petru: „Simon! kaj tudi ti spiš? De še eno uro niste mogli z menoj čuti! Čujte in molite, de ne pridete v skušnjavo. Duh je sicer voljan, meso pa je slabo.“

Spet težáve; Jezusa obidejo. Vdrugič gre, in moli z ravno tistimi besedami. Vnovič se verne k unim aposteljnám, jih zopet najde spijoče, in jim reče ravno tako, kakor vpervič.

Vtretjič gre od njih, in moli še priserčniši: „Moj Oče! ako ne more ta kelih terpljenja memo iti, kakor de ga pijem, naj se zgodi tvoja volja!“ Prave smertne težave mu hodijo, de se začne potiti. Njegov pot pa je bil kakor kervave kaplje, ki so na tla kapale. Zdaj se mu je angel z nebes prikazal, in ga je poterdil.

Ves pokojin pride k svojim učencam, in jim reče: „Ura je prišla, de bo Sin človekov grešnikam v roke izdan. Vstanite! Pojdimo! Moj izdajavec, glejte, je blizo!“

Komej je Jezus te besede izgovoril, kar Judež Iškarjot v vert stopi; za njim pa gre velika derhal

vojakov in hlapcov Judovske duhovšine z baklami, z mečmi in s sulicami. Judež se naravnost k Jezusu spusti, in reče: „Bodi pozdravljen, Učenik!“ in ga kušne. To znamenje namreč je bil dal vojakam, de so zvedili, kateri de je Jezus. Jezus pa mu je rekel: „Judež! s kuševanjem izdajaš Sinú človekova?“ Na to je Jezus naprej stopil, in rekel derhali: „Koga išete?“ Mu odgovoré: „Jezusa Nazarenskiga.“ Jezus jim reče: „Jest sim.“ Pri ti besedi so vsi odstopili, in na zemljo popadali. Jezus jih zopet vpraša: „Koga išete?“ Spet rekó: „Jezusa Nazarenskiga.“ Jezus jim reče: „Povedal sim vam, de sim jest; ako tedaj mene išete, pustite té (moje učence) iti.“

Vojaki in hlapci zdaj k Jezusu stopijo, in ga primejo. Ko so učenci to vidili, so rekli: „Gospod! ali mahnemo z mečem?“ In Peter potegne svoj meč, mahne po hlapcu velikiga duhovna, ki mu je bilo ime Malhus, in mu desno uho odseka. Jezus pa ga zaverne rekoč: „Vtakni meč v nožnico! Ne bom li pil kéliha, ki mi ga je moj Oče podal? Ali meniš. de bi ne mogel še zdaj Očeta pomoči prositi, in bi mi poslal več ko dvanajst legijonov angelov? Kako bi se pa dopolnile pisma, ker se mora tako zgoditi?“ In se je dotaknil hlapčeviga ušesa, in mu ga je ozdravil. Potlej je Jezus radovoljno roke podal, in se dal zvezati. Vsi njegovi učenci pa so pobegnili; le Peter in Janez sta od déleč za njim šla.

Po svoji človeški natóri se je Jezus bal, trésel, kervavi pot potil; pa molil je v toliki britkosti, in se popolnoma podvergel volji svojiga nebečkiga Očeta, ter nam zgled dal, de tudi mi v težavah tako delajmo.

66. Jezusova poslednja in terpljenja polna noč.

(Mat. 26, 57 — 75. Mark. 14, 53 — 72. Luk. 22, 54—71.
Jan. 18, 13 — 28.)

Zvézaniga peljejo Jezusa kakor hudodelnika naj poprej k Anu, ki je bil pred to leto véliki duhoven. Ana ga je vprašal za njegove učence in za njegov nauk. Jezus je ves pohleven odgovoril: „Čimu mene vprašaš? Vprašaj tiste, ki so me slišali.“ Zavoljo tih besedi ga hlabcov eden za uho udari, rekoč: „Tako odgovarjaš vélikimu duhovnu?“ Jezus ga pogleda, in mu reče: „Ako sim hudo govoril, spričaj od hudiga; ako pa prav, kaj me biješ?“

Ana je poslal Jezusa zvezaniga k Kajfu, ki je bil tisto leto véliki duhoven. Pri njem so bili pisarji in starašini ljudstva že zbrani. Tudi podkupljene krive priče so bile pripravljene. Te so ena za drugo zoper Jezusa pričale, in veliko krivičniga povedale. Pa njih pričevanje se ni strinjalo. Nobeniga hudiga dela mu niso mogli spričati. Jezus jih je poslušal, in je molčal.

Zdaj je véliki duhoven vstal, in mu je rekel: „Kaj nič ne odgovoriš k vsimu temu?“ Jezus je le molčal. Véliki duhoven ga tedaj vnovič bolj na glas vpraša: „Zarotim te pri živim Bogu, povej nam, ali si ti Kristus, Sin božji?“ Jezus mu reče: „Jest sim.“ Na to preterga véliki duhoven oblačilo na sebi, in pravi: „Boga je preklinjal! Vi vsi ste ga slišali. Kaj se vam zdí!“ Vsi so vpili:

„Smert si je zaslužil!“ Tedaj je bil Jezus, čista presveča nedolžnost, k smerti obsojen.

Tisti čas, ko je bil Jezus pred vélikim duhovnam ispraševan, so bili vojšaki in sodni hlapci na sredi dvoriša zakurili, in so se okrog ognja greli, ker je bila noč merzla. Tudi Peter je strahoma prišel, in je med nje sédel, de bi vidil, kako se bo z Jezusam izteklo. Tada pride vratarica, ugleda Petra, in reče: „Tudi ti si bil z Jezusam Galilejcam.“ Peter se je ustrašil, in je pred vsimi tajil in rekel: „Jest ne! še ne poznam ga ne!“ Ven je šel pred dvoriše, in petelin je vpervič zapel. Pa Peter ves preplašen tega ni čutil. Ko je pa skozi vrata šel, ga je vidila druga dekla, in je rekla tistim, ki so ondi bili: „Tudi ta je bil z Jezusam Nazarenskimi.“ In eden je besedo poprijel, in mu rekel: „Tudi ti si zmed njih.“ Peter pa je zopet tajil, in se celo rotil, de ga še ne pozná. Nekaj časa potlej, ko je Peter zopet na dvorišu bil, so mu rekli zraven stoječi: „Gotovo, tudi ti si zmed njegovih učencov.“ — „Saj te jezik razodeva“ — reče eden — „de si Galilejic.“ In drugi pravi: „Te li nisim jest vidil na vertu pri njem?“ On pa je jél rotiti se in prisegati: „Nisim ne! še ne poznam ne tega človeka, ki od njega pravite.“ In petelin je vdrugič zapel.

Takrat pripeljejo vojšaki Jezusa k smerti obsojeniga iz zbornice na dvoriše. Jezus se ozre, in Petra milo pogleda. Zdaj se Peter spomni Gospodovih besed: „Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.“ Ves skesan je šel iz dvoriša, in se je bitko jokal.

Vojšaki pa in sodni hlapci so Jezusu čez noč kar so mogli hudiga storili. Nekteri so mu v obraz

pljuvali, drugi so mu oči zakrivali, in ga v obraz in za uho s pestmi bili, ter ga vprašali: „Prerokuj nam, kdo te je udaril?“ In še več hudiga so ž njim počeli. Jezus je vse molčé in voljno terpel.

Jezus je krive tožbe molčé poslušal, ker je vidil, de je zastoj se braniti. Učimo se od njega tihe poterpežljivosti pri krivičnim zasmehovanji in obrekovanji.

Od Petrove nesreče se učimo, de ne smemo sami na se preveč zaupati. Kdor je pa grešil, naj po Petrovo greh obžaljuje iz celiga serca in brez odlašanja.

67. Jezus pred deželnim oblastnikom.

(Mat. 27, 1—15. Mark. 15, 1—5. Luk. 23, 1—13.
Jan. 18, 28—39.)

Ko se je bil dan zaznal, se je Judovski veliki zbor vnovič zbral. Jezus je bil spet predenj peljan. Spet je kakor snoči resnico povedal, in veliki zbor ga je tudi kakor snoči spet k smerti obsodil. Vsi vstanejo, in peljejo Jezusa zvezaniga pred Póncija Pilata, deželniga poglavarja.

Pilat je prišel iz sodne hiše, in je stopil na zvišano mesto, de je njih tožbo poslušal. Vprašal jih: „Kakošno tožbo imate zoper tega človeka?“ Odgovoré: „Tega smo našli, de zapeljuje naš narod, de brani cesarju davke dajati, in pravi, de je on Kristus, kralj. Z eno besedo, ko bi ne bil hudodelnik, bi ti ga ne bili izdali.“ Jezus je na vse to molčal. Tedaj mu reče Pilat: „Ali ne slišiš, koliko zoper tebe pričajo! Nič ne odgovoris?“ In mu ni odgovoril na nobeno besedo, tako de se je poglavar silno čudil. — Pilat je čutil, de so mu ga le iz

nevošljivosti pripeljali. Tedaj jim je rekel: „Vzemite ga vi, in ga sodite po svoji postavi.“ Judje pa so rekli: „Mi ne smemo nikogar umoriti.“

Tožbo bolj preiskati ga Pilat spred njih seboj v sodno hišo pelje, in ga samiga vpraša: „Si ti kralj Judovski?“ Jezus mu je odgovoril: „Moje kraljestvo ni od tega svetá. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega svetá, bi se moji služabniki pač bojevali, de bi ne bil Judam izdan.“ Pilat mu zopet reče: „Tedaj si ti kralj?“ Jezus mu je odgovoril: „Sim kralj. In za to sim na svet prišel, de pričam resnici. Vsak, kateri je iz resnice, posluša moj glas.“ Pilat mu reče: „Kaj je resnica?“ in gre ven k Judam, ter jim reče: „Jest ne najdem nobene krivice nad njim.“ Duhovšina in starašini ljudstva pa so ga še bolj tožili: „Še v punt bo ljudi spravil“ — so vpili — „po vsi deželi trosi svoj zapeljivi nauk od Galileje do Jeruzalema.“

Pilat, slišati Galilejo imenovati, je vprašal, ali je Jezus Galilejic. In ko je zvedil, de je spod Herodove oblasti, ga je poslal k Herodu, ki je bil tiste dni tudi v Jeruzalemu zavoljo praznika. Ves veliki zbor je šel ž njim ga tožit.

Herodu se je dobro zdelo, de je Pilat Jezusa k njemu poslal, ker je že veliko slišal od njega, in je upal, de bo vpričo njega kak čudež storil. Vse svoje dvornike je zbral okoli sebe, in ga spraševal z mnogimi besedami. Pa Jezus mu ni le besede odgovoril. Tada je Herod s svojimi dvorniki vréd smeh imel ž njim, in de ga bolj oponašajo, ga reče v belo kraljevo oblačilo obleči, in taciga nazaj k Pilatu pošlje. Molcé in ves poterpežljiv je Jezus hodil od eniga sodnika do družiga.

Ko je Judež Iškarjot vidil, de je véliki zbor Jezusa k smerti obsodil, in deželnimu poglavarju izdal, se je skesal, je duhovnam nazaj prinesel trideset srebernikov, in je rekel: „Grešil sim, ker sim izdal nedolžno kri!“ Oni pa so rekli: „Kaj nam mar; ti glej!“ Tedaj je vergel srebernike od sebe v tempel, je šel, in se je obesil.

Grozno peče huda vest, kadar se zbudi v hudodelnikovim sercu; pa še groznejši je njegov konec, če nad božjo milostjo obupa, kakor Judež Iškarjot.

68. Jezus bičan, s ternjem kronan in obsojen.

(Mat. 27, 15—27. Mark. 15, 5—20. Luk. 23, 13—26. Jan. 19, 1—16.)

Ko so Jezusa od Heroda nazaj pripeljali, je Pilat poklical velike duhovne, poglavarje in ljudstvo, in jim je rekel: „Vpričo vas sim že izpraševal tega človeka, in nisim našel nad njim krivice v tem, česar ga tóžite. Pa tudi Herod ni nič smerti kriviga najdel nad njim.“ — Bila je pa navada, de je poglavar o veliki noči ljudstvu izpustil eniga jetnika, kteriga so prosili. Takrat je bil v ječi velik hudodelnik, Barába po imenu, ki je bil v puntu človeka ubil. Pilat je tedaj rekel: „Kteriga hočete, de vam izpustim, Baraba ali Jezusa, ki je imenovan Kristus?“ Menil je, de bodo vender za Jezusa prosili. Pa od duhovšine in starašin podšuntani so vsi v en glas kričali: „Barába nam spusti!“ Pilat jim reče: „Kaj pa čem z Jezusam storiti?“ Vsi zavpi-

jejo: „Križaj ga, križaj ga!“ Pilat jim odgovori: „Kaj je pa hudiga storil? Nič smerti kriviga ne najdem nad njim; pretepel ga bom tedaj in spustil.“

Na to je oblastnik Jezusa dal bičati ali gajžljati. — Vojšaki o ga peljali na dvoriše sodne hiše, in vsa derhal se ga osuje. Slekli so ga, in k stebru privezali, in neusmiljeno gajžljali. Po tem mu, ker se je kralja imenoval, za sméh škerlatast plajš ogernejo, iz ternja spleteno krono na glavo pritisnejo, namest kraljeve palice terst v roko podajo, in predenj poklekujejo, in se mu pačijo rekoč: „Zdrav bodi, kralj Judovski!“ In vanj pljujejo, ga s pestmi bijejo, mu terst iz rok tergajo, in ga ž njim po glavi tolčejo, de se mu ternje še bolj v čelo in v sènca vdira.

Tako raztepeniga, zapljuvaniga, vsiga kervaviga, od bolečin vsiga blediga, s ternjevo krono na glavi, in s škerlatastim plajšem ogernejena je Pilat pred ljudstvo peljal, in milo reče: „Glejte človek!“ Ali duhovšini in nje služabnikom se ni užalilo nad njim; v en glas so vpili: „Križaj, križaj ga!“ Pilat je nevoljen djal: „Vzemite in križajte ga vi; jest ne najdem krivice nad njim.“ Judje so mu odgovorili: „Mi imamo postavo, in po postavi mora umreti, ker se je Sinu božjiga delal.“

Pilat, ki si je v začetku vso to reč majhno mislil, se je zdaj začel bolj bati. Zopet ga je seboj peljal v sodno hišo, in ga je vprašal: „Od kod si?“ Jezus pa mu ni odgovoril. Tadaj mu Pilat reče: „Meni ne odgovoriš? Ne veš, de imam oblast, te križati ali te izpustiti?“ Jezus je odgovoril: „Ne imel bi nobene oblasti do mene, ko bi ti ne bila od zgorej dana. Zavoljo tega ima tisti večji greh,

ki me je tebi izdal.“ Odslej je Pilat za gotovo mislil ga izpustiti. Ko so Judje to vidili, so rekli: „Ako tega izpustiš, nisi cesarjev prijatelj; zakaj vsak, kateri se kralja dela, se cesarju zoperstavi.“

Te besede so Pilata prestrašile. Vzel je vode, in si vpričo vsiga ljudstva roké umil, rekoč: „Jest sim nedolžen nad kervjo tega pravičniga; vi glejte!“ Vse ljudstvo je zavpilo: „Njegova kri naj pride na nas in na naše otroke!“ — Tada j jim je spustil Barába; Jezusa pa je izdal njih volji, de naj bo križan.

Nikdar ne opustimo svoje dolžnosti, in ne storimo nobene krivice iz strahu pred ljudmi, kakor Pilat. Le Bogu se bojimo zameriti!“

69. Jezus težki križ nese, in umerje na križu.

(Mat. 27, 31—55. Mark. 15, 21—40. Luk. 23, 26—49. Jan. 19, 16—31.)

Vojšaki so Jezusa vzeli, mu slekli škerlatasti plajš in so ga oblekli v njegovo oblačilo. Zadenejo mu križ na ramo, in ga peljejo iz Pilatove hiše naravnost na morišo.

Peljali so ž njim tudi dva druga, ki sta bila razbojujka in ubijavca, de bi bila križana. Ker je Jezus od slabosti pod težkim križem začel pešati, so dobili gredé nekiga človeka iz Cirene, Simona po imenu kateri je šel ravno s polja, ter so ga primorali, de mu je pomagal križ nesti.

Za njim je šla velika množica ljudi; med njimi nekaj žen, ki so jokale in ga milovale. Jezus se proti njim oberne, in reče: „Hčere Jeruzalemske! nikar se ne jokajte nad menoj, ampak jokajte se nad seboj in nad svojimi otroci!“

Okoli devete ure pred poldnem so prišli z Jezusom na goro Kalvarjo (mesto mertvaških glav, po hebrejsko Golgata). Vina z grenko miro zmešaniga mu piti ponudijo, kakor so ga dajali tistim, ki so jih križali, da bi bili nekoliko omamljeni. Jezus pa je hotel v čisti zavednosti vse silne bolečine za nas prestati, in ni hotel piti. Zdaj mu oblačilo z života potegnejo, ter ga za roke in noge z žibljí na križ pribijejo, in na vsako stran razbojnikov eniga. Pilat pa je bil verh križa napis djal: „Jezus Nazarenski, kralj Judovski.“

Vojšaki so njegove oblačila med seboj razdelili; za suknjo pa, ki je bila brez šiva od verha scelama tkana, so vadjali. Duhovni, pismarji in starašini so ga pa še zdaj zasramovali. „Drugim je pomagal“ — so djali — „sam sebi pa ne more pomagati. Naj stopi zdaj s križa, in bomo verovali vanj. V Boga je zaupal; zdaj naj ga reši, če je njegov preljubi Sin.“ Jezus je vse voljno terpel, in v svojih neizrečenih bolečinah je še poln ljubezni molil za svoje morivce: „O če! odpusti jim; sej ne vedó, kaj delajo.“

Tudi eden razbojnikov, ki sta ž njim visela, ga je preklinjal, in je rekel: „Ako si ti Kristus, pomagaj sam sebi in nama.“ Drugi je pa tega posvaril, in je djal: „Se tudi ti Boga ne bojiš? Midva po zasluženji svojih del prejemava; ta pa ni nič hudiga storil. „Na to se oberne k Jezusu in ga

prosi: „Gospod! spomni se na me, kadar prideš v svoje kraljestvo.“ Jezus mu je odgovoril: „Resnično ti povem, še dans boš z mano v raji.“

Pod križem je stal preljubi apostelj Janez, in zraven Janeza je bila tudi Jezusova mati Marija. Jezus v svojih bolečinah pogleda milo v svojo mater, ji z očmi v Janeza pokaže, in reče: „Glej, tvoj sin!“ Janezu pa pravi: „Glej, tvoja mati!“ In od tistihmal jo je učenec k sebi vzal.

Opoldne je na enkrat solnce otemnelo, in temà je bila po vsi zemlji do treh popoldne. Tudi Jezus je molčal ves ta čas, desiravno je bil v neznanih smertnih težavah. Ob treh popoldne, ko je njegovo terpljenje do verha prikipelo, je z velikim glasam zavpil: „Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil?“ In svetloba je zopet nastopila. Kmalu po tem reče: „Žejin sim!“ Eden vojakov berž vzame gobo, jo z jesiham napojí, in mu jo na terstu k ustam pomolí. Jezus vzame nekoliko kaplic na jezik, in reče: „Dopolnjeno je!“ Potlej je zavpil z močnim glasam: „Oče! v tvoje roke zročim svojo dušo.“ Ko je to izgovoril, je glavo nagnil, in umerl.

In glej! zagrinjalo v tempelnu se preterga na dvoje od verha do tal, zemlja se trese, skale pòkajo, grobi se odpérajó. Stotnik, ki je pri križu stražo imel, ves prestrašen reče: „Resnično, ta je bil Sin božji!“ Vse ljudstvo, ki je ondi bilo, in vidilo, kar se je godilo, terka na persi, ter se trepetaje razide.

Staro izročilo pripoveduje, de je Jezus trikrat pod težkim križem padel, in de si je pot z obličja obrisal z ruto, ki mu jo je Veronika, ena unih usmiljenih žen, podala, in pri ti priči se je podoba njegoviga svetiga obraza vtisnila v ruto (kakor kažejo podobe sv. križeviga pota).

„Eden je, ki se vé od njega, de se je ob smertni uri spreobernal, de ne obupaš; pa le eden, de prederzno ne zaupaš.“
(S. Auguštín.)

Preterganje zagrinjala, ki je ločilo v tempelnu naj Svetejši od Svetiga, je pomenilo, de stara zaveza jenja, in se nova začne, v kateri so vrata v nebesa zopet ljudem odperete.

V hvaležni spomin Jezusove smerti se po nekterih krajih ob petkih ob treh popoldne vernim z zvonam znamnje daje.

70. Jezusov pogreb.

(Mat. 27, 57—66. Mark. 15, 42—47. Luk. 23, 50—56.
Jan. 19, 31—42.)

Judje so prosili Pilata, de naj bi se križanim kosti polomile, in se sneli, de bi trupla v saboto veliki judovski praznik na križih ne ostale. Vojšaki so tedaj prišli, in so hudodelnikama kosti sterli. Ko so pa do Jezusa prišli, so vidili, de je že mrtev, in mu niso kosti zlomili; temuč eden vojakov je s sulico njegovo stran prebodel, in zdajci je tekla kri in voda iz nje.

Ko se je večer storil, je šel Jožef iz Arimateje, imeniten svetovavec, (kteri je bil skrivej Jezusov učenec, in ni privolil v Judovski svèt in djanje), k Pilatu in ga je prosil, de bi mu Jezusovo telo prepustil. Pilat mu ga je ukazal dati. Jožef je kupil tanjčice. Prišel je tudi Nikodem, tisti, ki je bil vpervič po noči k Jezusu prišel, in je prinesel mire in aloe okoli sto liber. Snela sta Jezusovo telo s

križa, ga zavila v tanjčico z dišavami vred, in ga pokopala na Jožefovim vertu v nov iz skale izsekan grob, v kteriga še nihče ni bil položen; k durim groba pa sta velik kamen zavalila.

Drugi dan so se zbrali veliki duhovni in Farizeji k Pilatu in so rekli: „Gospod! spómnimo se, de je ta zapeljivec, ko je bil še živ, rekel: Čez tri dni bom vstal. Ukaži tedaj grob obvárovati do tretjiga dne, de kje ne pridejo njegovi učenci, ga ne ukradejo in ne rekó ljudstvu, de je od mertvih vstal; in poslednja goljufija bi bila hujši od perve. Pilat jim je rekel: „Imate stražo, pojdite, in obvarujte, kakor veste.“ So tedaj šli, in varhe k grobu postavili, kamen pa zapečatili.

Izaija je prerokoval: „Njegov grob bo častitljiv.“ In res, med razbojniki so mu bili grob namenili, pa ga je najdel pri imenitnim in bogatim možu. Od vsih strani sveta hodijo v Jeruzalem k Jezusovimu grobu na božjo pot, in tudi je njegov grob v sto in sto keršanskih cerkvah počiten in češen.

VI. Jezus zmagovavec smerti in hudiča.

71. Jezus je od smerti vstal, in se prikazal pobožnim ženam.

(Mat. 28. Mark. 16. Luk. 24. Jan. 20.)

Jutro tretjiga dne je napóčilo. Velik potres je vstal. Angel Gospodov, svetel kakor blisk, je prišel z nebes, ter kamen spred groba odvalil. Jezus vstane častitljiv iz groba kakor premagávec smerti, premagávec vse sovražne moči. Varhi so od strahu kakor mertvi po tleh popádali. Ko so se zopet za-

vedili, so vstali in v mesto bežali ter povedali velikim duhovnam, kaj se je zgodilo. Letí so se posvétovali s starašini, kaj je storiti. Po storjenim sklepu so varhe podkupili, in jih naučili prav neumno legati. „Če vas kdo kaj vpraša“ — so jim rekli — „tako le govorite: „Njegovi učenci so prišli po noči, ko smo mi spali, in so ga vkradli.“ Varhi so dnarje vzeli in storili, kakor so bili podučeni.

Ob zarji so šle Marija Magdalena, in še nekatere pobožne žene z dražimi dišavami k grobu, de bi Jezusovo telo mazilile. Gredé so med seboj govorile: „Kdo nam bo odvalil kamen od dur groba?“ Ko so se grobu bližale, so vidile, de je kamen že odvaljen. Ena zmed njih, Marija Magdalena, je précej nazaj tekla, in prišla k Petru in Janezu, rekoč: „Vzeli so Gospoda iz groba, in ne vemo, kam so ga položili.“ Tadaž sta Peter in Janez tekla k grobu, sta v grob pogledala ter vidila le perti lepo poravnane ondi ležati, ki je bilo Jezusovo telo v nje zavito, in sta zopet domú šla.

Tudi Marija Magdalena je zopet prišla na vert, je stala zunaj pri grobu in jokala, se je pripognila in v grob pogledala. In glej! zagledala je dva angela kakor dva mladenča v belim oblačilu. Ona ji rečeta: „Žena, kaj jokaš?“ Odgovori: „Mojiga Gospoda so vzeli, in ne vem, kam so ga položili.“ Zdaj se oberne, in vidi blizo sebe nekoga stati, ki jo tudi vpraša: „Žena kaj jokaš?“ Ona je menila, de je vertnár, in mu reče: „Gospod, ako si ga ti odnesel, povej mi, kam si ga položil.“ Jo nagovori: „Marija!“ Ona se ozrè, se zavzáme in pravi: „Učenik!“ Spoznala namreč ga je, de je

Jezus. Jezus pa ji reče: „Pojdi k mojim bratam, in povej jim, de grem k svojimu Očetu in vašimu Očetu, k svojimu Bogu in vašimu Bogu.“ In je zginil spred njenih oči. Marija je tedaj vsa vesela šla, in pravila aposteljnám, de je Gospoda vidila, in kaj ji je rekel.

Med tem časam, ko je Marija Magdalena nazaj tekla, so šle une žene v grob, pa niso našle telesa Gospodoviga. Za voljo tega so bile silno žalostne. In glej! dva angela v svetlim oblačilu sta stala zraven njih. Ostermele so. Angel na desni strani pa jim reče: „Nikar se ne ustrašite! Jezusa išite Nazarenskiga — križaniga; vstal je, ni ga tukaj! Pojdite, povejte njegovim učencam in Petru, de gre pred vami v Galilejo; tam ga bote vidili, kakor vam je rekel.“ S straham in z veseljem so tekle povedat njegovim učencam.

Na poti pa jih sreča Jezus, in jim reče: „Pozdravljene bodite!“ One mu padejo k nogam, mu jih objemajo, in ga molijo. Jezus pa jim reče: „Pojdite in povejte mojim bratam, de naj gredo v Galilejo; ondi me bodo vidili.“ Šle so tedaj, in vse oznanile enajsterim in vsim drugim učencam. Ali njih besede so se jim zdele kakor prazne marnje, in jim niso verjeli.

S svojim vstajenjem je Jezus popolnoma poterdil svoj nauk, in zagotovil naše vstajenje! Zato obhajajmo z veseljem velikonočni praznik, in pojmo veselo Aleluja. Živimo po Jezusovim nauku, de bo tudi véliki dan vesolniga vstajenja za nas dan veselja!

72. Jezus se prikaže dvema učencama in zbranim aposteljnám.

(Mark. 16, 12—19. Luk. 24, 13—48. Jan. 20, 19—31.)

Tisti dan popoldne sta šla dva zmed Jezusovih učencov v terg Emavs, ki je bil dve uri od Jeruzalema. Ko sta se po potu pogovarjala od vsiga, kar se je bilo te dni v Jeruzalemu zgodilo, se jima je Jezus približal. Njune oči pa so bile zadržane, de ga nista spoznala. Šel je ž njima ter jima sveto pismo razlagal. Skazal jima je, de je bilo potrebno, de je Kristus vse to terpel, in tako v svojo čast šel; in de so Mojzes in preroki vse ravno tako od njega prerokovali, kakor se je ž njim zgodilo. — Ko do terga pridejo, se je delal, kakor de bi hotel dalje iti. Ona pa sta ga prosila: „Ostani z nama; mrači se, in dan se je že nagnil.“ Tedaj je šel notri ž njima. Pri večerji je kruh vzel v roke, ga posvetil, prelomil in jima podal. Tada jima sta ga spoznala; on pa je njima zginil spred oči. Učenca sta ostermela. „Ali ni bilo“ — sta rekla med seboj — „najno serce goreče v nama, ko je po poti govoril, in nama pisma razkladal?“ Berž se vzdigneta in gresta v Jeruzalem aposteljnám pravit.

Aposteljní so bili v neki hiši zbrani, in duri so bile zaklenjene zavoljo strahu pred Judi. Učenca prideta, in jim pravita, kaj se je bilo na poti zgodilo, in kako sta ga spoznala pri lomljenji kruha. Ti pa jima povedó rekoč: „Gospod je res vstal, in se je tudi Petru prikazal.“

Ko so to govorili, je Jezus naenkrat v sredi med njimi stal, in rekel: „Mir vam bodi!“ Vsi so se prestrašili. On jim je pa rekel: „Jest sim, ne bojte se!“ in jim je pokazal svoje roke in svojo stran. Jih še bolj prepričati, de je res on, je vpričo njih jedel. Potlej je svaril njih nejevero, de tistim niso verjeli, kateri so ga vidili, de je vstal.

Na to jim reče: „Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jest vas pošljem.“ Ko je bil to izrekel, je v nje dihnil, in dalje rekel: „Prejmite svetiga Duha! Kterim bote grehe odpustili, so jim odpušeni; katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ In je zginil spred njih.

Tomaža pa takrat ni bilo pri njih. Drugi učenci so mu pravili, de so Gospoda vidili. Tomaž jim pa je rekel: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenj žebļjev, in ne denem svojiga persta v rane žebļjev, in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom véroval.“ — Čez osem dni so bili učenci zopet zbrani, in Tomaž ž njimi. Jezus pride zopet pri zapertih vratih, je stal v sredi njih in rekel: „Mir vam bodi!“ Potlej se oberne k Tomažu, in mu reče: „Vloži svoj perst semkej in poglej moje roke; in podaj semkej svojo roko, in položi jo v mojo stran, in ne bodi nevéren, ampak véren.“ Tomaž se Jezusu k nogam verže in reče: „Moj Gospod in moj Bog!“ Jezus pa mu je djal: „Ker si me vidil, Tomaž! si veroval; blagor jim, kateri ne vidijo, in vender vérujejo!“

Škofje in od njih postavljeni mašniki imajo od Kristusa oblast, grešnikom grehe odpušati ali pa zadrževati po tem, če so grešniki vredni ali nevedni. To zamorejo pa le presoditi, če se grešnik vsih svojih grehov odkritoserčno spové.

73. Jezus se prikaže nekterim apostelnam in pet sto bratom v Galileji. Petra poglavarja svoji cerkvi postavi.

(Jan. 21. Mat. 28, 16.)

Učenci so se podali v Galilejo, kakor jim je bil Jezus rekel. Ondi se jim je prikazal pri Tiberjaškim morji, ko so ribe lovili; jim je blagoslovil ribji lov, in je jedel ž njimi.

Ko so odjedli, reče Jezus Simonu Petru: „Simon! me ljubiš bolj kakor ti le?“ Peter mu odgovori: „To je, Gospod! ti veš, de te ljubim.“ Na to mu Jezus pravi: „Pasi moje jagnjeta!“ — Vdruga ga vpraša Jezus: „Simon! me ljubiš?“ Peter mu ravno tako odgovori: „To je, Gospod! veš, de te ljubim.“ Jezus mu zopet reče: „Pasi moje jagnjeta!“ — Še vtretjič ga Jezus vpraša: „Simon! me ljubiš?“ Tada je bil Peter žalosten, de ga tolikrat vpraša, ter mu še bolj zaterdi in pravi: „Gospod! ti vse veš; ti veš, de te ljubim.“ Jezus mu reče: „Pasi moje ovce!“

Takrat je Jezus Petru tudi na znanje dal, s kakošno smertjo bo Boga počastil, ker mu je rekel: „Resnično, resnično ti povem, dokler si bil mlajši, si se sam opasoval in šel, kamor si hotel; kadar boš pa star, boš svoje roke raztegnil, in drugi te bo opasal, in te popelje, kamor ti nočeš“ — Na to Peter pokaže na Janeza in vpraša Jezusa: „Gospod! kaj bo pa tá?“ Jezus mu odgovori: „Ako jest hočem, de on ostane, dokler pridem, kaj je tebi za to?“ —

Potlej so šli aposteljni na goro, kamor jim je bil Jezus ukazal. Onda se je zbralo še veliko družih, ki so v Jezusa vérovali, de jih je bilo vsih skupej več kot pet sto. Jezus se je tukaj prikazal vsim ob enim. Ko so ga vidili, so ga molili.

„Jagnjeta“ pomenijo verne sploh, „ovce“ pa pomenijo škofe in mašnike. Jezus je tedaj Petru izročil viksi pastirstvo v svoji cerkvi, kakor mu ga je bil poprej obljubil (glej zgodbo 26.) ter ga postavil svojiga namestniga in vidniga poglavarja v sveti cerkvi.

74. Jezus gre v nebesa.

(Mat. 28, 18—20. Mark. 16, 15—20. Luk. 24, 49—53.
Dj. apost. 1, 3—14.)

Jezus je bil po svojim vstajenji od smerti še štirideset dni na svetu. Te dni se je svojim učencam večkrat prikazal, in je ž njimi govoril od božjiga kraljestva, ter jih uterdoval v veri, upanji in ljubezni.

Zadnje dni je enajsterim zapovedal, de se naj vernejo iz Galileje v Jeruzalem. Štirideseti dan se jim je tukaj poslednjič prikazal, in v sredi med njimi reče: „Ostanite v Jeruzalemu, dokler ne bote navdani s močjo iz visokosti. Čez malo dni bote prejeli moč svetiga Duha, ki bo nad vas prišel.“

Tudi jim je rekel: „Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Toraj pojdite in učite vse narode, keršujte jih v imenu Očeta in Sina in svetiga Duha; učite jih deržati vse, kar koli sim vam zapovedal. In glejte! jest sim z vami vse dni do konca svetá.“

Kdor véruje in je keršen, bo zveličan; kdor pa ne véruje, bo pogubljen.“

Potem jih je peljal v Betanijo vèn na oljsko goró. Tukaj razprosti svoje roke nad njimi, jih blagoslovi, in potem se začne vpričo njih navkviško proti nebesam vzdigovati. Učenci stermijo in gledajo žalostno za njim. Poslednjič ga je svitel oblak njih očem odmaknil. Šel je v nebesa in sedi na desnici božji.

Ko so aposteljni le še proti nebu za njim gledali, kar stojita dva angela v belih oblačilih pri njih, in jim rečeta: „Možje Galilejski! kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, ki je spred vas v nebesa vzet, bo ravno tako zopet prišel, kakor ste ga vidili iti v nebesa.“

Učenci so Jezusa molili, in so se z velikim veseljem v Jeruzalem vernili.

Jezus Kristus je ljudem odperl nebo, ki jim je bilo do tistihmal zaperto zavoljo greha, ter naj prvo seboj peljal v večno čast vse pobožne storiga zakona, ki so pred peklam čakali. Tudi nam je mesto pripravil v lepih nebesih; tudi mi bomo tam, kjer je On, če živimo po sveti veri, ki jo je On učil, in ki jo vse čase katoliška cerkev oznanuje.

Drugi razdélík.

Djanje aposteljnov in začetek svete cerkve.

1. Jezus pošlje svetiga Duha.

(Dj. apost. 1. 2.)

Aposteljni so se z oljske gore vernili v Jeruzalem, ter so v vedni molitvi pričakovali svetiga

Duha. Tada je Peter naznanil, da je namesto Judeža izdajavca treba izvoliti noviga aposteljna, in sicer zmed tistih, ki so bili vedno pri Jezusu, odkar je začel očitno učiti do njegoviga vnebohoda. So toraj dva na zber postavili, Jožefa in Matija, ter so molili: „Gospod, ki vsih serca vidiš, pokaži, kteriga zmed tih dveh si v apostoljstvo zvolil.“ Potem so vadjali. Zadelo je Matija, in pridružen je bil enajsterim.

Deseti dan po Kristusovim vnebohodu, binkeštno nedeljo, so bili vsi aposteljni skupej zbrani v neki hiši, in veliko učencov ž njimi, in so molili. Kar vstane okoli devetih pred poldnem z neba velik šum, kakor kadar siln vihar potegne, in je napolnil vso hišo. Plameni v podobi ognjenih jezikov se vidijo nad vsih glavami. Vsi so bili napolnjeni s svetim Duham, in so jeli govoriti v mnogoterih jezikih, kakor jim je sv. Duh navdal.

Tistikrat je bilo v Jeruzalemu zavoljo binkeštniga praznika sila veliko Izraelcov iz vsih krajev. Ker se je šum delječ po mestu slišal, se je ljudstvo od vsih strani pred hišo stekalo. Zavzeli so se in stermeli, ker jih je slehern slišal v svojim lastnim jeziku Boga hvaliti. „Kaj neki more to biti;“ — so rekli — „vsi ti le, ki govoré, so Galilejci, in mi jih slišimo govoriti vsak svoj jezik, v kterim smo rojeni?“

Tada je Peter zmed enajsterih vzdigne in reče: „Vi možje Izraelci in vi vsi Jeruzalemski prebivavci, poslušajte me! Jezusa Nazarenskiga, kteriga ste vidili čudeže in znamnja delati, Jezusa, kteriga ste vi na križ perbili in umorili, je Bog v življenje obudil; mi vsi smo tega priče. Ta

Jezus, ki je v nebesa šel, nam je dans svetiga Duha poslal. Vedi tedaj vsa Izraelova hiša terdno in gotovo, de je Bog tega Jezusa postavil Gospoda in Odrešenika.“

Te besede so jim v serce segle, de jih je veliko pristopilo, ter reklo Petru in drugim aposteljnjam: „Možje, bratje! kaj nam je storiti?“ Peter jim reče: „Pokoro storite, in slehern se daj kerstiti v imenu Jezusa Kristusa v odpušenje grehov; potlej bote tudi vi prejeli svetiga Duha. Ta obljuba je dana vam in vašim otrokam in vsim, kateri so še deleč od Boga.“ Še tisti dan jih je okoli tri tавžent Jezusovo vero sprejelo, in so se dali kerstiti. Bili so stanovitni pri naukih aposteljnov, pri občjim lomljenji kruha (sv. maši), in pri molitvah. Vsi eniga duha so bili med seboj, in vse so eden do družiga imeli. Vsak dan so bili v tempelnu, ter so hvalili Boga, in ljudje so jih radi imeli. Dan na dan pa je Gospod množil število izvoljenih.

Sv. Duh je aposteljnjam um razsvetlil, de so ves Jezusov nauk popolnoma umeli; njih voljo je k vsimu dobrimu vnel; jih je v veri poterdil, de se niso bali preganjanja in terpljenja; jim je dal moč čudeže delati, in govoriti mnoge jezike, katerih se nikoli niso učili.

Binkeštni praznik se je pričela naša sv. cerkev. Bodimo njeni dobri otroci, in živimo po sv. veri, ki smo bili pri sv. birni v nji poterjeni.

2. Peter ozdravi človeka hromiga od rojstva.

(Dj. apost. 3.)

Tiste dni sta šla Peter in Janez v tempel molit. Per vratih v tempel je sedel ubožec, ki je bil

hrom od rojstva, in je ubogajme prosil. Tudi Petra in Janeza poprosi ubogajme. Peter mu pa reče: „Zlata in srebra nimam; kar pa imam, ti dam: V imenu Jezusa Kristusa vstani in hodi!“ In ga prime za roko in ga vzdigne. Per ti priči je na noge skočil in hodil, gre ž njima v tempel, ter od veselja poskakuje in hvali Boga.

Vse ljudstvo je stermelo in se zavzémalo nad tem čudežem, in je tišalo okoli Petra in Janeza. Tada j začne Peter govoriti rekoč: „Kaj se čudite, ali kaj naji gledate, kakor de bi bila mi dva iz lastne moči temu storila, de hodi? Bog naših očetov je svojiga Sina Jezusa poveličal, kteriga ste vi v smert dali, ki ga je pa Bog od mertvih obudil; tega smo mi priče. Vera v Njegovo ime je tega, ki ga vi vidite in poznate, popolnoma ozdravila.“ — Vem pa, ljubi bratje! de ste to iz nevednosti storili. Storite tedaj pokoro, in spreobernite se, de vam bodo grehi zbrisani, in de zadobite milost pri Bogu, ki bo enkrat ravno tega Jezusa Kristusa, ki vam ga zdaj oznanujeva, poslal, de bo ves svet sodil.“

Ko sta aposteljna še ljudstvu govorila, pridejo duhovni s tempelnovo stražo, in ji primejo in zapró v ječo. Njih veliko pa, ki so Petra poslušali, se je spreobernilo, in število vernih mož je bilo okoli pet tavezent.

Kakó naglo je rastle število vernih! kako lepo so se spolnovale Jezusove besede: „Kadar bom od zemlje povišan, bom vse k sebi vlekel!“

Ime „Jezus“ je vsigamogočno ime; s terdnim zaupanjem vánj kličimo v vsih potrebah.

3. Peter in Janez pred vélikim zboram.

(Dj. apost. 4.)

Drugo jutro so se zbrali starašini in pismarji, Ana in Kaifa, in kolikor jih je bilo iz duhovskega rodu, pripeljejo aposteljna v zbor in ji vprašajo: „V čigavi moči ali v čigavim imenu sta to storila?“ Peter, poln svetiga Duhá, se odgovori in reče: „Vikši ljudstva in starašini, poslušajte! V imenu našiga Gospoda Jezusa Kristusa, kteriga ste vi križali, ki ga Bog je pa od mertvih obudil, stoji ta človek zdrav pred vami. On — Jezus Kristus — je kamen, ki ste ga vi zidavci zavergli, pa vogelin kamen je le vender. V nikomur drugim ni zveličanja, ker nobeno drugo imé pod nebam ni dano ljudem, v kterim bi zamogli zveličani biti.“

Sodniki ostermé nad tako Petrovo serčnostjo. In ker so tudi vidili ozdravljeniga človeka zraven njiju niso mogli nič reči zoper to. Ukažejo tedaj aposteljnama nikoliko iz zbora stopiti, in se med seboj pošvetvajo. „Kaj je nam s tema človekama storiti?“ — so rekli. — „Čudež, ki sta ga storila, je vsim v Jeruzalemu znan; tajiti ga ne moremo. Pa, de se še bolj med ljudi ne razglasi, jima ojstro zažugajmo, de ne smeta z nikomur več od Jezusa govoriti.“

Pokličejo ji tedaj, in jima zaterdijo, de v Jezusovim imenu ne smeta nikakor več ne govoriti, ne učiti. Aposteljna sta odgovorila: „Sami sodite, če bi bilo prav pred Bogam, vas bolj poslušati kakor Boga. Ne moremo jenjati, de bi ne govorili, kar

smo vidili in slišali.“ Veliki duhovni jima še zažugajo, in ji spustijo; ker iz strahu pred ljudmi se jima niso upali nič žaliga storiti.

Nad velikimi duhovni in pismarji vidimo, kaj je to: „Spoznani keršanski resnici se zoperstaviti.“

Učimo se od aposteljnov serčnosti, de resnice nikoli ne zamolčimo iz strahu pred ljudmi.

4. Ananija in Safira.

(Djan. apost. 5, 1—2.)

Pervi kristjanje v Jeruzalemu so imeli časno premoženje vsi skupej eden do družiga. Kolikor je bilo gospodarjev, de so njive ali hiše imeli, so jih prodali, in so izkupljeno ceno aposteljniam prinesli. Od tega premoženja se je vsakimu delilo, kolikor je potreboval.

Med premožnimi je bil mož, Ananija po imenu. Njegovi ženi je bilo ime Safira. Tudi tá je prodal svojo njivo, ter si je nekaj cene uderžal z vedezam in privoljenjem svoje žene, drugi del pa je aposteljniam prinesel. Ali Peter mu je rekel: „Ananija! kaj je satan tvoje serce zmotil, de si lagal svetimu Duhu, in uderžal nekoliko njívine cene? Ali bi ne bil njive lahko obderžal? in kadar si jo prodal, ali ni bil dnar v tvoji oblasti? Kaj si tako goljufijo sklenil v svojim sercu? Nisi ljudem lagal, ampak Bogu.“ Ko je Ananija to slišal, je na tla padel in umerl. Nekteri mladenči so ga ven nesli in pokopali.

Nekake tri ure potlej pride Safira, ktera še ni vedila, kaj se je bilo zgodilo. Peter ji reče: „Povej

mi, žena, ali sta za toliko njivo prodala?“ Ona je perterdila. Peter pa ji reče: „Zakaj sta se med seboj pogovorila, Gospodoviga Duha skušati?“ Glej, tisti, ki so tvojiga moža pokopali, so pri durih, in tudi tebe ven ponesó.“ Pri ti priči mu je padla pred noge, in je umerla. Mladenči pridejo, in jo pokopljejo k njenimu možu. Velik strah je obšel celo zbirališe, in vse, kateri so to slišali.

Goljušija in laž ste gnjusoba pred Bogam; pravični in odkritoserčni mu dopadejo.

5. Aposteljni v ječi.

(Djanj. apost. 5, 12—42.)

Po aposteljnih se je godilo veliko čudežev med ljudstvam. Bolne so na posteljah kar na ceste ven nosili, de bi, kadar Peter pride, le njegova senca koga zmed njih obsenčila, in bi bili rešeni od svojih bolezin. Vernih je bilo če dalje več.

Poglavar duhovnov s svojimi tovarši ni mogel tega dalje s hladno kervjo gledati. Vseh dvanajst aposteljnov ukaže vjeti in v ječo vreči. Angel Gospodov pa je po noči duri odperl, jih izpeljal ter jim rekel, : „Pojdite v tempel, in govorite ljudem besede življenja.“ Ob zoru tedaj gredo v tempel in učijo.

Šnide se pa véliki zbor, in pošljejo po aposteljne v ječo. Pa kako so stermeli, ko služabniki sami nazaj pridejo, ter jim pravijo, de so sicer ječo z vso skerbjo zaperto našli, in varhe pred durmi, ko so pa odperli, niso dobili nikogar notri. To slišati, so bili vsi zmedeni, in si niso mogli misliti, kam bi

bili aposteljni prešli. Kar pride nekdo povedat: „Možjé, ki ste jih bili v ječo vergli, so v tempelnu, in ljudstvo učijo.“ Précej pošljejo po nje, in jih rekó v zbor pripeljati, pa brez sile, ker so se ljudstva bali, de bi jih ne kamnjalo.

Ko so aposteljni v zbor stopili, jim véliki duhoven očita ter pravi: „Terdo smo vam zapovedali, de ne učite v tem imenu; in vender ste ves Jeruzalem napolnili v svojim ukam, in hočete kri tega človeka na nas spraviti.“ Peter in vsi aposteljni so odgovorili: „Boga je treba bolj slušati, kakor ljudi.“ Jezus, kteriga ste vi umorili, je od mertvih vstal; mi vsi smo tega priče.“ To slišati, so se silno razserdili, in so jih hotli umoriti. Pa Gamaliel, učenik postave in spoštovan pri vsim ljudstvu, je v zboru vstal, ukazal aposteljnám odstopiti, in je rekel: „Ne delajte nadlege tem možem, in pustite jih pri miru: zakaj če je to človeško delo, bo samo razpadlo, če je pa od Boga, ga ne bote mogli razdreti, in vi bi se po tem takim celó Bogu ustavljali.“ Vsi so mu prav dali. Vender pa so bili nad aposteljne tako razkačeni, de jih niso hotli brez vse kazni spustiti. Ukazali so jih pretepsti, in potem jim ojstro zaterdijo, ne več v Jezusovim imenu učiti, in jih spustijo. Oni pa so šli veseli spred zbora, ker so bili vredni spoznani, zavoljo Jezusoviga imena zasramovanje terpeti. In niso jenjali, v tempelnu in po hišah vsak dan učiti.

Kdorkoli, bodi si tudi predpostavljen, kej pregrešniga zapové, bi bilo greh ubogati.

„Blagor vam, kadar vas bodo preganjali zavoljo mene; veselite se in od veselja poskakujte, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.“ Mat. 5, 11, 12.

6. Sv. Štefan, prvi mučenec.

(Dj. apost. 6, 7.)

Število vernih je rastlo, in aposteljni se niso utegnili z delitevjo milošine pečati. Torej so množico vernih sklicali, in rekli: „To ne gre, de bi mi opušali božjo besedo, in mize oskerbovali. Izvolite tedaj zmed sebe sedem mož, ki so v dobrim imenu pri ljudstvu, de jim to skerb prepustimo. Mi pa se bomo molitve in oznanovanja božje besede deržali.“ Izvolili so tedaj Štefana, ki je bil poln vere in svetiga Duha, Filipa in še pet družih, in so jih postavili pred aposteljne. Letí so čez nje molili, in roke na nje položili, in jih takó posvétili v njih službo. Izročili so jim skerb za uboge, in tudi nekaj duhovskih opravil, ter jih menovali dijakone.

Štefan, poln gnade in moči, je delal velike čudeže in znamenja med ljudmi. Močno je pričal od Jezusa in od njegoviga kraljestva. Spravijo se pa nekteri judovski modrijanci zoper njega, in so se ž njim prepirali. Pa niso mogli zoperstati modrosti in svetimu Duhu, kateri je iz njega govoril. Torej podšuntajo nekaj spridenih mož, de so lažnjivo zoper njega pričali; „Kletevske besede v Boga in Mojzesa smo ga slišali govoriti.“ Ljudstvo s tem zdraženo ga popade, pred véliki zbor vleče in toži. Štefan je brez strahu mirno stal pred sodniki, in ko angelju se mu je obličje svetilo. Véliki duhoven se je vzdignil in mu reče: „Ali je temu res tako, kakor ti pravijo?“ Štefan je odgovoril in razložil, kako je Bog čudno vodil Abrahama in Mojzesa, in kako so bili Izraelci vselej terdovratni in Bogu nepokorni, in je sklenil s temi ojstrimi besedami: „Vedno se svetimu

Duhu zoperstavljate; kakor vaši očetje, tako tudi vi! Oni so preganjali in morili preroke, ki so prihod Odrešenika napovedovali: vi pa ste zdaj Njega izdali in umorili!“

Te besede so jih hudo zbodle, de so od togote z zobmi škripali. Štefan pa je oči proti nebu obrnil, in je vidil nebesa odperete, in Jezusa na desnici božji. „Glejte!“ — je rekel — „nebesa vidim odperete, in Sinu človekoviga v njegovim veličastvu stati na desnici božji!“ Takrat začno vsi divjati, in nad njim vpiti; si ušesa mašé, in vsi kmal nanj planejo, in ga vlečejo iz mesta, de ga bodo kamnjali.

Na morišu so oblačila s sebe djali, in jih položili mladenču k nogam, ki mu je bilo ime Savel, so Štefana okrog in okrog obstopili in kamnjali. Od vsih strani letí kamnje vanj; on pa moli: „Gospod Jezus! sprejmi mojo dušo.“ Potlej na kolena pade in glasno reče: „Gospod, ne šteje jim tega v greh!“ Ko je to izrekel, je zaspal v Gospodu. Bogaboječi možje so ga pokopali, in velika žalost je bila po njem.

„Kdor bo hotel svoje življenje ohraniti, ga bo zgubil; kdor bo pa svoje življenje zgubil zavoljo Mene in zavoljo evangelija, ga bo ohranil.“ Mark. 8, 35.

7. Filip in dnarničar iz Zamorskiga.

(Dj. ap. 8.)

Po Štefanovi smerti so jeli v Jeruzalemu verne strašno preganjati. Vsi učenci, razun aposteljnov, so bežali iz Jeruzalema, so se po Judeji in Samarii

razkropili, in povsod Jezusa Kristusa oznanovali. Filip, dijakon, je prišel v mesto Samarija, je ondi oznanoval Jezusov nauk, in ozdravil veliko mertvoudnih, kruljevih, obsedenih in družih bolnikov. Veliko veselje je zavoljo tega bilo po mestu, in veliko se jih je dalo kerstiti v imenu Jezusa Kristusa. Ko so aposteljni v Jeruzalemu zvedili, de jih je v Samarii veliko sprejelo besedo božjo, sta Peter in Janez tje šla, sta na keršene Samarijane roke pokladala, ter nad njimi molila, in prejeli so svetiga Duha, kateri jih je v veri poterdil, de so jo stanovitno pričali, in po nji živeli.

Filipu pa je angel Gospodov rekel: „Pojdi na cesto, ktera derži od Jeruzalema v Gazo.“ Filip gre po cesti; kar se perpelje za njim imeniten mož, dnarničar Zamorske kraljice Kandace. V Jeruzalem Boga molit je bil prišel, in se je spet domú peljal. Na vozu je bral preroka Izaija.

Ko je Filip voz ugledal, mu sv. Duh reče: „Pojdi bližej k temu vozu!“ Filip gré, se vozu pridruži, in sliši moža, de te le besede iz bukev preroka Izaija bere: „Kakor ovca je bil v zaklanje peljan; in kakor je jagnje brez glasu pred njim, ki ga striže, tako tudi On ni odperl svojih ust.“ Filip ga nagovori, in vpraša: „Meniš li, de razumíš, kar bereš?“ Dnarničar se iz bukev ozre, in ostermi nad častitljivim možem, ki mu je takó nenadama pri vozu stal, ter odgovori: „Kako bi mogel, ako me kdo ne podučí?“ Prosil je Filipa, de naj k njemu séde, in mu reče: „Prosim te, povej mi, od koga govori prerok to, od sebe, ali od koga družiga?“

Zdaj, ker je bila božja previdnost vse tako lepo napeljala, začne Filip pri teh Izaijevih besedah, ki

od Jezusa govore, in mu veseli nauk od Jezusa Kristusa oznanuje. Dnarničar ga zvesto poslušá, in ko dalje gredé do vode prideta, reče: „Vidiš vodo! ali me še kaj keršenimu biti zadržuje?“ Filip mu reče: „Smé se zgoditi, ako véruješ iz vsiga serca.“ Je rekel: „Verujem, de je Jezus Kristus Sin božji.“ Tedaj ukaže voz ustaviti, in oba sta stopila v vodo, in Filip ga je kerstil. Kadar pa iz vode stopita, Duh Gospodov vzame Filipa, in ko bi trenil, ga dnarničar več ne vidi. Ves vesel gré svojo pot proti domu.

Birmati so smeli le aposteljni, učenci ne; toraj imajo tudi dandanašnji le škofje ko pravi nasledniki aposteljnov oblast birmati.

Čudež, de je Filip dnarničarju spred očí zginil, je očitno pričal, de mu je bil Bog Filipa poslal.

Kdor z ravnim in poštenim sercam Boga in resnice iše, se mu Bog tudi dá spoznati.

8. Peter ozdravi Eneja, in obudi Tabito.

(Dj. ap. 9, 31—42.)

Ko je preganjanje odjenjalo, je Peter vse kraje obhodil, in prišel tudi v mesto Lida. Ondi je našel v neki hiši človeka Eneja, ki je bil mertvouden, in osem let že ni na noge stopil; vzdigovati in polagati so ga mogli. Peter stopi k njegovi postelji in mu reče: „Enej! Jezus Kristus te ozdravi. Vstani, in sam si posteljo prestelji.“ In kar vstal je. Vsi Lidčani, ki so ga zdraviga hoditi vidili, so se k Gospodu spreobrnili.

Ne delječ od Lide je bilo mesto Jope, ki je stalo ob morji. V tistim mestu je prebivala neka učenka, Tabita po imenu. Ubogim je bila velika dobrotnica. Ob tem času pa je bila zbolela, in umerje. Preoblekli in v zgornjo hišo že na pare so jo djali, kar zvedó za Petra, de je v Lidi. Dva možá pošljejo do njega, in ga prosijo, de naj se ne muditer naj urno doli pride. Peter se napravi, in gre ž njima.

Ko tje pride, ga peljejo naravnost v zgornjo hišo, kjer je bil merlič. Kmalí pridejo za njim mestne vdove in sirote, ga obstopijo, jokajo, in mu kažejo obleke, ktere jim je ranjka napravila. Peter reče vsim venkej iti, poklekne in moli. Potlej se v ranjco oberne in reče: „Tabita vstani!“ Koj je oči odperla, in ko je Petra ugledala, je sedla. Peter pa ji roko padá, in jo vzdigne. Na to je poklical učence in vdove, in jim jo živo dá. Vsi so imeli neizrečeno veselje. — To se je razglasilo po vsih Jopah, in njih veliko je verovalo v Gospoda. Peter se je še nekaj dni v Jopah mudil, in je stanoval pri nekim strojarji, ki mu je bilo Simon imé.

„Blagor mu, kdor se usmili uboziga in siromaka; Gospod ga bo ob hudim dnevu rešil.“ (Ps. 40, 2.)

9. Korneli stotnik.

(Dj. ap. 10.)

V Cezareji je živel rimljanski stotnik Korneli, mož dobriga serca. Desiravno ni bil Jüd, je vunder v praviga Boga veroval, in pobožno živel z vso svojo

hišo; veliko je ubogajme delil, in neprenehama molil. Nekiga dne ob treh popoldne je spet prav gorče molil, kar stopi angel v hišo, in ga po imenu nagovori: „Korneli!“ Korneli ves prestrašen reče: „Gospod! kaj je?“ Angel mu pravi: „Tvoje molitve in milošine so prišle pred Gospoda; torej pošlji v Jope po Simona, ki mu je Peter prímek; on ti bo povedal, kaj de stori. Stanuje pa pri Simonu, strojarji, ki ima hišo poleg morja.“ Angel je zginil. Korneli ročno pošlje dva svojih domačih in eniga bogaboječiga vojaka v Jope.

Drugi dan okoli poldne, ko so se ti že mestu bližali, je šel Peter verh hiše molit, ki je imela po ondotni šegi plano in s slonajem obdano streho. Bil je pa lačen, in bi bil rad obédval. Ali so mu pripravljali, se je zamaknil. Vidil je nebo odperto, in nekako veliko rjuho z neba priti, ktera se je za čveterere vogle na zemljo spuščala. V nji so bile mnoge štirnogate in 'azijoče živali, tudi take, katerih jesti je bilo Izraelcam prepovedano, in ki so jih zavolje tega nagnjusne in nečiste imenovali. Prišel je tudi glas do njega: „Vstani, Peter! zakolji in jej!“ Peter je pa rekel: „Nikdar Gospod! zakaj nikoli nisim še nič nagnjusniga in nečistiga jedel.“ Pa glas zopet reče: „Kar je Bog očistil, ti nagnjusniga ne imenuj.“ To se je trikrat zgodilo. in potlej su rjnha z živalmi spet v nebo umakne. Ta prikazen je pomenila, da je postava po Mojzesu dana preklicana, in torej razloček med Judi in neverniki jenja, odkar je Kristus s svojo smertjo vse očistil, in de smejo tedaj neverniki ravno tako h kerstu pušeni biti, kakor Judje. Ko Peter sam pri sebi premišlja, kaj bi

ta prikazen pomenila, kar uni trije možje pred prag stopijo, in poprašujejo, ali ni tukaj Simona, ki mu je Peter primek. Ravno ta čas je Duh božji še vsimu zamišljenimu Petru rekel: „Glej, trije možje te išejo: pojdi ž njimi brez premislika, zakaj jest sim jih poslal.“ Peter gre k njim, in ko mu povedó, kaj se je njih gospodu zgodilo, jih notri pelje in prenoči. Drugo jutro se je ž njimi na pot podal, in nekteri bratje iz Jop so ga spremili.

Korneli je bil med tem svoje rodovince in posebne prijatle k sebi sklical, in je Petra komaj čakal. Kadar Peter v hišo stopi, mu Korneli naproti pride, in mu pade k nogam. Peter ga vzdigni rekoč: „Vstani! tudi jest sim človek.“ Kornele mu zdaj vse razloži, kar se je ž njim zgodilo, in zakaj je pónj poslal. Tadaž začne Peter zbranim oznanovati Kristusa; pripoveduje jim od Jezusoviga nauka in od njegovih čudežev, od terplenja, smerti in vstajenja Jezusa Kristusa. Vsi so ga zvesto poslušali. Še je govoril, kar pride sv. Duh nad vse: začeli so mnoge jezike govoriti, in Boga hvalliti. Verni iz Judov, ki so bili s Petram prišli, so se zavzeli, da je bila gnada sv. Duha tudi nad nevernike zlita. Peter jih ukaže kerstiti v imenu Jezusa Kristusa, in je še nekaj dni pri njih ostal.

„Milošina reši smerti; ona je, ki grehe zbríše, in pomaga najti milost in večno življene.“ Tob. 12, 9.

10. Peter po angelu iz ječe rešea.

(Dj. ap. 12.)

Tudi kralj Herod je jél Jezusovo cerkev preganjati. Dal je Jakopa Janezoviga brata, z mečem

umoriti. Ker je to Judam všeč bilo, je ukazal tudi Petra vjeti, in ga je zročil čveteri straži, ki je imela vsaka po štiri stražnike. Po veliki noči ga je hotel pred ljudstvo postaviti in umoriti. Cerkev je pa neprebama molila za Petra. Že poslednja noč je bila, in drugi dan mu je bila smert namenjena. Peter je spal med dvema vojakama, v dve verigi vklenjen; drugi vojaki so stali pred durmi, ki se je skoz troje v ječo šlo, tako de sta pred vsakimi vratmi po dva moža stala. In glej! angel Gospodov je pristopil, in vsa ječa je bila v svitlobi. Angel je Petra zbudil in mu rekel: „Berž vstani.“ Peter vstaja, in kar padle so mu verige z rok. Na to mu reče: „Opaši in obuj se!“ Peter je storil tako. „Ogerni plajš“ mu še reče — „in pojdi za menoj!“ Peter ga ogerne, in gre za njim. Menil je pa, de so vse to le sanje.

Ko sta odšla memo perve in druge straže, prideta do železnih vrat, ktere so se v mesto odperale; ječa je bila namreč zunaj k mestnemu ozidju prizidana. Same od sebe so se jima odperle. Ko skoz nje prideta, ga angel še nekoliko po ulicah dalje sprémi, in zgine. Zdaj se Peter še le zavé, in reče: „Zdaj zares véni, de je Gospod svojiga angela poslal, in me otel Herodove roke in čakanja Judovskega ljudstva.“ To premišljeva je gre proti hiši, kjer so se aposteljni in učenci navadno shajali. Ravno zdaj je bilo v nji veliko vernih zbranih, in so za Petra molili, kar slišijo na vežne vrata terkati. Dekla, Rode po imenu, gre ven, in poslušá, kdo de tako pozno v noč terka, in kmali spozna Petra po glasu. Od samiga veselja je vrata odpreti pozabila; nazaj priteče in pravi: „Peter je pred vratmi!“ Oni pa ji ne ver-

jamejo in pravijo: „Se ti li meša!“ Ona pa terdi, de je. So tedaj menili, de je njegov angel. Peter je pa le terkal. Tedaj jih več skupej gre, in odpró. Kar res Petra vidijo, in vsi stermé. Z velikim veseljem ga v hišo peljejo. On pa jim z roko migne, de naj molčé, in jim pripoveduje, kako čudno ga je Bog iz ječe rešil. Po tem se je od ondod v drugi kraj podal.

Kadar se je dan storil, je bil ne majhen hrup med vojaki. Ne more jim v misel, kam bi bil Peter prešel. Herod pa se je silno togótl. Vse velí preiskati in ker ga ni našel, je ukazal varhe oostro kaznovati.

Priporočuj se angelu varhu vsak večer, preden se spat vležeš, de odverne od tebe vsako nezdgo, in te reši iz nevarnosti, ki bi te utegnila čakati.

11. Savel se spreoberne.

(Dj. ap. 9.)

Savel, potlej Pavel imenovan, se je grozil pomoriti vse, kar je bilo Kristusovih. Še mladeneč se je vdeležil smerti sv. Štefana, ker so mu bili kamnjavci svoje oblačila k nogam položili, de jih je varoval. Potem je šel k velikimu duhovnu, in si je pravico sprosíl v Damask iti, in vse može in žene, kar bi jih ondi v Kristusa verovalo, zvezane v Jeruzalem pripeljati. — Ko je bil nā potu že blizo Damaska, kar ga nanagloma luč z neba obsveti. Od strele zadetimu enako je na zemljo padel, in zaslišal glas: „Savel, Savel! kaj me preganjaš?“

Savel trepetaje vpraša: „Gospod! kdo si?“ Mu odgovori: „Jez sim Jezus, kteriga ti preganjaš.“ Savel ostermi in reče: „Gospod! kaj hočeš, de naj storim?“ Gospod mu reče: „Vstani in pojdi v mesto; ondi ti bo povedano, kaj de stori.“

Možje, ki so ga spremljali, so vsi stermeli, ker so svetlobo vidili, in tudi slišali, de Savel z nekom govori, pa nikogar niso vidili. — Savel vstane; ko pa hoče pogledati, ni z odpertimi očmi nič vidil. Prevelika svetloba te nebeške luči ga je bila oslepila. Za rokoga tedaj možje primejo in v Damask peljejo. Onda je bil v hiši nekiga moža, Juda po imenu, tri dni, de ni ne vidil, ne jedel, ne pil, in je ves čas molil.

Bil je pa v Damasku učenec, Ananija po imenu. Njemu je Gospod tri dni potlej v prikazni rekel: „Pojdi in poprašaj v Judovi hiši po možu iz Tarsa z imenom Savel; zakaj glej! moli.“ Ananija reče: „Gospod! slišal sim od veliko ljudi, koliko hudiga je ta mož tvojim svétim v Jeruzalemu storil; in tudi tukaj ima oblast od vikših duhovnov vse zvezati, k teri v tvoje imé kličejo.“ Gospod pa reče: „Le pojdi; zakaj tá je meni izvoljena posoda, de bo moje imé nosil pred nevernike in kralje in Izraelove otroke; in pokazal mu bom, koliko mu je trebaza moje imé terpeti.“ — Tudi slepi Savel je v spanji imel prikázen. Vidil je namreč nekiga moža k sebi v hišo priti, ki je nanj roke položil, de bi spregledal.

Ananija gre tedaj na dom k Savlu, položi roke nanj in reče: „Ljubi brat, Savel! Gospod Jezus, ki se ti je bil na poti prikázal, me je poslal, de spregledaš, ter boš s sv. Duham napolnjen.“ Zdajci so padle od njegovih oči kakor luskinje, in je spregledal,

ter spoznal Ananija, de je njegov obraz v prikazni vidil. Vstal je, in je bil keršen. Berž potlej je v shodnicah oznanoval od Jezusa križaniga, de je on Kristus, Sin božji. Vsi, kateri so ga slišali, so se čudili in rekli: „Kaj ni tá tisti, ki jih je preganjal v Jeruzalemu, kateri so v to imé klicali, in je zato sem prišel, de bi jih zvezane peljalk vélikim duhovnam?“ Pavel je pa čedalje bolj Jude v Damasku zavračeval, in jim pričal, de je Jezus obljubljen Mesija.

Kmali po tem je šel v Arabijo, de se je v tihi samoti pripravljaj na imenitno opravilo, v kteriga ga je Gospod poklical. Ko je tri leta preteklo, se je zopet v Damask vernil, in ondi Kristusa s toliko močjo in modrostjo oznanoval, de je Jude popolnoma zmedel. Judje so ga tedaj sklenili umoriti. Verni pa so ga po noči čez mestni zid v pletenici doli spustili, in tako je odšel njihovi grozovitosti. Zdaj je šel v Jeruzalem, Petra vidit, in se mu pokazat. Petnajst dni je v Jeruzalemu ostal, in ondi posebno nevernikom pričal od Kristusa; leti pa so ga tudi iskali umoriti. Toraj so mu véрни prigo-varjali, de naj se iz Jeruzalema odtegne; in Pavel je šel v Tars, svoje rojstno mesto.

Kadar grešnik, od sv. Duha razsvitljen, svoj grešni stan spozná, naj goreče móli, ako hoče svoje spreobrnjenje doveršiti.

12. Keršanska občina v Antiohii.

(Dj. ap. 11, 19—30.)

Zmed učencov, ki so po smerti sv. Štefana zavoljo preganjanja iz Jeruzalema bežali,

so bili nekteri prišli v Antiohijo, veliko Sirsko mesto. Oudi so Judam in nevernikom Kristusa oznanovali, in veliko se jih je bilo spreobrnilo. Ko so aposteljni v Jeruzalemu to zvedili, so tje poslali Barnaba, bogaboječiga moža, polniga vere in sv. Duha. Ko Barnaba v Antiohijo pride, in vidi, kaj vse je že božja milost tukaj opravila, je bil silno vesel, in jih zaporedama opominja, de naj stanovitno Gospodu zvesti ostanejo. S svojim trudem je vnovič veliko ljudstva Bogú pridobil. Svoje delo pospešiti, je šel v Tars po Pavla, in ga v Antiohijo pripelje. Obadva sta eno leto ondi ostala, in pridobila Kristusu toliko množico, de so bili v Antiohii verni najpred Kristjani imenovani.

Ob tistim času je velika lakota vstala po vsi Judeji, de jih je veliko glada pomerlo. Delavna ljubezen prvih kristjanov se je pri ti priložnosti zopet lepo pokazala. Verni v Antiohii so namreč sklenili, svojim bratom po veri, ki so bili v Judeji, na pomoč priti. Zložili so slehern po svojim premoženji ter poslali po Pavlu in Barnabu milih darov v Jeruzalem. Prišla sta v Jeruzalem ravno ob času, ko je Herodež kristjane preganjal, ter Jakopa dal umoriti, in Petra zapreti. Ko sta darove oddala, sta se précej vernila v Antiohijo, in sta še Marka seboj vzela.

Po Kristusu se imenujemo kristjane; živimo tedej keršansko — po naukih Kristusovih — de bomo vredni tega častitljiviga imena. — Imejmo keršansko ljubezen, ktera je zmeraj pripravljena, bližnjimu v nadlogi pomagati.

13. Pavel z Barnabam v Listri.

(Dj. apost. 13. 14.)

V Antiohii je bilo več učencov, ki so bili polni sv. Duha. Želeli so še drugim narodom sv. evangeli oznanovati. Ko so zavoljo tega Boga razsvetljenja prosili, jim sv. Duh reče: „Odločite mi Savla in Barnaba k delu, h katerimu sim ji zvolil.“ Tedaj so se postili, molili in roke na nji položili, in potem so ji odpravili.

Pavel in Barnaba obhodita mnoge dežele in mesta, ter Judam in nevernikom oznanujeta sv. evangeli. Povsod sta dobila dobrih serc, de se jih je božja beseda prijela; pa tudi na terdovratne, posebno med Judi, sta zadela, kateri so ji čmerno preganjali. — Ko sta že nekaj krajev obhodila, prideta v ajdovsko mesto **Listra**, in sta ondi zbrani množici praviga Boga in Jezusov evangeli oznanovala. Med množico je sedel mož, ki je bil kruljev od rojstva. Prav zvesto je Pavla poslušal. Ko ga Pavel ugleda in vidi, de imá vero, mu je glasno rekel: „Po koncu stopi na noge!“ Zdajci je mož kviško skočil in hodil. Ljudstvo, to viditi, je kričalo: „Bogova v človeški podobi sta k nam prišla!“ Barnaba — velik in lep mož je bil — so mislili, de je Jupiter, njih véliki bog; Pavla pa so imenovali Merkurja, boga zgovornosti. Na vse kmali priženejo ovenčanih volov, in se pripravljajo, jih njima darovati. Pavel in Barnaba, to viditi, sta oblačila po sebi pretergala; med ljudstvo planeta, in na ves glas vpijeta: „Možje! kaj to počenjate? Umerjoča človeka sva, kakor vi! Sej

vam ravno oznanujeva, de se od praznih malikov spreobernite k pravimu živimu Bogu, kateri je vstvaril nebo in zemljo, in vse, kar je.“ Komaj sta jim ubranila, de jima niso darovali.

Pa komaj sta bila ljudstvo pomirila, kar pride v Listro nekaj terdovratnih Judov iz drugih mest, kjer sta Pavel in Barnaba že popred sv. evangeli oznanovala, in so ljudstvo tako podpihali zoper Pavla, de so ga kamnjali. S kamnjem ves pobit se soséde, in je brez zaveda obležal. Menili so, de je mertev, in ga ven iz mesta vlečejo. Ko se je ljudstvo razšlo, pridejo, kar jih je bilo v mestu Jezusovo vero sprejelo, in ga vsi žalostni in klaverni obstopajo. Kaj bi storili, ali mu rane obezali, ali ga pokopali, niso vedili — kar Pavel naenkrat vstane, in se ž njimi v mesto verne. Drugi dan se je z Barnabam v Derbe podal. Ko sta jih bila v tem mestu veliko spreobernila, sta se nazaj v mesta vernila, kjer sta poprej učila, sta verne v nauku poterdovala, in jim povsod postavila mašnike z molitevjo in s postam, ter se vernila v Antiohijo.

Tukej pred Listro, ko je Pavel tako rekoč med življenjem in smertjo visel, se je beržkone ž njim zgodila tista skrivnostna prigodba, ki jo štirnajst let potlej sam popisuje v II. listu do Korinčanov 12, 1. kjer pravi: „Vem za človeka, ki je bil (ne vem, ali v telesu ali zunaj telesa; Bog vé) v tretje nebo zamaknjen, in je slišal skrivnostne besede, ki jih človek ni v stanu izreči.“ — Terpljenje, ki ga je bil ravno kar prestal, se mu je vender le majhno zdelo v primeri z neizrekljivim nebeškim veseljem; toraj pravi: „Mislim, de terpljenje sedanjiga časa ni vredno prihodnje časti, ki ima biti nad nami razodeta.“ Rimlj. 8, 18. — Od tod pride, de sv. Pavel s toliko živostjo in gorečnostjo govori od veličastva v nebesih, ker pravi: „Nobeno okó ni vidilo, nobeno uho ni slišalo, in

v nobeniga človeka serce ni prišlo, kar je Bog tem pripravil, kateri ga ljubijo. I. Kor. 2, 9.

14. Cerkveni zbor v Jeruzalemu.

(Dj. ap. 15.)

Kmali potem, ko sta bila Pavel in Barnaba nazaj v Antiohijo prišla, je ondi neki prepir vstal med vernimi, ki je žugal véz edinosti v sv. cerkvi raztergati. Nekteri verni iz Judov so namreč prišli iz Judeje v Antiohijo, ter so verne iz nevernikov motili, de ne morejo zveličani biti, ako se ne dajo po Mojzesovi šegi obrezati. Pavel in Barnaba sta se takimu mnjenju nasprot stavila. Ker so pa uni le svojo terdili, je bilo sklenjeno, de naj Pavel in Barnaba, in nekteri drugi ž njima, gredó v Jeruzalem k aposteljnám in starašinám zavoljo tega vprašat.

Tedaj se snidejo aposteljni, kolikor jih je bilo v Jeruzalemu pričujočih, in starašini, se posvetovat zavolj te reči. V zboru Peter vstane in dokaže, de Bog med Judi in neverniki nič razločka ne dela, ter tem ra vno tako, kakor unim sv. Duha daje. „Kaj — zadnjič reče — Boga skušate s tem, de nakladate učencam jarm na vrat, kteriga ne naši očetje, ne mi nismo zamogli nositi?“ Vsa množica je molčala. Zdaj jim Pavel in Barnaba pripovedujeta, kako velike znamenja in čuda je Bog po njima med neverniki delal. Po tem še Jakop vstane in s Petram potegne, de se nima nadlega delati tem, kteri se iz nevernikov k Bogu spreobernejo; piše naj se jim pa, de se zderžé mesa malikam zaklanih žival, kervi in zadavljeniga.

Vsim zbranim je to govorjenje dopadlo, ter sklenejo, s Pavlam in Barnabam može poslati v Antiohijo, kateri so jim sklep aposteljnov prinesli, namreč: „Svetimu Duhu in nam se je prav zdelo, vam nobene teže več ne nakladati, razun tega potrebniga: de se zderžite zaklaniga malikam, kervi in zadavljeniga.“ Verni v Antiohii so ta sklep z velikim veseljem sprejeli, in prepir je potihnil.

Kakor ob času aposteljnov, tako se je godilo v sv. cerkvi tudi v poznejših časih. Kadarkoli so zastran vere dvomi ali prepiri vstali, so se škofje s papežem zbrali, in so dvome ali prepire razsodili. Rzsodbe tacih vesoljnih cerkvenih zborov so od sv. Duha navdani, in toraj nezmotljivi.

15. Pavel s Silam v Filipah.

(Dj. ap. 16.)

Pavel si čez nekaj časa Sila tovarša privzame, in gre vdručič sv. evangeli oznanovat. Po drugi poti od nasprotne strani pride v nektare mesta, kjer je bil že ob svojim pervim popótovanji keršanske občine vstanovil, pokrepčuje verne, in jim zaterduje pokoršino do apostoljskiga sklepa zastran sprejemanja nevernikov v sveto cerkev. Ko pride v Troado, sam ne vé, kam bi se obernal. Bog pa mu je to po noči v prikazni naznanil. Vidil je namreč v spanji nekogá po Macedonsko oblečeniga, ki je predenj stopil in ga prosil: „Pojdi v Macedonijo, in pomagaj nam!“

Po ti prikázni stopi Pavel v barko, se prepelje na Macedonsko, in se podá naravnost v Filipe, véliko Macedonsko mesto. Pervo saboto gré pred mestne

vrata, kjer so se ondi bivajoči judje k molitvam shajali, in govori k nekterim ženam, ki so se bile sošle. Ena zmed njih, škerlatarica, Lidija po imenu, ga posebno zvestó posluša. Sv. Duh ji je serce odperl, de je verovala, in se dala kerstiti z vso svojo družino. Précej po kerstu ponudi Pavlu in njegovim tovaršem stanovanje v svoji hiši, in ne odjenja, de so se mogli vdati.

Pa kmali vstanejo tudi tukaj sovražniki, ter podšuntajo ljudstvo zoper Pavla in Sila. Zgrabijo ji in peljejo pred mestno gosposko. Gosposka reče, oblačila stergati z njiju in ji bičati. Vsa raztepena ji ukažejo v ječo peljati, in ječarju zapovedó, ji zvesto várovati. V notranjo ječo ji je tedaj vtaknil, in jima noge v klado djal.

O pol noči sta Pavel in Sila molila. Desiravno ranjena in vklenjena, jima je bilo vender lahko pri sercu; glasno sta Boga hvalila, de so ji vsi po ječi slišali. Naenkrat je velik potres vsta, lin ječa se je do tal stresla; vse vrata so se odperle, in vsih jetnikov železje se je razklenilo. Ječar puhne ves prestrašen iz spanja, in ko vidi vrata odperte, je meč izderl, in se je hotel umoriti, ker je menil, de sta jetnika ušla. Pavel, to viditi, je na glas zavpil: „Ne stori si nič žaliga; sej sva oba tukej!“ Ječar si je rekel luč dati, in je s trepetam k njima šel; je pred nji padel, in rekel: „Gospoda! kaj naj storim, de bom zveličan?“ Ona pa mu rečeta: „Vérovaj v Gospoda Jezusa, in boš zveličan ti in tvoja hiša.“ Še tisto uro v noči ji je k sebi vzela, in jima je rane izpral. Ona dva pa sta oznanovala besedo Gospodovo njenú in vsim, ki so bili v nje-

govi hiši, ter sta kerstila njega in vso njegovo hišo z njim.

Ko zjutraj mestni gospodje zvedó, de sta Pavel in Sila rimska mestnjana, jim je zlo prigrévalo, de so ji bili ukazali bičati; zakaj kaj tačiga ni smel po rimskih postavah nihče in nikjer rimskimu mestnjanu storiti. Neutegama so prisli k njima, in so ji zamere prosili, ter jima prigovarjali, de naj bi šla iz mesta. Preden sta se iz mesta podala, sta šla še na Lidijin dom, kjer so se sošli vsi, kar jih je po mestu v Jezusa vérovalo. Opominjata jih, de naj Bogu zvesti bodo, vzameta od njih slovó, in potlej odrineta.

Zvesto in zamerkljivo vselej poslušajmo besedo božjo, ki se nam v pridigah in keršanskih naukah oznanuje. Pred poslušanjem pokličimo sv. Duha na pomoč, de naše serca omeči, in za besedo božjo dovezetne stori; le potem bodo pridige in keršanski nauki v nas lep sad obrodili, kakor v Lidii.

16. Pavel v Atenah in v Korintu.

(Dj. ap. 17. 18.)

Pavel pride po svojim daljnim popótovanji v Atene, greških dežel véliko mesto. Ko je po mestu hodil in ogledoval lepe tempelne in drage stebre z mnogimi podobami na njih, se mu je v serce vžalilo, de je to sicer tako učeno in umetno ljudstvo pa tako malikovavsko. Od praznih malikov k živimu Bogu jih hoče spreobrniti; toraj je učil ne le Jude v shodnici, ampak tudi Gerke na tergu vsak dan, ter jim oznanoval sv. evangeli od Jezusa Kristusa in od prihodnjiga vstajenja mertvih. Tudi ne-

kaj tistih učenih, ki se jim modrijani pravi, je zra-
 ven prišlo, in bi se bili radi s Pavlam preperali za-
 stran nauka, ki ga je učil. Torej ga peljejo na
 véliki mestni terg, kjer so bile sodbe, in kjer so se
 pretresovale vse imenitniši oprave. Onda ga vprašajo,
 kákošen prav de je novi nauk, ki ga oznanuje.
 Pavel stopi v sredo zbirališa in reče: „Možje Atenci!
 iz vsiga vidim, de ste vi v vsim nekako prevérni; za-
 kaj ko sim memo gredoč tempelne in altarje vaših
 bogov ogledoval, sim tudi altar našel, na katerim je
 zapisano: Neznanimu Bogu. Kar tedaj neve-
 dama častite, vam jest oznanujem. Bog, kateri je
 stvaril svet in vse, kar je na njem, On, ki je Go-
 spod nebes in zemlje, ne prebiva v tempelnih z ro-
 kami storjenih. Njemu se tudi s človeškimi ro-
 kami ne streže, kakor de bi česa potreboval, ker On
 daje vsim življenje in dihanje in vse.“ Še dalje
 jim je govoril od potrebe spokorjenja, od sodbe in
 vstajenja. Ko so pa slišali od vstajenja mertvih,
 so se mu eni posmehovali, eni so pa rekli: „Od
 tega te bomo drugikrat poslušali.“ Tako je Pavel zmed
 njih šel. Nekaj pa jih je ž njim šlo, in so verovali.
 Med temi je bil Dionizi, imeniten svetovavec prav-
 dniga zbora in neka imenitna žena, Damara po imenu,

Iz Atén je Pavel šel v Korint, drugo imenitno
 mesto na Greškim. Onda je našel nekiga Juda,
 Akvila po imenu, ki je bil delavec šotorov po ro-
 kodelstvu. Njegovi ženi je bilo Priscila imé. Pavel, ki
 je tudi to rokodelstvo znal, je pri njem v delo stopil, in
 si tako skoz teden kruh služil; ob sabotah pa je v shod-
 nici Jude učil in jim pričal, de je Jezus Odrešenik.
 Akvila in Priscila sta bila med pervimi, ki so v
 Jezusa verovali. Ker so mu pa terdovratni Judje

nasprotovali, se je obernal k nevercam, in jih je učil s toliko močjo, de jih je veliko verovalo in se dalo kerstiti. Čez poldrugo leto se je mudil v Korintu, in je vstanovil obilno keršansko občino. Potem se je podal v Jeruzalem, de bi v tempelnu obljubo spolnil, ki jo je bil v neki stiski storil. Memogredé je obiskal še mesto Efez, in je ukaželjnim Judam obljubil, se drugo pot delj časa pri njih muditi. Iz Jeruzalema se je zopet vernil v Antiohijo.

Posvetni modrijani, kateri svojo pamet, razumnost in nekako puhlo učenost previsoko cenijo, nočejo sprejeti skrivnostnih resnic svete vere, katerih človeška pamet ne more razumeti; kdor je pa ponižen jih z veseljem sprejme, in v njih tolažbo najde v vsih okolišinah svojiga življenja.

17. Pavel v Efezu in v Troadi.

(Dj. ap. 19. 20, 1—12.)

Pavel se je nekaj časa v Antiohij mudil; potem je nastopil svojo tretjo apostoljsko pot, in je prišel v Efez, kakor je bil obljubil. Ondi je našel 12 učencov, ki so bili keršeni v Janezovim kerstu; v Jezusovim nauku pa še niso bili podučeni. Pavel jih je podučil in kerstil v imenu Gospoda Jezusa. Potlej je nanje roke položil, in jih birmal. Pri ti priči je sv. Duh nanje prišel, in so začeli mnoge jezike govoriti in prerokovati. Pavel je ondi dve leti in tri mesce učil, in velike čudeže delal, tako de so njegove rute in pasove na bolnike pokladali, in bolezniso jih popustile, in ludi duhovi so šli iz njih. Ves Efez je stermel, sveta groza jih obhaja, in Jezusovo ime je bilo v veliki časti. Tudi veliko vernih je

prišlo, in so se spovedali in oznanili svoje grešne dela. Zmed tistih pa, ki so se z vražami pečali, jih je veliko prineslo svoje vražarske bukve, in so jih vpričo vsih sožgali, desiravno so okoli petdeset tavžent srebernikov veljale. Takó je rastla, tako močno se je skazala beseda božja.

Iz Efeza je šel Pavel na Macedonsko in Greško, je obiskaval keršanske občine in sprejemal mile darove, ki so jih verni pri nedeljski službi božji za revne brate v Jeruzalemu zlagali. Te nabirke je hotel sam v Jeruzalem nesti. Vernivši se iz Macedonskiga v Azijo je prišel v mesto Troado, kjer se je sedem dni mudil. V nedeljo so se verni v neki veliki dvorani sošli, sveto rešnje Telo prejet. Pavel je zbranim pridigoval, in ker si je bil namenil drugi dan dalje iti, ni mogel jenjati. Polnoči je že bilo, in še je govoril. Mladeneč, Evtih po imenu, se je bil na odperto okno vsedel, in ker je Pavel predolgo govoril, je zadremal, omahnil in s tretjiga nastropja na tla padel. Okoli stoječi zakričé, vse v zbirališu je strah preletel. Eden za drugim vderó doli, ga vzdignejo in vidijo, de je mertev. Pavel pride doli za njimi, mladenča objame in reče: „Ne prestrašite se! živ je!“ Res je oživel, in zdraviga so nazaj peljali. Vsi so se zlo veselili. Pavel je pa še do jutra učil, potem je nekaj maliga jedel, in odrine.

„Ne obračajte se k copernikam, in pri vedeževaveih nič ne poprašujte, de ne bote po njih ognjušeni.“ 3. Moz. 19, 31. Varujte se pa tudi bukvic ali listkov, ki kakošne posebne molitvice zapopadejo, in tistimu, kateri jih opravlja, kaj posebniga obetajo; niso pa od nobeniga škofa poterjene in nã zapisano, kje in od koga de so natisnjene.

18. Pavel se posloví v Miletu od starašim
in gre v Jeruzalem.

(Dj. ap. 20, 21, 22, 23.)

Iz Troade dalje popotovaje je Pavel prišel v Milet, ki ni bil deleč od Efeza. Ker se mu je zavoljo bližnjih binkešt v Jeruzalem mudilo, in ni utegnil več v Efez iti, je poslal po ondotne cerkvene starašine, de naj se v Miletu snidejo. Ko so bili ti častitljivi možje zbrani, jim je Pavel pridigal. Rekel jim je, de ga železje in britkosti čakajo v Jeruzalemu, in de ga bo javalne kdo zmed njih več vidil. Prerokoval jim je, de bodo še zmed njih možje vstali, ki bodo nápačno učili, in več učencov na se potegnili. „Čujte tedaj“ — jim reče — „nad seboj in nad vso čedo, ki vas je sveti Duh škofe čez njo postavil, vladati božjo Cerkev, ki jo je s svojo kervjo pridobil.“ — „In zdaj“ — še reče — „vas Bogu priporočim, kateri je mogočen vas boljšati, in vam delež med vsimi posvečenimi dati.“ Ko je dogovoril, je pokleknil in z njimi molil. Vsi so začeli močno jokati, in so Pavla objemali in kuševali, zlasti ker je rekel, de ga ne bodo več vidili, in so ga do barke spremili.

Ko je v Jeruzalem prišel, so ga verni z veseljem sprejeli. Precej drugo jutro je šel k Jakopu, ki je bil zmed vsih aposteljnov sam v Jeruzalemu. Tudi vsi starašini so tje prišli. Pavel jim na dolgo pripoveduje, kaj je Bog med neverci po njem storil; in vsi so se zavoljo tega radovali in Boga hvalili.

Potlej jim je še mile darove oddal, ki jih je bil od vernih iz ajdov za uboge verne Izraelce prinesel, in je hodil vsaki dan očitno v tempel. Ko ga pa nekteri Judje iz Azije v tempelnu zagledajo, so ga popadli in vpili: „Izraelci, pomagajte! ta je tisti, ki zoper ljudstvo, postavo in tempel povsod vse ljudi uči, in je tudi nevernike v tempel pripeljal, in temu svetimu kraju nečast storil.“ Ljudstvo, ki je bilo v tempelnu, pri ti priči v Pavla zrohní, ga iz tempelna vlečejo, in vrata za seboj zaprejo. Naenkrat je bilo vse mesto v hrupu, vse ljudstvo je skupej vrelo. Sújejo in bijejo ga, in kar pri tempelnovim pragu ga hočejo umoriti. Rimski jezernik pa, ki mu je bilo vse to povedano, vender še ob pravim času pride s svojimi vojaki, ukaže Pavla v dvoje ketine vkleniti, in po tem vpraša, kaj de je storil. Ljudstvo je vse križem vpilo, de jezernik zavolj vpitja in hrupa besede ne razloči. Toraj ga je rekel na grad odpeljati; pa ljudstvo je tako v Pavla tišalo, de so ga vojšaki po stopnicah, ki se je v grad po njih šlo, mogli na rokah nesti. Verh stopnic Pavel prosi jezernika, de bi smel ljudstvu govoriti. Jezernik mu pervoli, in Pavel jim svoje čudno spreobrnjenje, kakor smo ga že brali, od kraja pové. Vsi so ga mirno poslužali. Ko jim pa pripoveduje, de mu je Gospod povelje dal, med neverniki sv. evangeli oznanovati, so vsi zopet hrúp zagnali. Jezernik ga tedaj reče v grad peljati, in še bičati ga ukaže. Že ga k stebri privezujejo; Pavel pa jim pové, de je Rimljan, in na to jezernik ukaže vojšakam odstopiti, ki so bili namenjeni ga tepsti.

Drugi dan skliče jezernik veliki zbor, in ukaže Pavla v zbor pripeljati, de bi zaslišal, kaj de se imajo

čezenj pritožiti. Zborniki pa, ki jih je bilo polovico Fari-zejev in polovico Saducejev, so se med seboj sperli; in tako niso nič opravili zoper Pavla. Jezernik ga reče nazaj v ječo peljati. Po noči se je Pavlu Gospod prikazal in mu je rekel: „Stanoviten bodi! Kakor si od mene v Jeruzalemu pričal, tako moraš pričati tudi v Rimu.“

Škofje so od sv. Duha postavljeni vladarji sv. Cerkve, de nad nami čujejo; toraj smo dolžni jih spoštovati in jim biti pokorni.

19. Pavel v Cezareji pred deželnim oblastnikom in kraljem Agripam.

(Dj. ap. 23, 12—25: 24. 25. 26.)

Drugi dan zgođej se je več kot 40 Judov zbralo, in so se zarotili, ne jesti ne piti, dokler Pavla ne umoré. Jezernik to zvéđiti, ga da po noči v Cezarejo k deželnimu oblastniku odpeljati, naj bi on razsodil pravdo Judov zoper Pavla. — Čez nekaj dní so veliki duhoven in nekteri starašini prišli v Cezarejo, Pavla pri oblastniku tožit. Pavel se jim ob kratkim pa krepko odgovarja. Oblastnik vidi, de ga le iz sovraštva in iz slepiga serda tožijo; pa vender še sklep odloži, ter stotniku povelje dá, Pavla varovati, pa lepo mu reče ž njim ravnati.

Feliks — tako je bilo oblastniku imé — je imel Judinjo Druzilo za ženo. Neki dan je prišel ž njo v sodno hišo, in je rekel Pavla pred-se poklicati; od Kristusa sta hotla iz njegovih ust kaj slišati.

Pavel je govoril od pravice in od čistosti (ravno te čednosti ste se nad Feliksam nar bolj pogrešale), in pa od prihodnje sodbe. Te resnice so Feliksa v trepet pripravile. „Za zdaj pojdi,“ je Pavlu rekel, „ob priložnim času te bom že spet poklical.“ In res, še večkrat je ponj poslal, in se ž njim pogovarjal; pa le, ker je menil, de mu bo Pavel dnarjeval, se jetništva rešiti.

Tako je dve leti minilo, in Pavel je bilše zmiraj jetnik. Poslednjič je bil Feliks od službe odstavljen, in za njim je Porci Fest nastopil. Kakor pred Feliksam, tako so Judje tudi pred Festam Pavla terdo tožili; pa Pavel jim je vse tožbe gladko overgel, in niso mu jih mogli spričati. Fest, Judam vstreči, pregovarja Pavla, de naj bi v Jeruzalem šel, in ondi sojen bil. Pavel je pa rekel: „Judam nisim nobene krivice storil, kakor sam dobro veš; na cesarja kličem!“ — „Pojdeš pa k cesarju,“ mu je oblastnik odgovoril. Pozdaj je Fest čakal priložnosti, Pavla v Rim k cesarju poslati.

Tisti čas je prišel kralj Agripa v Cezarejo, noviga oblastnika Festa pozdravit. Fest mu v pogovoru Pavla v misel vzame, in Agripa razodene želje ga slišati. Tedaj je drugi dan v sodnišnico prišel z veliko častjo, obdan s vojskinimi jezerniki in z drugo mestno gospôdo, in Fest ukaže Pavla pripeljati. Agripa reče Pavlu: „Pripušeno ti je, za-se govoriti.“ Tadaž začne Pavel svoje življenje od mladiga razlagati ter pravi, de je po naj ostrejšim uku Judovske vere — po farizejskim uku — živel, in se Jezusovimu imenu iz vse moči vstavljaj; kako je pa po nebeški prikázni, ki jo je na poti v Damask

imel, véren postal, in potem Judam in nevernikom pokoro in vero v Jezusa Kristusa oznanoval. „In ravno zavoljo tega,“ dalje reče, „so Judje v tempelni v mé planili, in me hotli umoriti; z božjo pomočjo pa še današnji dan tù stojim, in malim in velikim pričam, kar so Mojzes in preroki prerokovali: de bo namreč Kristus terpel, pa prvi od mertvih vstal, in de bo po njem Izraelcam in vsim narodam luč na zemljo prisijala.“ — Fest, ki ni ne svetiga pisma poznal, ne Jezusove zgodovine vede mu na to reče: „Mešaš se, Pavel! tvoja prevelika učenost ti um jemlje.“ Pavel mu odgovori: „Ne mešam se ne; temuč govorim resnične in pametne besede. Kralj tú le to vse dobro vé: sej se ni nič tega na skrivnim v kakim kotu godilo.“ Agripa reče: „Malo manka, de me kristjan biti ne pregovoriš.“ Pavel odgovori: „Naj bo že malo ali veliko — jest želim pri Bogu, de bi ne le ti, ampak vsi, kateri me slišijo, še dans taki bili, kakoršen sim jest, razun teh vezi.“

Ko je Pavel to zgovoril, so vstali kralj in kateri so ž njim bili, in so se med seboj pogovarjali: „Ta človek ni nič smerti ali železja kriviga storil.“ Festu pa je djal Agripa: „Lahko bi se spustil ta človek, ako bi ne bil klical na cesarja.“

Terdovratni grešniki ne slušajo radi ojstrih resnic sv. vere ker se bojé iz svojiga grešniga spanja zdramljeni biti. Toliko gotovši bodo pa v brezno padli, od kteriga nočejo ne slišati in ga ne viditi, — kakor ta Feliks. Agripa se je zoperstavil spoznani keršanski resnici, ter grešil zoper sv. Duha.

20. Pavlova nevarna vožnja po morji

(Dj. ap. 27.)

Ker je bilo sklenjeno, Pavla do cesarja poslati, ga je Fest z drugimi jetniki vred stotniku Juliju zročil, de naj jih v Rim prepelje. Stopijo tedaj v barko in odrinejo. Juli je s Pavlam lepo ravnal, in mu pripustil vérne obiskovati, kjerkoli so gredoč na suho stopili. Zavaljo nasprotnih vetrov dolgo časa počasi lézejo, de pridejo na otók Kreta. Pozno v jesen je že bilo, in Pavel je vedil, de je vožnja po morji zavaljo viharjev ob tem času nevarna; tedaj jim je svetoval, čez zimo ondi ostati. Barkin gospodar pa je djal, de naj bi šli unkraj otoka v luko Fenike in ondi prezimili. Pavlov svét je bil preslišan, in kar odrinili so. Ali kmali, še prvi dan začne silna burja pihati, in se je s tako silo v barko vperla, in takó jo je gnala, de ji brodnarji niso mogli kaj. Drugi dan je vihar še strašnejši divjal in barko takó semtertje pljuskal, de so blagó metali z nje v morje. Tretji dan je bila le še hujš nevihta, de celó barkino orodje pomečejo v morje. Tako hudo vreme je nekaj dni terpelo. Vse obnebje je bilo s černimi oblaki zatamnjeno, in ne solca ne zvezde ni bilo zagledati. Vse upanje, se še ohraniti, jim je upadlo, in zavaljo neprenehljiviga dela niso že dolgo časa utegnili jesti.

Tadaj je Pavel med nje stopil in rekel: „Mogli bi bili, o možje! mene poslušati, in od Krete ne odriniti. Bodite vender serčni; zakaj nobeden zmed vas ne bo ob življenje, le sama barka se bo poto-

pila. Nocojšino noč se mi je namreč prikazal angel Bogá, kterimu služim, in mi je rekel: Pavel, ne boj se! pred cesarja moraš stopiti; in glej! Bog ti je podaril življenje vsih, kateri se s teboj peljejo.“

Štirinajsta noč po odhodu je bila že nastopila, in še vedno jih je morje semtertje gonilo. O polnoči vender se brodnikam dozdeva, de se k suhimu približujejo. Globočino zmerijo in jo najdejo 20, malo naprej pa le 15 sežnjev. To je bilo znamenje, de so blizo suhiga. Štiri mačke veržejo iz zadnjiga kerma v morje, de bi barko vstavili. Vsi so se močno veselili, in komaj so dneva čakali.

Proti jutru spravi Pavel vse ljudi skup, kolikor jih je bilo v barki — 276 duš — jih opominja z jedjo se pokrepčati, in jim zaterdi, de nobeden ne bo ne lasú z glave zgubil. Potem je kruha vzel, Boga zahvalil vpričo vsih, in ga je začel jesti. To viditi začnejo vsi bolj serčni biti, in so tudi jedli; drugi živež pa so v vodo zmetali, de bi barko zljajšali.

Ko se dan stori, vidijo deželo pred seboj; pa kraj jim je bil neznan. Vender ugledajo zatok t. j. zaliv morja v deželo, ki je imel breg na obeh straneh. Tada j mačke iz morja vzdignejo, sprednje jadro po vetru napnejo, in veslajo proti zatoku. Zagnani pa so bili na sipino, in barka se na dvoje prekóle. Sprednji konec se je nataknil, zadnjiga pa so valovi razbili. Tada j so vojšaki meče ŕzderli in mislili jetnike pomoriti, de bi kateri ne odplaval in ne ušel. Stotnik pa, ker je hotel Pavla ohraniti, jim je prepovedal, in je ukazal, de ti, kateri znajo plavati, naj se prvi v morje spusté, in spla-

vajo na suho; potlej bodo drugim na deskah in barkinih kosovih na suho pomagali. Tako se je zgodilo, in vsi so si življenje srečno oteli. Kadar so bili že vsi na suhim, še le zvedó, de se otoku Malta pravi.

Ne presliši svéta pametnih in skušenih mož, de se ne boš prepozno kesal!

21. Pavel na Malti in v Rimu.

(Dj. ap. 28.)

Vsi mokri so bili na suho prišli, in po vsim životu so se tresli od mraza. Verh tega je še dež nalétoval in merzel véter je vlekel. Otočanje pa so jim prav priljudni bili. Derv urno nanosijo in velik ogenj napravijo. Tudi Pavel je protja nabral in ga na ogenj djal. Pa gad je tičal v protji, in kakor hitro vročino začuti, se je kviško pognal ter Pavla za roke popadel, in se mu okoli roke ovil. Otočanje, to viditi, rekó med seboj: „Gotovo je ubijavec ta človek, ki ga pravica božja ne pusti živeti. Ravno toliko de je morju odšel, in že ga bo strupa konec!“ Ali Pavel je žival v ogenj otrešel, in nič mu ni bilo. Ljudje so menili, de bo otekkel, se sosedel in umerl. Ali ker so dolgo čakali, in mu nič žaliga ni bilo, so misli prevergli in rekli, de je on Bog.

Publi, otoka poglavar, jim je zdaj še to dobroto skazal, de jih je na svojo pristavo povabil, in tri dni z vsim preskerbel. Prigodilo se je pa, de je Publijev oče ravno hudo merzliččen in grizen

bil. Pavel je k njemu šel, je molil, roké nanj položil — in pri ti priči je ozdravel. To se je kmali razglasilo po vsim otoku; ljudje od vsih strani z bolniki k Pavlu pertiskajo, in on jih je vse ozdravil. Vsi so se veselili, in vso mogočo čast so skazovali Pavlu in tovaršem. Tri mesce so na Malti ostali, in lahko si je misliti, koliko dobriga je Pavel ondi storil.

Kadar je čas prišel, se odpeljati, so jim otočani barko z vsim založili, kar se je zdelo, de bi Pavlu in tovaršem po potu utegnilo prav priti. Na to odrinejo in v Puteoli na Laškim stopijo na suho; kar je še do Rima bilo, so peš šli. Ko so kristjanje v Rimu zvedli, de Pavel pride, mu jih je veliko nad dvajset ur deleč naproti prišlo. V Rimu je stotnik Juli jetnike izročil vikšimu cesarskih životarjev, in ta je Pavlu pripustil, si stanovanje najeti, kjerkoli bi hotel; le vojaka je mogel zmiraj pri sebi imeti, kterimu je bil k levi rami prikleajen. Kmali ko si je stanovanje najel, skliče imenitniši zmed Judov k sebi, ter jim pravi, zakaj so ga jetnika v Rim pripeljali. „Zgol zavoljo Izraelskiga upanja,“ jim reče, „nosim železje na sebi.“ Na to se ž njim pogovoré, kdaj ga bodo prišli poslušat. Postavljeni dan jih je prav veliko že zjutraj prišlo na njegov dom, in Pavel jim je razlagal nauk od božjiga kraljestva do večera. Iz bukev Mojzesa in prerokov jih je prepričeval, de je Jezus obljubljeni Mesija. Nekaj jih je verovalo, nekaj pa jih je ostalo nevernih. Pavel je celi dve leti ostal v najetim stanovanji, je vse sprejemal, ki so k njemu prišli — Jude in ajde — in je oznanoval z vso serčnostjo Jezusa Kristusa. Veliko jih je spreobernal; še celo

ude cesarske hiše je Kristusu pridobil. Poslednjič je bil pred cesarja postavljen in izpušen.

22. Smert sv. Petra in Pavla.

Iz ječe izpušen je Pavel obhodil še mnoge kraje, in obiskal berškone Špansko deželo, kakor se je bil že poprej namenil; je prišel na otok Kreta ali Kandija, je ondi vstanovil keršansko občino, in ji Tita, svojiga učenca, za škofa pustil, ter mu naročil, „de naj doverši, kar manka, in po mestih mašnike postavi.“ Tudi Efez je še obiskal, se ondi nekaj časa mudil, ter jim pred svojim odhodom svojiga ljubiga Timoteja škofa postavil. Kmali po tem se je v Rim podal, kjer je trinog Neron verne grozovito preganjal in moril. Tudi Pavel je bil v ječo veržen in skoz devet mescov sila terdo deržan. Iz ječe je pisal Timoteju drugo pismo polno lepih nauk. V njem se imenuje jetnika, ki hudodelniku enako zavoljo evangelija terpi, česar ga pa ni sram. „Ako namreč z Kristusam umerjemo,“ piše Timoteju, „bomo tudi ž njim živeli, ako ž njim terpimo, bomo tudi ž njim kraljevali; ako ga pa zatajimo, bo tudi On nas zatajil.“ — Timoteja pa opominja: „Obudi gnado Božjo, ktera je v tebi po pokladi mojih rok. Oznanuj besedo, ne jenjaj, bodi si priložno ali nepriložno, prepričaj, prôsi, svari z vsim poterpljenjem. Zakaj prišel bo čas, ko zdraviga nauka ne bodo terpeli, temuč si bodo po svojih željah izbirali učnike, kteri ušesa zgačejo, in bodo od resnice ušesa odvracali, k basnim pa se bodo obračali.“ — Svest si bližnje smerti in večniga plačila v nebesih piše:

„Čas moje razveze nastaja. Dobro sim se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil; zdaj mi je prihranjena krona pravice, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan; pa ne le meni, ampak vsim, kateri njegoviga prihoda z veseljem pričakujejo.“

Sv. Peter je bil že okoli leta 42 po Kristusovim rojstvu v Rim prišel, sveto vero oznanovat, in je v Rimu svoj pastirski stol postavil. Pa apostelj se ni stanovitno v Rimskim mestu deržal; skerb za celo cerkev, je na njem ležala. Najdemo ga leta 44 v Jeruzalemu, kjer je bil po povelji kralja Agripa v ječo veržen, de bi bil ob glavo djan; angel Gospodov pa ga je po noči iz ječe rešil. (Glej zgodbo 10.) Okoli leta 50 je cesar Klaudi povelje dal, po katerim so mogli vsi Judje in pa tudi Judovski kristjanje, ker jih ajdje niso razločili od družih Judov, Rimsko mesto zapustiti. Tada j tudi sv. Peter iz Rima šel, je prišel v Jeruzalem ter bil pri vesoljnim cerkvenim zboru, kjer je bilo določeno, de spreobrnjenim nevernikom ni treba deržati judovskih šeg stariga zakona. Pod cesarjem Neronam pa je zopet v Rim prišel, in je on ondod po svojina učencu sv. Marku vstanovil poglavitno cerkev v Ogleji, takrat zlo imenitnim mestu nad Teržaškim morjem, ter ji sv. Hermagora perviga škofa posvetil.

Med tem se je aposteljnu čas približal, od kteriga mu je Gospod prerokoval, „de ga bo drugi opasal, in peljal, kamor sam ne bo hotel,“ t. j. čas njegove častite smertij za Kristusa. Cesar Nerón namreč, ki je bil od začetka usmiljeniga serca, se je sprevergel v grozovitiga trinoga. Ude svoje lastne rodovine je moril, in še celo svojo mater je

ob življenje pripravil. Sam je dal mesto Rim zažgati, po tem je pa to hudodelstvo na kristjane zvergel, de bi sebe pred ljudstvom olepšal in kristjane nejevercam še hujši pristudil. Več let je preganjanje terpelo, in silno hudo je bilo. Kristjane so divjim zverinam tergati dajali, na križe razpenjali, jih v vodo Tiberu, ki skoz Rimsko mesto teče, metali in potopljevali, ali s smolo oblite po noči ko svetila po mestu zažigali. Takrat je bil tudi sv. Pavel zopet v Rim prišel, in oba aposteljna, Peter in Pavel, sta verne poterdovala, in nevernikom keršansko resnico oznanovala. — Izročilo pripoveduje, de se je hotel sv. Peter na goreče prošnje vernih po noči iz Rima umakniti, trinogu Neronu ubežat; pred vrati pa de se mu je Kristus s križem na rami prikazal, kakor de bi hotel v mesto iti. Sv. Peter Jezusa popraša: „Gospod! kam greš?“ On pa mu je odgovoril: „Grem v Rim, vnovič križan bit.“ Peter spozna, kaj hoče Zveličar s tem reči, se verne v mesto in pové vernim prikazen. Kmali po tem je bil vjet in s Pavlam vred v ječo veržen. Pred smertjo sta še imela veselje, dva svojih varhov, Procesa in Martinijana, in 47 družih jetnikov k veri spreobniti in kerstiti, kateri so vsi tudi smert za Kristusa prestali. Devet in dvajsetiga rožnika leta 67 ali 68 pa sta tudi Peter in Pavel dala svoje življenje za Kristusa. Peter je imel križan biti. Iz ponižnosti ni hotel tako križan biti, kakor njegov Gospod, temuč je prosil, de so ga z glavo navzdol križali. Pavel pa, ker je bil Rimljan, je bil zunaj mesta z mečem ob glavo djan.

S kolikim trudam in s kakošno serčnosta je vender sv. Pavel delal za Kristusa, za sv. vero in za zveličanje ljudi!

Tukej v ječi, tamkej v nevarnostih na morji, zdej v zalezovanji terdovratnih Judov, pa zmerej nepremakljiviga ga nam zgodbe kažejo. Nič ga ni moglo ločiti od ljubezni Kristusove: ne nadloga in stiska, ne lakota in nagota, ne nevarnost in preganjanje, ne meč; vse je premagal iz ljubezni do Kristusa in s pomočjo Kristusovo. Mi pa, ali nismo premehkužni? Ali ne delamo premalo za razširjanje in ohranjenje Jezusove cerkve in za lastno zveličanje svoje duše?!

HVALJEN BODI JESUS KRISTUS.

K a z a l o.

Pervi del.

Zgodbe svetiga pisma stare zaveze.

I. O d stvarjenja sveta do Abrahama očaka.

	stran
1. Stvaritev sveta	5
2. Perva človeka	7
3. Angeli	8
4. Pervi greh	10
5. Kazen perviga greha	11
6. Kain, Abel, Set	13
7. Vesoljni potop	16
8. Noe gre iz barke in Bogu daruje	18
9. Noetovi sinovi. — Babilonski turn	19

II. O d Abrahama do egipt. Jožefa.

10. Abraham od Boga poklican	20
11. Abrahamova mirljivost	22
12. Abrahamova postrežljivost	23
13. Strašni pogin Sodome in Gomore	25

	stran
14. Izak v dar odmenjen	27
15. Izak vzame Rebeko	29
16. Ezav in Jakop	32
17. Jakop na ptujim	34
18. Jakop gre v svoj kraj	36

III. Egiptovski Jožef.

19. Jožef, pastir, na ptuje prodan	38
20. Jožef na Putifarjevim domu	40
21. Jožef v ječi	42
22. Jožef povišan	43
23. Jožefovi bratje pridejo v Egipt	45
24. Benjamin gre z brati v Egipt	48
25. Jožefova sreberna kupa	49
26. Jožef se da spoznati	51
27. Jakopovo veselje in odhod v Egipt	52
28. Jakopova in Jožefova smert	54

IV. Od Mojzesa do vhoda v obljubljeno deželo.

29. Otrok Mojzes v bičnatim jerbaščeku	56
30. Mojzes pri studencu	58
31. Goreči germ	59
32. Desetero stisk	61
33. Velikonočno jagnje in odhod iz Egipta	63
34. Potop Egipčanov	65
35. Božji čudeži v pušavi	67
36. Bog da deset zapoved na gori Sinajski	69
37. Zlato tele. — Nezmernost	70

	stran
38. Očitna služba božja pri Izraelcih	73
39. Ogledniki	77
40. Mojzesova in Aronova nezaupnost. Bronasta koča	78
41. Mojzesovi poslednji govori in njegova smert .	80

V. Od vhoda v obljubljeno deželo do
kraljev.

42. Izraelci gredo v obljubljeno deželo	82
43. Gedeon, sodnik	85
44. Poterpežljivi Job	87
45. Ruta, pobožna in dobra sinaha	90
46. Helijeva hudobna sina in Elkanov dobri sin Samvel	92

VI. Od perviga Izraelskiga kralja do
razdeljenja kraljestva.

47. Savel, prvi Izraelski kralj	95
48. David maziljen in na kraljevi dvor poklican .	98
49. David in Goljat	99
50. Savel preganja Davida	101
51. David, pobožni kralj	103
52. Absolom, puntar	106
53. Salomon, modri Izraelski kralj	108

VII. Od razdeljenja kraljestva do
Asirske sužnosti.

54. Razdeljenje kraljestva	112
55. Prerok Elija	113

	stran
56. Nahotov noograd	116
57. Prerok Elizej	118
58. Prerok Jona	120

VIII. Od Asirske do Babilonske sužnosti.

59. Odpeljanje v Asirsko sužnost. Samarijani	123
60. Tobija v Asirski sužnosti	124
61. Prerokovanje preroka Izaija in Miheja od obljubljeniga Mesija	128
62. Mašase. — Judita	130

IX. Babilonska sužnost.

63. Prerok Jeremija. — Odpeljanje v Babilonsko sužnost	133
64. Daniel in njegovi bogaboječi tovarši	134
65. Bogaboječa Suzana	136
66. Trije mladenči v ognjeni peči	138
67. Daniel razdene Bela, malika, in umori zmaja	139
68. Mane, tekel, fares	142
69. Daniel vdrugeč v levnjaku	144
70. Danielovo prerokovanje od obljubljeniga Mesija	145

X. Od vernitve iz sužnosti do Kristusa.

71. Judje gredo iz sužnosti, in tempel in mesto vnovič zidajo	147
72. Bogaboječa Estera	149
73. Prerokovanje Caharijevo in Malahijevo	153

	stran
74. Eleazar in sedem Makabejskih bratov	155
75. Antijohov grozni konec	157
76. Kraljeva palica od Juda vzeta	159

Drugi del.

Zgodbe svetiga pisma nove zaveze.

Pervi razdelik.

Zgodbe Jezusa Kristusa.

I. Pripravljanje na Odrešenikovo rojstvo.

1. Caharija in Elizabeta	160
2. Angel Gabrijel Marijo pozdravlja izvoljeno za mater našiga Odrešenika	162
3. Marija pri Elizabeti	163
4. Rojstvo sv. Janeza kerstnika	165

II. Jezusovo rojstvo in njegova mladost.

5. Rojstvo Jezusa, našiga Odrešenika	167
6. Pastirji pri jaslih	168
7. Jezus v tempelnu Bogu skazan	170
8. Modri od jutra	171
9. Beg na Egiptovsko	172
10. Dvanajstletni Jezus v tempelnu	174

III. Pripravljjanje na učite v Jezusovo.

11. Sv. Janez v pušavi	175
12. Jezus je keršen	178
13. Jezus gre v pušavo in je skušan	179
14. Janez kaže na Jezusa. Pervi Jerusovi učenci .	180
15. Ženitnina v Kani na Galilejskim	182

IV. Jezusova učite v.

A. Imenitniši prigodbe iz časa Jezusove učitve.

16. Jezus v tempelnu	183
17. Pogovor z Nikodemam	185
18. Janez zavrača svoje učence k Jezusu	186
19. Jezus pri Jakopovim vodnjaku	187
20. Jezusova prva pridiga v Nazaretu	189
21. Obilni ribji lov. — Jezus izvoli Matevža svo- jiga učenca	191
22. Jezus izvoli in razpošlje aposteljne	193
23. Janez v ječo veržen. Njegova poslanca do Je- zusa	196
24. Smert sv. Janeza kerstnika	197
25. Magdalena spokornica	198
26. Jezus obljubi Petru nar víkši cerkveno oblast	200
27. Jezus se spremeni na gori Tabor	201
28. Riba z denaram	202
29. Jezus postavi aposteljniam otroka v zgled po- nižnosti, in govori od pahujšanja	203
30. Negostoljubni Samarijani. — Marta in Marija .	204
31. Jezus, prijatelj otrok	205
32. Bogati mladeneč	206

B. Nauki In prilike. stran

33. Jezusovi nauki na gori	207
34. Usmiljeni Samarijan	213
35. Jezus uči moliti	214
36. Prilika od vdove, pa od farizeja in colnarja .	216
37. Jezus svari pred lakomnostjo ter uči zaupati v božjo previdnost	217
38. Jezus opominja k pokori; terdovratnim žuga .	219
39. Jezus grešnike sprejema	220
40. Prilika od zgubljeniga sina	221
41. Bogatin in ubogi Lazar	223
42. Bratovsko svarjenje. Neusmiljeni hlapec . . .	225
43. Modre in trapaste device	227

C. Jezus poterduje svoj nauk s čudeži.

44. Jezus utolaži vihar na jezeru	229
45. Jezus nasiti 5000 mož	—
45. Jezus hodi po morji kakor po suhim	231
47. Jezus objubi presveto rešnje Telo	232
48. Jezus da dvema slepcema pogled	233
49. Slepороjeni	234
50. Slepi Bartimej in še dva druga slepca	236
51. Osem in tridesetletni bolnik	237
52. Simonova taša	239
53. Človek z vsušeno roko	240
54. Stotnikov hlapec	241
55. Mesečni	242
56. Mladeneč v Najmu	243
57. Jajrova hči in bolnica	—
58. Jezus obudi Lazarja	245
59. Jezus napové nevernim Farizejem svoje ustajenje od mertvih	247

D. Prerokbe Jezusove in nekatere prigodbe poslednjih dni pred njegovim terpljenjem.

60. Marija Jezusa mazili 248
 61. Jezusov častiti hod v Jeruzalem 249
 62. Dar uboge vdove. — Jezusovo nar imenitniši prerokovanje 251

V. Terpljenje in smert Jezusa Kristusa.

63. Jezus je zadnjikrat s svojimi aposteljni veliko-
 nočno jagnje, in postavi presveto rešnje Telo 255
 64. Jezus slovo jemlje od aposteljnov, in gre ž njimi
 na oljsko goro 259
 65. Jezus na oljski gori 261
 66. Jezusova poslednja in terpljenja polna noč . 264
 67. Jezus pred deželnim oblastnikom 266
 68. Jezus bičan, s ternjem kronan in obsojen . . 268
 69. Jezus težki križ nese, in umerje na križu . . 270
 70. Jezusov pogreb 273

VI. Jezus, zmagovavec smerti in hudiča.

71. Jezus je od smerti vstal, in se prikazal pobož-
 nim ženam 274
 72. Jezus se prikaže dvema učencama in zbranim
 aposteljnam 277
 73. Jezus se prikaže nekterim aposteljnam in pet sto
 bratom v Galileji. Petra poglavarja svoji cerkvi
 postavi 279
 74. Jezus gre v nebesa 280

Drugi razdelik.

Djanje aposteljnov in začetek sv. Cerkve.

1. Jezus pošlje svetiga Duba 281
2. Peter ozdravi človeka hromiga od rojstva . . . 283
3. Peter in Janez pred vélikim zboram 285
4. Ananija in Safira 286
5. Aposteljni v ječi 287
6. Sv. Štefan, prvi mučenec 289
7. Filip in dnarničar iz Zamorskiga 290
8. Peter ozdravi Eneja in obudi Tabito 292
9. Korneli stotnik 293
10. Peter po angelu iz ječe rešen 295
11. Savel se spreoberne 297
12. Keršanska občina v Antiohii 299
13. Pavel z Barnabam v Listri 301
14. Cerkveni zbor v Jeruzalemu 303
15. Pavel s Silam v Filipah 304
16. Pavel v Atenah in v Korintu 306
17. Pavel v Efezu in v Troadi 308
18. Pavel se posloví v Miletu od starašin in gre v
Jeruzalem 310
19. Pavel v Cezareji pred deželnim oblastnikam
in pred kraljem Agripam 312
20. Pavlova nevarna vožnja po morji 315
21. Pavel na Malti in v Rimu 317
22. Smert ss. Petra in Pavla 319

Natisionil Leopold Grund.

8

Evropa

Australiya

11

Afrika

Amerika

Australiya

628
628

628
628
628

